UN SCRIITOR ROMANTIC FĂRĂ EGAL

NICHOLAS SPARKS

DRAGĂ JOHN

NICHOLAS SPARKS

DRAGĂ JOHN

v.2.0

rao international publishing company

Descrierea CIP a bibliotecii Naţionale a României

SPARKS, NICHOLAS

Dragă John / Nicholas Sparks; trad.: Laura Frunză.

Bucureşti: RAO International Publishing Company, 2008

RAO International Publishing Company
Grupul Editorial RAO
Str. Turda nr. 117-119,
Bucureşti, ROMÂNIA
www.raobooks.com
www.rao.ro

NICHOLAS SPARKS
Dear John
© 2006 by Nicholas Sparks

Traducere din limba engleză
LAURA FRUNZĂ

© RAO International Publishing Company, 2007

septembrie 2009

ISBN 978-973-103-806-3

Mulţumiri

A fost atât o bucurie, cât şi o provocare să scriu acest roman; o bucurie pentru că am speranţa că personajele reflectă onoarea şi integritatea celor care servesc patria, şi o provocare pentru că... ei bine, să fiu cinstit, mi se pare că fiecare roman pe care îl scriu reprezintă o provocare. Există totuşi unii oameni care fac provocarea mai uşoară şi fără prea multă tevatură, şi cărora aş vrea să le mulţumesc.

Lui Cat, soţia mea, şi femeia pe care o iubesc din tot sufletul. Mulţumesc pentru răbdarea ta, iubito.

Lui Miles, Ryan, Landon, Lexie şi Savannah, copiii mei. Mulţumesc pentru entuziasmul vostru inepuizabil, copii.

Theresei Park, impresarul meu. Mulţumesc pentru tot.

Lui Jamie Raab, editorul meu. Mulţumesc pentru bunătatea şi înţelepciunea ta.

Lui David Young, noul preşedinte executiv al Grupului Hachette Book USA, lui Maureen Egen, Jennifer Romanello, Harvey-Jane Kowal, Shannon O'Keefe, Sharon Ktassney, Abby Koons, Denise DiNovi, Edna Farley, Howie Sanders, David Park, Flag, Scott Schwimmer, Lynn Harris, Mark Johnson... sunt recunoscător pentru prietenia voastră.

Colegilor mei antrenori şi sportivi de la echipa de atletism New Bern High (care a câştigat şi campionatele statale de interior şi cele de exterior din Carolina de Nord): Dave Simpson, Philemon Gray, Kaijuan Williams, Darryl Reynolds, Anthony Hendrix, Eddie Armstrong, Andrew Hendrix, Mike Weir, Dan Castelow, Marques Moore, Raishad Dobie, Darryl Barnes, Jayr Whitfield, Kelvin Hardesty, Julian Carter şi Brett Whitney... Ce sezon, băieţi!

PROLOG

Lenoir, 2006

Ce înseamnă să iubeşti cu adevărat pe cineva?

A fost o vreme în viaţa mea când credeam că ştiu răspunsul: însemna că îmi păsa de Savannah mai mult decât îmi păsa de mine însumi şi că urma să ne petrecem tot restul vieţii împreună. N-ar fi fost nevoie de multe pentru asta. Îmi spusese odată că secretul fericirii era să ai vise realizabile, iar al ei nu era ieşit din comun. Căsătorie, familie... lucruri esenţiale. Însemna să am un loc de muncă stabil, o casă cu gărduleţ alb şi un minivan sau un SUV îndeajuns de mare încât să ne care copiii la şcoală, sau la dentist, sau la antrenamentele de fotbal, sau la recitalurile de pian. Doi sau trei copii, nu

a fost niciodată clară în privinţa asta, dar aveam bănuiala că la momentul respectiv ar fi sugerat să lăsăm natura să îşi urmeze cursul şi să îi permitem lui Dumnezeu să ia decizia. Ea era aşa – religioasă şi bănuiesc că asta era o parte din motivul pentru care mă îndrăgostisem de ea. Dar indiferent de ce s-ar fi întâmplat în vieţile noastre, mă puteam imagina stând lângă ea în pat la sfârşitul zilei, ţinând-o în braţe în timp ce vorbeam şi râdeam, pierduţi într-o îmbrăţişare.

Nu sună prea tras de păr, nu? Când doi oameni se iubesc? Asta credeam şi eu. Deşi o parte din mine vrea să creadă că e posibil, ştiu că acest lucru nu se va întâmpla vreodată. Când voi pleca din nou de aici, nu mă voi mai întoarce niciodată.

Totuşi, pentru moment, o să mă aşez pe dealul care dă înspre ferma ei şi o să aştept să apară. Desigur, ea nu va putea să mă vadă. În armată, înveţi să te pierzi în decor, iar eu am învăţat bine asta, pentru că nu aveam niciun chef să mor în nu ştiu ce dărăpănătură uitată de lume şi străină din deşertul irakian. Dar a trebuit să mă întorc

în acest orăşel de munte din Carolina de Nord ca să aflu ce se întâmplase. Când o persoană pune un lucru în mişcare, există un sentiment de nelinişte, aproape de regret, până afli adevărul.

Dar de asta sunt sigur: Savannah nu va şti niciodată că am fost astăzi aici.

O parte din mine suferă la gândul că sunt atât de aproape de ea şi totuşi îmi este intangibilă, dar poveştile noastre sunt diferite acum. N-a fost uşor pentru mine să accept acest adevăr simplu, pentru că a fost o vreme când poveştile noastre erau la fel, dar asta a fost cu şase ani şi două vieţi în urmă. Există amintiri pentru amândoi, desigur, dar am învăţat că amintirile pot avea o prezenţă fizică, aproape vie, iar în asta, Savannah şi cu mine suntem, de asemenea, diferiţi. Dacă amintirile ei sunt ca stelele pe cerul întunecat, ale mele sunt spaţiile bântuite dintre ele. Şi, spre deosebire de ea, am fost împovărat de întrebări pe care mi le-am pus de o mie de ori de când am fost împreună ultima oară. De ce am făcut-o? Şi oare aş face-o din nou?

Vezi tu, eu am fost cel care a pus capăt

relaţiei.

În pomii care mă înconjoară, frunzele abia încep să prindă treptat culoarea focului, strălucind sub soarele care trage cu ochiul peste linia orizontului. Păsările au început simfoniile matinale, iar aerul e parfumat de aroma pinilor şi a pământului; diferit de mirosul de apă sărată din oraşul meu natal. După o vreme, uşa de la intrare se deschide şi atunci o văd. În ciuda distanţei dintre noi, mă trezesc că îmi ţin respiraţia în timp ce păşeşte în lumina zorilor. Se întinde înainte de a coborî treptele din faţă şi se îndreptă spre partea laterală a curţii. În spatele ei, păşunea cailor sclipeşte ca un ocean verde, iar ea iese pe poartă îndreptându-se spre păşune. Un cal nechează în semn de salut, la fel şi altul, iar primul meu gând e că Savannah pare prea mică să se mişte atât de uşor printre ei. Dar ea s-a simţit întotdeauna confortabil în preajma cailor, iar ei se simţeau confortabil în preajma ei. O jumătate de duzină de cai ronţăiau iarba lângă stâlpul gardului, majoritatea cai de curse, şi Midas, calul ei arab, negru, cu glezne albe, stă într-o parte. Am călărit cu

ea odată, din fericire fără să mă rănesc, şi, în timp ce eu mă ţineam bine să nu cad, îmi amintesc că mă gândeam că ea părea atât de relaxată în şa încât ar fi putut chiar să se uite şi la televizor. Acum, Savannah se opreşte un moment să îl salute pe Midas. Îl mângâie pe nas, în timp ce îi şopteşte ceva, îi atinge coapsele, şi când se întoarce să plece, urechile lui se ridică atunci când o vede îndreptându-se spre hambar.

Dispare, apoi apare din nou, cărând două găleţi – cu ovăz, cred. Atârnă găleţile de doi stâlpi ai gardului, şi doi cai tropăie înspre ele. Când se dă înapoi să le facă loc, îi văd părul fluturând în vânt înainte să aducă o şa şi un frâu. În timp ce Midas mănâncă, îl pregăteşte pentru călărie, iar câteva minute mai târziu îl conduce de pe păşune spre drumurile forestiere, arătând exact ca acum şase ani. Ştiu că nu este adevărat – am văzut-o de aproape anul trecut şi am observat primele riduri fine care începeau să se formeze în jurul ochilor – dar în mintea mea era neschimbată. Pentru mine, ea va avea întotdeauna douăzeci şi unu de ani, iar eu voi avea douăzeci şi trei. Fusesem

staţionat în Germania; încă nu fusesem în Fallujah sau în Bagdad, nici nu primisem scrisoarea ei, pe care am citit-o în gara din Samawah în primele săptămâni ale campaniei; încă nu mă întorsesem acasă după evenimentele care mi-au schimbat cursul vieţii.

Acum, la douăzeci şi nouă de ani, mă întreb uneori dacă am făcut alegerile corecte. Armata a devenit singura viaţă pe care o cunosc. Nu ştiu dacă ar trebui să fiu supărat sau încântat de faptul acesta; în majoritatea timpului, mă trezesc că plec şi mă întorc, în funcţie de zi. Când oamenii mă întreabă, le spun că sunt un mercenar şi chiar vorbesc serios. Încă mai locuiesc în garnizoană în Germania, am aproape o mie de dolari puşi deoparte, şi n-am mai avut o întâlnire cu o fată de ani de zile. Nu prea mai fac surf nici în permisie, dar în zilele libere plec cu motocicleta mea Harley spre nord sau spre sud, încotro am chef. Harley-ul e singurul lucru bun pe care mi l-am cumpărat vreodată pentru mine, deşi a costat o avere acolo. Îmi convine, întrucât am devenit un fel de singuratic. Majoritatea

tovarăşilor mei au plecat din armată, dar eu probabil voi fi trimis din nou în Irak în următoarele două luni. Cel puţin, aşa se zvoneşte prin garnizoană. Când am cunoscut-o prima oară pe Savannah Lynn Curtis – pentru mine, ea va fi întotdeauna Savannah Lynn Curtis – n-aş fi bănuit niciodată că viaţa mea ar fi urmat cursul pe care l-a urmat şi n-aş fi crezut că voi deveni un militar de profesie.

Dar am întâlnit-o; acesta e lucrul care face viaţa mea actuală atât de ciudată. M-am îndrăgostit de ea când eram împreună, apoi am iubit-o şi mai tare în anii când am fost despărţiţi. Povestea noastră are trei părţi: un început, un mijloc şi un sfârşit. Şi, deşi poveştile se desfăşoară în felul acesta, încă nu pot să cred că povestea noastră n-a durat o viaţă.

Meditez la aceste lucruri şi, ca întotdeauna, clipele petrecute împreună îmi revin mereu în minte. Mă trezesc că îmi amintesc cum a început totul, pentru că aceste amintiri sunt tot ce mi-a mai rămas.

Partea I

UNU

Wilmington, 2000

Numele meu e John Tyree. M-am născut în 1977 şi am crescut în Wilmington, Carolina de Nord, un oraş care se mândreşte că deţine cel mai mare port din stat, precum şi o istorie lungă şi agitată, dar acum mi se pare mai mult un oraş care a început să existe din întâmplare. Desigur, vremea era grozavă şi plajele perfecte, dar nu era pregătit pentru valul de veterani yankei care s-au retras în nord în căutarea unui loc ieftin în care să îşi petreacă anii de aur. Oraşul e aşezat pe o fâşie relativ îngustă de pământ, încadrată de

râul Cape Fear pe o parte şi de ocean de cealaltă. Autostrada 17 – care duce spre plaja Myrtle şi spre Charleston – taie oraşul în două şi serveşte şi de bulevard principal. Când eram copil, tata şi cu mine făceam cu maşina din districtul istoric de lângă râul Cape Fear până la plaja Wrightsville zece minute, dar s-au ivit atât de multe semafoare şi centre comerciale încât acum îţi ia o oră, mai ales la sfârşit de săptămână, când e valul de turişti. Plaja Wrightsville, aşezată pe o insulă la mică distanţă de coastă, se află la nord de Wilmington şi este de departe una dintre cele mai populare plaje din stat. Casele construite de-a lungul dunelor sunt revoltător de scumpe, iar majoritatea sunt închiriate pe toată durata verii. Ţărmurile exterioare sunt considerate mai romantice din cauza izolării lor, a cailor sălbatici şi a zborului pentru care erau faimoşi Orville şi Wilbur[1], dar vă spun sigur că majoritatea oamenilor care se duc în vacanţă la plajă se simt cel mai bine acolo unde pot găsi un McDonald's sau un Burger King în apropiere, în caz că cei mici nu sunt foarte pasionaţi de mâncarea locală, şi vor o

varietate de posibilităţi în ceea ce priveşte distracţiile nocturne.

Ca toate oraşele, Wilmington e bogat în anumite locuri şi sărac în altele, şi cum tatăl meu avea una dintre cele mai stabile şi mai solide locuri de muncă de pe planetă – conducea maşina de livrări a oficiului poştal – ne descurcam bine. Nu grozav, dar bine. Nu eram bogaţi, dar trăiam îndeajuns de aproape de limita bogăţiei ca eu să învăţ la unul dintre cele mai bune licee din oraş. Totuşi, spre deosebire de casele prietenilor mei, casa noastră era veche şi mică; o parte din verandă începuse să se prăbuşească, dar curtea era elementul salvator. În curtea din spate era un stejar uriaş, iar când aveam opt ani mi-am construit o casă în copac cu resturi de lemn adunate de pe un şantier de construcţii. Tata nu m-a ajutat deloc cu proiectul acesta (dacă lovea un cui cu ciocanul, era doar din pură întâmplare); a fost în vara în care am învăţat să fac surf. Bănuiesc că ar fi trebuit să îmi dau seama de pe atunci cât de diferit eram de tatăl meu, dar asta arată pur şi simplu cât de puţine ştii despre viaţă atunci când eşti copil.

Nu puteau exista doi oameni mai diferiţi decât mine şi tatăl meu. El era pasiv şi introspect, iar eu eram mereu în mişcare şi uram să fiu singur; el punea mare preţ pe educaţie, iar eu consideram şcoala un fel de club social în care puteai practica şi sporturi. Avea o condiţie fizică proastă şi avea tendinţa să îşi târască picioarele când mergea; eu zburdam de colo-colo, rugându-l mereu să cronometreze cât îmi ia să alerg până la capătul străzii şi înapoi. În clasa a opta eram mai înalt decât el, iar într-a noua îl învingeam la scandenberg. Şi trăsăturile noastre fizice erau diferite. El avea părul de culoarea nisipului, ochi căprui şi pistrui pe faţă, iar eu aveam părul şaten şi ochi cafenii, iar pielea mea măslinie era şi mai neagră din cauza bronzului accentuat până în mai. Diferenţele dintre noi au atras atenţia unor vecini care le credeau ciudate, ceea ce avea sens, bănuiesc, având în vedere că mă crescuse de unul singur. Când m-am făcut mai mare, i-am auzit pe unii vecini şuşotind că mama ar fi fugit când aveam mai puţin de un an. Deşi mai târziu am bănuit că mama cunoscuse pe altcineva,

tata nu mi-a confirmat asta niciodată. Tot ce mi-a spus a fost că ea realizase că făcuse o greşeală când s-a căsătorit atât de tânără şi că nu era pregătită să fie mamă. Nici n-a făcut-o de ocară, nici n-a lăudat-o, dar s-a asigurat că o aminteam în rugăciunile mele, indiferent de locul în care se afla sau de ceea ce făcuse. „Îmi aminteşti de ea“, îmi spunea uneori. Până în ziua de azi, n-am vorbit niciodată cu ea, şi nici nu-mi doresc asta.

Cred că tatăl meu era fericit. O spun în felul acesta pentru că rareori manifesta vreo emoţie. Îmbrăţişările şi sărutările erau o raritate pentru mine în timp ce creşteam, şi când se întâmplau, mă uimeau cât de lipsite de emoţie erau, ceva ce simţea că ar trebui să facă, nu ceva ce şi-ar dori să facă. Ştiam că mă iubeşte după felul în care era devotat îngrijirii mele, dar avea patruzeci şi trei de ani când m-am născut, şi o parte din mine crede că tata ar fi fost mai potrivit să fie călugăr decât părinte. Era cel mai tăcut om pe care l-am cunoscut vreodată. Punea puţine întrebări cu privire la ce se petrecea în viaţa mea şi, deşi se înfuria rar, la fel de

rar era şi vesel. Trăia într-o rutină. Îmi gătea omletă, pâine prăjită şi şuncă în fiecare dimineaţă şi mă asculta în timp ce vorbeam despre şcoală la cina pe care o prepara tot el. Îşi programa vizitele la dentist cu două luni în avans, îşi plătea facturile sâmbăta dimineaţa, spăla rufele duminica după-amiaza şi ieşea din casă în fiecare dimineaţă la 7.35 fix. Nu era foarte sociabil şi petrecea singur ore întregi în fiecare zi, lăsând pachete şi maldăre de corespondenţă în căsuţele poştale de pe ruta lui. Nu ieşea cu femei şi nici nu îşi petrecea serile de weekend jucând poker cu prietenii lui; telefonul rămânea tăcut săptămâni întregi. Când se întâmpla să sune, era ori greşeală, ori un vânzător prin telefon. Ştiu cât de greu trebuie să îi fi fost să mă crească singur, dar nu s-a plâns niciodată, nici când l-am dezamăgit.

Îmi petreceam majoritatea serilor singur. După ce termina treburile din ziua respectivă, tata se ducea în biroul lui unde îşi analiza colecţia de monede. Asta era una dintre marile pasiuni ale vieţii lui. Era foarte fericit să stea în birou şi să studieze

buletinul informativ al unui distribuitor de monede, denumit *Foaia gri*, încercând să îşi dea seama care ar trebui să fie următoarea monedă pe care s-o adauge la colecţie. De fapt, bunicul meu a început colecţia. Idolul bunicului meu era un bărbat pe nume Louis Eliasberg, un om de afaceri din Baltimore, care este singura persoană care a adunat o colecţie completă de monede din Statele Unite, inclusiv cele cu date diferite şi cu marcaje monetare. Colecţia lui era rivală, dacă nu chiar o şi depăşea pe cea de la muzeul Smithsonian, şi după moartea bunicii mele în 1951, bunicul meu a devenit obsedat de ideea de a realiza o colecţie împreună cu fiul lui. În timpul verilor, bunicul şi tatăl meu călătoreau cu trenul la diferite monetării să colecteze piese noi la prima mână sau vizitau diverse expoziţii de monede din sud-est. În timp, bunicul şi tatăl meu au stabilit relaţii cu distribuitori de monede din toată ţara, iar bunicul meu a cheltuit o avere de-a lungul anilor pentru a-şi îmbogăţi colecţia. Totuşi, spre deosebire de Louis Eliasberg, bunicul meu nu era bogat – era proprietarul unui magazin mixt în

Burgaw care a dat faliment când Piggly Wiggly şi-a deschis porţile în tot oraşul – şi nu a avut nicio şansă de a aduna o colecţie asemănătoare cu cea a lui Eliasberg. Chiar şi aşa, fiecare dolar în plus era cheltuit pe monede. Bunicul meu a purtat aceeaşi haină timp de treizeci de ani, a condus aceeaşi maşină toată viaţa şi sunt destul de sigur că tata s-a angajat la poştă în loc să plece la facultate pentru că nu mai rămăsese niciun sfanţ pentru a-i plăti alte studii după terminarea liceului. Era un răţoi bătrân, asta e sigur, şi la fel şi tatăl meu. Aşchia nu sare departe de trunchi, aşa se spune în popor. Când a murit în sfârşit bătrânul, a specificat în testament că trebuie să-i fie vândută casa, şi banii obţinuţi să fie utilizaţi pentru a cumpăra şi mai multe monede, ceea ce probabil că tatăl meu ar fi făcut oricum.

În momentul în care tata a moştenit colecţia, era deja foarte valoroasă. Când inflaţia a atins cote impresionante şi aurul a ajuns la 850 de dolari uncia, colecţia valora o mică avere, mai mult decât necesar pentru ca tatăl meu, care nu cheltuia mult, să se

pensioneze, şi mai mult decât ar fi valorat un sfert de secol mai târziu. Dar nici bunicul, nici tata nu se apucaseră de colecţionat pentru bani; se ocupau cu asta pentru fiorul vânătorii şi pentru legătura pe care o crea între ei. Era ceva aventuros în căutarea asiduă şi prelungă a unei monede anume, localizarea ei, apoi mutarea munţilor din loc pentru a o obţine pentru un preţ bun. Uneori, o monedă avea un preţ acceptabil, alteori nu, dar fiecare piesă pe care o adăugau era o comoară. Tata spera să împărtăşească pasiunea aceasta cu mine, inclusiv sacrificiile pe care aceasta le cerea, în copilărie şi în adolescenţă, a trebuit să dorm cu pături în plus iarna şi primeam o singură pereche de pantofi în fiecare an; niciodată nu erau bani pentru hainele mele, decât dacă veneau de la centrul de donaţii. Tata nu avea nici măcar un aparat de fotografiat. Singura poză cu noi era de la o expoziţie de monede din Atlanta. Un distribuitor ne-a făcut-o, în timp ce stăteam în faţa standului lui şi ne-a trimis-o. Ani întregi a stat pe biroul tatălui meu. În fotografie, tata avea braţul petrecut peste

umărul meu şi amândoi străluceam de fericire, în mână ţineam o monedă cu bivol de cinci cenţi din 1926 în condiţie excelentă, pe care tata tocmai o cumpărase. Era una dintre cele mai rare monede cu bivol, astfel că am sfârşit prin a mânca crenvurşti şi fasole pentru o lună, pentru că a costat mai mult decât ne-am aşteptat.

Dar nu m-au deranjat sacrificiile – pentru o vreme, cel puţin. Când a început tata să vorbească cu mine despre pasiunea lui – cred că eram în clasa întâi sau a doua pe atunci – îmi vorbea ca unui egal. Să ai un adult, mai ales un tată, care te tratează ca pe un egal, e un lucru ameţitor pentru un copil, iar eu am profitat de atenţia asta, absorbind toată informaţia. După un timp, am ajuns să pot spune câte monede cu vulturi dubli Saint-Gaudens au fost bătute în 1927 în comparaţie cu 1924 şi de ce o monedă Barber de zece cenţi bătută în New Orleans era de zece ori mai valoroasă decât aceeaşi monedă bătută în Philadelphia. Încă mai pot, apropo. Şi totuşi, spre deosebire de tatăl meu, am început, în cele din urmă, să mă plictisesc de pasiunea de a colecţiona. Mi se

părea că tata vorbeşte numai despre asta, şi după şase sau şapte ani de weekenduri petrecute cu el în loc de prieteni, am vrut s-o termin cu asta. Ca majoritatea băieţilor, începusem să mă preocup de alte lucruri: sport, fete, maşini şi muzică, mai ales, iar până la paisprezece ani petreceam foarte puţin timp acasă. Au început să se adune resentimente. Puţin câte puţin, am început să observ diferenţe în felul în care trăiam noi în comparaţie cu majoritatea prietenilor mei. În timp ce ei aveau bani să meargă la filme sau să îşi cumpere perechi stilate de ochelari de soare, eu trebuia să scotocesc după bănuţi prin canapea ca să îmi cumpăr un burger la McDonald's. Mulţi dintre prietenii mei au primit maşini la aniversarea de şaisprezece ani; tatăl meu mi-a dat un dolar de argint Morgan din 1883 care fusese bătut în Carson City. Rupturile din canapeaua noastră uzată erau acoperite cu o pătură şi eram singura familie pe care o cunoşteam care nu avea televiziune prin cablu sau cuptor cu microunde. Când s-a stricat frigiderul, a cumpărat unul la mâna a doua care avea cea mai urâtă nuanţă de

verde, o culoare care nu se potrivea cu nimic altceva din bucătărie. Mi-era ruşine să îmi invit prietenii acasă şi îl acuzam pe tata pentru asta. Ştiam că era cam nasol să gândesc astfel – dacă lipsa banilor mă deranja atât de mult, puteam să tund gazoane sau să fac munci ciudate, de exemplu – dar aşa simţeam. Eram orb ca o cârtiţă şi prost ca o cămilă, şi chiar dacă vă spun că îmi regret imaturitatea, nu pot să întorc trecutul.

Tata a înţeles că se schimbă ceva, dar habar n-avea ce să facă cu privire la relaţia noastră. A încercat, totuşi, în singurul mod pe care îl ştia, în singurul mod pe care îl ştia şi tatăl lui. Vorbea despre monede – era singurul subiect despre care putea vorbi cu lejeritate – şi a continuat să îmi gătească micul dejun şi cina; dar înstrăinarea noastră s-a agravat în timp. Totodată, m-am îndepărtat de prietenii pe care îi aveam dintotdeauna. Ei se organizau în bisericuţe, bazate în special pe filmele la care se duceau sau pe ultimele tricouri cumpărate de la mall, şi m-am trezit lăsat pe dinafară. Dracu să îi ia, m-am gândit eu. La liceu, există

mereu câte un loc pentru fiecare, aşa că am început să fac parte dintr-o gaşcă nepotrivită, o gaşcă care nu dădea doi bani pe nimic, ceea ce m-a făcut şi pe mine să nu dau doi bani pe nimic. Am început să chiulesc de la ore, să fumez şi am fost de trei ori suspendat pentru că m-am bătut.

Am renunţat şi la sport. Jucasem fotbal şi baschet şi alergasem pe pistă până în clasa a zecea, şi, deşi, când ajungeam acasă, tata mă întreba uneori cum mă descurc, părea stânjenit dacă intram în detalii, întrucât era evident că nu ştia nimic despre sport. Nu făcuse parte din nicio echipă toată viaţa. A venit la un singur meci de baschet în clasa a zecea. Stătea în tribună, un tip ciudat şi chel, îmbrăcat cu o bluză de trening uzată şi cu şosete care nu se asortau. Deşi nu era obez, pantalonii îi stăteau întinşi pe burtă de parcă era însărcinat în trei luni, şi mi-am dat seama că nu voiam să am nimic de-a face cu el. Îmi era ruşine cu el, astfel că, după meci, l-am evitat. Nu sunt mândru de mine pentru asta, dar aşa eram eu pe atunci.

Lucrurile s-au înrăutăţit. În clasa a douăsprezecea, atitudinea mea rebelă a atins

un punct culminant. Notele îmi alunecau la vale de vreo doi ani, mai mult de lene şi de nepăsare decât din lipsă de inteligenţă (aşa îmi place să cred) şi de mai multe ori tata m-a prins venind târziu acasă, mirosind a băutură. Am fost escortat acasă de poliţie după ce am fost găsit la o petrecere unde erau, în mod evident, droguri şi băutură, iar când tata m-a pedepsit, am stat două săptămâni acasă la un prieten după ce am urlat la el să îşi vadă de treburile lui. N-a spus nimic când m-am întors; în schimb, omleta, pâinea prăjită şi şunca erau pe masă dimineaţa, ca de obicei. Am trecut clasa la limită şi bănuiesc că profesorii m-au lăsat să absolv numai ca să scape de mine. Ştiam că tata e îngrijorat, şi, în felul lui timid, aborda uneori subiectul facultăţii, dar până atunci mă hotărâsem deja să nu mă duc. Voiam o slujbă, o maşină, voiam toate acele lucruri materiale fără de care trăisem timp de optsprezece ani.

Lui nu i-am spus nimic despre asta până în vara de după absolvire, dar când şi-a dat seama că nu aplicasem nici măcar la o postliceală, s-a încuiat în biroul lui tot restul

serii şi nu mi-a spus nimic a doua zi dimineaţa la micul dejun format din ouă şi şuncă. Mai târziu, în seara aceea, a vrut să deschidă o conversaţie despre monede, de parcă ar fi încercat să reaprindă între noi flacăra unei prietenii de mult pierdute.

— Îţi aminteşti când am călătorit în Atlanta şi tu ai fost cel care a găsit moneda cu cap de bivol pe care o căutam de ani de zile? începu el. Cea cu care ne-am fotografiat? Niciodată n-o să uit cât de încântat erai. Mi-a amintit de cum eram eu cu tatăl meu.

Am scuturat din cap, toată frustrarea vieţii mele precum şi nemulţumirile faţă de tatăl meu au ieşit acum la suprafaţă.

— Sunt sătul să ascult poveşti despre monede! i-am strigat. Nu mai vreau să mai aud vreodată de ele! Ar trebui să vinzi colecţia aia afurisită şi să faci altceva. Orice altceva.

Tata n-a spus nimic, dar până în ziua de azi nu am uitat expresia de durere de pe faţa lui când s-a întors şi şi-a târât picioarele către biroul lui. Îl rănisem şi, deşi mi-am spus că nu intenţionasem s-o fac, undeva în

sufletul meu ştiam că mă minţeam pe mine însumi. Din acel moment, tata nu a mai deschis aproape niciodată subiectul monedelor. Nici eu. A devenit o prăpastie adâncă între noi, şi ne-a lăsat fără nimic de discutat. Câteva zile mai târziu, mi-am dat seama că singura fotografie cu noi doi dispăruse, de parcă ar fi crezut că şi cea mai mică aluzie la monede m-ar jigni. La momentul acela probabil că aşa ar fi fost şi, deşi am presupus că o aruncase, faptul acesta nu m-a deranjat deloc.

În timp ce creşteam, nu m-am gândit niciodată să intru în armată. În ciuda faptului că estul Carolinei de Nord este una dintre zonele cele mai militarizate din ţară – există şapte baze la câteva ore de condus din Wilmington – obişnuiam să cred că viaţa de militar e pentru rataţi. Cine voia să îşi petreacă viaţa primind ordine de la o adunătură de lachei cu tunsori cazone? Nu eu, şi, în afară de tipii de la Academia de Ofiţeri, nimeni din liceul meu. Majoritatea puştilor care fuseseră buni la învăţătură s-au orientat către University of North Carolina sau către North Carolina State, în timp ce

aceia care n-au fost buni la învăţătură au rămas în urmă, vagabondând de la o slujbă jalnică la alta, bând bere şi pierzând vremea, evitând cam tot ce ar fi implicat o fărâmă de responsabilitate.

Eu mă încadram în a doua categorie. În cei doi ani de după absolvire, am trecut printr-o succesiune de slujbe, am lucrat ca picolo la Outback Steakhouse, am rupt bilete la cinematograful local şi am descărcat cutii la Staples, am făcut clătite la Waffle House şi am lucrat ca şi casier la câteva obiective turistice care vindeau tot felul de porcării turiştilor. Cheltuiam fiecare ban pe care îl câştigam, nu aveam nici cea mai mică dorinţă să avansez către un post de conducere, astfel că în final am fost concediat de la toate slujbele pe care le-am avut. Pentru o vreme, nu mi-a păsat. Îmi trăiam viaţa, îmi plăcea să fac surf şi să dorm până târziu şi, cum locuiam tot acasă, venitul meu nu era cheltuit pe mâncare, pe chirie, pentru asigurări sau economisit pentru planuri de viitor. Şi oricum, niciunul dintre prietenii mei nu se descurca mai bine. Nu-mi amintesc să fi fost din cale-afară de

nefericit, dar după o vreme m-am săturat pur şi simplu de viaţa mea. Nu de partea cu surful – în 1996, uraganele Bertha şi Fran s-au izbit de coastă, iar valuri aşa de bune ca acelea nu mai fuseseră de ani întregi –, ci de pierdutul vremii la barul lui Leroy după aceea. Am început să îmi dau seama că fiecare noapte era la fel. Beam bere şi mă mai întâlneam cu cineva pe care îl ştiam din liceu şi mă întreba ce fac şi îi spuneam, şi el îmi spunea ce face, şi nu trebuia să fii un geniu ca să îţi dai seama că nu ne îndreptam spre nicăieri. Chiar dacă locuiau singuri, ceea ce eu nu făceam, nu i-am crezut niciodată când îmi spuneau că le place slujba lor de săpători de şanţuri sau de spălători de geamuri sau de transportatori de veceuri portabile, pentru că ştiam foarte bine că niciuna dintre aceste ocupaţii nu fuseseră visul lor din copilărie. Poate că fusesem leneş la ore, dar nu eram prost.

M-am întâlnit cu zeci de femei în perioada aceea. La Leroy's erau întotdeauna femei. Majoritatea erau relaţii uşor de uitat. Mă foloseam de femei şi le dădeam voie şi lor să mă folosească şi îmi păstram sentimentele

pentru mine însumi. Numai relaţia cu o fată pe nume Lucy a durat mai mult de câteva luni, şi, pentru o scurtă perioadă de timp înainte să ne îndepărtăm inevitabil unul de altul, am crezut că sunt îndrăgostit de ea. Era studentă la UNC Wilmington, cu un an mai mare decât mine, şi voia să lucreze în New York după terminarea facultăţii.

— Ţin la tine, mi-a spus ea în ultima noastră noapte împreună, dar amândoi vrem lucruri diferite. Ai putea să faci mult mai mult cu viaţa ta, dar din nu ştiu ce motiv te mulţumeşti doar să pluteşti în derivă. A ezitat înainte să continue. Dar mai mult decât asta, n-am ştiut niciodată ce simţi cu adevărat pentru mine.

Ştiam că are dreptate. La scurt timp după asta, s-a urcat într-un avion fără să se mai obosească să îşi ia la revedere. Un an mai târziu, după ce am făcut rost de numărul ei de telefon de la părinţi, am sunat-o şi am vorbit douăzeci de minute. Era logodită cu un avocat, mi-a spus, şi urmau să se căsătorească în iunie.

Convorbirea telefonică m-a afectat mai mult decât aş fi crezut. Avusese loc într-o zi

în care fusesem concediat – din nou – şi m-am dus la Leroy să mă consolez. Aceeaşi grămadă de rataţi era acolo, şi brusc am realizat că nu voiam să mai petrec încă o seară fără sens, prefăcându-mă că totul în viaţa mea e OK. În loc de asta, am cumpărat o cutie cu şase beri şi m-am dus să stau pe plajă. Era pentru prima oară, în ani de zile, când mă gândeam cu adevărat la ce vreau să fac cu viaţa mea, şi m-am întrebat dacă ar trebui să urmez sfatul tatălui meu şi să fac o facultate. Totuşi, nu mai studiasem de atâta vreme, încât ideea mi s-a părut străină şi ridicolă. Spune-i noroc sau ghinion, dar chiar atunci au trecut alergând doi puşcaşi marini. Tineri şi în formă, radiau de o încredere nestingherită. Dacă ei puteau s-o facă, mi-am spus eu, atunci şi eu pot s-o fac.

M-am gândit la asta vreo câteva zile şi, într-un final, tata a avut oarecum de-a face cu decizia mea. Nu că vorbisem cu el despre asta, desigur – la momentul acela nu ne mai vorbeam deloc. Mă îndreptam spre bucătărie într-o seară şi l-am văzut stând la biroul lui, ca întotdeauna. Dar de data asta, l-am studiat cu adevărat. Nu mai avea păr

aproape deloc, iar puţinul care îi mai rămăsese era complet alb pe la urechi. Se apropia de pensie şi am fost şocat de ideea că nu aveam niciun drept să continui să îl dezamăgesc după tot ce făcuse pentru mine.

Aşa că m-am înrolat în armată. Primul meu gând a fost să mă înrolez la puşcaşii marini, pentru că ei erau tipii cu care eram cel mai obişnuit. Plaja Wrightsville era întotdeauna plină de marinari din Camp Lejeune sau din Cherry Point, dar când a venit timpul, am ales armata. Mi-am imaginat că oricum o să primesc o puşcă, dar motivul decisiv a fost că recrutorul de la puşcaşi marini era în pauza de prânz când am trecut pe acolo şi nu era disponibil imediat, pe când recrutorul de la armată – al cărui birou era chiar peste stradă – era disponibil. Într-un final, decizia mi s-a părut mai mult spontană decât planificată, dar am semnat pe linia punctată pentru un contract pe patru ani, iar când recrutorul m-a bătut pe spate şi m-a felicitat în momentul în care am ieşit pe uşă, m-am trezit că mă întreb în ce m-am băgat. Asta se întâmpla spre sfârşitul anului 1997, iar eu aveam douăzeci

de ani.

Centrul de pregătire de la Fort Benning a fost la fel de groaznic cum am crezut că o să fie. Toată povestea părea făcută ca să ne umilească şi să ne spele creierele astfel încât să ascultăm ordinele fără să cârtim, indiferent de cât de stupide ar fi, dar eu m-am adaptat mai repede decât alţii. Odată ce am trecut de asta, am ales infanteria. Am petrecut următoarele câteva luni făcând o mulţime de simulări în locuri precum Louisiana şi bătrânul Fort Bragg, unde, în principiu, am învăţat cele mai bune metode de a omorî oameni şi de a sparge lucruri; şi, după o vreme, detaşamentul meu, făcând parte din Prima Divizie de Infanterie – cunoscut şi ca Marele Roşu – a fost trimis în Germania. Nu vorbeam nicio boabă de germană, dar nu conta, pentru că majoritatea celor cu care aveam de-a face vorbeau engleza. La început a fost uşor, apoi m-a lovit viaţa de armată. Am petrecut şapte luni îngrozitoare în Balcani, mai întâi în Macedonia în 1999, apoi în Kosovo, unde am rămas până în primăvara târzie a anului 2000. Nu eram prea bine plătit în armată,

dar având în vedere că nu aveam de plătit chirie, nu cumpăram mâncare şi chiar nu aveam pe ce să îmi cheltui soldele când le primeam, pentru prima oară în viaţă, aveam bani în bancă. Nu mulţi, dar destui.

Mi-am petrecut prima permisie acasă, plictisit de moarte. A doua, în Las Vegas. Unul dintre camarazii mei crescuse acolo, astfel că trei dintre noi am stat acasă la părinţii lui. Am cheltuit aproape tot ce economisisem. La a treia permisie, după ce m-am întors din Kosovo, aveam o nevoie disperată de o pauză şi m-am decis să mă duc din nou acasă, sperând că plictiseala vizitei va fi de ajuns să îmi calmeze mintea. Din cauza distanţei vorbeam rar la telefon cu tata, dar el îmi scria scrisori care aveau aproape întotdeauna ştampila poştei din prima zi a fiecărei luni. Nu erau ca cele pe care le primeau camarazii mei de la mamele, surorile sau de la soţiile lor. Nimic prea personal, nimic sentimental, şi niciodată un cuvânt care să sugereze că îmi ducea dorul. Nici n-a menţionat vreodată nimic despre monede. În schimb, scria despre modificările din cartier şi o grămadă despre vreme; când

i-am scris să îi povestesc despre o bătălie cruntă în care fusesem implicat în Balcani, mi-a răspuns că se bucură că am supravieţuit, dar n-a comentat nimic altceva. Ştiam din felul în care îşi formulase răspunsul că nu voia să audă de lucrurile periculoase pe care le făceam. Faptul că eram în pericol îl înspăimânta, aşa că am început să omit evenimentele periculoase la care luam parte. În schimb, i-am trimis scrisori în care îi povesteam cum statul de gardă era cel mai plictisitor moment din armată şi că singura chestie interesantă care mi se întâmplase în săptămâni întregi era să ghicesc câte ţigări a fumat celălalt coleg de gardă într-o singură seară. Tata îşi încheia fiecare scrisoare cu promisiunea că îmi va scrie în curând, şi, din nou, nu m-a dezamăgit. Am ajuns de mult la concluzia că era un om mult mai bun decât voi fi eu vreodată.

Dar crescusem în cei trei ani care trecuseră. Da, ştiu, sunt un clişeu mergător – intru băiat şi ies bărbat şi toate cele. Dar toţi în armată sunt obligaţi să crească, mai ales dacă eşti la infanterie ca mine. Ţi se

încredinţează echipamente care costă o avere, alţii îşi pun încrederea în tine, iar dacă o dai în bară, pedeapsa e mult mai serioasă decât să fii trimis la culcare fără cină. Sigur că e multă hârţogăraie şi plictiseală, şi toţi fumează şi nu pot să încheie o propoziţie fără să înjure, au cutii de reviste porcoase sub pat şi trebuie să dai raportul unora care abia au terminat Academia de Ofiţeri şi care cred că recruţi ca tine sunt proşti ca noaptea; dar eşti forţat să înveţi cea mai importantă lecţie a vieţii, şi anume că trebuie să îţi asumi responsabilităţi şi ai face bine să ţi le asumi cum trebuie. Când ţi se dă un ordin, nu poţi să spui nu. Nu e nicio exagerare când spun că sunt vieţi în joc. O singură decizie greşită, şi tovarăşul tău ar putea muri. Aşa merge armata. Asta e cea mai mare greşeală pe care o fac mulţi oameni când se întreabă cum pot soldaţii să îşi rişte viaţa în fiecare zi sau cum pot lupta pentru ceva în care poate nu cred. Nu toată lumea o face. Am lucrat cu soldaţi afiliaţi diverselor spectre politice; am întâlnit câţiva care urau armata şi alţii care îşi făceau o carieră din asta. Am

întâlnit genii şi tâmpiţi, dar după ce s-a spus tot ce e de spus, facem tot ce putem unii pentru alţii. Din prietenie. Nu pentru ţară, nu din patriotism, nu pentru că suntem maşini de ucis programate, ci din cauza persoanei de lângă tine. Lupţi pentru prietenul tău, să îl ţii în viaţă, iar el se luptă pentru tine, şi totul în armată e construit pornind de la premisa asta.

Dar cum am spus, mă schimbasem. Am intrat în armată fumător şi aproape mi-am tuşit un plămân în timpul pregătirii militare, dar, spre deosebire de aproape toată lumea din detaşamentul meu, mă lăsasem şi nu mă mai atinsesem de ţigări de peste doi ani. Am început să beau mai puţin până în punctul în care una sau două beri pe săptămână era suficient, şi putea să treacă o lună fără să beau vreuna. Dosarul îmi era impecabil. Fusesem promovat de la soldat la caporal, iar apoi, şase luni mai târziu, la sergent, şi am aflat că am capacitatea de a conduce. Condusesem oamenii în bătălii, iar compania mea fusese implicată în capturarea unuia dintre cei mai cunoscuţi criminali de război din Balcani.

Comandantul meu m-a recomandat pentru Şcoala de Ofiţeri şi mă gândeam dacă să devin ofiţer sau nu, dar asta însemna uneori să stau la un birou şi să întocmesc mai multe acte, şi nu eram sigur că vreau asta. În afară de surf, nu mai făcusem sport de ani de zile înainte să mă înrolez; până mi-am luat a treia permisie, pusesem nouă kilograme de muşchi şi nu mai aveam burta moale. Îmi petrecusem majoritatea timpului meu liber alergând, boxând şi ridicând greutăţi cu Tony, un muşchiulos din New York care striga mereu când vorbea, jura că tequila e un afrodiziac şi era de departe cel mai bun prieten al meu din tot detaşamentul. M-a convins să îmi fac tatuaje pe ambele braţe ca el, şi cu fiecare zi ce trecea amintirea a ce fusesem odată devenea din ce în ce mai îndepărtată.

Citeam, de asemenea, mult. În armată, ai mult timp să citeşti, iar oamenii fac schimb de cărţi sau le împrumută de la bibliotecă până li se desprind coperţile de uzură. Nu vreau să vă faceţi impresia că am devenit cine ştie ce savant, pentru că nu eram. Nu eram fan Chaucer, Proust sau Dostoievski

sau oricare altul dintre tipii aceştia morţi; citeam mai mult cărţi de mistere, thrillere şi cărţi de Stephen King şi am devenit în mod special pasionat de Carl Hiaasen, deoarece cuvintele lui curgeau cu uşurinţă şi mă făcea întotdeauna să râd. Nu m-am putut abţine să nu mă gândesc că, dacă şcolile ar fi avut cărţile astea în programă, am avea mai mulţi cititori pe lume.

Spre deosebire de tovarăşii mei, mă ţineam departe de orice companie feminină. Sună ciudat, nu? În floarea vârstei, cu o slujbă plină de testosteron – ce-ar putea fi mai natural decât să cauţi un pic de eliberare cu ajutorul unei femei? Nu era stilul meu. Deşi unii dintre tipii pe care îi ştiam au ieşit sau chiar s-au căsătorit cu localnice, în timp ce eram staţionaţi în Würzburg, auzisem destule poveşti ca să ştiu că mariajele acelea rareori funcţionau. Milităria era un impediment în calea relaţiilor în general – văzusem destule divorţuri ca să ştiu asta – şi, deşi nu m-ar fi deranjat compania cuiva special, nu s-a întâmplat niciodată. Tony nu putea să înţeleagă.

— Trebuie să vii cu mine, mă ruga el. Nu

vii niciodată.

— N-am chef.

— Cum poţi să n-ai chef? Sabine jură că prietena ei e superbă. Înaltă şi blondă şi iubeşte tequila.

— Ia-l pe Dan. Sunt sigur că i-ar plăcea să meargă.

— Castelow? Nici gând. Sabine nu-l poate suferi.

N-am spus nimic.

— Doar o să ne distrăm puţin.

Am scuturat din cap, gândindu-mă că aş prefera să fiu singur decât să revin la persoana la care am fost, dar m-am trezit că mă întrebam dacă voi termina prin a fi la fel de sihastru ca tatăl meu.

Ştiind că nu mă putea face să mă răzgândesc, Tony nu s-a deranjat să îşi ascundă dezgustul în drumul spre uşă. „Pur şi simplu nu te înţeleg uneori.“

Când tata m-a aşteptat la aeroport, nu m-a recunoscut la început şi aproape a sărit în sus când l-am bătut pe umăr. Părea mai mic decât mi-l aminteam. În loc să mă îmbrăţişeze, mi-a strâns mâna şi m-a

întrebat cum a fost zborul, dar niciunul n-am ştiut ce să spunem apoi, aşa că am ieşit afară din aeroport. Era ciudat şi dezorientant să fiu din nou acasă, mă simţeam încordat, la fel ca ultima oară când îmi luasem permisie. În parcare, când mi-am aruncat bagajul în portbagaj, am observat pe spatele Fordului Escort antic un autocolant care spunea oamenilor să SUSŢINĂ MILITARII NOŞTRI. Nu eram sigur ce însemna asta pentru tatăl meu, dar tot m-am bucurat să îl văd.

Acasă, mi-am depozitat bagajul în vechiul meu dormitor. Totul era la fel cum îmi aminteam, până la ultimul trofeu prăfuit pe raftul meu şi o sticlă de Wild Turkey pe jumătate goală, ascunsă în fundul sertarului meu cu lenjerie. La fel şi în restul casei. Pătura încă mai acoperea canapeaua, frigiderul verde părea să strige că nu-şi avea locul acolo, iar televizorul prindea doar patru canale în ceaţă. Tata a gătit spaghete; vinerea erau mereu spaghete. La cină, am încercat să vorbim.

— Mă bucur că m-am întors, am spus eu.

A zâmbit scurt.

— Bine, a răspuns el.

A luat o gură de lapte. La cină, beam mereu lapte. Se concentra asupra mâncării.

— Îţi aminteşti de Tony? am îndrăznit să întreb. Cred că ţi l-am menţionat în scrisori. Oricum, fii atent – crede că e îndrăgostit. Numele ei e Sabine şi are o fiică de şase ani. L-am avertizat că nu e o idee aşa de bună, dar nu m-a ascultat.

Îşi presără cu grijă brânză parmezan peste mâncare, asigurându-se că fiecare parte primea cantitatea perfectă.

— A, spuse el. Bine.

După asta, am mâncat şi niciunul n-a mai spus nimic. Am băut nişte lapte. Am mai mâncat. Ceasul ticăia pe perete.

— Pariez că eşti încântat că te pensionezi anul acesta, am sugerat eu. Gândeşte-te numai, în sfârşit îţi poţi lua o vacanţă, poţi vedea lumea. Aproape am spus că putea să vină să mă viziteze în Germania, dar n-am făcut-o. Ştiam că n-o va face şi nu voiam să îl pun într-o situaţie neplăcută. Ne amestecam tăiţeii simultan, în timp ce el părea că se gândeşte cum să răspundă mai bine.

— Nu ştiu, spuse el într-un final.

Am renunţat să încerc să mai vorbesc cu el, şi din momentul acela încolo singurele sunete care s-au mai auzit au fost cele pe care le făceau furculiţele când loveau farfuriile. Când am terminat cina, am luat-o în direcţii separate. Epuizat de zbor, m-am trântit în pat, trezindu-mă din oră în oră la fel cum făceam în bază. Când m-am trezit dimineaţa, tata era la muncă. Am mâncat şi am citit ziarul, am încercat fără succes să îmi contactez prietenii, apoi mi-am luat placa de surf din garaj şi m-am îndreptat spre plajă. Valurile nu erau grozave, dar nu conta. Nu mai făcusem surf de trei ani şi am fost cam ruginit la început, dar chiar şi cele mai mici valuri mă făceau să îmi doresc să fi fost staţionat lângă ocean.

Era la început de iunie 2000, temperaturile erau deja ridicate, iar apa – răcoritoare. Având o poziţie avantajoasă pe placa de surf, îi vedeam pe oamenii care îşi mutau lucrurile în casele de dincolo de dune. Cum am mai spus, plaja Wrightsville era deja aglomerată de familiile care închiriau pentru o săptămână sau mai mult, dar, ocazional,

studenţii de la Chapel Hill sau Raleigh făceau la fel. Ultima categorie mă interesa, şi am observat un grup de studente în bikini ocupându-şi locurile pe terasa din spate a uneia dintre casele de la debarcader. Le-am urmărit puţin, bucurându-mă de privelişte, apoi am prins un alt val şi am petrecut tot restul după-amiezii în propria mea lume.

Am vrut să fac o vizită la Leroy's, dar m-am gândit că nu se schimbase nimic sau nimeni de acolo, în afară de mine. În loc să fac asta, am cumpărat o sticlă de bere de la chioşcul din colţ şi m-am dus să stau pe ponton ca să mă bucur de apusul de soare. Majoritatea celor care pescuiau acolo plecaseră deja, iar cei care rămăseseră îşi curăţau prada sau aruncau rebuturile în apă. Între timp, culoarea oceanului a început să se schimbe dintr-un gri ca fierul în portocaliu, apoi în galben. Pe talazurile din spatele pontonului, vedeam pelicanii care stăteau pe spatele delfinilor bruni, căutând printre valuri. Ştiam că seara va aduce prima noapte cu lună plină – perioada petrecută pe front mă făcea să realizez asta aproape instinctiv. Nu mă gândeam neapărat

la ceva, pur şi simplu îmi lăsam mintea să zboare. Credeţi-mă, să cunosc o fată era ultimul lucru pe care îl aveam în cap.

Atunci am văzut-o plimbându-se pe ponton. Sau mai exact, erau două care se plimbau. Una era înaltă şi blondă, iar cealaltă o brunetă atrăgătoare, amândouă un pic mai tinere decât mine. Studente, cel mai probabil. Amândouă purtau pantaloni scurţi şi bluze cu umărul căzut, iar bruneta avea pe umăr o geantă din aceea mare şi tricotată pe care oamenii le iau la plajă uneori, atunci când plănuiesc să stea ore întregi cu copiii. Pe măsură ce se apropiau, le auzeam vorbind şi râzând, părând fără griji şi pregătite de vacanţă.

— Hei, am strigat când s-au apropiat. Nu foarte delicat, şi nu pot să spun că m-am aşteptat la ceva drept răspuns.

Blonda mi-a dovedit că aveam dreptate. A aruncat o privire la placa mea de surf şi la berea din mână şi m-a ignorat, dându-şi ochii peste cap. Totuşi, bruneta m-a surprins.

— Salut, străine, a răspuns ea cu un zâmbet. A arătat înspre placa de surf. Pariez

că valurile au fost grozave azi.

Comentariul ei m-a luat pe nepregătite şi am simţit o blândeţe neaşteptată în cuvintele ei. Ea şi cu prietena ei au continuat să meargă până la capătul pontonului, şi m-am trezit că o priveam în timp ce se apleca peste balustradă. M-am gândit să mă duc până la ele să mă prezint, dar am decis să n-o fac. Nu erau genul meu sau, mai exact, eu nu eram genul lor. Am luat o înghiţitură adâncă din bere, încercând să le ignor.

Oricât aş fi încercat, nu mă puteam abţine să nu mă uit la brunetă. Am încercat să nu ascult ce spuneau cele două fete, dar blonda avea o voce imposibil de ignorat. Vorbea la nesfârşit de un tip pe nume Brad şi de cât de mult îl iubea, şi cum frăţia ei era cea mai bună de la UNC, şi cum petrecerea pe care o avuseseră la sfârşitul anului fusese cea mai bună dintre toate, şi cum cealaltă ar trebui să li se alăture anul viitor, şi că prea multe dintre prietenele ei se cuplau cu cei mai răi tipi din frăţii, şi una dintre ele chiar rămăsese gravidă, dar era vina ei pentru că fusese avertizată cu privire la tipul

respectiv. Bruneta nu spunea foarte multe – nu-mi dădeam seama dacă era amuzată sau plictisită de conversaţie – dar din când în când râdea. Din nou, am auzit ceva prietenos şi înţelegător în vocea ei, ceva asemănător cu întoarcerea acasă, ceea ce recunosc că nu avea sens deloc. Când mi-am pus sticla de bere deoparte, am observat că îşi pusese geanta pe balustradă.

Stăteau acolo de vreo zece minute, când şi-au făcut apariţia doi tipi la capătul celălalt al pontonului – tipi dintr-o frăţie, am ghicit eu – îmbrăcaţi în tricouri Lacoste roz şi portocalii peste pantalonii bermude. Primul meu gând a fost că unul dintre ei trebuie să fie Brad, cel despre care vorbea blonda. Amândoi aveau beri în mâini şi au început să meargă tiptil, de parcă intenţionau să le ia pe fete prin surprindere. Mai mult ca sigur, fetele îi voiau acolo, şi după o scurtă reacţie de surprindere, completată de un ţipăt şi de câteva bătăi prietenoase pe braţ, vor pleca cu toţii, râzând şi chicotind sau făcând orice fac de obicei cuplurile de studenţi.

Poate că ar fi ieşit aşa, pentru că băieţii au

făcut exact ce credeam eu că vor face. Când s-au apropiat, au sărit înspre fete cu un strigăt; amândouă fetele au ţipat şi au făcut chestia cu bătăile peste braţ. Băieţii au protestat, iar cel în tricou roz a vărsat puţină bere. S-a sprijinit de balustradă lângă geantă, cu picioarele încrucişate şi cu braţele în spatele lui.

— Hei, începem focul de tabără în câteva minute, a spus cel cu tricoul portocaliu, punându-şi braţul în jurul blondei. O sărută pe gât. Sunteţi gata să vă întoarceţi?

— Eşti gata? spuse blonda, uitându-se la prietena ei.

— Sigur, răspunse bruneta.

Cel în tricou roz se ridică de pe balustradă, dar cumva mâna lui trebuie să fi lovit geanta, pentru că aceasta a alunecat şi a căzut peste margine. Plescăiala sună ca săritura unui peşte.

— Ce-a fost asta? întrebă el, întorcându-se.

— Geanta mea, strigă bruneta. Ai lovit-o.

— Îmi pare rău, spuse el, fără să îi pară neapărat rău.

— Poşeta mea era în ea.

El se încruntă.

— Am spus că îmi pare rău.

— Trebuie s-o prinzi înainte să se scufunde.

Colegii din frăţie păreau înlemniţi şi ştiam că niciunul dintre ei nu avea intenţia să sară în apă ca să recupereze geanta. În primul rând, pentru că probabil nu aveau şanse s-o găsească, iar apoi ar fi trebuit să înoate tot drumul până la ţărm, ceva care nu era recomandat după băutură, şi era clar că ei băuseră. Cred că bruneta a citit şi ea expresia tipului în tricou roz, pentru că am văzut-o punându-şi ambele mâini pe balustrada de sus şi un picior pe cea de jos.

— Nu fi proastă. S-a dus, spuse cel în tricou roz, punându-şi mâinile pe ea s-o oprească. E prea periculos să sari. Ar putea fi rechini pe acolo. E doar o poşetă. Îţi cumpăr una nouă.

— Am nevoie de poşeta aceea! Toţi banii mei sunt în ea!

Nu era treaba mea, ştiam asta. Dar, când am sărit în picioare şi am alergat spre capătul pontonului, nu mă puteam gândi decât: *Of, ce naiba...*

DOI

Bănuiesc că ar trebui să explic de ce am sărit în valuri să îi recuperez geanta. Nu pentru că m-am gândit că ea mă va vedea ca pe un fel de erou, sau pentru că voiam s-o impresionez, ori pentru că îmi păsa vreun

pic câţi bani pierduse. Avea legătură cu sinceritatea zâmbetului ei şi cu căldura râsului ei. Chiar în timp ce plonjam în apă, ştiam cât de ridicolă era reacţia mea, dar în acel moment era prea târziu. Am lovit apa, m-am dus la fund şi am apărut iar la suprafaţă. Patru feţe se holbau la mine de la balustradă. Cel cu tricou roz era cu siguranţă enervat.

— Unde e? am strigat la ei.

— Chiar acolo! strigă bruneta. Cred că încă pot s-o văd. Se scufundă...

Mi-a luat un minut s-o localizez în amurgul care se adâncea, iar valurile oceanului se străduiau să mă împingă înspre ponton. Am înotat pe o parte, apoi am ţinut geanta deasupra apei cât de bine am putut, în ciuda faptului că era deja îmbibată. Valurile m-au făcut să înot înapoi spre ţărm cu mai multă greutate decât mă temusem, şi, din când în când, mă uitam în sus şi îi vedeam pe cei patru urmărindu-mă.

Am atins într-un final cu picioarele fundul apei şi am păşit afară. Mi-am scuturat apa din păr, am luat-o în sus pe nisip şi m-am întâlnit cu ei la jumătatea plajei. I-am întins

geanta.

— Poftim.

— Mulţumesc, spuse bruneta, iar când ochii ei i-au întâlnit pe ai mei, am simţit un clic, ca o cheie care se întoarce în broască. Credeţi-mă, nu sunt un romantic, şi, deşi am auzit despre dragoste la prima vedere, n-am crezut niciodată în ea, şi încă nu cred. Dar chiar şi aşa, era ceva acolo, ceva extrem de real, şi n-am putut să nu văd.

De aproape, era şi mai frumoasă decât crezusem iniţial, dar nu avea atât de mult legătură cu felul în care arăta, ci cu felul în care era. Nu numai zâmbetul ei cu strungăreaţă, ci modul relaxat cu care şi-a dat o şuviţă de păr din ochi, lejeritatea cu care păşea.

— Nu trebuia să faci asta, spuse ea cu un fel de mirare în voce. Aş fi luat-o eu.

— Ştiu. Am dat din cap. Te-am văzut pregătindu-te să sari.

Îşi lăsă capul uşor pe o parte.

— Dar ai simţit o dorinţă incontrolabilă de a ajuta o domnişoară la ananghie?

— Ceva de genul.

Îmi evaluă răspunsul pentru un moment,

apoi îşi întoarse atenţia către geantă. Începu să scoată portofelul, ochelarii de soare, un cozoroc, un tub de loţiune de plajă – şi să i le dea pe toate blondei înainte să stoarcă geanta.

— Ţi s-au udat pozele, spuse blonda, uitându-se în portofelul ei.

Bruneta o ignoră, continuând să stoarcă geanta. Când a fost în sfârşit mulţumită, şi-a luat înapoi lucrurile şi le-a pus în geantă.

— Mulţumesc, spuse ea. Accentul îi era diferit de cel din estul Carolinei de Nord, era mai mult nazalizat, de parcă crescuse în munţii de lângă Boone sau lângă graniţa Carolinei de Sud, în vest.

— Pentru nimic, am murmurat eu, dar nu m-am mişcat.

— Hei, poate că vrea o recompensă, se băgă în seamă cel cu tricou roz, cu voce tare.

Ea se uită la el, apoi înapoi la mine.

— Vrei o recompensă?

— Nu. Am fluturat o mână. Mă bucur că te-am ajutat.

— Am ştiut întotdeauna că n-a murit cavalerismul, exclamă ea. Am încercat să

detectez o notă de tachinare în glasul ei, dar nu am auzit nimic care să indice că făcea mişto de mine.

Tipul cu tricoul portocaliu m-a măsurat din cap până în picioare, observându-mi tunsoarea cazonă.

— Eşti puşcaş marin? a întrebat el. Îşi strânse braţul din nou în jurul blondei.

Am scuturat din cap.

— Nu sunt unul dintre cei puţini sau dintre cei mândri. Am vrut să fiu tot ce pot fi, aşa că m-am înrolat în armată.

Bruneta a râs. Spre deosebire de tatăl meu, ea chiar văzuse reclamele.

— Eu sunt Savannah, spuse ea. Savannah Lynn Curtis. Iar aceştia sunt Brad, Randy şi Susan. Îmi întinse mâna.

— Sunt John Tyree, i-am răspuns, luându-i mâna. Era caldă, catifelată în anumite locuri şi bătătorită în altele. Am devenit brusc conştient de cât timp trecuse de când nu mai atinsesem o femeie.

— Păi, simt că ar trebui să fac ceva pentru tine.

— Nu trebuie să faci nimic.

— Ai mâncat? întrebă ea, ignorându-mi

comentariul. Ne pregătim să facem un grătar şi e destulă mâncare. Vrei să vii cu noi?

Tipii schimbară o privire. Randy, cel cu tricoul roz, părea chiar ofuscat, şi trebuie să recunosc că asta m-a făcut să mă simt mai bine. „Hei, poate vrea o recompensă.“ Ce cretin!

— Mda, vino, adăugă Brad într-un final, părând nu prea încântat. Va fi amuzant. Închiriem casa de lângă ponton. Arătă spre una dintre casele de pe plajă, în care jumătate de duzină de persoane trândăveau pe terasa din spate.

Deşi nu aveam niciun chef să îmi petrec timpul cu alţi colegi din frăţie, Savannah mi-a zâmbit cu atâta căldură, încât cuvintele mi-au ieşit înainte să le pot opri.

— Sună bine. Lasă-mă să îmi iau placa de pe ponton şi ajung acolo imediat.

— Ne întâlnim acolo, începu Randy. Făcu un pas înspre Savannah, dar ea îl ignoră.

— Merg cu tine, spuse Savannah, desprinzându-se de grup. Măcar atât pot să fac. Îşi aranjă geanta pe umăr. Ne vedem mai târziu, OK?

Am început să mergem către dune, acolo unde scările urcau către ponton. Prietenii ei au rămas în urmă pentru un minut, dar când ea a început să păşească alături de mine, s-au întors şi au început să coboare în josul plajei. Cu colţul ochiului, am văzut-o pe blondă că se întoarce şi se uită în direcţia noastră. Randy a făcut la fel, posomorât. Nu eram sigur dacă Savannah a observat până când nu am făcut câţiva paşi.

— Susan crede probabil că sunt nebună că fac asta, spuse ea.

— Că faci ce?

— Că merg cu tine. Ea crede că Randy e perfect pentru mine şi încearcă să ne facă lipeala de când am ajuns aici, în după-amiaza asta. A stat după mine toată după-amiaza.

Am dat din cap, nefiind sigur ce să răspund. În depărtare, luna, plină şi strălucitoare, începuse să se ridice încet din mare, şi am văzut-o pe Savannah uitându-se la ea. Când valurile se spărgeau şi se revărsau, pâlpâiau ca argintul, de parcă ar fi fost prinse de bliţul unui aparat de fotografiat. Am ajuns pe ponton. Balustrada

era mâncată de nisip şi de sare, iar podul era învechit şi începuse să se desfacă în aşchii. Paşii noştri scârţâiau în timp ce urcam.

— Unde eşti staţionat? întrebă ea.

— În Germania. Sunt acasă într-o permisie de două săptămâni ca să îmi vizitez tatăl. Iar tu eşti dinspre munţi, să înţeleg?

Îmi aruncă o privire surprinsă.

— Din Lenoir. Mă analiză atent. Lasă-mă să ghicesc. Accentul, nu? Crezi că vorbesc de parcă sunt de la ţară, nu?

— Nu, deloc.

— Păi, sunt. De la ţară, vreau să zic. Am crescut la o fermă şi tot tacâmul. Şi da, ştiu că am accent, dar mi s-a spus că unii oameni îl găsesc încântător.

— Randy aşa pare să creadă.

Mi-a scăpat înainte să mă pot abţine. În liniştea apăsătoare, ea şi-a trecut mâna prin păr.

— Randy pare un tânăr drăguţ, remarcă ea după puţin timp, dar nu-l cunosc aşa de bine. De fapt, nu cunosc aproape pe nimeni din casa aceea, decât pe Tim şi pe Susan. Se feri de un ţânţar. O să îl cunoşti pe Tim mai târziu. E un tip grozav. O să îţi placă de el.

Toată lumea îl place.

— Şi aţi venit aici cu toţii o săptămână în vacanţă?

— O lună, de fapt – dar nu, nu e chiar o vacanţă. Suntem voluntari. Ai auzit de Habitat pentru umanitate, nu? Am venit aici să ajutăm la construirea unor case. Familia mea a fost implicată în acest proiect ani întregi.

Peste umărul ei, casa părea să învie în întuneric. Apăruseră mai mulţi oameni, muzica fusese dată tare, şi, din când în când, auzeam râsete. Brad, Susan şi Randy erau deja înconjuraţi de un grup de studenţi care beau bere, arătând nu ca nişte filantropi, ci ca nişte puşti de facultate care voiau să se simtă bine şi să se încurce cu cineva de sex opus. Probabil că mi-a observat expresia şi mi-a urmărit privirea.

— Începem abia luni. Vor descoperi în curând că nu e numai joacă şi distracţie...

— N-am spus nimic...

— N-a trebuit. Dar ai dreptate. Pentru majoritatea dintre ei, e prima oară când lucrează pentru Habitat, şi o fac doar ca să aibă ceva diferit de trecut în CV când

termină facultatea. Habar n-au câtă muncă trebuie depusă, de fapt. Până la urmă, tot ce contează este ca acele case să fie construite şi vor fi. Întotdeauna sunt.

— Ai mai făcut asta şi altădată?

— În fiecare vară, de la şaisprezece ani. Obişnuiam s-o fac cu biserica noastră, dar când am ajuns la facultate la Chapel Hill, am organizat un grup acolo. Mă rog, de fapt Tim l-a organizat. Şi el e din Lenoir. Tocmai a absolvit şi va începe un master în toamnă. Îl cunosc dintotdeauna. În loc să îşi petreacă verile lucrând în locuri ciudate acasă sau să intre în programe de ucenici, ne-am gândit să le oferim studenţilor şansa de a face ceva important. Toată lumea contribuie cu ceva la casă şi îşi plăteşte cheltuielile luna asta, şi nu cerem niciun ban pentru munca pe care o depunem la construirea casei. De aceea era important să îmi recuperez geanta. N-aş mai fi avut ce să mănânc toată luna.

— Sunt sigură că nu te-ar fi lăsat să mori de foame.

— Ştiu, dar n-ar fi fost corect. Deja fac ceva valoros, şi e mai mult decât suficient.

Îmi simţeam picioarele alunecând pe nisip.

— De ce Wilmington? am întrebat. Vreau să spun, de ce aţi venit aici să construiţi case şi nu undeva precum Lenoir sau Raleigh?

— Din cauza plajei. Ştii cum sunt oamenii. E şi-aşa destul de greu să îi faci pe studenţi să se ofere voluntari pentru o lună, dar e mai uşor dacă e într-un loc ca ăsta. Şi cu cât ai mai mulţi oameni, cu atât mai multe poţi să faci. S-au înscris treizeci de oameni anul acesta.

Am dat din cap, conştient de cât de aproape mergeam unul de altul.

— Şi tu ai absolvit?

— Nu, sunt în ultimul an. Şi mă specializez în educaţie specială, dacă asta era următoarea ta întrebare.

— Era.

— M-am gândit eu. Când eşti la facultate, asta te întreabă toată lumea.

— Pe mine mă întreabă toată lumea dacă îmi place în armată.

— Şi îţi place?

— Nu ştiu.

Râse, iar sunetul era atât de melodios

încât am ştiut că voiam să îl aud din nou.

Am ajuns la capătul pontonului şi mi-am luat placa. Am aruncat sticla goală în coşul de gunoi, ascultând-o cum se loveşte de fund. Deasupra noastră răsăreau stelele, iar luminile caselor aliniate de-a lungul dunelor îmi amintiră de felinarele sculptate din dovleci.

— Te superi dacă te întreb ce te-a făcut să te înrolezi în armată? Vreau să spun, având în vedere că nu ştii dacă îţi place sau nu.

Mi-a luat o secundă ca să îmi dau seama cum să răspund la întrebarea asta, şi mi-am trecut placa dintr-o mână în alta.

— Cred că cel mai sigur este să spun că, la momentul acela, aveam nevoie de asta.

Aşteptă să adaug mai multe, dar pentru că n-am făcut-o, a dat pur şi simplu din cap.

— Pariez că te bucuri să fii acasă o vreme, spuse ea.

— Fără îndoială.

— Pariez că şi tatăl tău se bucură, nu?

— Cred că da.

— Sigur se bucură. Sunt sigură că e foarte mândru de tine.

— Sper.

— Vorbeşti de parcă nu eşti sigur.

— Ar trebui să îl cunoşti pe tata ca să înţelegi. Nu e prea vorbăreţ.

Îi vedeam luna reflectată în ochii negri, iar vocea îi era suavă când vorbea.

— Nu trebuie să spună ceva ca să fie mândru de tine. Poate e genul de tată care o arată în alte feluri.

M-am gândit la asta, sperând că era adevărat. În timp ce meditam, s-a auzit un ţipăt puternic dinspre casă şi am văzut un cuplu de studenţi lângă foc. Unul dintre tipi avea braţul înfăşurat în jurul unei fete şi o împingea înainte; ea râdea şi se lupta cu el. Brad şi Susan se cuibăriseră împreună în apropiere, dar Randy se evaporase.

— Ai spus că nu îi cunoşti pe majoritatea celor cu care locuieşti?

Scutură din cap, iar părul i se mişcă pe umeri. Îşi mai dădu o şuviţă din ochi.

— Nu prea bine. I-am văzut pe majoritatea la înscrieri pentru prima dată, apoi din nou aici azi. Adică, poate ne-am văzut prin campus din când în când, şi cred că mulţi se cunosc între ei deja, dar eu nu îi ştiu. Majoritatea sunt în frăţii. Eu încă stau la

cămin. Sunt o adunătură drăguţă, oricum.

În timp ce îmi răspundea, am avut impresia că era genul de persoană care n-ar fi spus niciodată ceva rău despre nimeni. Respectul ei pentru ceilalţi m-a izbit ca fiind reconfortant şi matur, şi totuşi, în mod ciudat, nu am fost surprins. Făcea parte din calitatea aceea indescriptibilă pe care o simţisem la ea de la început, ceva care o separa de restul.

— Câţi ani ai? am întrebat-o când ne-am apropiat de casă.

— Douăzeci şi unu. I-am împlinit chiar luna trecută. Tu?

— Douăzeci şi trei. Ai fraţi sau surori?

— Nu. Am fost copil unic. Doar eu şi ai mei. Părinţii mei încă mai locuiesc în Lenoir, şi sunt încă foarte fericiţi după douăzeci şi cinci de ani de căsnicie. E rândul tău.

— La fel. Doar că în cazul meu, am fost doar eu cu tatăl meu.

Ştiam că răspunsul meu va declanşa mai multe întrebări despre mama mea, dar spre surpriza mea, n-a făcut-o. În schimb, a întrebat:

— El te-a învăţat să faci surf?

— Nu, am învăţat singur când eram copil.

— Eşti bun. Te-am privit mai devreme. Faci surful să pară atât de uşor, chiar graţios. M-a făcut să îmi doresc să ştiu şi eu.

— Aş fi bucuros să te învăţ dacă vrei, m-am oferit eu. Nu e aşa de greu. O să ies mâine.

Se opri şi mă fixă cu privirea.

— Nu fă oferte pe care nu eşti sigur că intenţionezi să le menţii. Se întinse după braţul meu, lăsându-mă fără grai, apoi începu să meargă către focul de tabără. Eşti gata să cunoşti nişte oameni?

Am înghiţit în sec, simţind o uscăciune bruscă în gât, ceea ce era cam cel mai ciudat lucru care mi se întâmplase vreodată.

Casa era una dintre acei monştri cu trei etaje, cu garajul la parter şi, probabil, cu şase sau şapte dormitoare. O terasă masivă înconjura nivelul principal; peste balustradă erau atârnate prosoape, şi puteam să aud sunetul unor conversaţii multiple venind din toate direcţiile. Pe terasă era un grătar dinspre care simţeam mirosul de hot dog şi

de pui; tipul aplecat peste grătar nu avea cămaşă şi purta un batic pe cap, încercând să pară un şmecher urban. Nu funcţiona, dar m-a făcut să râd.

Pe nisipul din faţă, focul era făcut într-o groapă, şi era înconjurat de câteva fete îmbrăcate în pulovere prea mari pentru ele, aşezate pe scaune, toate prefăcându-se că nu îi bagă în seamă pe băieţii din jurul lor. Între timp, băieţii stăteau în spatele lor, arătând de parcă încercau să stea într-un fel care să le accentueze dimensiunile braţelor sau ale abdomenelor sculptate şi se purtau de parcă nu observau fetele deloc. Mai văzusem asta la Leroy's; educaţi sau nu, copiii erau tot copii. Aveau douăzeci de ani, iar în aer plutea dorinţa carnală. Având în vedere plaja şi berea, puteam ghici ce se va întâmpla mai târziu; dar eu voi fi plecat până atunci.

Când Savannah şi cu mine ne-am apropiat, ea a încetinit şi mi-a arătat un loc.

— Ce zici să mergem acolo, lângă dună? sugeră ea.

— Sigur.

Ne-am aşezat cu faţa la foc. Câteva dintre celelalte fete s-au holbat, evaluând pe noul

venit, înainte să înceapă din nou la conversaţiile lor. Randy s-a îndreptat către foc cu o bere, ne văzu pe Savannah şi pe mine, şi se întoarse repede cu spatele, urmând exemplul fetelor.

— Pui sau hot dog? întrebă ea, indiferentă la toate astea.

— Pui.

— Ce vrei să bei?

Lumina focului o făcea să pară misterioasă într-un mod inedit.

— Orice bei şi tu e bine. Mersi.

— Mă întorc imediat.

Se îndreptă către trepte şi m-am forţat să nu mă duc după ea. În schimb, am mers către foc, m-am dezbrăcat de cămaşă şi am aşezat-o pe un scaun gol, apoi m-am întors la scaunul meu. Ridicând privirea, l-am văzut pe cel cu baticul flirtând cu Savannah, şi am simţit un val de tensiune, apoi am întors capul ca să reuşesc să mă adun. Ştiam puţine despre ea şi ştiam şi mai puţine despre ce credea ea despre mine. Şi oricum, nu aveam nicio dorinţă să încep ceva ce nu puteam termina. Plecam în două săptămâni şi nimic din toate astea nu avea

să ducă la nimic. Mi-am spus toate aceste lucruri, şi cred că m-am convins parţial încât să mă duc acasă după ce mâncam, când gândurile mi-au fost întrerupte de cineva care se apropia. Înalt şi slab, cu un păr negru care începuse deja să cadă şi cu cărare pe o parte, îmi aminti de tipii aceia pe care îi întâlneşti din când în când şi care par între două vârste de la naştere.

— Tu trebuie să fii John, spuse el cu un zâmbet, aşezându-se pe vine în faţa mea. Eu mă numesc Tim Wheddon. Îmi întinse mâna. Am auzit ce ai făcut pentru Savannah. Ştiu că e recunoscătoare că ai fost acolo.

I-am strâns mâna.

— Mă bucur să te cunosc.

În ciuda precauţiei mele iniţiale, zâmbetul lui era mai autentic decât fuseseră cele ale lui Brad sau Randy. Nu spuse nimic despre tatuajele mele, ceea ce era neobişnuit. Bănuiesc că ar trebui să menţionez că nu erau chiar mici şi îmi acopereau aproape toată suprafaţa braţelor. Mi s-a spus că voi regreta asta când voi fi mai în vârstă, dar la momentul în care mi le-am făcut, chiar nu

mi-a păsat. Încă nu-mi pasă.

— Te superi dacă mă aşez? întrebă el.

— Deloc.

Se făcu confortabil, nici prea aproape, nici prea departe de mine.

— Mă bucur că ai venit. Vreau să spun, nu e cine ştie ce, dar mâncarea e bună. Ţi-e foame?

— De fapt, sunt mort de foame.

— Da, de la surfing.

— Faci şi tu surf?

— Nu, dar când petrec timp în ocean mi se face mereu foame. Îmi amintesc asta de când eram mic şi mergeam în vacanţe. Obişnuiam să mergem la Pine Knoll Shores în fiecare vară. Ai fost acolo vreodată?

— Doar o dată. Aveam tot ce îmi trebuie aici.

— Da, bănuiesc că aşa e. Arătă înspre placa de surf. Îţi plac plăcile lungi, deci?

— Îmi plac amândouă, dar valurile de aici sunt mai potrivite pentru plăcile lungi. Trebuie să faci surf în Pacific ca să te bucuri cu adevărat de o placă scurtă.

— Ai fost acolo? Hawai, Bali, Noua Zeelandă, locuri din astea? Am auzit că sunt

cele mai tari.

— Nu încă, am spus, surprins că ştia despre ele. Într-o zi, poate.

Un buştean trosni, trimiţând scântei în sus spre cer. Mi-am adunat mâinile, ştiind că e rândul meu.

— Am auzit că eşti aici ca să construieşti case pentru săraci.

— Savannah ţi-a spus asta? Mda, ăsta e planul, oricum. Sunt pentru nişte familii foarte de treabă şi sper ca până la sfârşitul lui iulie să fie cu toţii în casele lor.

— Faci un lucru foarte bun.

— Nu numai eu. Dar hei, voiam să te întreb ceva.

— Lasă-mă să ghicesc, vrei să mă ofer voluntar?

Râse.

— Nu, nimic de genul acesta. E amuzant, totuşi – am mai auzit asta. Oamenii mă văd venind spre ei şi de obicei fug din calea mea. Cred că sunt uşor de citit. Oricum, ştiu că nu prea sunt şanse, dar mă întrebam dacă îl cunoşti pe vărul meu. E staţionat la Fort Bragg.

— Îmi pare rău, i-am spus. Eu sunt

staţionat în Germania.

— La Ramstein?

— Nu. Aceea e baza forţelor aeriene. Dar sunt relativ aproape. De ce?

— Am fost la Frankfurt în decembrie, anul trecut. Am petrecut Crăciunul acolo cu familia mea. De acolo suntem noi, iar bunicii mei încă mai locuiesc acolo.

— Ce mică-i lumea.

— Ai învăţat ceva germană?

— Niciun pic.

— Nici eu. Partea tristă e că părinţii mei vorbesc fluent şi am auzit-o acasă ani întregi, şi chiar am făcut un curs de germană înainte să mă duc acolo. Dar nu s-a prins nimic, înţelegi? Cred că am fost norocos că am reuşit să absolv cursul şi tot ce am putut face la cină era să mă prefac că înţeleg ce spunea toată lumea. Singurul lucru salvator era că fratele meu era în aceeaşi barcă cu mine, aşa că ne puteam simţi ca nişte idioţi împreună.

Am râs. Avea o faţă deschisă, onestă şi în ciuda mea, l-am plăcut.

— Hei, pot să îţi aduc ceva? întrebă el.

— Savannah se ocupă de asta.

— Ar fi trebuit să ghicesc. Gazda perfectă şi toate alea. Întotdeauna a fost.

— Mi-a spus că voi doi aţi crescut împreună?

El dădu din cap.

— Ferma familiei ei este chiar lângă a noastră. Am fost la aceleaşi şcoli şi am mers la aceeaşi biserică ani întregi, iar apoi am ajuns la aceeaşi universitate. E ca un fel de soră mai mică pentru mine. E specială.

În ciuda comentariului că o vede ca pe o soră, am avut impresia din felul în care a spus „special“ că sentimentele lui erau mai profunde decât lăsa să se vadă. Dar, spre deosebire de Randy, nu părea deloc gelos că mă invitase aici. Înainte să mă frământ pe tema asta, şi-a făcut apariţia Savannah pe scări şi a păşit pe nisip.

— Văd că l-ai cunoscut pe Tim, spuse ea, dând din cap. Într-o mână avea două farfurii cu pui, salată de cartofi şi chipsuri; în cealaltă erau două cutii de Pepsi dietetic.

— Da, voiam doar să vin până la el şi să îi mulţumesc pentru ce a făcut, explică Tim, apoi m-am decis să îl plictisesc cu poveşti de familie.

— Bine. Speram ca voi doi să aveţi ocazia să vă întâlniţi. Îşi ridică mâinile; la fel ca şi Tim, ignoră faptul că nu aveam cămaşă pe mine. E gata mâncarea. Vrei farfuria mea, Tim? Pot să mă duc să iau alta.

— Nu, mă duc eu, spuse Tim, ridicându-se. Mersi oricum. Vă las să mâncaţi. Îşi scuturã nisipul de pe pantalonii scurţi. Hei, mă bucur că te-am cunoscut, John. Dacă mai eşti prin zonă mâine sau oricând, eşti mereu binevenit.

— Mulţumesc. Şi eu mă bucur că te-am cunoscut.

Un moment mai târziu, Tim se îndrepta spre scări. Nu se uită înapoi, doar salută pe cineva care mergea în direcţia opusă, apoi merse tot înainte.

Savannah îmi întinse farfuria şi nişte tacâmuri de plastic, schimbă mâinile şi îmi oferi un suc, apoi se aşeză lângă mine. Aproape, am observat eu, dar nu îndeajuns de aproape încât să ne atingem. Îşi puse farfuria în poală, apoi se întinse către cutia ei de suc înainte să ezite. Ridică cutia.

— Beai bere mai devreme, dar ai spus să îţi aduc ce iau şi eu, aşa că am adus una din

astea. Nu eram chiar sigură ce vrei.

— Sucul e bun.

— Eşti sigur? E destulă bere în frigider, şi am auzit cu privire la voi, soldaţii...

Am pufnit.

— Sunt sigur, am spus, deschizând cutia de suc. Să înţeleg că tu nu bei.

— Nu, spuse ea. Nu vorbea nici în defensivă şi nici cu îngâmfare, am observat eu, spusese doar adevărul. Mi-a plăcut asta.

Mâncă puţin pui. Am făcut la fel, iar în liniştea aşternută m-am gândit la ea şi la Tim şi dacă ea îşi dădea seama ce simte el pentru ea cu adevărat. Şi m-am întrebat ce simţea ea pentru el. Era ceva la mijloc, dar nu mi-am putut da seama ce anume, doar dacă Tim nu avea cumva dreptate şi era o relaţie frăţească. Cumva, mă îndoiam că aceasta era situaţia.

— Ce faci în armată? întrebă ea, punându-şi în sfârşit furculiţa jos.

— Sunt sergent de infanterie. La divizia armament.

— Şi cum e? Vreau să spun, ce faci în fiecare zi? Tragi cu arma sau arunci lucruri în aer, sau ce?

— Uneori. Dar, de fapt, e destul de plictisitor în majoritatea timpului, cel puţin când suntem în bază. Ne adunăm dimineaţa, de obicei pe la şase, ne asigurăm că e toată lumea prezentă, apoi ne împărţim în echipe pentru exerciţii. Baschet, alergări, ridicări de greutăţi, orice. Uneori, e câte un curs în ziua respectivă, orice de la asamblarea şi dezasamblarea armei, sau cursuri de atac pe timp de noapte sau ne ducem în poligonul de trageri sau orice altceva. Dacă nu avem nimic planificat, ne întoarcem în cazarmă şi jucăm jocuri video, citim sau facem sport sau altceva pentru tot restul zilei. Apoi ne adunăm din nou la ora patru ca să aflăm ce vom face în ziua următoare. Şi cu asta am terminat.

— Jocuri video?

— Eu fac sport şi citesc. Dar tovarăşii mei sunt experţi la jocuri. Şi cu cât sunt jocurile mai violente cu atât le plac mai mult.

— Ce citeşti? I-am spus şi ea s-a gândit la asta. Şi ce se întâmplă când eşti trimis într-o zonă de război?

— Atunci, i-am spus eu, terminându-mi puiul, e diferit. Trebuie să stăm de gardă, iar

lucrurile se strică mereu şi trebuie reparate, aşa că eşti ocupat, chiar şi când nu eşti în patrulare. Dar infanteria e forţă terestră, aşa că petrecem mult timp departe de tabără.

— Ţi-e teamă vreodată?

Am căutat răspunsul corect.

— Da. Uneori. Nu e ca şi cum mergi pe acolo îngrozit tot timpul, chiar dacă lucrurile sunt un iad în jurul tău. Doar că... reacţionezi, încerci să rămâi în viaţă. Lucrurile se întâmplă atât de repede, încât nu ai timp să te gândeşti prea mult la ceva în afară de a-ţi face treaba şi de a încerca să nu mori. De obicei te afectează după aceea, când ţi se limpezeşte mintea. Atunci îţi dai seama cât de aproape ai fost, şi uneori te apucă tremuratul sau vomiţi sau ceva de genul ăsta.

— Nu cred că aş putea să fac ceea ce faci tu.

Nu eram sigur că aşteaptă un răspuns la replica asta, aşa că am schimbat subiectul.

— De ce educaţie specială? am întrebat-o.

— E o poveste lungă. Eşti sigur că vrei s-o auzi?

Când am dat din cap că da, a tras adânc

aer în piept.

— În Lenoir locuieşte un băiat pe nume Alan pe care îl cunosc de-o viaţă. E autist, iar pentru mult timp nimeni nu a ştiut ce să facă sau cum să se înţeleagă cu el. Şi acest lucru m-a afectat foarte mult, înţelegi? Îmi părea atât de rău pentru el, chiar şi când eram mică. Când i-am întrebat pe părinţii mei despre Alan, mi-au răspuns că poate Domnul are planuri speciale pentru micuţ. La început nu am înţeles, dar Alan avea un frate mai mare care era atât de răbdător cu el tot timpul. Vreau să spun, întotdeauna. Niciodată nu s-a enervat din cauza lui şi, încetul cu încetul, l-a ajutat pe Alan. Alan nu e nici pe departe perfect – încă mai locuieşte cu părinţii şi nu va fi niciodată pe cont propriu – dar nu mai e atât de pierdut ca atunci când era mai mic, şi m-am decis, pur şi simplu, că vreau să fiu în stare să ajut copii precum Alan.

— Câţi ani aveai când ai decis asta?

— Doisprezece.

— Şi vrei să lucrezi cu ei într-o şcoală?

— Nu, spuse ea. Vreau să fac ce a făcut fratele lui Alan. A folosit caii. Luă o pauză,

adunându-şi gândurile. Copiii autişti... parcă sunt prinşi în mica lor lume interioară, aşa că de obicei şcoala şi terapia sunt bazate pe rutină. Dar eu vreau să le arăt experienţe care să le poată deschide noi orizonturi. Am văzut asta în realitate. Vreau să spun, Alan era îngrozit de cai la început, dar fratele lui a continuat să încerce, şi după o vreme, Alan a reuşit să îi mângâie sau să le frece nasul, apoi, mai târziu să le dea de mâncare. După asta, a început să călărească şi îmi amintesc că i-am privit faţa prima oară când s-a urcat în şa... a fost o senzaţie incredibilă, ştii? Adică zâmbea la fel de fericit ca orice copil. Şi asta vreau eu să simtă aceşti copii. Doar... fericire, chiar dacă e numai pentru scurt timp. În acel moment am ştiut exact ce vreau să fac cu viaţa mea. Poate voi deschide o fermă de călărie pentru copiii autişti, unde să putem lucra cu ei. Poate că vor simţi şi ei aceeaşi fericire pe care a simţit-o Alan.

Îşi puse furculiţa jos, ca şi cum s-ar fi jenat, apoi puse şi farfuria deoparte.

— Sună minunat.

— Vom vedea dacă se va întâmpla, spuse

ea, ridicându-se din nou. Pentru moment e doar un vis.

— Să înţeleg că şi tu iubeşti caii?

— Toate fetele iubesc caii. Nu ştiai asta? Da, îi iubesc. Am un arab pe nume Midas, şi sufăr uneori că sunt aici în loc să fiu acolo să îl călăresc.

— Adevărul iese la iveală.

— Aşa cum ar trebui. Dar tot plănuiesc să rămân aici. Voi călări toată ziua, în fiecare zi, când mă voi întoarce. Tu călăreşti?

— Am călărit o dată.

— Ţi-a plăcut?

— M-a durut a doua zi. Mă durea când mergeam.

Chicoti, şi mi-am dat seama că îmi plăcea să stau de vorbă cu ea. Era uşor şi natural, spre deosebire de conversaţiile cu alţi oameni. Deasupra mea puteam să văd centura lui Orion; chiar deasupra orizontului, pe apă, apăruse Venus de un alb strălucitor. Băieţii şi fetele continuau să alerge în sus şi în jos pe scări, flirtând, ameţiţi de băutură. Am oftat.

— Ar trebui să plec ca să pot sta puţin cu tata. Probabil se întreabă unde sunt. Asta

dacă mai e treaz.

— Vrei să îl suni? Poţi să foloseşti telefonul.

— Nu, cred că o să pornesc la drum. Am mult de mers.

— Nu ai maşină?

— Nu. Am făcut autostopul dimineaţă.

— Nu vrei să te ducă Tim acasă cu maşina? Sunt sigură că nu s-ar supăra.

— Nu, e în regulă.

— Nu fi ridicol. Ai spus că ai mult de mers, corect? Îl rog pe Tim să te ducă. Stai să îl chem. Fugi înainte s-o pot opri, iar un minut mai târziu, Tim o urma afară din casă. Tim e încântat să te ducă, spuse ea, arătând prea mulţumită de sine însăşi.

M-am întors către Tim.

— Eşti sigur?

— Nicio problemă, mă asigură el. Camioneta e parcată în faţă. Poţi să îţi pui placa în spate. Arătă către placă. Ai nevoie de ajutor?

— Nu, am spus, ridicându-mă, mă descurc. M-am dus către scaun şi mi-am pus cămaşa pe mine, apoi am ridicat placa. Mulţumesc, oricum.

— Cu plăcere, spuse el. Îşi pipăi buzunarul. Mă întorc într-o secundă cu cheile. E camioneta verde parcată pe iarbă. Ne vedem în faţă.

După ce a plecat, m-am întors spre Savannah.

— Mă bucur că te-am cunoscut.

Mă privi drept în ochi

— Şi eu. N-am mai stat niciodată cu un soldat. M-am simţit oarecum... protejată. Nu cred că Randy o să mă mai deranjeze în seara asta. Probabil că tatuajele tale l-au speriat.

Deci le observase.

— Poate ne mai vedem.

— Ştii unde mă găseşti.

Nu eram sigur dacă asta însemna că voia s-o vizitez din nou sau nu. În multe feluri, rămânea un mister total pentru mine. La urma urmei, n-o cunoşteam aproape deloc.

— Dar sunt puţin dezamăgită că ai uitat, adăugă ea, aproape ca o completare.

— Am uitat ce?

— Nu ai spus că o să mă înveţi să fac surf?

Dacă Tim avea vreo bănuială cu privire la

efectul pe care Savannah îl avusese asupra mea sau cu privire la faptul că voi veni în vizită a doua zi, nu a dat nimic de înţeles. În schimb, s-a concentrat asupra şofatului, asigurându-se că ne îndreptam în direcţia corectă. Era genul de şofer care oprea maşina la culoarea galbenă a semaforului, deşi ar fi putut să treacă fără probleme.

— Sper că te-ai simţit bine, spuse el. Ştiu că e întotdeauna ciudat când nu cunoşti pe nimeni.

— M-am simţit bine.

— Tu şi cu Savannah v-aţi înţeles tare bine. E deosebită, nu-i aşa? Cred că te-a plăcut.

— Am avut o conversaţie plăcută, i-am spus.

— Mă bucur. Am fost cam îngrijorat cu privire la venirea ei aici. Anul trecut au fost şi părinţii ei cu noi, deci acum e prima oară când e pe cont propriu. Ştiu că e fată mare, dar aceştia nu sunt genul de oameni cu care îşi petrece ea timpul de obicei, şi ultimul lucru pe care îl voiam pentru ea era să îşi petreacă toată seara ţinând tipii la distanţă.

— Sunt sigur că s-ar fi descurcat.

— Probabil ai dreptate. Dar am sentimentul că unii dintre tipii aceştia sunt destul de insistenţi.

— Sigur că sunt. Sunt bărbaţi.

Râse.

— Cred că ai dreptate. Arătă înspre fereastră. În ce direcţie?

L-am direcţionat printr-o serie de cotituri, apoi, într-un final, i-am spus să încetinească. Opri în faţa casei, de unde puteam vedea strălucind lumina galbenă din biroul tatei.

— Mulţumesc că m-ai adus, am spus, deschizând portiera.

— Nicio problemă. Se aplecă peste scaun. Şi, ascultă, cum am mai spus, poţi să treci pe la noi oricând. Lucrăm în timpul săptămânii, dar la sfârşit de săptămână şi seara suntem liberi.

— O să ţin minte, am promis eu.

Odată ajuns înăuntru, m-am dus spre biroul tatei şi am deschis uşa. Se uita la *Foaia Gri* şi a tresărit. Mi-am dat seama că nu mă auzise intrând.

— Scuze, i-am spus, aşezându-mă pe

singura treaptă care separa biroul de restul casei. N-am vrut să te sperii.

— E în regulă, a fost tot ce a spus. Se gândi dacă să lase deoparte *Foaia Gri*, apoi o făcu.

— Valurile au fost grozave azi, am adăugat eu. Aproape uitasem cât de minunat se simte apa.

Zâmbi, dar din nou nu spuse nimic. M-am fâţâit discret pe treaptă.

— Cum a fost la muncă? l-am întrebat.

— La fel, spuse el.

Se întoarse înapoi la gândurile lui, şi nu mi-a putut trece prin cap decât că acelaşi lucru se putea spune şi despre conversaţiile noastre.

TREI

Surf-ul este un sport singuratic, unul în care perioade lungi de plictiseală se intersectează cu activitatea frenetică, şi te învaţă să te laşi în voia naturii în loc să te lupţi cu ea... înseamnă să ajungi în zona aceea. Asta spun revistele de surf, oricum, iar eu sunt de acord. Nu există nimic mai incitant decât să prinzi un val şi să trăieşti în interiorul unui perete de apă în timp ce se revarsă către ţărm. Dar eu nu sunt ca tipii aceia cu pielea uscată de ger şi părul împletit, care fac surf toată ziua, în fiecare zi, pentru că ei cred că e însuşi scopul existenţei lor. Nu e. Pentru mine, înseamnă că lumea e îngrozitor de zgomotoasă aproape tot timpul şi când eşti acolo, nu mai e. Te poţi auzi pe tine însuţi.

Asta îi spuneam lui Savannah, oricum, în timp ce mergeam către ocean, devreme, duminică dimineaţă. Sau cel puţin, asta credeam că spun. În majoritatea timpului, băteam câmpii, încercând să nu arăt faptul că îmi plăcea cu adevărat cum arăta în

bikini.

— La fel ca şi călăria, spuse ea.

— Poftim?

— Te poţi auzi gândind. De aceea îmi place şi mie să călăresc.

Venisem cu câteva minute mai devreme. Cele mai bune valuri apăreau devreme dimineaţa, şi era una dintre zilele acelea senine, cu cerul de un albastru care prevestea caniculă, ceea ce însemna că plaja va fi din nou aglomerată. Savannah stătuse pe treptele din spate ale casei, înfăşurată într-un prosop, iar în faţa ei se aflau rămăşiţele focului de tabără. Cu toate că petrecerea continuase fără îndoială ore întregi după plecarea mea, nu era nici o singură cutie de băutură goală sau vreun gunoi pe undeva. Impresia mea asupra grupului s-a îmbunătăţit un pic.

În ciuda orei matinale, aerul era deja cald. Am petrecut câteva minute în nisipul din apropierea apei, repetând regulile de bază ale surf-ului şi i-am explicat cum să se ridice în picioare pe placă. Când Savannah a crezut că e pregătită, am intrat în apă, cărând placa şi mergând alături de ea.

Mai erau doar câţiva surferi în larg, aceiaşi pe care îi văzusem cu o zi înainte. Încercam să îmi dau seama care este cel mai bun loc în care s-o duc pe Savannah ca să aibă destul spaţiu când am realizat că nu o mai văd.

— Aşteaptă, aşteaptă! strigă ea din spatele meu. Opreşte-te, opreşte-te...

M-am întors. Savannah s-a ridicat pe vârfuri când primele picături de apă i-au lovit abdomenul, iar partea superioară a corpului ei s-a făcut imediat ca pielea de găină. Arăta de parcă ar fi încercat să se ridice din apă.

— Lasă-mă să mă obişnuiesc cu asta... Scoase câteva ţipete rapide, sonore şi îşi încrucişă braţele. Uau. E *foarte* rece. Sfinte Sisoe!

***Sfinte Sisoe!* Nu era una dintre înjurăturile folosite de tovarăşii mei.**

— O să te obişnuieşti, i-am spus, rânjind.

— Nu-mi *place* frigul. *Urăsc* frigul.

— Locuieşti la munte, unde ninge.

— Mda, dar avem jachete, şi mănuşi, şi căciuli pe care le purtăm ca să ne ţină cald. Şi nu ne aruncăm în ape arctice la prima oră

a dimineţii.

— Amuzant, am spus.

A continuat să sară în sus şi în jos.

— Mda, foarte amuzant. Adică, ce naiba!

„Ce naiba?“ Am rânjit. Respiraţia începea să i se potolească încetul cu încetul, dar pielea îi era tot ca de găină. Mai făcu un pas mic în faţă.

— E mai bine dacă sari în apă direct şi te duci la fund în loc să te torturezi în etape, i-am sugerat eu.

— Tu fă-o cum vrei tu, eu fac cum vreau eu, spuse ea, neimpresionată de înţelepciunea mea. Nu-mi vine să cred că ai vrut să ieşim acum. Mă gândeam că ar fi fost bine undeva la prânz, când temperatura e peste zero grade.

— Sunt aproape douăzeci şi şase de grade.

Da, da, spuse ea, obişnuindu-se în sfârşit. Îşi desfăcu braţele, mai trase de câteva ori aer în piept, apoi mai intră în apă cam un centimetru. Îşi luă inima în dinţi şi îşi dădu cu puţină apa pe braţe. Ok, cred că e mai bine.

— Nu te grăbi pentru mine. Serios. Stai cât vrei.

— Aşa voi face, mulţumesc, spuse ea, ignorându-mi tonul tachinator. Ok, spuse ea încă o dată, mai mult pentru sine decât pentru mine. Mai făcu un pas mic în faţă, apoi încă unul. În timp ce se mişca, faţa îi era o mască de concentrare, şi îmi plăcea felul în care arăta. Atât de serioasă, atât de intensă. Atât de ridicolă.

— Nu mai râde de mine, spuse ea, observându-mi expresia.

— Nu râd.

— O văd pe faţa ta. Râzi pe dinăuntru.

— Bine, bine, nu mai râd.

Într-un final, s-a scufundat îndeajuns ca să ajungă lângă mine, iar când apa mi-a ajuns la umeri, Savannah s-a urcat pe placă. Am ţinut-o pe loc, încercând din nou să nu mă holbez la corpul ei, ceea ce nu era uşor, având în vedere că era chiar în faţa mea. M-am forţat să urmăresc valurile din spatele nostru.

— Şi acum ce facem?

— Îţi aminteşti ce ai de făcut? Dă repede din mâini, apucă placa de ambele părţi aproape de vârf, apoi ridică-te în picioare.

— Am înţeles.

— E cam greu la început. Să nu fii surprinsă dacă ai să cazi, dar dacă se întâmplă, rostogoleşte-te pur şi simplu. De obicei, durează puţin până te prinzi.

— Ok, spuse ea şi am văzut un mic val apropiindu-se.

— Pregăteşte-te... am spus, cronometrând valul. OK, începe să dai din mâini...

Când ne-a lovit valul, am împins placa, dându-i un avânt, iar Savannah a prins valul. Nu ştiu la ce m-am aşteptat, dar în niciun caz s-o văd ridicându-se dreaptă menţinându-şi echilibrul şi plutind pe val tot drumul până la ţărm, unde s-a spart, în apa mică de la ţărm, a sărit de pe placă în timp ce încetinea şi s-a întors spre mine cu un aer dramatic.

— Cum a fost? strigă ea.

În ciuda distanţei dintre noi, n-am putut să întorc capul. O, Doamne, m-am gândit brusc, în ce belea m-am băgat.

— Am făcut gimnastică ani întregi, recunoscu ea. Am avut mereu un simţ bun al echilibrului. Bănuiesc că ar fi trebuit să pomenesc ceva despre asta în timp ce îmi

spuneai că o să mă duc la fund.

Am petrecut mai mult de o oră în apă. De fiecare dată, se ridica în picioare şi plutea pe val până la ţărm cu uşurinţă; deşi nu putea să manevreze placa, nu aveam nicio îndoială că, dacă şi-ar fi pus în cap, ar fi reuşit să o stăpânească în scurt timp.

După aceea, ne-am întors acasă. Am aşteptat în spate cât timp ea s-a dus până sus. Chiar dacă se treziseră câţiva – pe terasă erau trei fete care se uitau la ocean – majoritatea încă se mai recuperau după noaptea trecută şi nu se vedeau pe nicăieri. Savannah a apărut câteva minute mai târziu îmbrăcată cu pantaloni scurţi şi cu un tricou, cu două ceşti de cafea în mână. S-a aşezat lângă mine pe trepte, cu faţa spre apă.

— N-am spus că o să te duci la fund, am clarificat eu. Am spus doar că, dacă se întâmplă, trebuie să te rostogoleşti.

— Îhî, spuse ea, cu o expresie răutăcioasă. Arătă înspre ceaşca din mâna mea. E bună cafeaua?

— Are un gust minunat, i-am spus.

— Trebuie să îmi încep ziua cu cafea. E

singurul meu viciu.

— Toată lumea trebuie să aibă unul.

Îmi aruncă o privire.

— Care e al tău?

— Eu nu am niciunul, am răspuns, iar ea m-a surprins dându-mi un ghiont jucăuş.

— Ştiai că aseară a fost prima noapte cu lună plină?

De fapt ştiam, dar am considerat că ar fi mai bine să nu recunosc.

— Serios? am spus.

— Întotdeauna am iubit luna plină. De când eram copil, îmi plăcea să cred că semnifică ceva. Voiam să cred că prevesteşte întotdeauna lucruri bune. Ca şi cum, dacă făceam vreo greşeală, aveam şansa să o iau de la capăt.

Nu mai spuse nimic altceva. Îşi duse, în schimb, ceaşca la buze, iar eu am privit cum aburul îi învăluia faţa.

— Ce planuri ai pentru ziua de azi? am întrebat-o.

— Ar trebui să avem o şedinţă cândva în cursul zilei, dar în afară de asta, nimic. Ei bine, în afară de biserică. Pentru mine, vreau să zic. Şi, mă rog, pentru cine ar mai

vrea să meargă. Ceea ce îmi aminteşte – ce oră e?

Mi-am verificat ceasul.

— Puţin după nouă.

— Deja? Bănuiesc că nu mai am mult. Slujba e la zece.

Am dat din cap, ştiind că timpul nostru împreună se apropia de final.

— Vrei să vii cu mine? m-a întrebat.

— La biserică?

— Da. La biserică, spuse ea. Tu nu mergi de obicei?

Nu eram sigur ce să spun. Era evident că era important pentru ea, şi, deşi am avut impresia că răspunsul meu o va dezamăgi, n-am vrut să mint.

— Nu chiar, am recunoscut. Nu am fost la biserică de ani întregi. Vreau să spun, mergeam când eram copil, dar... n-am mai continuat. Nu ştiu de ce, am încheiat eu.

Îşi întinse picioarele, aşteptând să vadă dacă mai adaug ceva. Când n-am făcut-o, şi-a arcuit o sprânceană.

— Deci?

— Ce?

— Vrei să vii cu mine sau nu?

— Nu am alte haine. Vreau să zic, nu le am decât pe astea, şi mă îndoiesc că am destul timp să mă duc până acasă, să fac un duş şi să mă întorc la timp. Altfel, aş veni.

Mă privi din cap până în picioare.

— Bine. Mă bătu cu palma peste genunchi, a doua oară când mă atingea. Îţi fac rost de nişte haine.

— Arăţi bine, mă asigură Tim. Gulerul e puţin cam strâmt, dar nu cred că va observa cineva.

Am văzut în oglindă un străin îmbrăcat în pantaloni kaki şi o cămaşă călcată şi cravată. Nu-mi aminteam când fusese ultima oară când purtasem o cravată. Nu eram sigur dacă eram încântat de treaba asta sau nu. Între timp, Tim era mult prea binedispus de toată povestea.

— Cum de te-a convins să faci asta? întrebă el.

— N-am idee.

Râse şi, aplecându-se să îşi lege şireturile, îmi făcu cu ochiul.

— Ţi-am spus eu că te place.

Avem preoţi militari în armată, iar

majoritatea sunt tipi de treabă. În bază am ajuns să îi cunosc destul de bine pe doi dintre ei, iar pe unul în mod special – Ted Jenkins – era genul de tip care îţi inspira încredere imediat. Nu bea, şi nu spun că era unul dintre noi, dar era mereu binevenit când apărea. Avea o soţie şi vreo doi copii, şi servea patria de cincisprezece ani. Avea experienţă personală când venea vorba de lupta dintre familie şi viaţa de militar în general, şi dacă stăteai vreodată de vorbă cu el, chiar te asculta. Nu puteai să îi spui chiar totul – la urma urmei era ofiţer – şi chiar i-a mustrat destul de dur pe câţiva tipi de la mine din pluton care şi-au recunoscut escapadele un pic cam prea deschis, dar ce era important, era că avea genul acela de prezenţă care te făcea să vrei să îi spui orice. Nu ştiu dacă mai era ceva pe lângă faptul că era un om bun şi un preot militar nemaipomenit. Vorbea despre Dumnezeu la fel de natural cum ai vorbi despre un prieten, nu în modul acela enervant de predicator, care mă calcă pe nervi în general. Şi nici nu te bătea la cap să participi la slujba de duminică. Lăsa totul la

alegerea ta, şi în funcţie de cum mergeau lucrurile sau cât de periculoasă era situaţia, se ducea şi vorbea cu unul, cu doi oameni sau cu o sută. Înainte ca plutonul meu să fie trimis în Balcani, botezase vreo cincizeci de oameni.

Fusesem botezat în copilărie, aşa că eu nu urmasem drumul acela, dar aşa cum am spus, trecuse mult timp de când nu mai fusesem la slujbă. Încetasem să mai merg cu tatăl meu cu mult timp în urmă, şi nu ştiam la ce să mă aştept. Nici nu pot spune cu sinceritate că abia aşteptam, dar, până la urmă, slujba n-a fost aşa de rea. Pastorul avea o voce joasă, muzica era în regulă, iar timpul nu părea să se scurgă cu încetinitorul aşa cum mi se părea atunci când eram copil. Nu spun că am înţeles mare lucru, dar chiar şi aşa, m-am bucurat că m-am dus, măcar ca să am ceva nou de discutat cu tata. Şi pentru că am petrecut mai mult timp cu Savannah.

Savannah s-a aşezat între mine şi Tim, iar eu am privit-o cu coada ochiului în timp ce cânta. Avea o voce joasă, liniştită, dar nu cânta deloc fals, şi mi-a plăcut cum suna.

Tim s-a concentrat asupra scripturilor, iar în drum spre ieşire s-a oprit să discute cu pastorul în timp ce Savannah şi cu mine îl aşteptam la umbra unui sânger în faţa bisericii. Tim părea însufleţit în timp ce vorbea cu pastorul.

— Prieteni vechi? am întrebat, dând din cap înspre Tim. În ciuda umbrei, îmi era foarte cald şi simţeam cum încep să se formeze dâre de transpiraţie.

— Nu. Cred că tatăl lui i-a spus despre acest pastor. A trebuit să folosească GPS-ul ca să găsească locul acesta aseară. Îşi făcu vânt cu evantaiul; în rochia ei de vară, îmi reaminti de acea frumuseţe specifică femeilor din sud. Mă bucur că ai venit.

— Şi eu, am încuviinţat.

— Ţi-e foame?

— Aproape.

— Avem mâncare acasă, dacă vrei. Şi îi poţi da lui Tim hainele înapoi. Îmi dau seama că ţi-e cald şi te simţi inconfortabil.

— Nu mi-e nici pe jumătate la fel de cald ca în cască, bocanci şi în vestă antiglonţ, crede-mă.

Îşi ridică capul înspre mine.

— Îmi place să te aud vorbind despre veste antiglonţ. Nu foarte mulţi colegi de-ai mei vorbesc ca tine. Mi se pare interesant.

— Mă tachinezi?

— Fac doar o observaţie. Se sprijini graţioasă de copac. Cred că Tim e aproape gata.

I-am urmat privirea, dar n-am observat nimic diferit.

— De unde ştii?

— Vezi cum şi-a strâns mâinile? Asta înseamnă că se pregăteşte să îşi ia la revedere. Într-o secundă, va întinde mâna, va zâmbi şi va da din cap, apoi va pleca. L-am privit pe Tim făcând exact cum a spus ea şi venind înspre noi. I-am observat expresia amuzată. Dădu din umeri. Când locuieşti într-un oraş la fel de mic ca al meu, nu ai prea multe de făcut decât să priveşti oamenii. Începi să vezi tipare după o vreme.

În umila mea opinie, probabil că îl privise cam mult pe Tim, dar nu aveam de gând s-o recunosc.

— Hei... Tim ridică o mână. Sunteţi gata să vă întoarceţi?

— Te aşteptam pe tine, sublinie ea.

— Îmi pare rău, spuse el. Ne-am întins la vorbă.

— Tu te întinzi la vorbă cu oricine şi cu toată lumea.

— Ştiu, spuse el. Încă mai lucrez la atitudinea distantă.

Ea râse, şi chiar dacă tachinarea lor familiară m-a pus momentan în afara cercului lor de intimitate, totul a fost uitat când Savannah m-a luat de braţ pe drumul spre maşină.

Toată lumea se trezise când ne-am întors noi, iar majoritatea erau deja în costume de baie şi se bronzau. Unii leneveau pe terasa de la etaj; majoritatea erau adunaţi pe plaja din spate. Muzica bubuia la un casetofon din interiorul casei, lăzile frigorifice cu bere erau reumplute şi pregătite, şi aproape toţi beau: remediul vechi de secole pentru durerea de cap de după mahmureală. Nu i-am judecat; suna bine o bere, dar având în vedere că tocmai fusesem la biserică, m-am gândit să renunţ.

Mi-am schimbat hainele, împăturindu-le pe

ale lui Tim în modul pe care îl învăţasem în armată, apoi m-am întors în bucătărie. Tim făcuse o farfurie cu sendvişuri.

— Serveşte-te, spuse el, gesticulând. Avem tone de mâncare. Eu ar trebui să ştiu – eu am petrecut ieri trei ore făcând cumpărături. Se spălă pe mâini, apoi se şterse cu un prosop. În regulă. Acum e rândul meu să mă schimb. Savannah va coborî într-un minut.

Ieşi din bucătărie. Rămas singur, am aruncat o privire împrejur. Casa era decorată în stilul acela tradiţional specific caselor de pe plajă: o mulţime de mobilă construită din răchită viu colorată, lămpi făcute din scoici, mici statuete cu faruri deasupra şemineului, tablouri pastel cu imagini ale coastei.

Părinţii lui Lucy aveau o casă ca asta. Nu aici, ci pe insula Capul Chel. Nu o închiriau niciodată, preferând să îşi petreacă verile acolo. Desigur, tatăl ei încă mai trebuia să lucreze în Winston Salem, iar el şi soţia lui se întorceau pentru câteva zile pe săptămână, lăsând-o pe biata Lucy singurică. Cu excepţia mea, desigur. Dacă ar fi ştiut ce se întâmpla în zilele acelea, probabil că nu ne-ar mai fi lăsat singuri.

— Hei, spuse Savannah. Se schimbase din nou în costum de baie, deşi purta pantaloni scurţi peste bikini. Văd că te-ai întors la normal.

— De unde ştii?

— Nu-ţi mai ies ochii din orbite pentru că e gulerul prea strâmt.

Am zâmbit.

— Tim a făcut nişte sendvişuri.

— Super. Sunt ruptă de foame, spuse ea, învârtindu-se prin bucătărie. Ţi-ai luat unul?

— Încă nu, spuse el.

— Păi, hai ia. Nu-mi place să mănânc singură.

Am stat în bucătărie în timp ce mâncam. Fetele care erau întinse pe terasă nu-şi dăduseră seama că eram acolo, şi o auzeam pe una dintre ele povestind ce făcuse cu un tip noaptea trecută, şi niciuna nu părea că venise acolo într-o misiune voluntară pentru săraci. Savannah a strâmbat din nas, de parcă ar fi spus „Mult prea multe informaţii“, apoi s-a întors către frigider.

— Am nevoie de o băutură. Tu vrei ceva?

— Apă, te rog.

Se aplecă să scoată două sticle. Am

încercat să nu mă holbez, dar am făcut-o oricum şi sincer, m-am bucurat de privelişte. M-am întrebat dacă ştia că mă holbez şi am presupus că ştia, pentru că atunci când s-a ridicat şi s-a întors, avea din nou privirea aceea amuzată. Aşeză sticlele pe blatul de bucătărie.

— După asta, vrei să mergem din nou să facem surf?

Cum puteam să rezist?

Ne-am petrecut după-amiaza în apă. Oricât de mult îmi plăcea prim-planul cu Savannah întinsă pe placă, îmi plăcea şi mai mult imaginea ei făcând surf. Ca să facă lucrurile şi mai plăcute, m-a rugat să mă las privit în timp ce ea stătea la plajă, astfel că am fost urmărit îndeaproape în timp ce mă bucuram de valuri.

Pe la prânz zăceam pe prosoape unul lângă altul, dar nu prea aproape, iar restul grupului se afla în spatele casei. Câteva priviri curioase se îndreptară în direcţia noastră, dar în majoritatea timpului nimănui nu părea să îi pese că eram acolo, cu excepţia lui Randy şi a lui Susan. Susan

se încruntă cu subînţeles la Savannah; între timp, Randy se mulţumea să piardă vremea cu Brad şi cu Susan fiind a cincea roată la căruţă, lingându-şi rănile. Tim nu se vedea pe nicăieri.

Savannah era acum întinsă pe burtă, o imagine tentantă. Stăteam pe spate, lângă ea, încercând să aţipesc în căldura leneşă, dar eram prea tulburat de prezenţa ei ca să mă relaxez pe deplin.

— Hei, murmură ea. Povesteşte-mi despre tatuajele tale.

Mi-am întors capul pe nisip.

— Ce-i cu ele?

— Nu ştiu. De ce ţi le-ai făcut, ce înseamnă.

M-am ridicat într-un cot. Am arătat spre braţul meu stâng, pe care aveam un vultur şi un steag.

— OK, acesta reprezintă emblema infanteriei, iar acesta – am arătat spre cuvinte şi spre litere – e modul în care ne identificăm: companie, batalion, regiment. Toţi din plutonul meu au câte unul. Ni le-am făcut după instrucţia de bază de la Fort Benning în Georgia când sărbătoream.

— De ce scrie „trăsnet“ sub el?

— Aceasta e porecla mea. Am căpătat-o în timpul instrucţiei de bază, graţie dragului nostru sergent de instrucţie. Nu-mi asamblam arma îndeajuns de repede, aşa că mi-a spus că o să îmi trăsnească o anumită parte a corpului dacă nu mă adun. Porecla s-a lipit de mine.

— Pare un tip de treabă, glumi ea.

— A, da. Îi spuneam Lucifer pe la spate.

Savannah zâmbi.

— Sârma ghimpată ce reprezintă?

— Nimic, am spus, dând din cap. Pe acela l-am făcut înainte să mă înrolez.

— Şi pe celălalt braţ?

Un însemn chinezesc. Nu voiam să intru în detalii, aşa că am scuturat din cap.

— E din epoca „Sunt pierdut şi nu-mi pasă“. Nu înseamnă nimic.

— Nu e un însemn chinezesc?

— Ba da.

— Atunci ce înseamnă? Trebuie să însemne ceva. Gen onoare, sau curaj, sau ceva de genul ăsta.

— E o înjurătură.

— O, spuse ea, clipind.

— După cum am spus, acum nu mai înseamnă nimic pentru mine.

— Cu excepţia faptului că n-ar trebui să îl expui vederii dacă te duci în China.

Am râs.

— Da, cu excepţia asta, am fost eu de acord.

Rămase tăcută pentru un moment.

— Ai fost un rebel, nu?

Am dat din cap.

— Cu mult timp în urmă. Ei, poate nu chiar cu atât de mult timp în urmă. Dar aşa mi se pare.

— La asta te-ai referit când ai spus că armata era ceva de care aveai nevoie la acel moment?

— Mi-a făcut bine.

Se gândi la asta.

— Spune-mi... ai fi sărit după geanta mea pe atunci?

— Nu. Probabil aş fi râs de ceea ce s-a întâmplat.

Îmi evaluă răspunsul, de parcă s-ar fi întrebat dacă să mă creadă sau nu. Într-un final, trase adânc aer în piept.

— Atunci mă bucur că te-ai înrolat. Chiar

aveam nevoie de geanta aceea.

— Bine.

— Ce altceva?

— Altceva ce?

— Ce altceva îmi mai poţi spune despre tine?

— Nu ştiu. Ce vrei să ştii?

— Spune-mi ceva ce nu mai ştie nimeni altcineva despre tine.

M-am gândit la întrebarea ei.

— Îţi pot spune câte monede de zece dolari cu cap de Indian şi cu marginea îndoită au fost bătute în 1907.

— Câte?

— Patruzeci şi două. Nu au fost niciodată destinate publicului. Câţiva oameni de la monetărie le-au făcut pentru ei şi pentru prietenii lor.

— Îţi plac monedele?

— Nu sunt sigur. E o poveste lungă.

— Avem timp. Am ezitat în timp ce Savannah se întinse după geanta ei. Stai aşa, spuse ea, răscolind prin ea. Scoase un tub de loţiune de plajă. Poţi să îmi spui după ce mă dai cu cremă pe spate. Am impresia că o să mă ard.

— Aşa deci?

Ea îmi făcu cu ochiul.

— Face parte din înţelegere.

Am dat-o cu loţiune pe spate şi pe umeri şi probabil am exagerat un pic, dar mi-am dat seama că se făcea roz şi că orice arsură solară îi va face munca de a doua zi îngrozitoare. După asta, am petrecut câteva minute povestindu-i despre bunicul şi despre tatăl meu, despre expoziţiile de monede şi despre bătrânul Eliasberg. Ceea ce n-am făcut a fost să îi dau un răspuns clar la întrebarea ei, pentru simplul motiv că nu eram foarte sigur care era răspunsul. Când am terminat, s-a întors spre mine.

— Şi tatăl tău mai colecţionează monede?

— Tot timpul. Sau cel puţin aşa cred. Nu mai vorbim despre monede.

— De ce nu?

I-am spus şi povestea asta. Nu mă întrebaţi de ce. Ştiam că ar fi trebuit să mă prezint într-o lumină mai bună şi să vorbesc aiurea ca s-o impresionez, dar cu Savannah nu era posibil aşa ceva. Nu ştiu de ce, dar mă făcea să vreau să spun adevărul, deşi abia o cunoşteam. Când am terminat, avea o

expresie ciudată pe faţă.

— Da, am fost un ticălos, am spus eu, ştiind că probabil erau alte cuvinte mai sugestive pentru a mă descrie pe mine cel de atunci, dar toate erau prea urâte ca să le pot rosti în prezenţa ei fără s-o jignesc.

— Aşa se pare, spuse ea, dar nu la asta mă gândeam. Încercam să mi te imaginez pe atunci, pentru că nu semeni deloc cu persoana care eşti acum.

Ce puteam să spun care să nu pară fals, chiar dacă era adevărat? Nesigur, am adoptat atitudinea tatălui meu şi am tăcut.

— Cum e tatăl tău?

I-am spus pe scurt. În timp ce vorbeam, ea aduna nisip în căuşul palmei şi îl lăsa să se scurgă printre degete, de parcă se concentra asupra cuvintelor pe care le alegeam. Într-un final, surprinzându-mă din nou, am recunoscut că eram aproape nişte străini.

— Sunteţi, spuse ea, folosind acelaşi ton lipsit de orice acuzaţie, exprimând doar o stare de fapt. Ai fost plecat câţiva ani, şi chiar şi tu recunoşti că te-ai schimbat. Cum ar putea el să te cunoască?

M-am ridicat. Plaja era aglomerată; era

acel moment al zilei când oricine plănuise să vină la plajă era deja acolo, şi nimeni nu se pregătea să plece. Randy şi Brad se jucau cu discul la marginea apei, alergând şi ţipând. Alţi câţiva li se alăturară.

— Ştiu, i-am spus. Dar nu e numai asta. Am fost întotdeauna nişte străini. Vreau să zic, e aşa de greu să vorbeşti cu el.

Imediat ce am spus acest lucru, mi-am dat seama că ea era prima persoană faţă de care recunoscusem asta vreodată. Ciudat. Dar apoi, aproape toate lucrurile pe care i le spuneam sunau ciudat.

— Majoritatea tinerilor de vârsta noastră spun asta despre părinţii lor. Poate că da, m-am gândit eu. Dar cazul nostru era diferit. Nu era prăpastia dintre generaţii, era faptul că pentru tatăl meu, sporovăiala banală era absolut imposibilă, dacă nu avea legătură cu monedele. Oricum, n-am mai adăugat nimic, iar Savannah nivela nisipul din faţa ei. Când a vorbit, vocea îi era blândă. Mi-ar face plăcere să îl cunosc.

M-am întors spre ea.

— Da?

— Pare un om interesant. Întotdeauna mi-

au plăcut oamenii care au această... pasiune pentru viaţă.

— E o pasiune pentru monede, nu pentru viaţă, am corectat-o eu.

— E acelaşi lucru. Pasiunea e pasiune. E încântarea dintre momentele plictisitoare, şi nu contează către ce e direcţionată. Îşi îngropă tălpile în nisip. Mă rog, în majoritatea cazurilor. Nu vorbesc aici de vicii.

— Cum eşti tu cu cafeaua.

Zâmbi, arătându-şi strungăreaţa mică dintre cei doi dinţi din faţă.

— Exact. Poate fi vorba de monede, sport, politică, cai, muzică sau credinţă... cei mai trişti oameni pe care i-am întâlnit vreodată în viaţă sunt cei cărora nu le pasă cu adevărat de nimic. Pasiunea şi satisfacţia merg mână în mână, şi fără ele, orice fericire e doar temporară, pentru că nu există nimic care s-o facă să dureze. Mi-ar plăcea să îl aud pe tatăl tău vorbind despre monede, pentru că atunci vezi ce-i mai bun dintr-un om, şi am descoperit că fericirea altcuiva este, de obicei, molipsitoare.

Am fost şocat de cuvintele ei. În ciuda

părerii lui Tim că e naivă, părea mult mai matură decât majoritatea celor de vârsta noastră. Şi totuşi, având în vedere felul în care arăta în costum de baie, ar fi putut să îmi recite şi cartea de telefoane şi tot aş fi fost impresionat.

Savannah s-a ridicat în fund lângă mine, iar privirea ei a urmărit-o pe a mea. Jocul cu discul era în plină desfăşurare; când Brad aruncă discul, doi tipi alergară după el. Amândoi s-au aruncat în acelaşi timp, împroşcând apa din jurul lor când s-au lovit cap în cap. Cel cu pantalonii scurţi roşii a ieşit din apă cu mâna goală, înjurând şi ţinându-se de cap, cu pantalonii plini de nisip. Ceilalţi au râs şi m-am trezit şi eu zâmbind şi tresărind în acelaşi timp.

— Ai văzut asta? am întrebat-o.

— Stai puţin, spuse ea, în loc să răspundă. Vin imediat. Păşi înspre tipul cu pantalonii roşii. Acesta o văzu apropiindu-se şi înţepeni pe loc, la fel şi tipul de lângă el. Mi-am dat seama că Savannah avea acelaşi efect asupra tuturor bărbaţilor, nu numai asupra mea. O vedeam vorbind şi zâmbind, aţintindu-l cu cea mai inocentă privire a ei,

în timp ce el dădea din cap, arătând ca un adolescent pedepsit. Se reîntoarse lângă mine şi se aşeză din nou. N-am întrebat, ştiind că nu era treaba mea, dar simţeam că mă dă de gol curiozitatea.

— În mod normal, n-aş fi spus nimic, dar l-am rugat să aibă grijă cum vorbeşte pentru că sunt atâtea familii aici, explică ea. Sunt mulţi copii prin preajmă. A spus că o va face.

Ar fi trebuit să bănuiesc.

— I-ai sugerat să folosească „Sfinte Sisoe“ şi „Ce naiba“ în loc?

Mă privi răutăcios.

— Ţi-au plăcut expresiile acelea, văd.

— Mă gândesc să le împărtăşesc şi detaşamentului meu. Vor avea un efect intimidant când o să spargem uşi şi o să folosim RPG-uri.

Ea chicoti.

— E cu siguranţă mai înspăimântător decât înjuratul, chiar dacă nu ştiu ce e aia RPG.

— Lansator de grenade. Fără să vreau, începea să îmi placă tot mai mult de ea, cu fiecare minut care trecea. Ce faci în seara

asta?

— Nu am niciun plan. Mă rog, cu excepţia şedinţei. De ce? Vrei să mă duci să îl cunosc pe tatăl tău?

— Nu. Mă rog, nu în seara asta. Altă dată. În seara asta, voiam să îţi arăt Wilmington.

Mă inviţi în oraş?

— Da, am recunoscut. Te aduc înapoi oricând doreşti. Ştiu că trebuie să lucrezi mâine, dar e un loc grozav pe care vreau să ţi-l arăt.

— Ce fel de loc?

— Un restaurant local. Specializat în produse din peşte. Dar e mai mult o experienţă.

Îşi înfăşură braţele în jurul genunchilor.

— De obicei, nu ies la întâlniri cu străini, spuse ea într-un final, iar noi ne-am cunoscut abia ieri. Crezi că pot avea încredere în tine?

— Eu n-aş avea, i-am răspuns.

Savannah râse.

Păi, în cazul acesta, cred că pot să fac o excepţie.

— Da?

— Da, spuse ea. Mă dau în vânt după tipii

cinstiţi cu tunsori cazone. La ce oră?

PATRU

Am ajuns acasă pe la cinci, şi, deşi nu mă simţeam ars de soare –, din nou avantajul pielii sud-europene – arsurile au fost evidente când am făcut duş. Apa mă ardea în timp ce îmi ricoşa de pe piept şi de pe umeri, iar pe faţă aveam senzaţia că am puţină febră. După aceea, m-am bărbierit pentru prima oară de când ajunsesem acasă şi m-am

îmbrăcat într-o pereche de pantaloni scurţi, curaţi şi într-una dintre puţinele cămăşi cu nasturi relativ drăguţe pe care le aveam, de un albastru deschis. Lucy mi-o cumpărase şi jurase că e culoarea perfectă pentru mine. Am suflecat mânecile şi am lăsat-o afară din pantaloni, apoi am scotocit prin şifonier după o pereche de sandale vechi.

Prin uşa întredeschisă, îl puteam vedea pe tata la biroul lui şi m-a izbit gândul că pentru a doua seară la rând îmi făcusem alte planuri pentru cină. Şi nici măcar week-end-ul nu îl petrecusem cu el. Ştiam că el nu s-ar plânge, dar tot mă simţeam un pic vinovat. După ce încetasem să mai discutăm despre monede, micul dejun şi cina erau singurele lucruri pe care le mai aveam în comun, iar acum îl privam până şi de astea. Poate că nu mă schimbasem atât de mult pe cât crezusem. Stăteam la el acasă şi îi mâncam mâncarea, şi eram pe punctul de a-l întreba dacă pot să îi împrumut maşina. Cu alte cuvinte, îmi trăiam propria viaţă şi îl foloseam pe el pentru asta. M-am întrebat ce ar spune Savannah de asta, dar cred că ştiam deja răspunsul. Savannah vorbea

câteodată ca vocea care mi se cuibărise în cap fără voia mea, şi chiar acum îmi şoptea că, dacă mă simt vinovat, poate că fac ceva greşit. Am hotărât că voi petrece mai mult timp cu el. Ştiam că mă eschivez şi o recunoşteam, dar nu ştiam ce altceva să fac.

Când am deschis uşa, tata păru surprins să mă vadă.

— Hei, tată, i-am spus, aşezându-mă pe locul meu dintotdeauna.

— Bună, John. Imediat după ce a rostit aceste cuvinte, s-a întors spre masa de lucru şi şi-a trecut mâna prin părul tot mai rar. Când n-am mai adăugat nimic, şi-a dat seama că ar fi cazul să îmi adreseze o întrebare. Cum ţi-a mers azi? întrebă el într-un final.

Mi-am schimbat greutatea de pe un picior pe altul.

— Super, de fapt. Am petrecut mare parte din zi cu Savannah, fata de care ţi-am spus aseară.

— Aha. Ochii îi alunecară într-o parte, refuzând să îi întâlnească pe ai mei. Nu mi-ai spus despre ea.

— Nu?

— Nu, dar e în regulă. Ai ajuns târziu. Pentru prima dată, păru să îşi dea seama că sunt îmbrăcat elegant, sau mă rog, mai elegant decât mă văzuse el vreodată, dar nu putea să îşi facă curaj să mă întrebe ce şi cum.

Am tras de cămaşă, scăpându-l de o povară.

— Mda, ştiu, încerc s-o impresionez, nu? O scot la cină în seara asta. E OK dacă împrumut maşina?

— Aa... Desigur, spuse el.

— Adică, n-ai nevoie de ea în seara asta sau ceva? Aş putea să sun un prieten.

— Nu, spuse el. Băgă mâna în buzunar după chei. Nouă taţi din zece le-ar fi aruncat; al meu mi le-a întins.

— Tu eşti bine? l-am întrebat.

— Sunt doar obosit.

M-am ridicat şi am luat cheile.

— Tată?

Îşi ridică din nou privirea spre mine.

— Îmi pare rău că nu am luat cina cu tine în ultimele două seri.

— E în regulă, spuse el. Înţeleg.

Soarele îşi începuse coborârea lentă, iar când am parcat, cerul era un vârtej de culori pastelate care contrastau dramatic cu cerurile vesperale pe care le vedeam în Germania. Traficul era îngrozitor, aşa cum era de obicei duminica seara, şi mi-a luat aproape treizeci de minute pline de mirosul gazelor de eşapament să ajung înapoi pe plajă şi să parchez pe alee.

Am împins uşa casei fără să bat. Doi tipi aşezaţi pe canapea care se uitau la un meci de baseball m-au auzit intrând.

— Hei, spuseră ei, părând neinteresaţi şi indiferenţi.

— Aţi văzut-o pe Savannah?

— Pe cine? întrebă unul dintre ei, acordându-mi puţină atenţie.

— Nu contează. O găsesc eu. Am traversat sufrageria către terasa din spate, i-am văzut pe aceiaşi tipi din noaptea trecută făcând grătar şi încă vreo câţiva, dar nici urmă de Savannah. Nici pe plajă n-o vedeam. Tocmai mă pregăteam să mă întorc când am simţit că mă bate cineva pe umăr.

— Pe cine cauţi? întrebă ea.

M-am întors.

— O fată, am spus eu. Are tendinţa de a pierde lucruri pe pontoane, dar învaţă repede să facă surf.

Îşi puse mâinile pe şolduri şi zâmbi. Era îmbrăcată într-o pereche de pantaloni scurţi şi o bluză de vară cu umărul căzut, şi avea o urmă de culoare în obraji; am observat că se machiase cu puţin rimel şi îşi dăduse cu ruj. Deşi îi adoram frumuseţea naturală – sunt un tip crescut pe plajă –, mi se păru şi mai atrăgătoare decât îmi aminteam. Am simţit adierea unui parfum de lămâie când s-a aplecat înspre mine.

— Asta e tot ce sunt? O fată? întrebă ea. Părea atât glumeaţă cât şi serioasă, şi, pentru o secundă, mi-am imaginat cum ar fi s-o strâng în braţe atunci şi acolo.

— O, am spus eu, prefăcându-mă surprins. Tu eşti.

Cei doi tipi de pe canapea se uitară înspre noi, apoi se întoarseră la televizor.

— Eşti gata de plecare? am întrebat-o.

— Trebuie doar să îmi iau poşeta, spuse ea. O recuperă de pe blatul de bucătărie şi am pornit către uşă. Şi unde mergem, apropo?

Când i-am spus, ridică dintr-o sprânceană.

— Mă duci să mănânc într-un loc care are cuvântul *colibă* în denumire?

— Sunt doar un soldat prost plătit. E tot ce îmi pot permite.

Mă înghionti în timp ce mergeam unul lângă altul.

— Vezi, de aceea nu ies de obicei cu străini.

Coliba cu Creveţi e un restaurant la marginea oraşului Wilmington, în zona istorică ce mărgineşte râul Cape Fear. La un capăt al zonei istorice sunt destinaţiile tipice turiştilor: magazinele de suvenire, câteva locuri specializate în antichităţi, câteva restaurante de fiţe, cafenele şi diverse agenţii imobiliare. La celălalt capăt, în schimb, Wilmington se prezintă ca un oraş-port în care oamenii muncesc: depozite mari, multe dintre ele abandonate, şi câteva clădiri vechi de birouri ocupate doar pe jumătate. Mă îndoiam că turiştii care aglomerau oraşul vara se aventurau vreodată spre partea aceasta. În direcţia asta am luat-o şi eu. Încetul cu încetul, mulţimile se împuţinară, până când nu mai rămase

nimeni pe trotuare, în timp ce zona devenea tot mai sărăcăcioasă.

— Unde este locul acesta? întrebă Savannah.

— Un pic mai încolo, i-am spus. Uite acolo, la capătul străzii.

— E cam departe de zona comercială, nu?

— E un fel de tavernă locală, am spus. Proprietarului nu-i pasă dacă vin turişti sau nu. Niciodată nu i-a păsat.

Un minut mai târziu, am încetinit maşina şi am cotit spre o parcare mică la marginea unui depozit. Câteva duzini de maşini erau parcate în faţa Colibei cu Creveţi, ca întotdeauna, iar locul nu se schimbase. De când îl ştiam arătase dărăpănat, cu o verandă largă, aglomerată, cu varul care se cojea, şi cu o linie a acoperişului strâmbă care făcea restaurantul să arate de parcă ar fi gata să se prăbuşească, în ciuda faptului că făcuse faţă uraganelor din 1940. Exteriorul era decorat cu plase de pescuit, capace de roţi, plăcuţe de înmatriculare, o ancoră veche, vâsle şi câteva lanţuri ruginite. O barcă spartă zăcea lângă uşă.

Cerul începea să se întunece treptat în

timp ce Savannah şi cu mine mergeam către intrare. M-am întrebat dacă ar trebui s-o iau de mână, dar până la urmă n-am făcut-o. Deşi avusesem ceva succes la femei în ceea ce priveşte atracţia fizică, aveam foarte puţină experienţă când era vorba de fete la care să ţin. În ciuda faptului că trecuse doar o zi de când ne cunoşteam, ştiam deja că sunt pe un teritoriu nou.

Am urcat pe veranda decăzută, iar Savannah arătă înspre barcă.

— Poate că de aceea a deschis un restaurant. Poate că i s-a scufundat barca.

— S-ar putea. Sau poate că cineva a lăsat-o acolo pur şi simplu şi proprietarul nu s-a obosit să scape de ea. Eşti gata?

— Cât pot să fiu de gata, spuse ea, iar eu am deschis uşa.

Nu ştiu la ce se aşteptase, dar avea o expresie satisfăcută pe faţă când păşi înăuntru. Pe o parte se întindea un bar lung, ferestrele dădeau înspre râu, iar în zona centrală se aflau bănci de lemn ca cele pentru picnic. Două chelneriţe cu părul înfoiat – la fel ca şi decorul, nici ele nu păreau să se fi schimbat – se mişcau printre

mese, ducând tăvi cu mâncare. Aerul era încărcat cu un miros greu de mâncare prăjită şi de fum de ţigară, dar într-un anume fel părea potrivit. Majoritatea meselor erau pline, dar am ghidat-o spre o masă lângă tonomat. Se auzea un cântec country, deşi n-aş fi putut spune ce interpret era. Sunt mai mult un fan al rock-ului clasic.

Ne-am croit drum printre mese. Majoritatea clienţilor păreau oameni care muncesc din greu pentru traiul zilnic: muncitori în construcţii, grădinari, camionagii şi alţii de genul acesta. Nu mai văzusem atâtea şepci NASCAR[2] de... ei bine, nu am văzut niciodată atât de multe. Câţiva tipi din detaşamentul meu erau fani, dar eu nu am înţeles vreodată ce-i cu ameţiţii ăia care şofează în cercuri toată ziua şi nici nu-mi puteam imagina de ce nu publicau articolele în secţiunea ziarului dedicată automobilelor, în loc de secţiunea sportivă. Ne-am aşezat faţă în faţă şi am privit-o pe Savannah evaluând încăperea.

— Îmi place genul acesta de locuri, spuse ea. Pe aici pierdeai de obicei vremea când

locuiai în oraş?

— Nu, aici veneam la ocazii speciale. De obicei, pierdeam vremea într-un bar pe nume Leroy's. E pe undeva pe lângă plaja Wrightsville.

Se întinse după un meniu plastifiat, îndesat între un suport metalic de şerveţele, sticle de ketchup şi sos iute Texas Pete.

— Aici e mult mai frumos, spuse ea. Deschise meniul. Acum spune-mi, pentru ce e faimos locul acesta?

— Pentru creveţi, i-am spus.

— Ei nu, pe bune? mă tachină ea.

— Pe bune. Fiecare fel de crevete pe care ţi-l poţi imagina. Ştii scena aceea din filmul *Forrest Gump* când Bubba îi spune lui Forrest toate modurile în care se pot prepara creveţii? La grătar, sote, pe jar, în stil Cajun, cu lămâie, în stil Creol, cocktail de creveţi... Acesta e locul despre care vorbea.

— Ţie care îţi plac?

— Îmi plac reci cu sos de cocktail alături. Sau prăjiţi.

Savannah închise meniul.

— Alege tu, spuse ea, împingând meniul către mine. Am încredere în tine.

Am pus meniul la loc, sprijinit de suportul de şerveţele.

— Deci?

— Reci. La găleată. Sunt o experienţă culinară de neuitat.

Se aplecă peste masă.

— Deci, câte femei ai adus aici? Pentru experienţa culinară de neuitat, vreau să zic.

— Cu tot cu tine? Stai să mă gândesc. Am bătut darabana cu degetele pe masă. Una.

— Sunt onorată.

— Acesta era mai mult un loc în care veneam cu prietenii ca să mâncăm în loc să bem. Nu există mâncare mai bună după o zi petrecută făcând surf.

— Aşa cum voi afla în curând.

Apăru chelneriţa şi am comandat creveţi. Când ne-a întrebat ce vrem să bem, am gesticulat spre Savannah.

— Ceai dulce, spuse ea.

— La fel şi eu, am adăugat.

După ce aceasta a plecat, am început o conversaţie relaxantă, neîntreruptă nici măcar atunci când chelneriţa ne-a adus băuturile. Am discutat din nou despre viaţa în armată; din nu ştiu ce motiv, Savannah

părea fascinată de asta. M-a mai întrebat şi cum a fost să cresc aici. I-am spus mai multe decât voiam despre anii de liceu şi probabil mult prea mult despre cei trei ani dinainte de înrolare.

Savannah asculta cu atenţie, punând întrebări din când în când, şi mi-am dat seama că trecuse mult timp de când nu mai fusesem la o întâlnire ca asta; câţiva ani, poate mai mult. Nu de la Lucy, oricum. Nu văzusem niciun motiv s-o fac mai înainte, dar în timp ce stăteam faţă în faţă cu Savannah, a trebuit să îmi reconsider decizia. Îmi plăcea să fiu singur cu ea şi voiam s-o văd mai des. Nu numai în seara asta, dar şi a doua zi, şi în următoarea. Totul la ea – de la felul în care râdea la simţul umorului pe care îl avea, la grija evidentă pentru cei din jur – mă copleşea ca fiind nou şi ispititor. Şi iarăşi, petrecând timp cu ea, mi-am dat seama cât de singur fusesem până atunci. Nu o recunoscusem niciodată, dar după numai două zile cu Savannah, ştiam că era adevărat.

— Hai să punem nişte muzică, spuse ea, întrerupându-mi gândurile.

M-am ridicat de pe scaun, am răscolit prin buzunare după câteva monede şi le-am introdus în tonomat. Savannah şi-a pus ambele mâini pe vitrină şi s-a aplecat să citească titlurile, apoi alese câteva cântece. Până să ne întoarcem la masă, prima melodie începuse deja.

— Ştii, tocmai mi-am dat seama că numai eu am vorbit toată seara, i-am spus.

— Eşti foarte vorbăreţ, observă ea.

Am scos tacâmurile învelite în şerveţelul de hârtie.

— Dar tu? Ştii totul despre mine, dau eu nu ştiu nimic despre tine.

— Ba cum să nu, spuse ea. Ştii câţi ani am, unde învăţ, ce specializare am şi faptul că nu beau. Ştii că sunt din Lenoir, ador caii şi îmi petrec verile construind case pentru Habitat pentru umanitate. Ştii foarte multe.

Da, am realizat brusc, ştiam. Inclusiv lucruri pe care nu le menţionase.

— Nu e destul, i-am spus. E rândul tău.

Se aplecă înspre mine.

— Întreabă-mă ce vrei.

— Povesteşte-mi despre părinţii tăi.

— În regulă, spuse ea, întinzându-se după

un şerveţel. Şterse condensul format pe pahar. Mama şi tata sunt căsătoriţi de douăzeci şi cinci de ani, şi încă sunt fericiţi împreună şi se iubesc nebuneşte. S-au cunoscut la facultate, la universitatea de stat Appalachian, iar mama a lucrat într-o bancă timp de doi ani până m-a născut pe mine. De atunci, a fost casnică şi genul de mamă care ajuta pe oricine. Era ajutor la şcoală, şofer voluntar, antrenor al echipei de fotbal, preşedinta consiliului de părinţi, chestii de genul acesta. Acum că eu am plecat de acasă, îşi petrece zilele oferindu-se voluntar pentru alte lucruri la bibliotecă, la şcoli, la biserică, oriunde. Tata e profesor de istorie la şcoală şi a antrenat echipa de volei feminină de când eram eu copil. Anul trecut au ajuns în finalele pe ţară, dar au pierdut. E şi diacon la biserica noastră şi conduce grupul de tineret şi corul. Vrei să vezi o poză cu ei?

— Sigur.

Căută în poşetă şi scoase portofelul. Îl deschise şi îl împinse peste masă, iar degetele ni s-au atins în trecere.

— Sunt cam uzate pe margini de când au

căzut în ocean, spuse ea, dar înţelegi ideea.

Am întors fotografia spre mine. Savannah semăna mai mult cu tatăl decât cu mama ei, sau cel puţin îi moştenise pielea măslinie.

— Un cuplu drăguţ.

— Îi iubesc, spuse ea, luând portofelul înapoi. Sunt cei mai tari.

— De ce locuiţi la o fermă dacă tatăl tău e profesor?

— O, nu e o fermă producătoare. Era aşa când trăia bunicul, dar a trebuit să tot vândă bucăţi din ea ca să plătească impozitele. Când a moştenit-o tata, mai erau doar zece acri şi o casă, grajduri şi un ţarc. Seamănă mai mult cu o curte mare şi întinsă decât cu o fermă. Aşa îi spunem noi, dar bănuiesc că dă oamenilor idei greşite, nu?

— Ştiu că ai făcut gimnastică, dar ai jucat şi volei pentru tatăl tău?

— Nu, spuse ea. Vreau să zic, e un antrenor grozav, dar întotdeauna m-a încurajat să fac ce e mai bine pentru mine. Iar voleiul n-a fost pasiunea mea. Am încercat şi a fost OK, dar nu asta iubeam.

— Iubeai caii.

— De mic copil. Mama mi-a dat în dar o statuetă cu un cal când eram foarte mică şi de aici a pornit totul. Am primit primul cal cadou de Crăciun când aveam opt ani, şi încă îl consider cel mai grozav cadou de Crăciun, pe care l-am primit vreodată. Slocum. Era o iapă blândă şi bătrână şi era perfectă pentru mine. Înţelegerea a fost să am grijă de ea – să îi dau de mâncare, s-o ţesăl, şi să fac curat în grajd. Între asta, şcoală, gimnastică şi îngrijitul celorlalte animale, nu mai aveam timp şi de altceva.

— Celelalte animale?

— În copilărie şi în adolescenţă, casa noastră era ca un fel de fermă. Câini, pisici, chiar şi o lamă la un moment dat. Eram extrem de ataşată de animalele găsite. Părinţii mei ajunseseră în punctul în care nu se mai certau cu mine pe tema asta. De obicei, erau câte patru sau cinci deodată. Uneori, venea câte cineva căutându-şi animalul pierdut şi pleca cu vreuna din achiziţiile mele recente dacă nu îl găsea. Eram ca un magazin de animale.

— Părinţii tăi erau răbdători.

— Da, spuse ea. Dar şi ei se dădeau în vânt

după animalele găsite. Chiar dacă ea nega, mama era şi mai ceva decât mine.

Am studiat-o.

— Pariez că ai fost o elevă strălucită.

— Am avut numai note de zece. Am fost şefă de promoţie.

— Oare de ce nu mă surprinde asta?

— Nu ştiu, spuse ea. De ce?

Nu am răspuns.

— Ai avut vreodată un iubit stabil?

— Oo, ajungem la chestii personale, ei?

— Doar am întrebat.

— Tu ce crezi?

— Cred, am spus, tărăgănând cuvintele, că n-am nici cea mai mică idee.

Ea râse.

— Atunci... hai să lăsăm întrebarea asta pentru moment. Un pic de mister e bun pentru suflet. Şi oricum, pot să pun pariu că îţi poţi da seama şi singur.

Sosi chelneriţa cu o găletuşă de creveţi şi câteva recipiente de plastic cu sos de cocktail, le aşeză pe masă şi ne reumplu ceştile de ceai cu eficienţa cuiva care făcea asta de prea multă vreme. Se întoarse pe călcâie fără să întrebe dacă mai avem nevoie

şi de altceva.

— Locul acesta e legendar pentru ospitalitatea lui.

— E doar ocupată, spuse Savannah întinzându-se după un crevete. Şi apoi, cred că ştie că mă interoghezi şi voia să mă lase cu inchizitorul meu.

Savannah sparse cochilia crevetelui, îl decoji, apoi îl înmuie în sos înainte să muşte din el. Am luat găletuşa şi mi-am pus câţiva creveţi pe farfurie.

— Ce altceva mai vrei să ştii?

— Nu ştiu. Orice. Care e cel mai grozav lucru la facultate?

Se gândi la asta în timp ce îşi umplea farfuria.

— Sunt profesori buni, spuse ea într-un final. La facultate poţi să îţi selectezi profesorii uneori, atât timp cât eşti flexibil cu orarul. Asta îmi place. Înainte să încep, acesta a fost sfatul pe care mi l-a dat tata. Mi-a spus să aleg cursurile în funcţie de profesor, nu în funcţie de materie. Vreau să zic că ştia că trebuie să urmezi anumite cursuri ca să îţi obţii diploma, dar ce voia să spună era că profesorii buni sunt nepreţuiţi.

Te inspiră, îţi captează atenţia, şi sfârşeşti prin a învăţa o tonă de lucruri fără să îţi dai seama.

— Pentru că sunt pasionaţi de materiile pe care le predau, am spus eu.

Ea îmi făcu cu ochiul.

— Exact. Şi avea dreptate. Am mers la cursuri de care n-am crezut că o să fiu interesată vreodată şi care n-aveau nicio legătură cu specializarea mea. Dar ştii ce? Încă îmi mai amintesc acele cursuri de parcă le-aş mai frecventa.

— Sunt impresionat. Credeam că o să spui ceva de genul că meciurile de baschet sunt cele mai grozave părţi ale facultăţii. E ca o religie la Chapel Hill.

— Îmi plac şi meciurile. Aşa cum îmi plac şi prietenii pe care mi-i fac şi să locuiesc departe de mama şi de tata şi toate cele. Am învăţat multe de când am plecat din Lenoir. Adică, am avut o viaţă minunată acolo, şi părinţii mei sunt grozavi, dar am fost... protejată. Am avut câteva experienţe care mi-au deschis ochii.

— Cum ar fi?

— O mulţime de lucruri. Cum ar fi

presiunea de a bea sau de a mă cupla cu un tip de fiecare dată când ies undeva. În primul an, am urât universitatea. Nu simţeam că mă adaptez şi aşa şi era. I-am implorat pe părinţii mei să mă lase să vin acasă sau să mă transfer, dar n-au fost de acord. Cred că ştiau că voi regreta mai încolo, şi probabil aveau dreptate. Abia după o vreme, prin anul al doilea, am cunoscut câteva fete care simţeau la fel ca mine despre lucrurile acelea şi a fost mai bine de atunci. M-am alăturat unor grupuri de studenţi creştini, îmi petrec dimineţile de sâmbătă la un adăpost din Raleigh servind mâncare săracilor, şi nu mai simt nicio presiune să mă duc la o petrecere sau la alta sau să mă întâlnesc cu un tip sau altul. Şi dacă mă duc la o petrecere, presiunea nu mă mai afectează. Pur şi simplu accept faptul că nu trebuie să fac ce face toată lumea. Pot să fac ce e bine pentru mine.

Ceea ce explica motivul pentru care fusese cu mine seara trecută, m-am gândit eu. Şi la fel şi acum.

Savannah se lumină la faţă.

— Sunt cam ca tine, bănuiesc. M-am

maturizat în ultimii ani. Aşa că în afară de faptul că suntem experţi la surf, mai avem şi asta în comun.

Am râs.

— Mda. Cu excepţia faptului că m-am luptat mai mult decât tine.

Se aplecă din nou înspre mine.

— Tata mi-a spus întotdeauna că atunci când te lupţi cu ceva, să te uiţi la toţi oamenii din jurul tău şi o să îţi dai seama că fiecare persoană se luptă cu ceva; şi pentru ei este la fel de greu ca şi pentru tine.

— Tatăl tău pare un om înţelept.

— Şi mama, şi tata sunt la fel. Cred că amândoi au absolvit între primii cinci la facultate. Aşa s-au cunoscut. Învăţând la bibliotecă. Educaţia era foarte importantă pentru amândoi, aşa că au încercat să mi-o împărtăşească şi mie. Adică, eu ştiam să citesc înainte să merg la grădiniţă, dar n-au făcut-o niciodată să pară o corvoadă. Şi de când mă ştiu mi s-au adresat ca unui adult.

Pentru un moment, m-am întrebat cât de diferită ar fi fost viaţa mea dacă ei ar fi fost părinţii mei, dar am alungat gândul acesta. Ştiam că tata făcuse tot ce putuse pentru

mine şi nu aveam niciun regret cu privire la ceea ce devenisem. Aveam regrete legate de drumul meu în viaţă, dar nu cu privire la destinaţie. Pentru că, indiferent de cum se întâmplase, mă aflam acum cu o fată pe care ştiam deja că n-o s-o uit niciodată, mâncând creveţi într-o tavernă dubioasă de la periferie.

După cină, ne-am îndreptat către casă, unde era surprinzător de linişte. Se mai auzea muzica, dar majoritatea tinerilor se relaxau în jurul focului, de parcă anticipau că urmau să se trezească devreme. Tim se afla printre ei, angajat în conversaţie. Surprinzător, Savannah m-a luat de mână şi m-a oprit înainte să ajungem la grup.

— Hai să facem o plimbare, spuse ea. Vreau să las mâncarea să se aşeze puţin înainte să stau jos.

Deasupra noastră, câţiva nori subţiratici erau împrăştiaţi printre stele, iar luna, încă plină, plutea deasupra orizontului. O briză plăcută îmi mângâia obrazul şi puteam auzi mişcarea neobosită a valurilor care se rostogoleau pe ţărm. Oceanul era la reflux,

aşa că ne-am apropiat de nisipul mai tare şi mai compact de lângă marginea apei.

Savannah îşi puse o mână pe umărul meu ca să se sprijine în timp ce se descălţa de sandale. Când a terminat, am făcut şi eu acelaşi lucru, şi am făcut în linişte câţiva paşi.

— E aşa de frumos aici. Vreau să zic, iubesc munţii, dar aici e frumos în alt mod. E... paşnic.

Am simţit că aceleaşi cuvinte puteau fi folosite pentru a o descrie pe ea şi nu eram sigur ce să spun.

— Nu-mi vine să cred că te-am cunoscut abia ieri, adăugă ea. Mi se pare că te ştiu de mai multă vreme.

Mâna ei era caldă şi plăcută într-a mea.

— Şi eu mă gândeam la acelaşi lucru.

Îmi zâmbi visătoare, analizând stelele.

— Mă întreb ce părere ar avea Tim despre asta, murmură ea. Se uită la mine. El crede că sunt puţin naivă.

— Şi eşti?

— Uneori, recunoscu ea, şi râse. Adică, atunci când văd doi oameni plecând într-o plimbare ca asta, mă gândesc „ce drăguţ!“.

Nu mă gândesc că or să-o facă în spatele dunelor. Dar adevărul e că, uneori asta se întâmplă. Doar că nu-mi dau niciodată seama dinainte şi sunt întotdeauna surprinsă când aud despre asta mai târziu. Nu mă pot abţine. Ca seara trecută, după ce ai plecat. Am auzit despre doi tineri care au făcut chiar asta şi nu mi-a venit să cred.

— Eu aş fi fost mai surprins dacă nu s-ar fi întâmplat.

— Asta nu îmi place la facultate, apropo. Mulţi oameni cred că anii aceştia nu contează foarte mult, aşa că au impresia că îţi este permis să experimentezi cu... mă rog. Privesc cu o aşa lejeritate lucruri ca sexul, şi băutura, şi chiar drogurile. Ştiu că pare demodat, dar pur şi simplu nu înţeleg. Poate că de aceea nu m-am dus să mă aşez lângă foc ca toţi ceilalţi. Să fiu sinceră, sunt cam dezamăgită de cei doi de care am auzit, şi nu vreau să stau acolo prefăcându-mă că nu sunt. Ştiu că nu ar trebui să îi judec, şi sunt sigură că sunt buni la suflet din moment ce au venit aici să ajute, dar totuşi, care a fost scopul? N-ar trebui să păstrezi asemenea lucruri pentru cineva pe care îl

iubeşti? Astfel încât să însemne cu adevărat ceva?

Ştiam că nu căuta răspunsuri, aşa că nu i-am oferit niciunul.

— Cine ţi-a spus despre cuplul acela? am întrebat-o, în schimb.

— Tim. Cred că şi el este dezamăgit, dar ce poate să facă? Să îi dea afară?

Merseserăm o distanţă destul de mare pe plajă, aşa că ne-am întors. În zare, puteam vedea cercul de siluete de lângă foc. Ceaţa înserării mirosea a sare, iar crabii fantomatici mişunau spre văgăunile lor când ne apropiam de ei.

— Îmi pare rău, spuse ea. Am fost deplasată.

— Cu privire la ce?

— Că am fost... atât de supărată cu privire la ce s-a întâmplat. N-ar trebui să judec pe nimeni. Nu e treaba mea.

— Toată lumea judecă, i-am spus. E în natura umană.

— Ştiu. Dar... nici eu nu sunt perfectă. La urma urmei, nu contează decât judecata lui Dumnezeu, şi am învăţat că nimeni nu poate presupune că ştie voinţa lui

Dumnezeu. Am zâmbit. Ce e? întrebă ea.

— Felul în care vorbeşti îmi aminteşte de preotul nostru. Şi el spune acelaşi lucru.

Ne-am plimbat înapoi pe plajă, şi, pe măsură ce ne apropiam de casă, ne-am mutat de la marginea apei spre nisipul mai moale. Tălpile noastre alunecau la fiecare pas şi o simţeam pe Savannah cum îmi strânge mâna tot mai tare. M-am întrebat dacă îmi va da drumul când vom ajunge lângă foc, şi am fost dezamăgit când a făcut-o.

— Hei, strigă Tim cu o voce prietenoasă. V-aţi întors.

Era şi Randy acolo, cu expresia lui posomorâtă dintotdeauna. Sincer să fiu, mă cam plictisea ranchiuna lui. Brad stătea în spatele lui Susan, care se sprijinea de pieptul lui. Susan părea indecisă dacă să mimeze că e fericită, ca să poată afla mai multe detalii de la Savannah, sau să fie supărată de dragul lui Randy. Ceilalţi, în mod evident indiferenţi, şi-au continuat conversaţiile. Tim se ridică şi veni spre noi.

— Cum a fost cina?

— A fost grozavă, spuse Savannah. Am

gustat savoarea locală. Ne-am dus la Coliba cu Creveţi.

— Pare amuzant, comentă el. M-am străduit să detectez vreo urmă de gelozie ascunsă în vocea lui, dar nu am găsit nimic. Tim făcu semn peste umărul lui şi continuă. Vrei să stai cu noi? Ne mai relaxăm puţin, ne pregătim pentru mâine.

— De fapt, mi-e cam somn. Tocmai voiam să îl conduc pe John la maşină şi apoi să mă culc. La ce oră trebuie să ne trezim mâine?

— La şase. Luăm micul dejun şi ajungem pe şantier la şapte şi jumătate. Să nu uiţi de loţiunea antisolară. O să stăm în soare toată ziua.

— O să ţin minte. Să le reaminteşti şi celorlalţi.

— Am făcut-o deja, spuse el. Şi o s-o mai fac încă o dată mâine. Dar stai să vezi – unii nu o să mă asculte şi o să se prăjească.

— Ne vedem mâine dimineaţă, spuse ea.

— În regulă. Tim se întoarse către mine. Mă bucur că ai venit azi pe aici.

— Şi eu, am spus.

— Şi dacă te plictiseşti în următoarele două săptămâni, mai avem nevoie de o mână

de ajutor.

Am râs.

— Ştiam că avea să urmeze asta.

— Sunt cine sunt, spuse el, întinzând mâna. Dar oricum, sper să ne mai vedem.

Ne-am strâns mâinile. Tim se reîntoarse în scaunul lui, iar Savannah făcu semn înspre casă. Am mers către dună, ne-am oprit să ne punem din nou sandalele, apoi am mers pe aleea de lemn, prin iarba marină, în jurul casei. Un minut mai târziu, am ajuns la maşină. Nu-mi puteam da seama de expresia feţei ei în întuneric.

— M-am simţit bine în seara asta, spuse ea. Şi astăzi.

Am înghiţit greu.

— Când te mai pot vedea?

Era o întrebare simplă, previzibilă, dar am fost surprins să aud dorinţa din vocea mea. Nici măcar n-o sărutasem încă.

— Bănuiesc, spuse ea, că asta depinde de tine. Ştii unde mă găseşti.

— Ce zici de mâine seară? mi-a scăpat mie. Ştiu un alt loc unde cântă o formaţie, şi e foarte plăcut.

Savannah îşi dădu o şuviţă de păr după

ureche.

— Ce zici de poimâine seară? Ar fi bine? În prima zi pe şantier e mereu... încântător, dar şi obositor în acelaşi timp. Avem o cină mare de grup şi n-aş vrea s-o ratez.

— Da, e bine, am spus eu, gândindu-mă că nu e bine deloc.

Probabil că a simţit ceva în vocea mea.

— Cum a spus şi Tim, eşti binevenit oricând, dacă doreşti.

— Nu, e în regulă. Marţi seara e bine.

Am continuat să stăm acolo, într-unul dintre momentele acelea penibile cu care nu mă voi obişnui niciodată, dar ea s-a întors înainte să pot încerca să o sărut. În mod normal, m-aş fi aruncat cu capul înainte doar să văd ce se întâmplă; poate că nu eram deschis cu privire la sentimentele mele, dar eram impulsiv şi iute la acţiune. Cu Savannah mă simţeam ciudat de paralizat. Nici ea nu părea să se grăbească.

Trecu o maşină şi rupse vraja. Savannah făcu un pas înspre casă, apoi se opri şi îşi puse mâna pe braţul meu. Cu un gest inocent, mă sărută pe obraz. Era un sărut aproape frăţesc, dar buzele îi erau atât de

moi, iar parfumul ei m-a învăluit, persistând chiar şi după ce s-a retras.

— Chiar m-am simţit bine, murmură ea. Nu cred că voi uita ziua de azi pentru foarte multă vreme.

Am simţit-o luându-şi mâna de pe braţul meu, apoi dispăru într-o clipă, urcând scările către casă.

Mai târziu în seara aceea, acasă, m-am întors de pe-o parte pe alta în pat, retrăind evenimentele acelei zile. Într-un final, m-am ridicat, dorindu-mi să-i fi spus cât de mult însemnase acea zi pentru mine. Pe fereastră, am văzut o stea căzătoare traversând cerul cu o dungă albă luminoasă. Voiam să cred că e un semn bun, deşi ce prevestea, nu îmi dădeam seama. Tot ce puteam să fac era să îmi reamintesc, de sute de ori, sărutul blând al lui Savannah pe obrazul meu şi să mă întreb cum pot să mă îndrăgostesc de o fată pe care am cunoscut-o doar cu o zi înainte.

CINCI

— ’Neaţa, tată, am spus, târşâindu-mi picioarele în bucătărie. M-am chinuit să văd în lumina strălucitoare a dimineţii cum tata stătea în faţa aragazului. Mirosul de şuncă umplea aerul.

— O... bună, John.

M-am trântit pe scaun, încă încercând să

mă trezesc.

— Da, ştiu că m-am trezit devreme, dar voiam să te prind înainte să pleci la muncă.

— A, spuse el. OK. Stai să mai fac ceva de mâncare.

Părea aproape încântat, în ciuda acestei intervenţii în rutina lui zilnică. În momente ca acestea îmi dădea de înţeles că se bucura că sunt acasă.

— Ai făcut cafea? l-am întrebat.

— E în ibric, spuse el.

Mi-am turnat o ceaşcă şi m-am dus la masă. Ziarul era exact aşa cum sosise. Tata îl citea întotdeauna la micul dejun şi ştiam că nu trebuie să îl ating. Fusese întotdeauna un moft de-al lui să îl citească primul, şi întotdeauna îl citea exact în aceeaşi ordine.

M-am aşteptat ca tata să mă întrebe cum mi-a mers cu Savannah seara trecută, dar el tăcea, concentrându-se asupra gătitului. Uitându-mă la ceas, am ştiut că Savannah va pleca pe şantier în câteva minute şi m-am întrebat dacă şi ea se gândea la mine la fel de mult pe cât mă gândeam eu la ea. În agitaţia în care se desfăşura dimineaţa ei haotică, mă îndoiam că se gândea la mine.

Lucrul acesta m-a durut, în mod ciudat.

— Ce-ai făcut aseară? am întrebat într-un final, încercând să mi-o scot din cap pe Savannah. Continuă să gătească de parcă nu m-ar fi auzit. Tată?

— Mda? întrebă el.

— Cum ţi-a mers seara trecută?

— Ce să meargă?

— Seara. S-a întâmplat ceva interesant?

— Nu, spuse el, nimic. Zâmbi la mine înainte să întoarcă nişte felii în tigaie. Auzeam cum se înteţeşte sfârâitul.

— Eu m-am simţit grozav, am început eu. Savannah e chiar deosebită. Am fost împreună la biserică ieri.

Cumva, am sperat că va întreba mai multe despre asta, şi recunosc că voiam s-o facă. Mi-am imaginat că am putea să purtăm o conversaţie adevărată, la fel ca cele pe care taţii le au cu fiii lor, că va râde şi poate va face vreo glumă sau două. În loc să facă asta, aprinse un alt ochi la aragaz. Puse puţin ulei într-o tigaie şi turnă mixtura de omletă.

— Vrei să pui nişte pâine în prăjitor? întrebă el.

Am oftat.

— Sigur, am spus, ştiind deja că vom mânca în linişte. Nicio problemă.

Am petrecut tot restul zilei făcând surf, sau mai degrabă, încercând să fac surf. Oceanul se calmase peste noapte, iar valurile mici nu erau potrivite pentru surf. Mai rău de atât, se spărgeau mai aproape de ţărm decât cu o zi înainte, şi, chiar dacă prindeam vreo câteva pe care să mă urc, nu dura mult până să se domolească. În trecut, poate m-aş fi dus la Oak Island sau poate aş fi condus până la Atlantic Beach, de unde aş fi putut prinde o cursă spre Shackleford Banks în speranţa că voi găsi acolo ceva mai bun. Astăzi, nu aveam deloc chef.

În loc de asta, am făcut surf acolo unde făcusem şi în zilele precedente. Casa era un pic mai în josul plajei şi părea aproape nelocuită. Uşa din spate era închisă, prosoapele dispăruseră şi nu trecea nimeni pe la fereastră şi nici nu ieşea pe terasă. M-am întrebat când se vor întoarce toţi. Probabil pe la patru sau cinci şi luasem deja decizia să dispar până atunci. Nu aveam

niciun motiv să fiu acolo şi nu voiam ca Savannah să creadă că o urmăresc.

Am plecat pe la trei şi am trecut pe la Leroy's. Barul era mai întunecos şi mai mizerabil decât mi-l aminteam şi l-am urât imediat ce i-am călcat pragul. Întotdeauna mă gândisem la el ca la un bar pro, adică de alcoolici profesionişti, şi am văzut dovada în oamenii singuri care pierdeau vremea cu un pahar de whisky în faţă, sperând să găsească în el un refugiu la problemele vieţii. Leroy era acolo şi m-a recunoscut când am intrat. Când m-am aşezat la bar, a dus în mod automat un pahar la dozatorul de bere şi a început să îl umple.

— Nu te-am mai văzut de mult, comentă el. Stai departe de necazuri, da?

— Încerc, am mormăit eu. Am aruncat o privire împrejur când mi-a pus paharul în faţă. Îmi place cum ai schimbat locul, i-am spus, arătând peste umăr.

— Bine. Special pentru tine. Vrei să mănânci ceva?

— Nu. E suficient, mersi.

Şterse tejgheaua în faţa mea, apoi îşi aruncă prosopul zdrenţăros pe umăr şi plecă

să ia comanda altui client. O clipă mai târziu, am simţit o mână pe umăr.

— Johnny! Ce faci pe aici?

M-am întors şi l-am văzut pe unul dintre foştii mei prieteni pe care ajunsesem să îl dispreţuiesc. Acelaşi lucru simţeam şi acum. Uram totul la locul acela, inclusiv pe prietenii mei, şi mi-am dat seama că îi urâsem dintotdeauna. Habar n-aveam de ce venisem sau de ce frecventasem vreodată în mod regulat locul acela, în afară de faptul că era acolo şi nu aveam unde altundeva să mă duc.

— Hei, Toby, i-am spus.

Înalt şi uscăţiv, Toby se aşează lângă mine, iar când s-a întors cu faţa, am văzut că avea ochii deja sticloşi. Mirosea de parcă nu mai făcuse duş de zile întregi, iar cămaşa îi era jegoasă.

— Tot te mai joci de-a Rambo? întrebă el, abia inteligibil. Arăţi de parcă te-ai antrenat.

— Mda, am spus eu, nevrând să intru în subiect. Tu cum o mai duci?

— Pierd vremea în majoritatea timpului. De vreo două săptămâni, cel puţin. Am lucrat la Quick Stop până acum două

săptămâni, dar proprietarul era un adevărat tâmpit.

— Tot acasă stai?

— Desigur, spuse el, părând aproape mândru de faptul acesta. Apucă sticla şi luă o înghiţitură adâncă, apoi îşi concentră atenţia asupra braţelor mele. Arăţi bine. Te-ai antrenat? întrebă din nou.

— Puţin, i-am răspuns, ştiind că nu-şi aminteşte că m-a mai întrebat o dată.

— Ai muşchi.

Nu-mi venea în cap nimic altceva de spus. Toby mai luă o înghiţitură.

— Hei, e o petrecere în seara asta la Mandy, spuse el. O mai ţii minte pe Mandy, nu? Mda, mi-o aminteam. O fată din trecutul meu cu care ieşisem doar într-un weekend. Toby continua. Părinţii ei sunt plecaţi la New York sau ceva de genul ăsta şi o să fie un adevărat dezmăţ. Noi ne-am strâns la o petrecere ca să intrăm în atmosferă. Vrei să vii cu noi?

Făcu semn peste umăr către cei patru tipi de la o masă din colţ care aveau în faţă trei halbe goale. Pe doi dintre ei i-am recunoscut din trecut, dar pe ceilalţi nu.

— Nu pot, i-am spus. Trebuie să mă întâlnesc cu tata la cină. Mersi, oricum.

— Trage-i clapa. O să fie criminal. Va fi şi Kim acolo.

Altă femeie din trecutul meu, un alt memento care m-a făcut să tresar în interiorul meu. Îmi venea să vomit gândindu-mă la ce fel de persoană fusesem.

— Nu pot, i-am spus, scuturând din cap. M-am ridicat, lăsând paharul aproape plin pe tejghea. I-am promis. Şi mă lasă să stau cu el. Ştii cum e.

Păru să înţeleagă, aşa că dădu din cap.

— Atunci hai să ieşim week-end-ul ăsta. Mergem cu gaşca la Ocracoke să facem surf.

— Poate, i-am spus, ştiind că nu aveam niciun gând să fac asta.

— Tatăl tău are acelaşi număr de telefon?

— Da.

Am plecat, fiind sigur că nu va suna niciodată şi că nici eu nu mă voi mai întoarce la Leroy's.

Pe drumul spre casă, am cumpărat carne pentru cină şi o pungă de salată, nişte sos, şi nişte cartofi. N-a fost uşor să le car până

acasă fără maşină, mai ales că aveam şi placa de surf, dar chiar nu m-a deranjat să merg pe jos. O făcusem ani întregi, iar pantofii de acum erau mult mai confortabili decât bocancii cu care mă obişnuisem.

Ajuns acasă, am scos grătarul din garaj, alături de o pungă de cărbuni şi lichid de aprins focul. Grătarul era prăfuit, de parcă nu mai fusese folosit de ani întregi. L-am aşezat pe veranda din spate şi l-am curăţat de cenuşă înainte să îl spăl cu furtunul de pânzele de păianjen, apoi l-am lăsat la soare să se usuce. Am intrat în casă, unde am adăugat nişte sare, piper şi nişte pudră de usturoi pe carnea de friptură, am înfăşurat cartofii în folie şi i-am băgat la cuptor, apoi am turnat salata într-un castron. După ce s-a uscat grătarul, am aprins cărbunii şi am pus masa afară pe verandă.

Tata intră chiar când puneam carnea pe grătar.

— Hei, tată, am spus uitându-mă peste umăr. M-am gândit să pregătesc cina în seara asta.

— O, spuse el. Păru să dureze o clipă să îşi dea seama de faptul că nu urma să gătească

pentru mine. OK, spuse într-un final.

— Cum îţi place friptura?

— Nu prea pătrunsă, spuse el. Continuă să stea lângă uşa culisantă de sticlă.

— Se pare că n-ai mai folosit grătarul de când am plecat, i-am spus eu. Dar ar trebui. Nimic nu e mai bun decât o friptură la grătar. Mi-a lăsat gura apă tot drumul spre casă.

— Mă duc să mă schimb de haine.

— Fripturile sunt gata cam în zece minute.

După ce a plecat, m-am întors la bucătărie, am scos cartofii şi castronul de salată, alături de sosul de salată, untul şi sosul pentru friptură – şi le-am pus pe masă. Am auzit uşa dinspre terasă deschizându-se, şi l-am văzut pe tata ieşind cu două pahare de lapte, arătând ca un turist în croazieră. Era îmbrăcat cu pantaloni scurţi, cu o cămaşă înflorată hawaiiană şi purta şosete negre şi tenişi. Picioarele îi erau incredibil de albe, de parcă nu mai îmbrăcase pantaloni scurţi de ani întregi. Asta dacă purtase vreodată. Stând şi gândindu-mă, nu eram sigur că îl văzusem vreodată în pantaloni scurţi. Am făcut tot posibilul să

mă prefac că arăta normal.

— Exact la timp, i-am spus, întorcându-mă la grătar. Am pus fripturile pe două farfurii şi am aşezat una dintre ele în faţa lui.

— Mulţumesc, spuse el.

— Cu plăcere.

Îşi puse salată pe farfurie şi turnă sosul de salată, apoi desfăcu folia de pe cartof. Adăugă unt, apoi turnă sosul pentru friptură pe farfurie, făcând o mică baltă. Ceva normal, la care te-ai fi aşteptat, doar că le-a făcut pe toate în linişte.

— Cum ţi-a mers azi? l-am întrebat ca de obicei.

— La fel, răspunse el. Ca întotdeauna. Zâmbi din nou, dar nu mai adăugă nimic.

Tatăl meu, inadaptatul social. M-am întrebat din nou de ce nu reuşea să poarte o conversaţie şi am încercat să mi-l imaginez în tinereţe. Cum de găsise pe cineva cu care să se căsătorească? Ştiam că ultima întrebare suna răutăcios, dar nu venise din ranchiună. Chiar eram curios. Am mâncat o vreme, iar zdrăngănitul furculiţelor era singurul sunet care ne ţinea companie.

— Savannah a spus că şi-ar dori să te

cunoască, am zis într-un final, încercând din nou să fac conversaţie.

Tata îşi tăia friptura.

— Domnişoara prietena ta?

Numai tata putea să folosească o expresie de genul acesta.

— Da, am spus. Cred că ţi-ar plăcea de ea.

Dădu din cap.

— E studentă la UNC, i-am explicat.

Ştia că e rândul lui, şi am putut să îi simt uşurarea când i-a venit în cap o nouă întrebare.

— Cum ai cunoscut-o?

I-am spus despre geantă, descriind imaginea, încercând să fac povestea cât mai amuzantă posibil, dar nu râse deloc.

— A fost drăguţ din partea ta, comentă el.

Un alt punct mort în conversaţie. Am mai tăiat o bucată de friptură.

— Tată? Te superi dacă îţi pun o întrebare?

— Desigur că nu.

— Cum ai cunoscut-o pe mama?

Era pentru prima oară, în ani de zile, când întrebam de ea. Nu simţisem niciodată nevoia să fac asta, pentru că nu făcuse

niciodată parte din viaţa mea, pentru că nu aveam nicio amintire despre ea. Nici măcar acum nu-mi păsa; voiam doar ca el să vorbească cu mine. A stat ceva timp, şi-a mai pus unt pe cartof şi ştiam că nu voia să răspundă.

— Ne-am cunoscut la o cantină, spuse el într-un final. Era chelneriţă.

Am aşteptat. Nu mai părea să urmeze nimic.

— Era drăguţă?

— Da, spuse el.

— Cum era?

Îşi zdrobi cartoful şi adăugă sare, turnând cu grijă.

— Era ca tine, concluzionă el.

— La ce te referi?

— Ăăăă... Ezită. Putea fi... încăpăţânată.

Nu eram sigur ce să cred, nici măcar nu ştiam la ce se referise. Înainte să mai meditez la asta, se ridică de la masă şi îşi luă paharul.

— Mai vrei nişte lapte? întrebă el, şi am ştiut că nu va mai spune nimic altceva despre ea.

ŞASE

Timpul este relativ. Ştiu că nu sunt primul care să realizeze asta şi nici pe departe cel mai faimos, iar constatarea mea nu avea nimic de-a face cu energia, sau masa, sau viteza luminii, sau cu orice altceva ar fi declarat Einstein. Avea mai degrabă de-a face cu orele care abia treceau în timp ce o

aşteptam pe Savannah.

După ce tata şi cu mine am terminat de luat cina, m-am gândit la ea; m-am gândit din nou la ea imediat după ce m-am trezit. Mi-am petrecut ziua făcând surf şi, deşi valurile erau mai bune decât fuseseră cu o zi înainte, nu mă puteam concentra cu adevărat şi am decis să renunţ pe la amiază. M-am gândit dacă să mănânc sau nu un cheeseburger la un local mic de lângă plajă – au cei mai buni burgeri din oraş, apropo dar, chiar dacă aveam chef, m-am dus direct acasă, sperând că o voi convinge pe Savannah să iasă mai târziu la un burger. Am citit puţin din ultimul roman al lui Stephen King, am făcut un duş şi m-am îmbrăcat cu o pereche de blugi şi cu un tricou cu guler, apoi am mai citit vreo două ore până să mă uit la ceas şi să îmi dau seama că au trecut doar douăzeci de minute. La asta mă refeream când spuneam că timpul e relativ.

Când a ajuns acasă, tata a văzut că sunt îmbrăcat pentru a ieşi şi mi-a oferit cheile maşinii.

— Te vezi cu Savannah? întrebă el.

— Da, i-am spus ridicându-mă de pe canapea. Am luat cheile. S-ar putea să vin iar târziu.

Se scărpină la ceafă.

— OK, spuse el.

— Luăm micul dejun mâine?

— OK. Dintr-un motiv pe care nu-l puteam înţelege, părea aproape speriat.

— Bine, i-am spus. Ne vedem mai târziu, OK?

— Probabil voi dormi.

— N-am vorbit serios.

— Aha, spuse el. OK.

M-am îndreptat spre uşă. Exact când am deschis-o, l-am auzit oftând.

— Şi mie mi-ar plăcea s-o cunosc pe Savannah, spuse el atât de încet, că abia am auzit.

Cerul era încă strălucitor, iar soarele îşi vărsa lumina deasupra apei când am ajuns la casă. În timp ce coboram din maşină, mi-am dat seama că aveam emoţii. Nu-mi aminteam când fusese ultima oară când am avut emoţii din cauza unei fete, dar nu puteam scăpa de gândul că lucrurile s-ar fi

putut schimba între noi, cumva. Nu ştiam cum sau de ce simţeam aşa ceva; tot ce ştiam era că nu eram sigur ce să fac dacă temerile mele se adevereau.

Nu m-am deranjat să bat la uşă, ci am intrat pur şi simplu. Sufrageria era goală, dar le auzeam vocile prin hol, iar pe terasa din spate era grupul obişnuit de persoane. Am ieşit şi am întrebat de Savannah şi mi s-a spus că era la plajă.

Am luat-o la vale pe nisip şi am înţepenit când am văzut-o aşezată lângă dună, alături de Randy, Brad şi Susan. Nu mă observase şi am auzit-o râzând la ceva ce spusese Randy. Ea şi cu Randy păreau un cuplu la fel ca Susan şi Brad. Ştiam că nu erau, că probabil discutau despre casa pe care o construiau sau împărtăşeau experienţa ultimelor două zile, dar nu mi-a plăcut. La fel cum nu mi-a plăcut nici faptul că Savannah stătea la fel de aproape de Randy cum stătuse de mine. În timp ce stăteam acolo, m-am întrebat dacă îşi mai amintea de întâlnirea noastră, dar ea a zâmbit când m-a văzut de parcă nu era nimic în neregulă.

— Iată-te, spuse ea. Mă întrebam când o să

apari.

Randy rânji. În ciuda comentariului ei, avea pe faţă o expresie aproape victorioasă. „Când pisica nu-i acasă, şoarecii joacă pe masă“, părea să spună.

Savannah se ridică şi veni spre mine. Purta o bluză albă fără mâneci şi o fustă subţire, lejeră, care se legăna când mergea. I-am văzut umerii bronzaţi, în urma orelor petrecute în soare. Când s-a apropiat, s-a ridicat pe vârfuri şi m-a sărutat pe obraz.

— Bună, spuse ea, înconjurându-mi talia cu un braţ.

— Bună.

Se lăsă puţin pe spate, de parcă mi-ar fi evaluat expresia.

— Arăţi de parcă ţi-ar fi fost dor de mine, spuse ea, tachinându-mă.

Ca de obicei, nu puteam să mă gândesc la un răspuns, iar ea mi-a făcut cu ochiul văzând inabilitatea mea de a recunoaşte că aşa era.

— Poate că şi mie mi-a fost dor de tine, adăugă ea.

I-am atins umărul gol.

— Eşti gata de plecare?

— Mai gata ca niciodată, spuse ea.

Am pornit spre maşină şi am luat-o de mână, atingerea ei făcându-mă să simt că totul e bine pe lume. Mă rog, aproape totul...

M-am îndreptat de spate.

— Te-am văzut stând de vorbă cu Randy, i-am spus, încercând să îmi menţin vocea neutră.

Savannah mă strânse de mână.

— Serios?

Am încercat din nou.

— Înţeleg că aţi început să vă cunoaşteţi mai bine de când lucraţi împreună.

— Cu siguranţă. Am avut dreptate, să ştii. E un tânăr drăguţ. După ce termină aici, se duce la New York pentru un internship de şase săptămâni la Morgan Stanley.

— Hmm, am mormăit eu.

Savannah râse discret.

— Nu-mi spune că eşti gelos.

— Nu sunt.

— Bine, conchise ea, strângându-mă din nou de mână. Pentru că nu ai motive.

M-am agăţat de acele ultime cuvinte. Nu avusese de ce să le spună, dar eram peste măsură de fericit că o făcuse. Când am

ajuns la maşină, i-am deschis portiera.

— Mă gândeam să te duc la Oysters, i-am spus. E un club de noapte un pic mai jos pe plajă. Mai târziu va cânta şi o formaţie şi putem merge să dansăm.

— Şi ce facem până atunci?

— Ţi-e foame? am întrebat-o, gândindu-mă la cheeseburgerul la care renunţasem mai devreme.

— Puţin, spuse ea. Am luat o gustare când m-am întors, deci încă nu mi-e aşa de foame.

— Atunci facem o plimbare pe plajă?

— Hmm... poate mai târziu.

Era clar că avea altceva în minte.

— De ce nu îmi spui tu ce vrei să facem?

Se lumină la faţă.

— Ce-ar fi să mergem să îl salutăm pe tatăl tău?

Nu eram sigur că o auzisem bine.

— Serios?

— Da, serios, spuse ea. Doar puţin. Apoi mergem să mâncăm şi să dansăm.

Când am ezitat, şi-a pus o mână pe umărul meu.

— Te rog?

Nu eram foarte fericit să merg cu ea acasă, dar mi-a fost imposibil s-o refuz, după felul în care mă rugase. Bănuiesc că mă obişnuiam cu asta, dar aş fi preferat s-o am numai pentru mine tot restul serii. Nici nu înţelegeam de ce voia să îl vadă pe tata în seara asta, decât dacă nu era la fel de încântată ca mine de ideea de a rămâne singuri. Să fiu sincer, gândul acesta mă deprima.

Şi totuşi, era într-o dispoziţie bună în timp ce povestea despre munca pe care o făcuseră în ultimele două zile. Mâine plănuiau să se apuce de ferestre. Se pare că Randy lucrase alături de ea în ambele zile, ceea ce explica „noua lor prietenie". Aşa o descria ea. Mă îndoiam că Randy şi-ar fi descris interesul în acelaşi mod.

Am parcat pe alee câteva minute mai târziu şi am observat că era lumina aprinsă în biroul tatei. Când am oprit motorul, m-am moşmondit cu cheile înainte să cobor.

— Ţi-am spus că tata nu prea vorbeşte, nu?

— Da, îmi spuse. Nu contează, să ştii. Pur

şi simplu vreau să îl cunosc.

— De ce? am întrebat-o. Ştiu cum suna, dar nu m-am putut abţine.

— Pentru că, spuse ea, e singura ta rudă. Şi el este cel care te-a crescut.

O dată ce tata a trecut peste şocul reîntoarcerii mele împreună cu Savannah şi s-au făcut prezentările, şi-a trecut repede mâna prin părul rar şi s-a holbat la podea.

— Îmi pare rău că nu am sunat mai întâi, dar nu e vina lui John, spuse ea. E numai vina mea.

— O, spuse el. E OK.

— V-am prins într-un moment nepotrivit?

— Nu. Ridică privirea, apoi fixă din nou podeaua. Mă bucur să te cunosc, spuse el.

Pentru un moment, am stat cu toţii în sufragerie, fără să spunem nimic. Savannah avea un zâmbet uşor pe buze, dar m-am întrebat dacă tata îşi dădea seama.

— Ai vrea să bei ceva? întrebă el, de parcă şi-ar fi amintit brusc că trebuia să facă pe gazda.

— Nu, nimic, mulţumesc, spuse ea. John mi-a povestit că sunteţi un mare colecţionar

de monede.

Se întoarse spre mine, de parcă s-ar fi întrebat ce să răspundă.

— Încerc, spuse într-un final.

— Asta am întrerupt noi într-un mod atât de nepoliticos? întrebă ea, utilizând acelaşi ton tachinant pe care îl folosea cu mine. Spre surpriza mea, l-am auzit pe tata scoţând un chicotit nervos. Nu sonor, dar totuşi un chicotit. Uimitor.

— Nu, nu m-aţi întrerupt. Tocmai examinam o nouă monedă pe care am primit-o azi.

În timp ce vorbea, îl simţeam cum încerca să îmi prindă reacţia. Savannah ori n-a observat, ori s-a prefăcut că n-a observat.

— Serios? întrebă ea. Ce fel de monedă?

Tata şi-a schimbat greutatea de pe un picior pe altul. Apoi, spre uimirea mea, a ridicat privirea şi a întrebat-o.

— Ai vrea s-o vezi?

Am petrecut patruzeci de minute în biroul lui.

În majoritatea timpului, am stat în birou şi l-am ascultat pe tata spunând poveşti pe

care le ştiam pe de rost. Ca majoritatea colecţionarilor, păstra doar câteva monede acasă, şi nu aveam nici cea mai mică idee unde erau depozitate celelalte. Îşi aducea prin rotaţie câte o parte din colecţie la fiecare două săptămâni, iar noi monede apăreau ca prin minune. De obicei, nu se aflau în biroul lui mai mult de douăsprezece odată şi nu erau deloc valoroase, dar am avut impresia că i-ar fi putut arăta lui Savannah o monedă obişnuită de un penny cu chipul lui Lincoln şi ea tot ar fi fost vrăjită. Puse zeci de întrebări, întrebări la care i-aş fi putut răspunde şi eu sau orice carte despre colecţiile de monede, dar pe măsură ce treceau minutele, întrebările ei deveneau mai subtile. În loc să întrebe de ce e valoroasă o anumită monedă, întreba când şi unde o găsise, spunându-i-se, în acelaşi timp, poveşti despre week-end-uri plictisitoare din tinereţea mea, petrecută în locuri precum Atlanta, Charleston, Raleigh şi Charlotte.

Tata vorbi mult despre călătoriile acelea. Mă rog, mult pentru el. Încă mai avea tendinţa de a se retrage în sine perioade

lungi, dar probabil îi spusese lui Savannah în acele patruzeci de minute mai multe decât îmi spusese mie de când ajunsesem acasă. Din punctul meu de vedere, vedeam pasiunea la care se referise ea, dar era o pasiune pe care o mai văzusem de mii de ori, şi nu mi-am schimbat părerea că tata folosea monedele ca pe o metodă de a evita viaţa în loc s-o trăiască. Încetasem să mai discut cu el despre monede, pentru că voiam să discut despre altceva; tata încetase să mai vorbească, deoarece ştia ce părere am şi nu putea să mai discute despre nimic altceva.

Şi totuşi...

Tata era fericit, iar eu ştiam asta. Vedeam cum îi strălucea ochii când gesticula înspre o monedă, arătându-i anul când fusese fabricată sau cât de fragilă fusese ştanţa sau cum oscila valoarea unei monede în funcţie de săgeţile sau de ghirlandele de pe ea. I-a arătat lui Savannah machete de monede, unele bătute la West Point, tipul lui favorit de monede colecţionabile. Scoase o lupă ca să îi arate defectele lor, iar când Savannah a luat lupa, am văzut satisfacţia de pe faţa

tatălui meu. În ciuda sentimentelor mele cu privire la monede, nu mă puteam abţine să nu zâmbesc, doar pentru că îl vedeam pe tata aşa de fericit.

Dar el încă era tatăl meu şi nu s-a petrecut niciun miracol. Odată ce i-a arătat monedele şi i-a spus totul despre ele şi despre cum fuseseră adunate, comentariile îi deveniră tot mai rare. Începu să se repete şi îşi dădu seama de asta, ceea ce îl determină să se retragă şi să tacă tot mai mult. În acest timp, Savannah trebuie să-i fi simţit disconfortul tot mai puternic, pentru că arătă către monedele de pe birou.

— Mulţumesc, domnule Tyree. Simt că într-adevăr am învăţat ceva.

Tata zâmbi, evident flatat, şi am considerat că e rândul meu să intervin.

— Da, a fost grozav. Dar ar trebui să mergem, am spus eu.

— A, OK.

— A fost minunat să vă cunosc.

Când tata a dat din nou din cap, Savannah s-a înclinat şi l-a îmbrăţişat.

— Să mai facem asta o dată, şopti ea, şi, deşi tata îi răspunse la îmbrăţişare, mi-a

reamintit de îmbrăţişările fără viaţă pe care le primeam când eram copil. M-am întrebat dacă şi ea s-a simţit la fel de ciudat cum se simţise el.

În maşină, Savannah păru pierdută în gânduri. Aş fi întrebat-o ce părere îi făcuse tata, dar nu eram sigur că voiam să aud răspunsul. Ştiam că tata şi cu mine nu aveam cea mai bună relaţie, dar avusese dreptate când spusese că era singura mea rudă şi că mă crescuse. Eu mă puteam plânge cu privire la el, dar ultimul lucru pe care voiam să îl aud era s-o facă şi altcineva.

Totuşi, nu credeam că ea ar spune ceva negativ, pur şi simplu pentru că nu era în natura ei, şi când s-a întors spre mine, zâmbea.

— Mulţumesc că m-ai dus să îl cunosc, spuse ea. Are o inimă aşa de... caldă.

Nu mai auzisem pe nimeni care să îl descrie în acest mod, dar mi-a plăcut.

— Mă bucur că ţi-a plăcut de el.

— Aşa e, spuse ea, părând sinceră. E... delicat. Mă privi. Dar cred că înţeleg de ce

te-ai băgat în atâtea necazuri când erai adolescent. Nu mi s-a părut genul de tată care să dea legea jos din pod.

— N-a făcut-o, am confirmat eu.

Îmi aruncă o privire jucăuşă.

— Şi răul de tine ai profitat de asta.

Am râs.

— Da, bănuiesc că aşa am făcut.

Savannah scutură din cap.

— Ar fi trebuit să ştii mai bine.

— Eram doar un puşti.

— Aa, vechea scuză cu tinereţea. Ştii că nu ţine, nu? Eu n-am profitat niciodată de părinţii mei.

— Da, copilul perfect. Cred că ai menţionat asta.

— Te amuzi pe seama mea?

— Nu, sigur că nu.

Continuă să se holbeze la mine.

— Ba cred că da, afirmă ea într-un final.

— OK, poate puţin.

Se gândi la răspunsul meu.

— Ei, poate că am meritat asta. Dar pentru informaţia ta, n-am fost perfectă.

— Nu?

— Desigur că nu. Îmi amintesc foarte bine,

de exemplu, că în clasa a patra am luat nouă la o lucrare de control.

M-am prefăcut şocat.

— Nu! Nu se poate aşa ceva!

— E adevărat.

— Şi cum ţi-ai revenit?

— Cum crezi? Dădu din umeri. Mi-am spus că nu se va mai întâmpla niciodată.

Nu m-am îndoit de asta.

— Acum ţi-e foame?

— Credeam că nu mai întrebi.

— Ce ţi-ar plăcea să mănânci?

Îşi ridică părul într-o coadă lejeră, apoi îi dădu drumul.

— Ce zici de un cheeseburger mare, cu de toate?

Imediat ce a spus asta, m-am trezit întrebându-mă dacă nu cumva Savannah era prea bună să fie adevărată.

ŞAPTE

— Trebuie să recunosc că mă duci să mănânc în cele mai interesante locuri, spuse Savannah, privind peste umăr. La distanţă, dincolo de dună, puteam vedea un şir lung de clienţi stând la coadă la standul cu burgeri al lui Joe în mijlocul unei parcări acoperite cu pietriş.

— E cel mai bun din oraş, am spus, muşcând din burgerul enorm.

Savannah stătea aproape de mine, pe nisip, cu faţa la apă. Burgerii erau fantastici, buni şi consistenţi, şi, deşi cartofii erau cam uleioşi, se potriveau foarte bine. În timp ce mânca, Savannah privea marea, iar în lumina difuză, m-am trezit gândind că se simţea mai acasă aici decât mine.

M-am gândit din nou la modul în care vorbise cu tatăl meu. De fapt, la modul în care vorbea cu toată lumea, inclusiv cu mine. Avea rara calitate de a fi exact aşa cum voiau oamenii să fie când era cu ei şi totuşi să rămână fidelă principiilor ei. Nu mă puteam gândi la nimeni altcineva care să semene cu ea cât de cât la înfăţişare sau la personalitate, şi m-am întrebat din nou de ce mă plăcea. Mai diferiţi de atât nici că puteam fi. Ea era o fată de la munte, talentată şi dulce, crescută de părinţi grijulii, cu dorinţa de a-i ajuta pe cei la nevoie; eu eram un soldat tatuat, cam necizelat, şi un străin în propria casă. Amintindu-mi cum se purtase cu tata, mi-am dat seama cât de bine au crescut-o părinţii ei. Iar în timp ce stătea lângă mine,

am început să îmi doresc să fiu mai mult ca ea.

— La ce te gândeşti?

Vocea ei, curioasă, dar delicată, mă trezi din gânduri.

— Mă întrebam de ce eşti aici, am mărturisit.

— Pentru că îmi place plaja. Nu pot s-o admir foarte des. Nu sunt valuri sau bărci de prins creveţii acolo de unde vin. Când mi-a văzut privirea, m-a mângâiat pe mână. Glumesc, spuse ea. Îmi pare rău. Sunt aici pentru că aici vreau să fiu.

Am pus deoparte ce mai mi-a rămas din burger, întrebându-mă de ce îmi păsa atât de mult. Era un sentiment nou pentru mine, unul cu care nu eram sigur că mă voi obişnui. Mă mângâie pe braţ şi se întoarse din nou spre apă.

— E minunat aici. Dacă ar fi şi un apus peste apă, ar fi perfect.

— Ar trebui să mergem la celălalt capăt al ţării, am spus.

— Serios? Încerci să îmi spui că soarele apune la vest?

Am observat strălucirea maliţioasă din

ochii ei.

— Aşa am auzit, oricum.

Mâncase numai jumătate din cheeseburger, şi a pus restul în pungă, apoi a adăugat şi resturile rămase de la mine. După ce a împăturit punga ca să n-o ia vântul, şi-a întins picioarele şi s-a întors spre mine, arătând seducătoare şi inocentă în acelaşi timp.

— Vrei să ştii la ce mă gândeam eu? întrebă ea.

Am aşteptat, îmbătându-mă cu imaginea ei.

— Mă gândeam că mi-aş fi dorit să fi fost cu mine zilele astea. Vreau să spun, mi-a plăcut să îi cunosc mai bine pe ceilalţi. Am luat prânzul împreună, şi cina de aseară a fost amuzantă, dar mi se părea că ceva nu e în regulă, că lipseşte ceva. Abia când te-am văzut venind pe plajă, mi-am dat seama că tu eşti acela.

Am înghiţit în sec. În altă viaţă, în alt timp, aş fi sărutat-o în momentul acela, dar, chiar dacă o doream, nu am făcut-o. În loc de asta, tot ce am putut să fac a fost să mă holbez la ea. Mi-a întâlnit privirea fără nicio

urmă de timiditate.

— Când m-ai întrebat de ce sunt aici, am glumit pentru că am crezut că răspunsul este evident. Mi se pare cumva... că e un lucru bun să petrec timp cu tine. E uşor, aşa cum ar trebui să fie. Cum e şi cu părinţii mei. Pur şi simplu se simt bine împreună, şi îmi amintesc că am crescut cu gândul că o să vreau să am şi eu aşa ceva într-o zi. Făcu o pauză. Mi-ar plăcea să îi cunoşti cândva.

Mi s-a uscat gâtul.

— Şi mie mi-ar plăcea.

Savannah îşi strecură mâna într-a mea cu uşurinţă, împletindu-şi degetele cu ale mele.

Am stat într-o linişte plăcută. La marginea apei, rândunicile de mare îşi băgau ciocurile în nisip în căutarea hranei; un cârd de pescăruşi se împrăştie când un val se sparse la mal. Cerul se întunecase, iar norii erau mai ameninţători. În sus pe plajă, puteam vedea cupluri rătăcite plimbându-se sub un cer tot mai violet.

În timp ce stăteam, aerul se umplea de ceaţa umedă a valurilor care se spărgeau. M-am minunat de cât de nou mi se părea totul. Era un sentiment nou şi totuşi confortabil,

de parcă ne cunoşteam dintotdeauna. Şi totuşi nu eram un cuplu adevărat. Iar o voce din mintea mea îmi reaminti *că e posibil nici să nu fim vreodată*. În mai puţin de o săptămână urma să mă întorc în Germania şi toate astea se vor termina. Petrecusem destul timp cu tovarăşii mei ca să ştiu că e nevoie de ceva mai mult decât nişte zile speciale ca o relaţie să supravieţuiască, mai ales una care se întindea peste Oceanul Atlantic. Auzisem tipi din detaşamentul meu care jurau că sunt îndrăgostiţi când se întorceau din permisie – şi poate că erau –, dar nu dura niciodată.

Petrecând ceva timp cu Savannah, am început să mă întreb dacă era posibil să sfidez regula. Voiam mai mult de la ea şi, indiferent de ce se va întâmpla între noi, ştiam că nu o voi uita niciodată. Oricât de nebuneşte suna, ea devenea parte din mine, şi deja uram faptul că nu vom putea fi împreună şi mâine. Sau în următoarea zi, sau în următoarea. Poate că, mi-am spus în sinea mea, puteam să învingem soarta.

— Acolo! am auzit-o strigând. Arătă înspre ocean. În valuri.

Am scanat oceanul de culoarea metalului, dar n-am văzut nimic. Savannah se ridică brusc în picioare şi începu să alerge către apă.

— Vino, strigă ea peste umăr! Grăbeşte-te!

M-am ridicat şi am pornit după ea, nedumerit. Am alergat şi eu, ajungând-o din urmă. Se opri la marginea apei şi am auzit-o respirând greu.

— Ce se întâmplă? am spus eu.

— Chiar acolo!

Când am privit mai cu atenţie, am văzut la ce se referea. Trei dintre ei pluteau pe valuri, unul după celălalt, apoi dispăreau din vedere sub apă, doar ca să apară un pic mai încolo, mai aproape de plajă.

— Pui de delfini, i-am spus. Trec pe lângă insulă aproape în fiecare seară.

— Ştiu, spuse ea, dar arată de parcă ar face surf.

— Da, bănuiesc că da. Se distrează pur şi simplu. Acum că toată lumea a ieşit din apă, li se pare că se pot juca în siguranţă.

— Vreau să intru în apă cu ei. Întotdeauna mi-am dorit să înot cu delfinii.

— Vor înceta să se mai joace sau se vor

duce mai în larg, acolo unde nu-i poţi ajunge. Sunt ciudaţi din punctul acesta de vedere. Dacă sunt curioşi, se apropie la câţiva metri de tine şi te privesc, dar dacă încerci să te iei după ei, te lasă cu ochii în soare.

Am continuat să privim delfinii în timp ce se îndepărtau de noi, dispărând în cele din urmă din vedere sub un cer care devenise opac.

— Probabil ar trebui să mergem, i-am spus.

Ne-am întors la maşină, oprindu-ne să ridicăm punga cu resturile de mâncare.

— Nu sunt sigur că formaţia a început deja să cânte, dar nu cred că mai durează mult.

— Nu contează, spuse ea. Sunt sigură că putem găsi ceva de făcut. Şi oricum, ar trebui să te avertizez, nu sunt o bună dansatoare.

— Nu trebuie să mergem dacă nu vrei. Am putea să mergem în altă parte dacă doreşti.

— Ca de exemplu unde?

— Îţi plac navele?

— Ce fel de nave?

— Unele mari, i-am spus. Ştiu un loc de unde putem să vedem nava USS North

Carolina.

Făcu o faţă amuzantă din care mi-am dat seama că răspunsul era nu. Nu era prima oară când îmi doream să stau singur. Dar oricum, nu-mi făceam iluzia că ar fi venit cu mine acasă dacă aş fi stat singur. Dacă aş fi fost în locul ei, nici eu n-aş fi mers. Sunt doar un om.

— Aşteaptă, spuse ea, ştiu unde putem merge. Vreau să îţi arăt ceva.

Intrigat, am întrebat unde?

Având în vedere că oamenii lui Savannah îşi începuseră lucrul cu numai o zi înainte, construcţia era surprinzător de avansată. Scheletul era deja terminat, iar acoperişul fusese şi el ridicat. Savannah se uită pe fereastra maşinii înainte să se întoarcă spre mine.

— Ai vrea să faci un tur? Să vezi ce facem?

— Mi-ar face plăcere, am spus.

Am ieşit după ea din maşină, observând cum se juca lumina lunii pe trăsăturile ei. Când am păşit pe noroiul de pe şantier, mi-am dat seama că se auzeau cântece de la un

radio aşezat la fereastra bucătăriei unui vecin. La câţiva paşi de intrare, Savannah arătă spre construcţie cu mândrie evidentă. M-am apropiat de ea îndeajuns cât să o înconjur cu braţul, iar ea şi-a lăsat capul pe umărul meu şi s-a relaxat în îmbrăţişarea mea.

— Aici mi-am petrecut ultimele două zile, spuse ea aproape şoptit în tăcerea nopţii. Ce părere ai?

— E grozavă, i-am spus. Pariez că familia e încântată.

— Da, este. Şi e o familie aşa deosebită. Chiar merită locul acesta pentru că a fost o luptă pentru ei. Uraganul Fran le-a distrus casa, dar, ca mulţi alţii, nu au avut asigurare împotriva inundaţiilor. E o mamă singură cu trei copii – soţul ei a părăsit-o cu ani în urmă – şi dacă i-ai cunoaşte, ţi-ar plăcea de ei. Copiii iau toţi note mari şi cântă în corul de tineret al bisericii. Şi sunt atât de politicoşi şi de amabili... se vede că mama lor a muncit mult pentru a le da o educaţie bună, înţelegi?

— Să înţeleg că i-ai cunoscut?

Dădu din cap înspre casă.

— Au fost aici în astea două zile. Se îndreptă de spate. Vrei să arunci o privire înăuntru?

I-am dat drumul din îmbrăţişare fără tragere de inimă.

— Arată-mi drumul.

Nu era o casă mare – cam ca a tatălui meu –, dar parterul era mai deschis, ceea ce o făcea să pară mai mare. Savannah m-a luat de mână şi m-a plimbat prin fiecare cameră, arătându-mi principalele caracteristici şi imaginându-şi restul detaliilor. Se gândi care ar fi tapetul ideal pentru bucătărie şi culoarea gresiei din hol, materialele perdelelor din sufragerie, şi cum ar putea decora etajera de deasupra şemineului. Vocea ei transmitea aceeaşi mirare şi bucurie pe care şi-o exprimase când văzuse delfinii. Pentru o clipă, am avut viziunea ei atunci când era copil.

M-a condus înapoi către uşa de la intrare. În zare, se auzeau primele bubuituri de tunete. Aşa cum stăteam acolo în prag, am tras-o mai aproape de mine.

— Va fi şi o verandă, spuse ea, cu destul spaţiu pentru două balansoare sau chiar un

leagăn. Vor putea să stea aici în serile de vară sau să se adune după biserică. Îmi arătă. Uite, biserica e chiar acolo. De aceea, locaţia aceasta e atât de perfectă pentru ei.

— Pari că îi cunoşti foarte bine.

— Nu, nu chiar, spuse ea. Am vorbit puţin cu ei, dar restul îl intuiesc.

Am făcut asta cu fiecare casă la a cărei construcţie am ajutat – mă plimb prin ea şi încerc să îmi imaginez cum vor fi vieţile proprietarilor. Mi se pare mai amuzant să lucrez la casă aşa.

Luna era acum ascunsă după nori, iar cerul era întunecat. La orizont, fulgerul brăzdă cerul, iar un moment mai târziu, începu să cadă o ploaie domoală, care răpăia pe acoperiş. Stejarii care mărgineau strada, grei de frunze, foşniră în briza uşoară când tunetul răsună prin casă.

— Dacă vrei să mergem, ar trebui să plecăm înainte să înceapă furtuna.

— Nu avem unde să mergem, îţi aminteşti? Şi oricum, întotdeauna mi-au plăcut furtunile.

Am tras-o mai aproape, mirosindu-i parfumul. Părul ei mirosea dulce, precum

căpşunile coapte.

În timp ce priveam, ploaia se intensifică într-o aversă continuă care cădea perpendicular pe pământ. Felinarele stradale erau singura sursă de lumină, făcând ca faţa lui Savannah să fie pe jumătate în întuneric.

Tunetul explodă deasupra noastră, iar afară începu să toarne cu găleata. Vedeam cum ploaia sufla pe podeaua acoperită cu talaş, formând bălţi mari în mizerie, şi eram recunoscător că, în ciuda ploii, era destul de cald. Într-o parte, am observat câteva lăzi goale. Am plecat de lângă ea să le adun, apoi le-am aranjat într-o improvizaţie de scaun. Nu era foarte confortabil, dar era mai bine decât să stăm în picioare.

Când Savannah s-a aşezat lângă mine, am ştiut deodată că făcusem cel mai bun lucru venind aici. Era prima oară când eram cu adevărat singuri, dar stând acolo unul lângă altul, mă simţeam de parcă am fi fost împreună dintotdeauna.

OPT

Lăzile, tari şi inconfortabile, m-au făcut să mă întreb dacă fusese o idee bună, dar pe Savannah nu păru s-o deranjeze. Sau se prefăcea că n-o deranjează. Se lăsă pe spate, simţi marginea lăzii din spate intrându-i în carne, apoi se ridică din nou.

— Îmi pare rău, i-am spus eu, am crezut că va fi mai confortabil.

— E în regulă. Nici nu pot să stau în

picioare de oboseală şi mă dor tălpile. E perfect aşa.

Da, m-am gândit că era. Mi-am adus aminte de nopţile în care fusesem de gardă, când îmi imaginam cum ar fi să stau lângă fata visurilor mele şi să simt că totul e bine pe lume. Acum ştiam ce îmi lipsise în toţi aceşti ani. Când am simţit capul lui Savannah pe umăr, m-am trezit că îmi doresc să nu mă fi înrolat. Mi-am dorit să nu fi fost staţionat peste ocean şi să fi ales un alt drum în viaţă, unul care să-mi fi permis să fac în continuare parte din viaţa ei. Să fiu student la Chapel Hill, să îmi petrec o parte din vacanţa de vară construind case, să călăresc împreună cu ea.

— Eşti foarte tăcut, am auzit-o remarcând.

— Îmi pare rău, am spus. Mă gândeam la seara aceasta.

— La lucruri bune, sper.

— Da, la lucruri bune.

Îşi schimbă locul pe scaun, şi i-am simţit piciorul frecându-se uşor de al meu.

— Şi eu. Dar mă gândeam la tatăl tău, spuse ea. A fost întotdeauna aşa cum a fost în seara asta? Cam timid şi uitându-se într-o

parte când vorbeşte cu oamenii?

— Mda, i-am spus. De ce?

— Eram doar curioasă, spuse ea.

La câţiva paşi de noi, furtuna părea să atingă momentul de maximă intensitate, în timp ce o nouă perdea de ploaie se desprinse din nori. Pe toate părţile casei curgea apa în cascade. Fulgerul brăzdă cerul din nou, mai aproape de data asta, iar tunetul bubui ca un tun. Dacă ar fi existat ferestre, probabil că le-ar fi zdrăngănit ramele.

Savannah se trase mai aproape, iar eu mi-am pus braţul în jurul ei. Îşi încrucişă picioarele în zona gleznelor şi se sprijini de mine, şi am simţit că aş putea s-o ţin aşa o veşnicie.

— Eşti diferit de majoritatea tipilor pe care îi cunosc, observă ea, cu vocea joasă şi intimă în urechea mea. Mai matur, mai puţin... frivol, cred.

Am zâmbit pentru că mi-a plăcut ce a spus.

— Şi nu uita de tunsoarea mea cazonă şi de tatuaje.

— Tunsoarea cazonă, da. Tatuajele... ei bine, bănuiesc că fac parte din pachet, dar

nimeni nu e perfect.

Am înghiontit-o şi m-am prefăcut rănit.

— Ei, dacă ştiam ce părere ai, nu mi le-aş fi făcut.

— Nu te cred, spuse ea, trăgându-se înapoi. Dar îmi cer scuze – n-ar fi trebuit să spun asta. Vorbeam mai mult de cum m-aş simţi eu dacă aş vrea să-mi fac unul. Pe tine, au tendinţa de a proiecta o anumită... imagine, şi cred că ţi se potriveşte.

— Ce fel de imagine?

Arătă spre tatuaje, pe rând, începând cu caracterele chinezeşti.

— Acesta îmi spune că îţi trăieşti viaţa după propriile reguli şi nu-ţi pasă întotdeauna de ce cred oamenii. Cel cu infanteria arată că eşti mândru de ceea ce faci. Iar sârma ghimpată... ei bine, asta are legătură cu cine erai când erai adolescent.

— Ia uite ce profil psihologic mi-ai făcut. Şi eu care credeam că pur şi simplu îmi plac modelele.

— Mă gândesc să am ca specializare secundară psihologia.

— Cred că deja eşti specializată.

Deşi vântul se înteţise, ploaia începea în

sfârşit să se potolească.

— Ai fost vreodată îndrăgostit? întrebă ea, schimbând brusc subiectul.

Întrebarea ei m-a luat prin surprindere.

— Asta a venit din senin.

— Mi s-a spus că imprevizibilitatea adânceşte misterul feminin.

— O, aşa e. Dar ca să îţi răspund la întrebare, nu ştiu.

— Cum poţi să nu ştii?

Am ezitat, încercând să mă gândesc ce să spun.

— Am ieşit cu o fată acum câţiva ani, şi, la momentul respectiv, credeam că sunt îndrăgostit. Sau cel puţin, asta îmi spuneam mie însumi. Dar acum, când mă gândesc la trecut, nu mai sunt... sigur. Ţineam la ea şi îmi făcea plăcere să îmi petrec timpul cu ea, dar când nu eram împreună, abia mă gândeam la ea. Eram împreună, dar nu eram un cuplu, dacă înţelegi ce vreau să zic.

Se gândi la răspunsul meu, dar nu spuse nimic. După un timp, m-am întors spre ea.

— Dar tu? Ai fost vreodată îndrăgostită?

Faţa i se întunecă.

— Nu, spuse ea.

— Dar ai crezut că eşti. Ca şi mine, nu? Când a tras puternic aer în piept, am continuat. În detaşamentul meu, trebuie să folosesc anumite cunoştinţe de psihologie. Şi instinctele mele îmi spun că ai avut o relaţie serioasă în trecut.

Zâmbi, dar era un zâmbet trist.

— Ştiam că îţi vei da seama, spuse ea cu vocea domoală. Dar ca să îţi răspund la întrebare, da, am avut o relaţie serioasă. În primul an de facultate. Şi da, am crezut că îl iubesc.

— Eşti sigură că nu l-ai iubit?

A durat mult până mi-a răspuns.

— Nu, murmură ea. Nu sunt sigură.

Am privit-o fix.

— Nu trebuie să îmi spui...

— E în regulă, spuse ea, ridicând o mână ca să mă întrerupă. Dar e greu. Am încercat să uit toată povestea şi e ceva ce nu le-am povestit niciodată părinţilor mei. De fapt, n-am povestit nimănui. E aşa un clişeu, ştii? Fata din provincie care se duce la facultate şi întâlneşte un tip arătos din ultimul an, care e şi preşedintele frăţiei lui. El e popular şi bogat, şi fermecător, şi mica boboacă e

impresionată că el ar putea fi interesat de cineva ca ea. El o tratează ca şi cum ar fi specială, şi ea ştie că celelalte boboace sunt geloase, aşa că începe să se simtă specială. Este de acord să meargă la balul de iarnă cu el şi cu alte cupluri la unul dintre acele hoteluri elegante din afara oraşului, deşi a fost avertizată că tipul nu e aşa de bun şi de sensibil cum pare să fie, şi că, de fapt, e genul de băiat care face crestături pe tăblia patului pentru fiecare fată cu care se culcă. Închise ochii de parcă şi-ar fi adunat energia ca să continue. Fata trece peste părerile corecte ale prietenilor ei, şi chiar dacă nu bea alcool, iar el îi aduce fără probleme o apă minerală, ea începe să se simtă ameţită, iar el se oferă să o ducă înapoi în camera de hotel ca să se întindă. Iar următorul lucru pe care şi-l aminteşte e că sunt pe pat şi se sărută, iar ei îi place la început, dar camera se învârte ameţitor, şi abia mai târziu îi trece prin cap că poate cineva – poate el – i-a pus ceva în băutură şi că acum se petrece fenomenul cu crestatul numelui ei pe tăblia patului. Cuvintele ei veniră mai repede, rostogolindu-se unul după altul. Apoi el

începe s-o pipăie pe sâni şi îi rupe rochia şi chiloţii, dar el e peste ea şi e atât de greu şi nu-l poate da jos, iar ea se simte tare neajutorată şi vrea ca el să se oprească, pentru că ea nu a mai făcut asta niciodată, dar e atât de ameţită că nu mai poate vorbi şi nu poate striga după ajutor, şi probabil că el s-ar fi impus dacă nu ar fi intrat din întâmplare alt cuplu care stătea cu ei în cameră, iar ea se împleticeşte afară din cameră plângând şi ţinându-şi rochia cu mâinile. Cumva găseşte drumul către baia din hol şi continuă să plângă acolo, iar celelalte fete cu care a venit intră şi o văd cu rimelul mânjit şi rochia ruptă şi în loc s-o susţină, râd de ea, purtându-se de parcă ar fi trebuit să prevadă că aşa se va întâmpla şi a primit ce a meritat. Într-un final, sună un prieten care se urcă în maşină şi vine până acolo s-o ia, şi a fost îndeajuns de deştept încât să nu pună întrebări tot drumul înapoi.

Până când a terminat, eram ţeapăn de furie. Nu sunt vreun sfânt cu femeile, dar niciodată în viaţa mea nu m-am gândit să forţez o femeie să facă vreo clipă ceva ce nu

vrea să facă.

— Îmi pare rău, a fost tot ce am putut să spun.

— Nu trebuie să-ţi pară rău. N-ai făcut-o tu.

— Ştiu. Dar nu ştiu ce să spun altceva. Decât dacă... n-am continuat şi după un moment s-a întors către mine.

Îi curgeau lacrimile pe obraji şi m-a durut faptul că plângea atât de tăcut.

— Decât dacă?

— Decât dacă nu vrei să... nu ştiu. Să-l bat de să-i sară capacele?

Râse trist.

— Nu ai idee de câte ori am vrut să fac asta.

— O s-o fac eu, i-am spus. Doar spune-mi cum îl cheamă şi nu te implic deloc. Fac eu restul.

Mă strânse de mână.

— Ştiu că ai face-o.

— Vorbesc serios, i-am spus.

Zâmbi şters, arătând în acelaşi timp extrem de bătrână şi dureros de tânără.

— De asta nu-ţi spun. Dar, crede-mă, sunt mişcată. E foarte drăguţ din partea ta.

Mi-a plăcut felul în care a spus-o, şi am stat împreună, ţinându-ne strâns de mână. Ploaia se oprise într-un final, iar în locul ei auzeam din nou sunetele radioului din vecini. Nu ştiam cântecul, dar l-am recunoscut ca aparţinând epocii incipiente de jazz. Unul dintre tipii din unitatea mea era un fanatic al jazzului.

— Dar oricum, continuă ea, la asta m-am referit când am spus că în primul an nu mi-a fost întotdeauna uşor. Şi acesta a fost motivul pentru care am vrut să renunţ la şcoală. Părinţii mei, dragii de ei, au crezut că îmi era dor de casă, aşa că m-au obligat să rămân. Dar... oricât de rău a fost, am învăţat ceva despre mine însămi. Că pot să trec prin aşa ceva şi să supravieţuiesc. Vreau să zic, ştiu că ar fi putut să fie mai rău – mult mai rău – dar pentru mine era tot ce puteam să suport la acel moment. Şi am învăţat din asta.

Când a terminat, mi-am amintit ceva ce îmi spusese.

— Tim a fost cel care te-a adus înapoi de la hotel în seara aceea?

Ridică privirea, speriată.

— Pe cine altcineva ai suna? i-am spus ca o explicaţie.

Ea dădu din cap.

— Da, bănuiesc că ai dreptate. Şi a fost super de treabă. Nici până în ziua de azi nu m-a întrebat detaliile şi nu i-am spus nimic. Dar de atunci e cam prea protector şi nu pot să spun că mă deranjează.

În liniştea care a urmat, m-am gândit la curajul de care dăduse dovadă, nu numai în acea seară, ci şi după aceea. Dacă nu mi-ar fi spus, n-aş fi bănuit niciodată că i s-a întâmplat ceva rău vreodată. M-am minunat că, în ciuda a ceea ce se întâmplase, ea reuşise să îşi păstreze viziunea optimistă asupra lumii.

— Promit să fiu un gentleman perfect, i-am spus.

Se întoarse către mine.

— Despre ce vorbeşti?

— În seara asta. Mâine-seară. Întotdeauna. Nu sunt ca tipul ăla.

Îmi trasă conturul maxilarului cu degetul, şi am simţit cum mă gâdilă pielea sub atingerea ei.

— Ştiu, spuse ea, părând amuzată. De ce

crezi că sunt aici cu tine acum?

Vocea ei era atât de blândă, şi, din nou, mi-am înfrânat impulsul de a o săruta. Nu avea nevoie de asta, nu acum, deşi îmi era greu să mă gândesc la orice altceva.

— Ştii ce a spus Susan după prima seară? După ce ai plecat şi eu m-am întors la grup?

Am aşteptat.

— A spus că arăţi înfricoşător. De parcă ai fi ultima persoană de pe pământ cu care ar vrea vreodată să fie singură.

Am rânjit.

— Mi s-au spus lucruri şi mai rele, am asigurat-o.

— Nu, nu înţelegi ce vreau să spun. Ce vreau să spun este că mă gândeam că habar n-avea despre ce vorbeşte, pentru că atunci când mi-ai înmânat geanta pe plajă, am văzut sinceritate, încredere şi chiar ceva tandru, dar nimic înspăimântător. Ştiu că sună nebuneşte, dar am simţit că deja te cunosc.

Am întors capul fără să răspund. Sub stâlpii de iluminat stradal se ridica uşor ceaţa din pământ, o rămăşiţă a arşiţei zilei. Începuseră să se audă greierii, care îşi

cântau unul altuia. Am înghiţit în sec, încercând să îndepărtez uscăciunea bruscă a gâtului. M-am uitat la Savannah, apoi la tavan, apoi la picioare, apoi iar la Savannah. Mă strânse de mână, iar eu am luat o gură de aer adâncă, minunându-mă de faptul că într-o permisie obişnuită, într-un loc obişnuit, cumva mă îndrăgostisem de o fată extraordinară pe nume Savannah Lynn Curtis.

Îmi văzu expresia, dar o interpretă greşit.

— Îmi pare rău dacă te-am făcut să te simţi inconfortabil, şopti ea. Fac asta uneori. Adică sunt prea directă. Pur şi simplu scot pe gură vorbele fără să mă gândesc cum i-ar putea afecta pe alţii.

— Nu m-ai făcut să mă simt inconfortabil, i-am spus, întorcându-i faţa spre mine. Doar că nu mi-a mai spus nimeni aşa ceva niciodată.

Aproape m-am oprit acolo, conştient că dacă ţin cuvintele în mine, momentul va trece şi voi scăpa fără să îmi expun sentimentele.

— Habar nu ai cât de mult au însemnat pentru mine ultimele zile, am început eu.

Faptul că te-am cunoscut a fost cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat vreodată. Am ezitat, ştiind că, dacă mă opresc, nu voi mai fi niciodată în stare să spun asta cuiva. Te iubesc, i-am şoptit.

Întotdeauna mi-am imaginat că aceste cuvinte vor fi greu de rostit, dar nu a fost aşa. În toată viaţa mea nu fusesem mai sigur de ceva, şi, oricât de mult speram să aud într-o zi acele cuvinte de la Savannah, ceea ce conta cel mai mult era că ştiam că puteam să dăruiesc dragoste, fără obligaţii sau aşteptări.

Afară, aerul începuse să se răcească, şi vedeam bălţile de apă strălucind în lumina lunii. Norii începuseră să se împrăştie, iar printre ei strălucea din când în când câte o stea, de parcă ar fi vrut să îmi reamintească de sentimentul pe care tocmai îl recunoscusem.

— Ţi-ai imaginat vreodată aşa ceva? se întrebă ea. Tu şi cu mine, vreau să zic?

— Nu, am spus.

— Mă sperie puţin.

Am simţit fluturi în stomac şi, în acelaşi timp, am fost sigur că ea nu simte la fel.

— Nu trebuie să îmi spui şi tu, am început eu. Nu de asta am spus-o...

— Ştiu, mă întrerupse ea. Nu înţelegi. Nu sunt speriată pentru că mi-ai spus-o. M-am speriat pentru că şi eu voiam s-o spun: Şi eu te iubesc, John.

Nici acum nu sunt sigur cum s-a întâmplat. Acum vorbeam, iar în clipa următoare ea s-a aplecat spre mine. Pentru o secundă, m-am întrebat dacă sărutul nu va strica vraja dintre noi, dar era prea târziu să mă opresc. Iar când buzele ei le-au întâlnit pe ale mele, am ştiut că puteam să trăiesc o sută de ani şi să vizitez toate ţările din lume, dar nimic nu se va compara vreodată cu acel unic moment când am sărutat-o pentru prima oară pe fata visurilor mele şi am ştiut că dragostea mea va dura pe veşnicie.

NOUĂ

Am stat până târziu. După ce am plecat de la casă, am dus-o pe Savannah înapoi pe plajă, şi ne-am plimbat pe fâşia întinsă de nisip până când ea a început să caşte. Am condus-o la uşă şi ne-am sărutat din nou, în timp ce moliile ţâşneau în lumina verandei.

Deşi mi se păruse că m-am gândit mult la Savannah în ziua anterioară, nu s-a comparat cu obsesia de-a doua zi, deşi sentimentul era diferit. M-am trezit zâmbind

fără motiv, ceea ce a observat până şi tatăl meu când s-a întors de la serviciu. N-a comentat cu privire la asta – nici nu m-am aşteptat, desigur – dar n-a părut surprins când l-am bătut pe spate aflând că plănuia să facă lasagna. Am vorbit la nesfârşit despre Savannah, iar după câteva ore, s-a întors în biroul lui. Chiar dacă a spus puţine lucruri, cred că s-a bucurat pentru mine şi era şi mai încântat că eram dispus să împart asta cu el. Am fost sigur de asta când am ajuns acasă târziu în seara aceea şi am găsit pe blatul de bucătărie un platou cu prăjiturele din unt de arahide proaspăt scoase din cuptor, împreună cu un bilet care mă informa că este destul lapte în frigider.

Am dus-o pe Savannah să mâncăm o îngheţată, apoi am mers cu maşina spre partea mai turistică a centrului oraşului Wilmington. Ne-am plimbat prin magazine, unde am descoperit că era interesată de antichităţi. Mai târziu, am dus-o să vadă nava de război, dar n-am stat mult. Avusese dreptate; era plictisitor. După aceea, am dus-o acasă, unde am stat în jurul unui foc de tabără împreună cu colegii ei.

În următoarele două seri, Savannah a venit la mine acasă. Tata a gătit în ambele seri. În prima seară, Savannah nu l-a întrebat pe tata nimic despre monede, iar conversaţia a decurs greoi. Tata, în mare parte, asculta, şi, deşi Savannah făcea faţă cu brio şi încerca să îl includă şi pe el în conversaţie, din obişnuinţă am ajuns să vorbim doar unul cu altul, în timp ce tata se concentra asupra farfuriei lui. După ce a plecat, fruntea lui Savannah era încreţită, şi, cu toate că nu voiam să cred că impresia ei iniţială cu privire la el s-a schimbat, ştiam că aşa era.

În mod surprinzător, a vrut să revină în seara următoare, când s-a dus din nou cu tata în birou, discutând despre monede. În timp ce îi priveam, m-am întrebat ce părere avea Savannah despre situaţia cu care eu mă obişnuisem deja. În acelaşi timp, mă rugam să fie mai înţelegătoare decât fusesem eu odată. Când am plecat, mi-am dat seama că nu aveam de ce să mă îngrijorez. Ba chiar a vorbit despre tata în termeni de laudă, în timp ce eram în maşină în drum spre plajă, apreciind mai ales felul

în care mă crescuse. Deşi nu eram sigur ce să cred despre asta, am oftat uşurat că părea să îl accepte pe tata aşa cum era.

În weekend, deja apariţia mea la casa de pe plajă devenise o obişnuinţă. Majoritatea îmi învăţaseră numele, deşi nu prea mă băgau în seamă, fiind obosiţi de munca grea de peste zi. Majoritatea se adunau în jurul televizorului pe la opt, nouă, în loc să bea şi să flirteze pe plajă. Toţi erau arşi de soare şi aveau plasturi pe degete ca să le acopere băşicile.

Sâmbătă seara, tinerii din casă au găsit rezerve suplimentare de energie, şi chiar când am apărut eu, câţiva tipi descărcau lăzi întregi de bere din spatele unei camionete.

I-am ajutat să le care sus şi mi-am dat seama că din prima seară de când o cunoscusem pe Savannah nu mai băusem decât o gură de alcool. La fel ca în weekendul trecut, grătarul era încins şi am mâncat lângă focul de tabără; după aceea, ne-am dus să ne plimbăm pe plajă. Am adus o pătură şi un coş de picnic plin cu gustări pentru noaptea târziu, şi, în timp ce stăteam

întinşi pe spate, priveam un spectacol de stele căzătoare, uitându-ne cu uimire la scânteile albe ce goneau pe întinsul cerului. Era una dintre acele seri perfecte, cu o briză slabă, şi nu ne era nici cald, nici frig, şi am vorbit şi ne-am sărutat ore întregi înainte să adormim unul în braţele celuilalt.

Când a început să răsară soarele din mare duminică dimineaţa, m-am ridicat lângă Savannah. Faţa îi era luminată de strălucirea zorilor, iar părul îi era răsfirat pe pătură. Avea un braţ peste piept şi unul deasupra capului, şi nu m-am putut gândi decât că mi-aş dori să îmi petrec fiecare dimineaţă trezindu-mă alături de ea, pentru tot restul vieţii.

Am fost din nou la biserică, iar Tim a fost vesel ca de obicei, în ciuda faptului că abia schimbasem două vorbe toată săptămâna. M-a întrebat iarăşi dacă nu vreau să ajut la construirea casei. I-am spus că urmează să plec în vinerea următoare, şi deci nu ştiam cât de mult ajutor puteam oferi.

— Cred că îl oboseşti, spuse Savannah, zâmbind la Tim.

El îşi ridică mâinile.

— Măcar nu poţi spune că n-am încercat.

A fost probabil cel mai idilic weekend pe care l-am petrecut vreodată. Sentimentele mele pentru Savannah erau şi mai puternice, dar pe măsură ce treceau zilele, am început să simt o neliniştе iritantă cu privire la cât de repede se va termina totul. De când au apărat acele sentimente, abia puteam să dorm. În schimb, mă învârteam şi mă zvârcoleam în pat, şi mă gândeam la Savannah, şi am încercat să îmi imaginez cum puteam să fiu fericit ştiind că ea era de partea cealaltă a oceanului, înconjurată de bărbaţi, dintre care unul ar putea simţi faţă de ea exact ce simţeam şi eu.

Când am ajuns la casă luni seara, n-am găsit-o pe Savannah. Am rugat pe cineva să o caute în cameră şi m-am uitat prin toate băile. Nu era nici pe terasa din spate, nici pe plajă cu ceilalţi.

Am coborât pe plajă şi am întrebat de ea, primind ca răspuns aproape numai ridicări din umeri indiferente. Unii nici nu realizaseră că dispăruse, dar, într-un final, una dintre fete Sandy sau Cindy, nu eram

sigur – arătă spre plajă şi spuse că o văzuse îndreptându-se în direcţia aceea cu o oră mai devreme.

A durat ceva până s-o găsesc. Am mers pe plajă în ambele direcţii, concentrându-mă într-un final pe pontonul din apropierea casei. Am avut o presimţire, aşa că am urcat scările, auzind valurile spărgându-se dedesubt. Când am observat-o pe Savannah, am crezut că venise pe ponton să se uite după delfini sau la cei care fac surf. Stătea jos cu genunchii la gură, sprijinită de un stâlp, şi abia când m-am apropiat mi-am dat seama că plângea.

Sincer să fiu, nu am ştiut niciodată cum să procedez când cineva plângea. Tata n-a plâns niciodată, iar dacă a făcut-o, n-a fost în prezenţa mea. Ultima oară când am plâns eu a fost în clasa a treia, când am căzut din căsuţa din copac şi mi-am luxat încheietura mâinii. În unitate am văzut vreo doi tipi plângând şi de obicei îi băteam pe spate şi apoi plecam, lăsând pe cineva cu mai multă experienţă să îi întrebe ce s-a întâmplat şi cum poate să îi ajute.

Înainte să decid ce să fac, m-a văzut

Savannah. Şi-a şters repede ochii roşii şi umflaţi, apoi am auzit-o inspirând puternic de câteva ori. Geanta ei, cea pe care o salvasem din ocean, era înghesuită între picioarele ei.

— Eşti bine? am întrebat-o.

— Nu, răspunse ea, şi mi s-a oprit inima în loc.

— Vrei să fii singură?

Se gândi puţin.

— Nu ştiu, spuse ea într-un final.

Neştiind ce să fac altceva, am rămas unde eram. Savannah oftă.

— O să fiu bine.

Mi-am băgat mâinile în buzunare şi am dat din cap.

— Ai prefera să fii singură? am întrebat-o din nou.

— Chiar trebuie să îţi spun?

Am ezitat.

— Da.

Râse melancolic.

— Poţi să rămâi, spuse ea. De fapt, ar fi bine dacă ai veni să stai lângă mine.

M-am aşezat lângă ea, iar apoi, după o scurtă perioadă de ezitare, mi-am trecut

braţul în jurul ei. O vreme am stat aşa, fără să spunem nimic. Savannah trăgea încet aer în piept, iar respiraţia îi deveni mai normală. Îşi şterse lacrimile care continuară să îi alunece pe obraji.

— Ţi-am cumpărat ceva, spuse ea după o vreme. Sper să nu te superi.

— Sunt sigur că e în regulă, am murmurat eu.

Îşi trase nasul.

— Ştii la ce mă gândeam când am venit aici? Nu aşteptă să îi răspund. Mă gândeam la noi, spuse ea. La felul în care ne-am cunoscut şi cum am vorbit în prima seară, cum ţi-ai expus tatuajele şi te-ai uitat urât la Randy. Şi expresia ta prostuţă când am fost prima oară să facem surf, după ce am plutit pe val până la ţărm...

Când s-a oprit, am strâns-o de talie.

— Sunt sigur că e un compliment pe acolo pe undeva.

Încercă să îmi răspundă cu un surâs tremurat, dar nu prea reuşi.

— Îmi amintesc toate detaliile acelor prime zile, spuse ea. Şi acelaşi lucru e valabil pentru toată săptămâna. Când am

petrecut timp cu tatăl tău, când am fost la îngheţată, chiar şi când ne-am holbat la barca aia afurisită.

— Nu ne mai ducem acolo, am promis, dar ea îşi ridică mâinile să mă oprească.

— Nu mă laşi să termin, spuse ea. Şi nu înţelegi ce vreau să spun. Ce vreau să spun e că mi-a plăcut fiecare moment la nebunie şi nu m-am aşteptat să fie aşa. Nu am venit aici pentru asta, aşa cum nu am venit aici ca să mă îndrăgostesc de tine. Sau, într-un mod diferit, de tatăl tău.

Surprins, n-am mai spus nimic.

Îşi dădu o şuviţă de păr după ureche.

— Cred că tatăl tău e fantastic. A reuşit să te crească foarte bine şi ştiu că tu nu crezi asta şi...

Când păru să rămână fără cuvinte, am scuturat din cap, perplex.

— Şi de asta plângi? Din cauza sentimentelor pe care le am pentru tata?

— Nu, spuse ea. Nu m-ai ascultat?

Se opri, de parcă ar fi încercat să îşi organizeze gândurile haotice.

— N-am vrut să mă îndrăgostesc de nimeni, spuse ea. Nu eram pregătită pentru

asta. Am mai trecut o dată prin asta şi după ce s-a terminat, am fost distrusă. Ştiu că acum e diferit, dar tu vei pleca în doar câteva zile şi totul se va termina... şi voi fi distrusă din nou.

— Nu trebuie să se termine, am protestat eu.

— Dar aşa va fi, spuse ea. Ştiu că ne putem scrie şi putem vorbi la telefon din când în când, şi ne-am putea vedea când vii acasă în permisie. Dar nu va fi la fel. Nu-ţi voi mai putea vedea expresiile aiurite. Nu vom mai putea sta pe plajă împreună să ne uităm la stele. Nu vom mai putea să stăm faţă în faţă să discutăm şi să ne împărtăşim secretele. Şi nu-ţi voi mai simţi braţul în jurul meu, ca acum.

Am întors capul, simţind cum se naşte în mine un sentiment de frustrare şi de panică. Tot ce spunea ea era adevărat.

— M-a izbit astăzi, continuă ea, în timp ce căutam prin librărie. Am intrat ca să îţi iau o carte, şi când am găsit-o, am început să-mi imaginez cum vei reacţiona când ţi-o voi da. Chestia e că am ştiut că te voi vedea în doar câteva ore, şi atunci voi şti, şi asta m-a

făcut să mă simt bine. Chiar dacă te vei supăra, ştiu că vom trece peste asta pentru că putem să rezolvăm lucrurile faţă în faţă. La concluzia asta am ajuns de când stau aici. Că atunci când suntem împreună, totul este posibil. Ezită, apoi continuă. În curând, asta nu va mai fi posibil. Am ştiut de când ne-am cunoscut că eşti aici doar pentru câteva săptămâni, dar n-am crezut că va fi atât de greu să îmi iau la revedere.

— Nu vreau să îmi iau la revedere, i-am spus, întorcându-i faţa spre mine cu blândeţe.

Sub noi, auzeam valurile spărgându-se de stâlpi. Un stol de pescăruşi trecu pe deasupra noastră, iar eu m-am aplecat s-o sărut, abia atingându-i buzele. Răsuflarea ei mirosea a scorţişoară şi a mentă, şi m-am gândit din nou să mă întorc acasă.

Sperând să îi iau gândul de la idei atât de pesimiste, am strâns-o în braţe scurt şi am arătat spre geantă.

— Deci, ce carte mi-ai cumpărat?

Păru nedumerită la început, apoi îşi aminti că o menţionase mai devreme.

— A, da, bănuiesc că e momentul pentru

asta, nu?

Din felul în care a spus-o, mi-am dat brusc seama că nu îmi cumpărase ultima apariţie a lui Hiaasen. Am aşteptat, dar când am încercat s-o privesc în ochi, a întors capul.

— Dacă ţi-o dau, spuse ea, cu voce serioasă, trebuie să îmi promiţi că o s-o citeşti.

Nu eram prea sigur ce să răspund.

— Sigur, am spus, scoţând cu greu cuvântul. Promit.

Totuşi, ea ezită. Apoi căută în geantă şi o scoase. Când mi-a întins-o, am citit titlul. La început, nu am ştiut ce să cred. Era o carte – de fapt, un fel de manual – despre autism şi despre boala Asperger. Auzisem de ambele boli şi am presupus că ştiam cam ce ştie toată lumea, adică nu prea multe.

— E scrisă de unul dintre profesorii mei, explică ea. E cea mai bună profesoară pe care am avut-o în facultate. Cursurile ei sunt frecventate de o mulţime de studenţi, iar studenţii care nu sunt înscrişi trec uneori doar ca să vorbească cu ea. E unul dintre cei mai străluciţi experţi în afecţiuni de dezvoltare şi unul dintre puţinii care şi-a

concentrat cercetările pe adulţi.

— Fascinant, am spus, fără să mă deranjez să îmi ascund lipsa de entuziasm.

— Cred că ai putea învăţa ceva, insistă ea.

— Sunt sigur, i-am spus. Se pare că e multă informaţie aici.

— E mai mult decât atât, spuse ea. Vocea îi era joasă. Vreau s-o citeşti din cauza tatălui tău. Şi din cauza felului în care voi doi vă înţelegeţi.

Pentru prima dată, am simţit că înţepenesc.

— Ce legătură are una cu alta?

— Nu sunt expertă, spuse ea, dar am avut cursul acesta două semestre şi am studiat cartea aceasta în fiecare seară. După cum am spus, autoarea a intervievat mai mult de trei sute de adulţi cu probleme.

Mi-am retras braţul.

— Şi?

Ştiam că simţise tensiunea din vocea mea şi mi-a studiat faţa cu o urmă de teamă.

— Ştiu că sunt doar o studentă, dar am făcut multă practică lucrând cu copiii care au boala Asperger... Am văzut-o de aproape şi am avut şi ocazia să îi întâlnesc pe unii

dintre adulţii intervievaţi de profesoara mea. Îngenunche în faţa mea, întinzându-se să îmi atingă braţul. Tatăl tău e foarte asemănător cu unii dintre ei.

Cred că deja ştiam unde vrea să ajungă, dar, din nu ştiu ce motiv, voiam s-o spună direct.

— Ce vrea să însemne asta? am întrebat-o, forţându-mă să nu mă trag înapoi.

Răspunsul ei veni greu.

— Cred că tatăl tău ar putea avea boala Asperger.

— Tatăl meu nu e retardat...

— N-am zis asta, spuse ea. Asperger e o afecţiune de dezvoltare.

— Nu-mi pasă ce e, am spus, ridicând tonul. Tatăl meu nu o are. M-a crescut, lucrează, îşi plăteşte facturile. A fost căsătorit odată.

— Poţi să ai Asperger şi totuşi să funcţionezi...

În timp ce vorbea, mi-am amintit ceva ce spusese mai devreme.

— Ia stai puţin, am spus, încercând să îmi amintesc cum se exprimase şi simţind cum mi se usucă gura. Mai devreme ai spus că tu

crezi că tata s-a descurcat minunat să mă crească.

— Aşa e, spuse ea, şi am vrut să spun că...

Mi s-a încleştat maxilarul când am înţeles ce spunea ea cu adevărat, şi m-am uitat fix la ea de parcă o vedeam prima oară.

— Dar e din cauză că tu crezi că e un fel de Rain Man. Că, având în vedere problema lui, a făcut o treabă bună.

— Nu... nu înţelegi. Există mai multe grade de Asperger, de la foarte uşoară la foarte gravă...

Abia o auzeam.

— Şi îl respecţi din acelaşi motiv. Dar nu e ca şi cum l-ai plăcut cu adevărat.

— Nu, aşteaptă...

M-am tras înapoi şi m-am ridicat în picioare. Aveam brusc nevoie de spaţiu, aşa că am mers la balustrada din partea opusă ei. M-am gândit la cererile ei repetate de a-l vizita... nu pentru că voia să petreacă timp cu el. Pentru că voia să îl *studieze.*

Stomacul mi s-a strâns ghem şi m-am întors cu faţa spre ea.

— De asta ai venit pe la noi, nu-i aşa?

— Ce...

— Nu pentru că îl plăceai, ci pentru că voiai să ştii dacă ai dreptate.

— Nu...

— Nu mai minţi! am strigat.

— Nu mint!

— Stăteai acolo cu el, prefăcându-te interesată de monedele lui, dar de fapt tu îl evaluai ca pe o maimuţă în cuşcă.

— N-a fost aşa! spuse ea, ridicându-se în picioare. Îl respect pe tatăl tău...

— Pentru că tu crezi că are probleme pe care le-a depăşit, am urlat eu, terminând fraza pentru ea. Mda, m-am prins.

— Nu, te înşeli. Îmi place de tatăl tău...

— Motiv pentru care ai făcut micul tău experiment, corect? Aveam o expresie dură pe faţă. Vezi tu, cred că am uitat că atunci când îţi place de cineva, faci chestii din astea. Nu asta încerci să îmi spui?

Scutură din cap.

— Nu! Pentru prima dată, păru să se îndoiască de ceea ce făcuse, şi buza începu să îi tremure. Când vorbi din nou, îi tremura şi vocea. Ai dreptate. N-ar fi trebuit să fac asta. Dar am vrut doar ca tu să îl înţelegi.

— De ce? i-am spus, făcând un pas către

ea. Simţeam cum mi se încordează muşchii. Îl înţeleg foarte bine. Am crescut cu el, ţii minte? Am trăit cu el.

— Am încercat să te ajut, spuse ea, cu privirea în jos. Voiam doar ca tu să poţi stabili o legătură cu el.

— Nu ţi-am cerut ajutorul. Nu am nevoie de ajutorul tău. Şi, oricum, de ce naiba e treaba ta asta?

Savannah se întoarse şi îşi şterse o lacrimă.

— Nu e, spuse ea. Abia i se mai auzea vocea. Am crezut că ai vrea să ştii.

— Să ştiu ce? am întrebat-o. Că tu crezi că ceva e în neregulă cu el? Că n-ar trebui să mă aştept la o relaţie normală cu el? Că trebuie să vorbesc despre monede dacă vreau să comunic cu el?

Nu mi-am ascuns mânia din voce şi am văzut cu colţul ochiului câţiva pescari întorcându-se spre noi. Privirea mea i-a împiedicat să se apropie, ceea ce probabil era un lucru bun. În timp ce ne ţintuiam cu privirea unul pe altul, nu mă aşteptam ca Savannah să răspundă şi, sincer să fiu, nu voiam s-o facă. Încă mai încercam să mă

obişnuiesc cu ideea că orele pe care le petrecuse cu tatăl meu fuseseră doar o farsă.

— Poate, şopti ea.

Am clipit, nesigur dacă spusese ceea ce credeam eu că spusese.

— Ce?

— M-ai auzit. Ridică din umeri scurt. Poate că e singurul lucru despre care vei putea discuta vreodată cu tatăl tău. S-ar putea să fie singurul lucru de care e în stare.

Am simţit cum îmi încleştez pumnii.

— Deci, ce spui este că totul depinde de mine?

Nu m-am aşteptat să răspundă, dar a făcut-o.

— Nu ştiu, spuse ea, uitându-se în ochii mei. Încă mai puteam să îi văd lacrimile, dar vocea îi era surprinzător de fermă.

— De aceea am cumpărat cartea. Ca s-o citeşti. Cum ai spus şi tu, îl cunoşti mai bine decât mine. Şi nu am spus niciodată că este incapabil să funcţioneze, pentru că este evident că poate. Dar gândeşte-te la asta. Rutina lui neschimbată, faptul că nu se uită la oameni când vorbeşte cu ei, viaţa lui socială inexistentă...

M-am îndepărtat de ea, vrând să lovesc ceva. Orice.

— De ce faci asta? am întrebat, cu voce scăzută.

— Pentru că, dacă aş fi eu în situaţia asta, aş vrea să ştiu.

Şi nu o spun pentru că vreau să te rănesc pe tine sau să îl insult pe tatăl tău. Ţi-am spus, pentru că vreau să îl înţelegi.

Inocenţa ei îmi dădu de înţeles într-un mod dureros de clar că ea credea în ce spune. Chiar şi aşa, nu îmi păsa. M-am întors şi am luat-o în sus pe ponton. Nu voiam decât să plec. De acolo, de lângă ea.

— Unde te duci? am auzit-o strigând. John! Aşteaptă!

Am ignorat-o. În schimb, am mărit pasul, iar un minut mai târziu am ajuns la scările pontonului. Le-am coborât în goană, am ajuns pe nisip şi m-am îndreptat spre casă. Nu aveam nicio idee dacă Savannah era în spatele meu şi când m-am apropiat de grup, feţele lor se întoarseră spre mine. Păream furios şi o ştiam. Randy avea o bere în mână şi probabil o văzuse pe Savannah apropiindu-se, pentru că se puse în drumul meu. Vreo

doi colegi de frăţie făcură acelaşi lucru.

— Ce se întâmplă? strigă el. Ce-i cu Savannah?

L-am ignorat şi l-am simţit apucându-mă de încheietura mâinii.

— Hei, cu tine vorbesc.

O mişcare nu prea înţeleaptă. Simţeam că miroase a bere şi ştiam că alcoolul îi dădea curaj.

— Dă-mi drumul, i-am spus.

— Savannah e bine? mă întrebă el poruncitor.

— Dă-mi drumul, i-am spus din nou, sau îţi rup mâna.

— Hei, ce se întâmplă? l-am auzit pe Tim strigând de undeva din spatele meu.

— Ce i-ai făcut? întrebă el din nou. De ce plânge? Ai rănit-o?

Am simţit un val de adrenalină curgându-mi prin sânge.

— Ultima şansă, l-am avertizat.

— N-aveţi motiv să faceţi asta! strigă Tim, mai aproape de data asta. Potoliţi-vă, măi băieţi! Terminaţi!

Am simţit pe cineva încercând să mă apuce din spate. Ce s-a întâmplat după aceea

a fost din instinct şi s-a terminat în câteva secunde. L-am lovit cu cotul tare în plexul solar şi am auzit un geamăt brusc; apoi l-am apucat pe Randy de mână, răsucindu-i-o rapid până a pocnit. Ţipă şi căzu în genunchi, şi, în clipa aceea, am simţit pe altcineva grăbindu-se către mine. Am lovit orbeşte cu cotul şi am nimerit pe cineva; am simţit un cartilagiu trosnind şi m-am întors, pregătit pentru oricine mai venea.

— Ce-ai făcut? am auzit-o ţipând pe Savannah. Probabil că venise alergând când a văzut ce se petrecea.

Pe nisip, Randy tresări când îşi cuprinse încheietura; tipul care mă apucase din spate gâfâia în patru labe.

— L-ai rănit! scânci ea, trecând în goană pe lângă mine. Nu voia decât să oprească lupta!

M-am întors. Tim era întins pe jos, acoperindu-şi faţa cu mâinile, iar printre degete îi curgea sângele în şuvoaie. Imaginea păru să îi paralizeze pe toţi, cu excepţia lui Savannah, care căzu în genunchi lângă el.

Tim gemu, şi, în ciuda bubuiturilor din

piept, am simţit cum mi se formează un gol în stomac. De ce a trebuit să fie el? Voiam să îl întreb dacă e bine; voiam să îi spun că nu intenţionasem să îl rănesc şi că nu era vina mea. Nu eu începusem. Dar nu ar mai fi contat. Nu acum. Nu mă puteam preface că mă vor ierta şi vor uita, indiferent de cât de mult mi-aş fi dorit să nu se fi întâmplat.

Abia mai puteam auzi tânguielile lui Savannah când am început să mă retrag. I-am privit pe ceilalţi cu precauţie, asigurându-mă că mă vor lăsa să plec, nevrând să mai rănesc pe nimeni altcineva.

— O, Doamne... o, nu. Sângerezi foarte mult... trebuie să te ducem la un doctor...

Am continuat să mă retrag cu faţa la ei, apoi m-am întors şi am urcat scările. M-am mişcat repede prin casă, apoi către maşină. Înainte să-mi dau seama, eram în stradă, înjurându-mă pe mine şi toată seara aia blestemată.

ZECE

Nu ştiam unde să mă duc, aşa că am condus aiurea o vreme, retrăind evenimentele acelei seri. Încă mai eram furios pe mine însumi pentru ce îi făcusem lui Tim – recunosc că nu şi celorlalţi – şi furios pe Savannah pentru ce se întâmplase la ponton.

Abia îmi mai aminteam cum începuse totul. Într-un minut mă gândeam că o iubesc mai mult decât mi-aş fi putut imagina vreodată, iar în minutul celălalt ne certam. Eram scandalizat de ideile ei şi totuşi nu înţelegeam de ce sunt atât de furios. Nu era ca şi cum eu şi cu tata eram apropiaţi; nu era ca şi cum îmi imaginam că îl cunosc cu adevărat. Deci, de ce mă înfuriasem? Şi de ce mai eram încă furios?

Oare pentru că, întrebă vocea din capul meu, exista o şansă ca ea să aibă dreptate?

Oricum n-avea importanţă. Indiferent dacă era sau nu era, ce mai conta? Cum mai putea asta să schimbe ceva? Şi ce treabă avea ea în asta?

În timp ce conduceam, am continuat să trec de la furie la acceptare şi înapoi la furie. Am retrăit senzaţia cotului meu spărgându-i nasul lui Tim, ceea a înrăutăţit lucrurile. De ce venise el spre mine? De ce nu ceilalţi? Nu eu eram ăla care începuse.

Iar Savannah... Da, poate că aş putea să mă duc mâine pe acolo să îmi cer iertare. Ştiam că ea crede cu adevărat ceea ce spune şi că, în felul ei, încerca să ajute. Şi poate

că, dacă avea dreptate, chiar voiam să ştiu. Ar fi explicat lucrurile...

Dar după ce îi făcusem lui Tim, cum avea să reacţioneze la asta? Era cel mai bun prieten al ei, şi chiar dacă eu juram că a fost un accident, ar avea vreo importanţă pentru ea? Dar ce le făcusem celorlalţi? Ştia că sunt soldat, dar acum, că văzuse o mică parte din ceea ce însemna asta, va mai simţi acelaşi lucru pentru mine?

Când m-am hotărât s-o iau pe drumul spre casă, era trecut de miezul nopţii. Am intrat în casa întunecată, am aruncat o privire în biroul tatei, apoi m-am dus în dormitor. Normal că nu era treaz; se ducea la culcare la aceeaşi oră în fiecare seară. Un om al rutinei, aşa cum îl ştiam eu şi cum îl descrisese şi Savannah.

M-am târât în pat, ştiind că nu voi putea dormi şi dorindu-mi să pot începe seara aceea din nou. Din momentul în care îmi dăduse cartea, oricum. Nu mai voiam să mă gândesc la asta. Nu mai voiam să mă gândesc la tata, sau la Savannah, sau la ce îi făcusem nasului lui Tim. Dar toată noaptea m-am holbat la tavan, incapabil să

fug de gândurile mele.

M-am trezit când l-am auzit pe tata în bucătărie. Purtam aceleaşi haine ca în ziua precedentă, dar mă îndoiam că el îşi dădea seama de asta.

— 'Neaţa, tată, am mormăit.

— Hei, John, spuse el. Vrei să iei micul dejun?

— Sigur, am spus. E gata cafeaua?

— E în ibric.

Mi-am turnat o cană. În timp ce tata gătea, am observat titlurile din ziar, ştiind că va citi prima secţiune mai întâi, apoi ştirile locale. Va ignora secţiunea de sport şi pe cea de bârfe. Un om al rutinei.

— Cum ai petrecut seara? am întrebat.

— La fel, spuse el. N-am fost surprins că nu m-a întrebat şi el acelaşi lucru. În schimb, amestecă omleta cu spatula. Şunca sfârâia deja. După un timp, se întoarse spre mine şi ştiam deja ce avea să întrebe.

— Vrei să pui nişte pâine în prăjitor?

Tata a plecat la muncă exact la 7.35.

După ce a plecat, am frunzărit ziarul, neinteresat de ştiri, dar neştiind ce să fac

mai departe. N-aveam niciun gând să merg la surf sau măcar să ies din casă, şi mă întrebam dacă n-ar trebui să mă târăsc înapoi în pat să încerc să mă odihnesc când am auzit o maşină intrând pe alee. Mi-am imaginat că e cineva care distribuie fluturaşi în care se oferă să cureţe burlanele sau să spele cu furtunul mucegaiul de pe acoperiş; am fost surprins când am auzit o bătaie în uşă.

Când am deschis uşa, am înţepenit, luat complet pe nepregătite. Tim se mută de pe un picior pe altul.

— Bună, John, spuse el. Ştiu că e devreme, dar te superi dacă intru?

O fâşie lată de leucoplast îi acoperea nasul la bază, iar pielea din jurul ambilor ochi era vânătă şi umflată.

— Nu... sigur, am spus, dându-mă la o parte şi încercând să conştientizez faptul că era acolo.

Tim trecu pe lângă mine şi intră în sufragerie.

— Aproape că nu ţi-am găsit casa, spuse el. Când te-am adus cu maşina atunci, era târziu şi nu prea am fost atent. Am trecut pe

lângă ea de câteva ori până s-o nimeresc.

Zâmbi din nou, şi mi-am dat seama că avea în mâini o pungă mică de hârtie.

— Vrei nişte cafea? l-am întrebat, ieşind din starea de şoc. Cred că a mai rămas cât pentru o cană în ibric.

— Nu, nu vreau nimic. Am stat treaz aproape şi aş prefera să nu beau cofeină. Sper să mă culc puţin când mă întorc la casă.

Am dat din cap.

— Hei, ascultă... cu privire la ce s-a întâmplat aseară, am început. Îmi pare rău. N-am vrut să...

Tim ridică mâna să mă oprească.

— E în regulă. Ştiu că n-ai vrut. Şi ar fi trebuit să fiu mai înţelept. Ar fi trebuit să încerc să îl apuc pe unul dintre ceilalţi tipi.

L-am privit cu atenţie.

— Te doare?

— E în regulă, spuse el. Doar că s-a întâmplat să fie una dintre serile acelea petrecute la urgenţă. A durat ceva până să mă vadă un doctor, iar acesta a vrut să mai cheme pe cineva să îmi aranjeze nasul. Dar au jurat că va fi ca nou. S-ar putea să am o

mică umflătură, dar sper să îmi dea o înfăţişare mai dură.

Am zâmbit, apoi m-am simţit prost că am făcut asta.

— Cum am spus, îmi pare rău.

— Îţi accept scuzele, spuse el. Şi le apreciez. Dar nu de asta am venit aici. Arătă spre canapea. Te superi dacă ne aşezăm? Încă mă mai simt puţin ameţit.

M-am aşezat pe marginea fotoliului, înclinându-mă în faţă cu coatele pe genunchi. Tim luă loc pe canapea, tresărind în timp ce se făcea confortabil. Puse punga de hârtie lângă el.

— Vreau să vorbesc cu tine despre Savannah, spuse el. Şi despre ce s-a întâmplat seara trecută.

Când am auzit numele ei, mi-am reamintit totul şi am întors capul.

— Ştii că suntem prieteni buni, nu? Nu aşteptă un răspuns. Aseară, la spital, am discutat ore întregi, şi am vrut să vin aici să te rog să nu fii supărat pe ea pentru ce a făcut. Ştie că a greşit şi că nu era treaba ei să îi pună un diagnostic tatălui tău. Ai avut dreptate cu privire la asta.

— Atunci de ce nu e ea aici?

— Acum e pe şantier. În timp ce eu mă recuperez, trebuie să se ocupe cineva de treburile de acolo. Şi nu ştie că sunt aici.

Am scuturat din cap.

— Nici nu ştiu de ce m-am înfuriat atât de tare.

— Pentru că nu ai vrut să auzi aşa ceva, spuse el, cu vocea joasă. Şi eu simţeam acelaşi lucru când auzeam pe cineva vorbind despre fratele meu, Alan. E autist.

Am ridicat capul.

— Alan e fratele tău?

— Da, de ce? întrebă el. Savannah ţi-a spus despre el?

— Puţin, am spus, amintindu-mi că, mai mult decât despre Alan, vorbise de fratele care fusese atât de răbdător cu el, care o inspirase să se specializeze în educaţie specială.

Pe canapea, Tim tresări când îşi atinse vânătăile de sub ochi.

— Şi ca să ştii, continuă el, sunt de acord cu tine. Nu era treaba ei, şi i-am spus-o. Îţi aminteşti când ţi-am zis că uneori e cam naivă? La asta m-am referit. Vrea să ajute

oamenii, dar uneori nu îi iese.

— N-a fost vina ei, am spus. A fost şi vina mea. După cum am spus, am exagerat.

Privirea îi era fermă.

— Crezi că ar putea avea dreptate?

Mi-am împreunat mâinile.

— Nu ştiu. Nu cred, dar...

— Dar nu ştii. Şi dacă da, ce mai contează, nu?

Nu aşteptă să răspund.

— Am trecut şi eu prin asta, spuse el. Îmi amintesc prin ce am trecut împreună cu părinţii mei din cauza lui Alan. Pentru o lungă perioadă de timp, nu am ştiut dacă era ceva în neregulă cu el. Şi ştii ce am decis după atâta timp? Că nu contează. Eu tot îl iubesc şi am grijă de el, şi întotdeauna voi avea. Dar... faptul că am aflat despre boala lui a uşurat lucrurile între noi. Odată ce am aflat... cred că am încetat să mă aştept să se poarte într-un anume fel. Şi fără să am anumite aşteptări, mi-am dat seama că e mai uşor să îl accept.

Am digerat informaţia asta.

— Şi dacă nu are Asperger? am întrebat.

— Poate nu are.

— Şi dacă eu cred că are?

Oftă.

— Nu e aşa de simplu, mai ales în cazurile mai uşoare, spuse el. Nu e ca şi cum poţi să îi iei o fiolă de sânge şi să faci o analiză. Poţi ajunge în punctul în care crezi că e posibil şi te opreşti acolo. Dar nu vei şti niciodată sigur. Şi din ceea ce a spus Savannah despre el, chiar nu cred că se vor schimba multe. Şi de ce ar trebui? Lucrează, te-a crescut... ce-ai putea să vrei mai mult de la un tată?

M-am gândit la asta în timp ce imagini cu tatăl meu mi se perindau prin minte.

— Savannah ţi-a cumpărat o carte, spuse el.

— Nu ştiu unde e, am recunoscut.

— E la mine.. Am luat-o de acasă. Îmi dădu punga de hârtie. Cumva, cartea părea mai grea decât îmi păruse seara trecută.

— Mersi.

Se ridică, şi am ştiut că terminasem de vorbit. Se duse către uşă, dar se întoarse ţinând mâna pe clanţă.

— Ştii că nu trebuie s-o citeşti, spuse el.

— Ştiu.

Deschise uşa, apoi se opri. Ştiam că mai voia să adauge ceva, dar, în mod surprinzător, nu s-a întors.

— Te superi dacă îţi cer o favoare?

— Te rog.

— Nu-i frânge inima lui Savannah, OK? Ştiu că te iubeşte şi vreau doar să fie fericită.

Atunci am ştiut că avusesem dreptate cu privire la sentimentele lui pentru ea. În timp ce mergea spre maşină, eu îl priveam de la fereastră, fiind sigur că şi el era îndrăgostit de ea.

Am pus cartea deoparte şi am ieşit la o plimbare; când m-am întors acasă, am evitat-o din nou. Nu pot să vă spun de ce am făcut asta, decât că mă înspăimânta cumva.

Totuşi, după două ore, am îndepărtat aceste sentimente şi am petrecut restul după-amiezii citindu-i conţinutul şi retrăind amintiri cu tatăl meu.

Tim avusese dreptate. Nu se putea da un diagnostic clar, nu existau nişte reguli precise, şi nu aveam cum să fiu vreodată sigur. Unii oameni cu Asperger aveau un coeficient de inteligenţă scăzut, în timp ce

alţii, cu autism foarte grav – ca personajul lui Dustin Hoffman în *Rain Main* –, erau priviţi ca nişte genii în anumite domenii. Unii puteau să se integreze atât de bine în societate încât nimeni nu afla vreodată; alţii trebuiau să fie internaţi. Am citit descrieri ale unor oameni cu Asperger care erau genii în muzică sau matematică, dar aceştia erau la fel de rari ca geniile dintre oamenii normali. Dar cel mai important lucru, am aflat că atunci când tata era tânăr, erau puţini doctori care să înţeleagă caracteristicile sau simptomele acestei boli şi că, dacă ar fi fost ceva în neregulă, părinţii lui nu ar fi putut să ştie. În loc să fie diagnosticaţi, copiii cu Asperger sau cu autism erau deseori băgaţi la grămadă cu cei retardaţi sau cu cei timizi, şi dacă nu erau spitalizaţi, părinţii erau lăsaţi să se consoleze cu speranţa că într-o zi copiii lor se vor vindeca. Diferenţa dintre Asperger şi autism putea fi rezumată astfel: o persoană cu autism trăieşte în lumea ei proprie, în timp ce o persoană cu Asperger trăieşte în lumea noastră într-un mod ales de ea însăşi.

După standardul acesta, majoritatea

oamenilor puteau fi diagnosticaţi cu Asperger.

Dar erau anumite indicii că Savannah avea dreptate cu privire la tatăl meu. Rutina, stânjeneala în societate, lipsa de interes cu privire la alte subiecte decât monedele, dorinţa lui de a fi singur – toate păreau ciudăţenii pe care le-ar putea avea oricine, dar erau diferite în cazul tatei. În timp ce alţii erau liberi să facă aceleaşi alegeri, tata – ca unii dintre oamenii cu Asperger – părea să fi fost forţat să ducă o viaţă cu aceste alegeri deja predeterminate. Cel puţin, am aflat că asta ar putea explica purtarea tatei, şi, dacă era aşa, atunci *nu putea* să se schimbe, nu că *nu voia*. Chiar şi cu incertitudinea implicită, m-a consolat gândul acesta. Şi mi-am dat seama că asta ar putea explica două dintre întrebările care m-au chinuit mereu cu privire la mama mea: Ce văzuse la el? Şi de ce plecase?

Ştiam că nu voi afla niciodată şi nu aveam nici cea mai mică intenţie să investighez problema. Dar cu o imaginaţie debordantă, într-o casă tăcută, îmi puteam închipui un om liniştit care începea o conversaţie despre

colecţia lui de monede rare cu o chelneriţă săracă într-o cantină, o femeie care îşi petrecea serile întinsă în pat şi visând la o viaţă mai bună. Poate că a flirtat sau poate nu, dar el s-a simţit atras de ea şi a continuat să se ducă la cantina aceea. În timp, poate că ea a simţit la el aceeaşi blândeţe şi răbdare pe care le-a folosit mai târziu ca să mă crească pe mine. E posibil ca ea să-şi fi dat seama de felul său liniştit de a fii, şi a ştiut că se va înfuria greu şi nu va fi niciodată violent. Chiar şi fără dragoste, poate ca acest lucru să fi fost suficient, aşa că a fost de acord să se mărite cu el, gândindu-se că vor vinde monedele şi vor trăi, dacă nu fericiţi până la adânci bătrâneţi, măcar confortabil până la adânci bătrâneţi. A rămas însărcinată şi, mai târziu, când şi-a dat seama că lui nici nu-i trecea prin cap să vândă monedele, a realizat că era blocată alături de un soţ care arăta foarte puţin interes faţă de tot ce făcea ea. Poate că s-a lăsat copleşită de singurătate sau poate că a fost pur şi simplu egoistă, dar oricum, voia să scape, aşa că, după ce a născut copilul, s-a folosit de prima

ocazie ca să plece.

Sau, m-am gândit eu, poate că nu.

M-am îndoit că voi afla vreodată adevărul, dar chiar nu mi-a păsat. Totuşi, îmi păsa de tatăl meu, şi dacă avea vreun scurtcircuit în creier, am înţeles brusc că îşi stabilise cumva un set de reguli de viaţă, reguli care îl ajutau să trăiască în societate. Poate că nu erau tocmai normale, dar el găsise totuşi o metodă să mă ajute să devin omul care eram. Iar pentru mine, era mai mult decât suficient.

Era tatăl meu, şi îşi dăduse toată silinţa. Ştiam asta acum. Iar când am închis într-un final cartea şi am pus-o alături, m-am trezit holbându-mă în gol pe fereastră, gândindu-mă cât de mândru eram de el, în timp ce încercam să îmi înghit nodul din gât.

Când s-a întors de la serviciu, tata s-a schimbat în alte haine şi s-a dus în bucătărie să se apuce de spaghete. I-am studiat mişcările, ştiind că făceam exact acelaşi lucru pentru care mă înfuriasem pe Savannah. E ciudat cum anumite cunoştinţe îţi schimbă percepţia.

Am remarcat precizia mişcărilor lui – felul în care a deschis cu grijă cutia de spaghete înainte s-o pună deoparte şi felul în care amesteca cu spatula în unghiuri precise în timp ce călea carnea. Ştiam că urma să adauge sare şi piper, şi asta a şi făcut un moment mai târziu. Am ştiut că va deschide o conservă de sos de roşii după aceea şi, din nou, am avut dreptate. Ca de obicei, nu m-a întrebat cum mi-a mers în ziua aceea, preferând să lucreze în linişte. Ieri, credeam că asta se datora faptului că eram doi străini; astăzi, am înţeles că exista posibilitatea să fim mereu aşa. Dar, pentru prima oară în viaţă, lucrul acesta nu m-a deranjat.

La cină, n-am întrebat cum i-a mers în ziua aceea, ştiind că nu va răspunde. În schimb, i-am povestit despre Savannah şi cum fusese perioada petrecută împreună. După aceea, l-am ajutat cu vasele, continuând conversaţia de unul singur. După ce am terminat, el s-a întins din nou după cârpă. A şters blatul de bucătărie a doua oară, apoi a învârtit recipientele de sare şi de piper până au ajuns în exact

aceeaşi poziţie în care erau când a ajuns acasă. Aveam sentimentul că voia să adauge ceva la conversaţie, dar nu ştia cum, dar cred că doar încercam să mă consolez cumva. Nu conta. Ştiam că acum era gata să se retragă în birou.

— Hei, tată, i-am spus. Ce-ar fi să îmi arăţi monedele pe care le-ai cumpărat în ultima vreme? Vreau să aud totul despre ele.

Se holbă la mine, de parcă nu era sigur că mă auzise bine, apoi se uită la podea. Îşi atinse părul rar, şi am văzut că îi creştea chelia în vârful capului. Când şi-a ridicat din nou privirea, părea aproape speriat.

— OK, spuse el într-un final.

Am mers împreună în birou, şi când l-am simţit punându-mi cu blândeţe mâna pe spate, nu m-am putut gândi decât că nu l-am mai simţit atât de aproape de ani întregi.

UNSPREZECE

În seara următoare, în timp ce stăteam pe ponton admirând jocul argintiu al luminii lunii pe suprafaţa oceanului, m-am întrebat dacă Savannah va veni. În seara precedentă, după ce am petrecut ore întregi examinând monede cu tatăl meu şi bucurându-mă de încântarea din vocea lui în timp ce le descria, am mers cu maşina până la plajă.

Pe scaunul din dreapta se afla biletul pe care îl scrisesem pentru Savannah, în care îi ceream să ne întâlnim în acel loc. Îi lăsasem biletul într-un plic pe care îl pusesem pe maşina lui Tim. Ştiam că el îi va da biletul fără să îl citească, indiferent de cât de mult şi-ar dori să n-o facă. În puţinul timp de când îl cunoşteam, ajunsesem să cred că Tim, la fel ca şi tatăl meu, era o persoană mult mai bună decât voi fi eu vreodată.

A fost singurul lucru la care m-am putut gândi. Din cauza altercaţiei, ştiam că nu mai sunt binevenit la casa de pe plajă; nici nu voiam sa îi văd pe Randy, sau pe Susan, sau pe oricare dintre ceilalţi, ceea ce mă punea în imposibilitatea de a o contacta pe Savannah. Nu avea telefon mobil, şi nici nu-i ştiam numărul de la casa de pe plajă, astfel că biletul era singura mea opţiune.

Mă înşelasem. Exagerasem şi o ştiam. Nu doar cu privire la ea, dar şi cu privire la ceilalţi de pe plajă. Ar fi trebuit să plec pur şi simplu. Randy şi prietenii lui, chiar dacă ridicau greutăţi şi se considerau sportivi, n-aveau nicio şansă împotriva cuiva antrenat să dezarmeze oamenii repede şi eficient.

Dacă s-ar fi întâmplat în Germania, aş fi putut fi arestat pentru ce făcusem. Guvernul nu era prea încântat de cei care foloseau abilităţile deprinse cu ajutor guvernamental în scopuri pe care guvernul nu le aproba.

Aşa că i-am lăsat biletul, apoi m-am uitat la ceas toată ziua următoare, întrebându-mă dacă va apărea la întâlnire. Când a sosit şi a trecut ora la care sugerasem să ne vedem, m-am trezit uitându-mă din reflex peste umăr, respirând uşurat când a apărut o siluetă în depărtare. Din felul în care se mişca, ştiam că trebuie să fie Savannah. M-am sprijinit de balustradă în timp ce o aşteptam.

Încetini paşii când mă observă, apoi se opri. Nu mă îmbrăţişă, nu mă sărută – formalitatea neaşteptată mă duru.

— Am primit mesajul tău, spuse ea.

— Mă bucur că ai venit.

— A trebuit să mă strecor ca să nu ştie nimeni că sunt aici, spuse ea. Am auzit din întâmplare ce ziceau unii că vor face dacă mai apari pe acolo.

— Îmi pare rău, am intrat eu direct în subiect. Ştiu că încercai să mă ajuţi şi am

înţeles greşit.

— Şi?

— Şi îmi pare rău pentru ce i-am făcut lui Tim. E un tip grozav şi ar fi trebuit să fiu mai atent.

Savannah nici nu clipi.

— Şi?

Mi-am târşâit picioarele, ştiind că nu voi fi complet sincer în ceea ce urma să spun, dar ştiind că vrea s-o audă oricum. Am oftat.

— Şi lui Randy, şi celuilalt tip.

Ea continuă să mă fixeze cu privirea.

— Şi?

Nu mai ştiam ce să spun. Mi-am scormonit mintea înainte s-o privesc în ochi.

— Şi... am început.

— Şi ce?

— Şi... am încercat, dar nu mi-a ieşit nimic. Nu ştiu, am mărturisit. Dar orice ar fi, îmi pare rău şi pentru asta.

Avea o expresie curioasă pe faţă.

— Asta-i tot?

M-am gândit puţin.

— Nu ştiu ce să mai spun, am recunoscut.

A trecut jumătate de secundă până am observat o vagă urmă de zâmbet la ea. Veni

spre mine.

— Asta-i tot? repetă ea, cu vocea mai domoală.

N-am spus nimic. Se apropie de mine şi, în mod surprinzător, îşi strecură braţele în jurul gâtului meu.

— Nu trebuie să te scuzi, şopti ea. Nu are de ce să îţi pară rău. Probabil că aş fi reacţionat în acelaşi mod.

— Şi atunci de ce tot interogatoriul acesta?

— Pentru că, spuse ea, m-a convins că am avut dreptate cu privire la tine de la început. Ştiam că ai o inimă bună.

— La ce te referi?

— Exact la ce am spus, răspunse ea. Mai târziu – după seara aceea, vreau să spun – Tim m-a convins că nu aveam niciun drept să spun ce am spus. Ai avut dreptate. Nu am capacitatea de a face vreun fel de evaluare profesională, dar am fost îndeajuns de arogantă încât să cred că am. Iar cu privire la ce s-a întâmplat pe plajă, am văzut tot incidentul. N-a fost vina ta. Nici măcar ce s-a întâmplat cu Tim n-a fost vina ta, dar a fost drăguţ să te aud scuzându-te oricum.

Măcar ca să ştiu că o vei putea face pe viitor.

Se lipi de mine, iar când am închis ochii, am ştiut că nu mai vreau nimic altceva decât s-o ţin aşa pentru totdeauna.

Mai târziu, după ce am petrecut o bună parte din noapte vorbind şi sărutându-ne pe plajă, i-am mângâiat maxilarul cu degetul şi am şoptit:

— Mulţumesc.

— Pentru ce?

— Pentru carte. Cred că îl înţeleg mai bine pe tata acum. Ne-am simţit bine împreună aseară.

— Mă bucur.

— Şi mulţumesc pentru că eşti cine eşti.

Când s-a încruntat, am sărutat-o pe frunte.

— Dacă nu erai tu, am adăugat, n-aş fi putut să spun asta despre tatăl meu. Nu ştii cât de mult înseamnă pentru mine.

Deşi Savannah ar fi trebuit să lucreze pe şantier în ziua următoare, Tim a fost înţelegător când i-a explicat că este ultima noastră şansă de a ne mai vedea înainte să mă întorc în Germania. Când am luat-o pe

Savannah, Tim a coborât treptele casei şi s-a aplecat lângă maşină, până la nivelul ferestrei. Vânătăile se întunecaseră până la un negru profund. Întinse mâna pe fereastră.

— Mi-a făcut plăcere să te cunosc, John.

— Şi mie, i-am spus vorbind serios.

— Ai grijă de tine, OK?

— O să încerc, am răspuns în timp ce ne strângeam mâinile, uimit de sentimentul că exista o legătură între noi.

Eu şi Savannah am petrecut dimineaţa la acvariul Fort Fisher, vrăjiţi de creaturile ciudate expuse acolo. Am văzut peşti-spadă cu nasurile lor lungi şi căluţi de mare foarte mici; în acvariul cel mai mare se aflau rechini-dădacă şi bibani de canal. Am râs când ne-am jucat cu pagurii pustnici, iar Savannah mi-a cumpărat un breloc de la magazinul de suvenire. Din nu ştiu ce motiv ciudat, era un pinguin pe el, lucru care o amuza nespus pe Savannah.

După aceea, am dus-o la un restaurant însorit de pe malul apei şi ne-am ţinut de mâini peste masă în timp ce priveam bărcile cu pânze legănându-se încet pe valuri. Pierduţi unul în celălalt, nici n-am observat

chelnerul care venise de trei ori la masa noastră, înainte ca noi să ne deschidem meniurile.

M-am minunat de cât de uşor îşi arăta Savannah emoţiile şi tandreţea expresiei în timp ce îi povesteam despre tatăl meu. Când m-a sărutat după aceea, am simţit gustul dulce al respiraţiei ei. M-am întins după mâna ei.

— O să mă însor cu tine într-o zi, să ştii.

— E o promisiune?

— Dacă vrei tu să fie.

— Ei bine, atunci trebuie să promiţi că te întorci după mine când termini armata. Nu mă pot căsători cu tine dacă nu eşti prin preajmă.

— S-a făcut.

Mai târziu, ne-am plimbat pe Plantaţia Oswald, o casă din perioada antebelică frumos restaurată, ce se lăuda cu cele mai elegante grădini din stat. Am mers pe aleile de pietriş, ocolind smocurile de flori de câmp care înfloreau în mii de culori în căldura leneşă a sudului.

— La ce oră ai mâine avion? întrebă ea. Soarele îşi începuse coborârea treptată pe

cerul senin.

— Devreme, i-am spus. Probabil voi fi la aeroport înainte să te trezeşti tu.

Ea dădu din cap.

— Şi îţi vei petrece seara cu tatăl tău, nu?

— Aşa plănuiam. Cred că n-am petrecut aşa de mult timp cu el pe cât ar fi trebuit, dar sunt sigur că ar înţelege...

Scutură din cap să mă oprească.

— Nu, nu-ţi schimba planurile. Vreau să îţi petreci timpul cu tatăl tău. Speram că aşa vei face. De asta sunt cu tine acum.

Am mers până la capătul unei alei mărginite de un gard viu bine îngrijit.

— Deci, ce vrei să faci? am întrebat-o. Cu privire la noi, vreau să zic.

— Nu va fi uşor, spuse ea.

— Ştiu că nu va fi, i-am spus. Dar nu vreau să se termine totul aici. M-am oprit, ştiind că nu vor fi îndeajuns cuvintele, în schimb, am cuprins-o în braţe din spate şi am tras-o aproape de mine. Am sărutat-o pe gât şi pe ureche, gustându-i pielea catifelată. O să te sun cât de des pot şi o să îţi scriu atunci când n-o să pot să-ţi telefonez, şi o să îmi mai iau o permisie anul viitor. O să vin

oriunde eşti.

Se lăsă pe spate, încercând să îmi vadă faţa.

— Aşa o să faci?

Am strâns-o în braţe.

— Sigur că da. Adică, nu mă bucur că plec şi îmi doresc mai mult ca niciodată să fi fost staţionat undeva în apropiere, dar nu-ţi pot promite decât atât deocamdată. Pot să solicit un transfer imediat ce ajung acolo, şi aşa voi face, dar nu poţi să ştii niciodată cum merg treburile astea.

— Ştiu, murmură ea. Din nu ştiu ce motiv, expresia ei solemnă mă îngrijoră.

— Tu o să îmi scrii? am întrebat-o.

— Ba bine că nu, mă tachină ea, şi nervozitatea îmi dispăru. Desigur că o să îţi scriu, spuse ea zâmbind. Cum poţi să întrebi asta? O să îţi scriu tot timpul. Şi pentru informaţia ta, scriu cele mai frumoase scrisori.

— N-am nici cea mai mică îndoială.

— Vorbesc serios, spuse ea. La mine în familie, asta facem de sărbători. Le scriem scrisori acelor oameni la care ţinem mult. Le spunem ce înseamnă ei pentru noi şi ce

nerăbdători suntem să îi revedem cu următoarea ocazie.

Am sărutat-o pe gât din nou.

— Deci, ce însemn eu pentru tine? Şi cât de nerăbdătoare eşti să mă revezi?

Ea se lăsă pe spate.

— Va trebui să îmi citeşti scrisorile.

Am râs, dar am simţit că mi se frânge inima.

— O să îmi fie dor de tine, am spus.

— Şi mie la fel.

— Nu pari prea afectată de asta.

— Pentru că deja am plâns din cauza asta, ţii minte? Şi oricum, nu e ca şi cum n-o să te mai văd niciodată. Asta am realizat într-un final. Da, va fi greu, dar timpul trece repede – ne vom revedea. Ştiu asta. Pot să simt asta. La fel de mult cum pot să simt că ţii la mine şi cât de mult de iubesc. Ştiu în sufletul meu că nu s-a terminat şi că o vom scoate la capăt. Multe cupluri reuşesc. Recunosc că multe cupluri nu reuşesc, dar ele nu au ce avem noi.

Voiam s-o cred. Voiam asta mai mult decât orice, dar m-am întrebat dacă era într-adevăr aşa de simplu.

După ce soarele a dispărut după linia orizontului, am mers împreună spre maşină şi am dus-o la casa de pe plajă. M-am oprit un pic mai departe pe stradă, ca să nu vadă nimeni din casă că suntem împreună, şi, când am coborât din maşină, mi-am pus braţele în jurul ei. Ne-am sărutat şi am ţinut-o strâns, ştiind cu siguranţă că anul următor va fi cel mai lung din viaţa mea. Mi-am dorit cu ardoare să nu mă fi înrolat niciodată, să fi fost un om liber. Dar nu eram.

— Ar trebui să plec.

Dădu din cap şi începu să plângă. Am simţit cum mi se strânge inima în piept.

— O să îţi scriu, i-am promis.

— OK, spuse ea. Îşi şterse lacrimile şi căută ceva prin geantă. Scoase un stilou şi o bucăţică de hârtie. Începu să scrie. Asta e adresa mea de acasă şi numărul de telefon, OK? Şi adresa mea de e-mail.

Am dat din cap.

— Nu uita că mă voi muta anul viitor, dar te voi anunţa imediat ce voi şti noua mea adresă. Dar o să mă găseşti mereu prin părinţii mei. O să îmi trimită tot ce primesc.

— Ştiu, i-am spus. Tu ai datele mele de contact, da? Chiar dacă plec prin vreo misiune undeva, scrisorile vor ajunge la mine. Şi e-mailurile. Armata se pricepe foarte bine să instaleze calculatoare, chiar în mijlocul deşertului.

Îşi cuprinse braţele, ca un copil părăsit.

— Mă sperie, spuse ea. Faptul că eşti soldat, vreau să zic.

— Totul va fi bine, am încurajat-o eu.

Am deschis portiera şi m-am întins după portofel. Am pus în el hârtiuţa scrisă de ea, apoi am desfăcut din nou braţele. Veni spre mine şi am ţinut-o aşa pentru mult timp, încercând să îmi imprim în minte senzaţia corpului ei lipit de al meu.

De data asta, ea a fost cea care s-a tras înapoi. Căută din nou în geantă şi scoase un plic.

— Am scris asta pentru tine seara trecută. Ca să ai ceva de citit în avion. N-o citi până atunci, OK?

Am dat din cap şi am sărutat-o pentru ultima oară, apoi m-am strecurat la volan. Am pornit maşina, şi când am început să mă îndepărtez, mi-a strigat:

— Salută-l pe tatăl tău din partea mea. Spune-i că poate trec pe la el cândva în următoarele două săptămâni, OK?

Făcu un pas înapoi când maşina porni de pe loc. Încă o mai puteam vedea în oglinda retrovizoare. M-am gândit să opresc. Tata ar fi înţeles. Ştia cât de mult înseamnă Savannah pentru mine şi ar fi vrut să avem o ultimă seară împreună.

Dar am continuat să conduc, privind cum imaginea ei în oglindă devine din ce în ce mai mică, simţind cum îmi alunecă visul printre degete.

Cina cu tatăl meu a fost mai tăcută decât de obicei. Nu am avut energia să încep o conversaţie, şi şi-a dat seama şi el. Am stat la masă în timp ce gătea, dar în loc să se concentreze la gătit, mă privea, din când în când, cu îngrijorare mută în ochi. M-am speriat când a închis ochiurile de la aragaz şi a venit spre mine.

Când s-a apropiat, şi-a pus o mână pe spatele meu. N-a spus nimic, dar nu trebuia. Ştiam că înţelege că sufăr şi a stat acolo fără să se mişte, de parcă încerca să

absoarbă durerea în speranţa că o va lua de la mine şi o va face a lui.

Dimineaţa, tata m-a dus cu maşina la aeroport şi a stat lângă mine la poartă în timp ce aşteptam să fie anunţat zborul meu. Când a venit timpul, m-am ridicat. Tata mi-a întins mâna; dar eu l-am îmbrăţişat. Corpul lui era rigid, dar nu-mi păsa.

— Te iubesc, tată.

— Şi eu te iubesc, John.

— Să găseşti nişte monede frumoase, da? am adăugat, trăgându-mă înapoi. Vreau să aud totul despre ele.

Tata rămase cu ochii în pământ.

— Îmi place de Savannah, spuse el. E o fată drăguţă.

Remarca lui a venit din senin, dar, cumva, a fost exact ceea ce voiam să aud.

În avion, am stat cu scrisoarea lui Savannah în poală. Deşi voiam s-o deschid imediat, am aşteptat până am decolat. De la fereastră, puteam să văd linia de coastă şi am căutat mai întâi pontonul, apoi casa. M-am întrebat dacă Savannah mai dormea, dar îmi plăcea să cred că a ieşit pe plajă şi că

priveşte avionul.

Când am fost gata, am deschis plicul. Pusese în el o fotografie de-a ei şi mi-am dorit deodată să îi fi lăsat şi eu una de-a mea. M-am uitat îndelung la faţa ei, apoi am pus-o deoparte. Am inspirat adânc şi am început să citesc.

Dragă John,

Sunt atâtea lucruri pe care aş vrea să ţi le spun, dar nu sunt sigură de unde să încep. Oare să încep spunându-ţi cât de mult te iubesc? Sau că zilele petrecute împreună au fost cele mai fericite din viaţa mea? Sau că în scurtul timp de când te cunosc, am ajuns să cred că suntem sortiţi unul altuia? Aş putea să spun toate aceste lucruri şi totul ar fi adevărat, dar când le recitesc, nu pot să mă gândesc decât că mi-aş dori să fiu cu tine acum, ţinându-te de mână şi privindu-ţi zâmbetul inefabil.

În viitor, ştiu că voi retrăi momentele petrecute împreună de o mie de ori. Îţi voi auzi râsul şi îţi voi

vedea fața şi îți voi simți brațele în jurul meu. Îmi va fi dor de toate acestea mai mult decât îți poți imagina. Eşti un gentleman rar, John, şi prețuiesc asta la tine. În tot timpul cât am fost împreună nu m-ai presat niciodată să mă culc cu tine, şi nu-ți pot spune cât de mult a însemnat asta pentru mine. Lucrul acesta a făcut ca ceea ce am construit împreună să pară şi mai special, şi aşa vreau să îmi amintesc timpul petrecut cu tine. Ca o lumină albă şi pură, care îți taie răsuflarea când o priveşti.

Mă voi gândi la tine în fiecare zi. O parte din mine e speriată că va veni o vreme când tu nu vei mai simți acelaşi lucru, că vei uita cumva ceea ce am împărtăşit, aşa că vreau să facem ceva. Oriunde vei fi şi indiferent de ce se va întâmpla în viața ta, când va fi prima noapte cu lună plină – aşa cum era prima dată când ne-am cunoscut – vreau să o cauți pe cerul nopții. Vreau să te

gândeşti la mine şi la săptămâna petrecută împreună, pentru că oriunde voi fi şi indiferent de ce se va întâmpla în viaţa mea, exact asta voi face şi eu. Dacă nu putem fi împreună, măcar putem împărţi asta, şi poate că noi doi împreună vom reuşi să facem asta să dureze veşnic.

Te iubesc, John Tyree, şi am de gând să te fac să îţi ţii promisiunea pe care mi-ai făcut-o. Dacă te întorci, mă voi căsători cu tine. Dacă îţi încalci promisiunea, îmi frângi inima.

Cu dragoste,
Savannah

Dincolo de fereastră şi printre lacrimile din ochi, am putut vedea un strat de nori întinzându-se sub mine. Nu aveam idee unde ne aflam. Tot ce ştiam era că voiam să mă întorc şi să mă duc înapoi acasă, să fiu în locul în care trebuia să fiu.

Partea a II-a

DOISPREZECE

Câteva ore mai târziu, în prima noapte de singurătate de la reîntoarcerea mea în Germania, am citit scrisoarea din nou, rememorând timpul petrecut împreună. Era uşor; amintirile acelea începuseră deja să mă bântuie şi uneori păreau mult mai reale decât viaţa mea ca soldat. Simţeam mâna lui Savannah într-a mea şi priveam cum îşi scutura din păr apa oceanului. Am râs în hohote când mi-am amintit cât de surprins fusesem când a plutit pe primul ei val până la mal. Timpul petrecut cu Savannah m-a schimbat, iar oamenii din detaşamentul meu au observat diferenţa. În următoarele două săptămâni, prietenul meu Tony m-a tachinat neîncetat, convins fiind de faptul că se dovedise că avusese dreptate cu privire la importanţa companiei feminine. Şi totuşi, Tony voia să ştie mai mult decât eram eu dispus să împărtăşesc. În timp ce citeam, el

stătea în scaunul din faţa mea, rânjind ca un idiot.

— Mai povesteşte-mi odată despre vacanţa ta romantică plină de nebunii, spuse el.

M-am chinuit să-mi păstrez ochii pe pagină, făcând tot posibilul să-l ignor.

— Savannah, ziceai că o cheamă? Sa-van-nah. La naiba, îmi place la nebunie numele acesta. Sună... sună atât de delicat, dar eu pun pariu că era o tigroaică de fapt, nu?

— Ia mai taci din gură, Tony.

— Nu mă lua cu din astea. Nu eu am fost cel care a avut grijă de tine în tot acest timp? Nu eu îţi spuneam că trebuie să mai ieşi şi tu? M-ai ascultat, în sfârşit, iar acum a venit vremea să-mi plăteşti datoria. Vreau detalii.

— Nu te priveşte pe tine.

— Dar aţi băut tequila, nu? Ţi-am spus eu că merge de fiecare dată.

Nu i-am răspuns. Tony îşi ridică mâinile.

— Haide – poţi să-mi spui măcar atât, nu?

— Nu vreau să vorbesc despre asta.

— Pentru că eşti îndrăgostit? Mda, asta ai spus, dar încep să cred că ai inventat toată chestia asta.

— Aşa este, am inventat totul. Acum am terminat cu asta?

Îşi scutură capul şi se ridică.

— Eşti un căţeluş bolnav de dragoste.

Nu i-am răspuns, dar când a plecat de lângă mine, am recunoscut că avea dreptate. Eram îndrăgostit până peste cap de Savannah. Aş fi făcut orice să fiu cu ea şi am cerut un transfer în State. Ofiţerul meu dur de comandă păru că se gândeşte serios la asta. Când m-a întrebat de ce, i-am spus de tatăl meu în loc să-i spun de Savannah. Mă ascultă o vreme după care se lăsă pe spate în scaun şi spuse:

— Nu e un motiv destul de bun decât dacă sănătatea tatălui tău este în pericol. Când am ieşit din birou, am ştiut că nu aveam să plec nicăieri timp de cel puţin şaisprezece luni. Nu m-am deranjat să-mi ascund dezamăgirea şi, data viitoare când a fost lună plină, am plecat din cazarmă şi m-am plimbat pe una dintre zonele cu iarbă pe care jucam fotbal. M-am întins pe spate şi am privit luna, amintindu-mi totul de la capăt şi detestând faptul că eram atât de departe.

Încă de la început am vorbit la telefon şi ne-am scris cu regularitate. Ne trimiteam de asemenea şi e-mailuri, dar mi-am dat seama, în scurt timp, că Savannah prefera să-mi scrie şi că voia să fac şi eu la fel.

Ştiu că nu ajunge la fel de repede ca un e-mail, dar tocmai asta îmi place, îmi scrisese ea. Îmi place surpriza când găsesc o scrisoare în cutia poştală şi nerăbdarea pe care o simt când mă pregătesc să o deschid. Îmi place faptul că pot s-o iau cu mine să o citesc în tihnă şi că pot să mă sprijin de un copac şi să simt briza pe față atunci când îți văd vorbele pe hârtie. Îmi place să-mi imaginez felul în care arătai când ai scris-o: cum erai îmbrăcat, ce era în jurul tău, felul în care țineai stiloul. Ştiu că este un clişeu şi că probabil este ceva comun, dar eu mă tot gândesc cum stai într-un cort la o masă improvizată cu o lampă de gaz lângă tine în timp ce afară bate vântul. Este mult mai romantic decât să citeşti

ceva pe acelaşi obiect pe care-l foloseşti să descarci muzică sau să te documentezi pentru o lucrare.

Zâmbisem când citisem asta. La urma urmei, se înşelase în privinţa mesei improvizate şi a lămpii de gaz, dar trebuia să recunosc că era un tablou mult mai interesant decât realitatea biroului furnizat de guvern şi luminat cu neon, din baraca mea de lemn.

Odată cu trecerea zilelor şi a săptămânilor, dragostea mea pentru Savannah părea să devină din ce în ce mai puternică. Câteodată mă ascundeam de băieţi ca să fiu singur. Scoteam fotografia lui Savannah şi o ţineam aproape, studiindu-i fiecare trăsătură. Era ciudat, dar pe cât de mult o iubeam şi îmi aminteam de timpul petrecut împreună, pe atât am realizat că, pe măsură ce vara devenea toamnă şi toamna iarnă, îi eram din ce în ce mai recunoscător pentru fotografie. Da, mă minţeam că mi-o amintesc exact aşa cum era, dar când eram sincer cu mine însumi, ştiam că pierdeam din detalii. Sau poate, îmi dădeam eu seama, nu le

observasem de la început. Am realizat că Savannah avea o aluniţă mică sub ochiul stâng, lucru care îmi scăpase cumva. Sau că, la o examinare mai atentă, zâmbetul ei era uşor strâmb. Acestea erau imperfecţiuni care o făceau cumva perfectă în ochii mei, dar detestam faptul că trebuia să folosesc fotografia pentru a afla de ele.

Mi-am văzut, într-un fel sau altul de viaţa mea. Oricât de mult mă gândeam la Savannah şi oricât de mult îi simţeam lipsa, aveam o misiune de îndeplinit. Începând cu luna septembrie – datorită unui set de circumstanţe pe care chiar şi armata le-a explicat cu greu –, eu şi detaşamentul meu am fost trimişi în Kosovo pentru a doua oară, ca parte din Prima Divizie de Infanterie într-o altă misiune de menţinere a păcii, în timp ce aproape toţi ceilalţi au fost trimişi înapoi în Germania. A fost o perioadă relativ calmă şi nu am făcut uz de armă, dar asta nu a însemnat că mi-am petrecut zilele culegând flori şi tânjind după Savannah. Mi-am curăţat arma, am stat cu ochii în patru să nu se întâmple ceva şi, când eşti obligat să fii în alertă ore întregi, până la căderea

serii eşti mort de oboseală. Mărturisesc cu mâna pe inimă că puteau trece două sau trei zile fără să mă întreb ce făcea Savannah sau chiar fără să mă gândesc la ea. Oare lucrul acesta îmi făcea dragostea mai puţin adevărată? Mi-am pus întrebarea asta de zeci de ori în perioada petrecută acolo, dar mereu hotăram că nu era aşa, pentru simplul motiv că imaginea ei mă lua cu asalt când mă aşteptam mai puţin, copleşindu-mă cu aceeaşi durere pe care o simţisem în ziua plecării. Orice putea să o declanşeze: un prieten care vorbea despre soţia lui, vederea unui cuplu ţinându-se de mână sau chiar felul în care zâmbeau unii săteni când treceam pe lângă ei.

Scrisorile de la Savannah soseau cam la fiecare zece zile şi, până să mă întorc în Germania, se adunase un teanc considerabil. Niciuna nu era ca scrisoarea pe care o citisem în avion; erau mai mult scrise pe un ton relaxat şi guraliv, dezvăluindu-şi adevăratele sentimente abia în final. Între timp, aflam detaliile vieţii ei cotidiene: că au terminat prima casă puţin după termen, îngreunând lucrurile când a fost vorba să se

apuce de construit a doua casă. Pentru aceea, au trebuit să lucreze mai multe ore, chiar dacă toată lumea implicată devenise mai eficientă în a-şi îndeplini sarcinile. Am aflat că, după ce au terminat prima casă, au dat o petrecere mare pentru tot cartierul şi că s-au ţinut toasturi de mai multe ori pe parcursul acelei după-amieze. Am aflat că echipa a sărbătorit la Coliba cu Creveţi şi că Tim a desemnat-o restaurantul cu cea mai frumoasă atmosferă în care fusese vreodată. Am aflat că făcea majoritatea orelor din toamnă cu profesorii cu care dorise şi că era entuziasmată că se ducea la cursurile de psihologie juvenilă ale doctorului Barnes, care tocmai publicase un articol important într-un ziar de psihologie ezoterică. Nu aveam nevoie să cred că Savannah se gândea la mine de fiecare dată când bătea un cui sau ajuta la fixarea unei ferestre, sau să cred că în mijlocul unei discuţii cu Tim şi-ar fi dorit mereu ca eu să fiu acela cu care vorbea. Îmi plăcea să cred că ce aveam noi era mai profund decât atât şi, cu trecerea timpului, convingerea aceasta îmi făcu dragostea şi mai puternică.

Bineînţeles că voiam să ştiu că încă mai ţinea la mine şi, cu privire la asta, Savannah nu m-a dezamăgit niciodată. Bănuiesc că acesta era motivul pentru care păstram fiecare scrisoare pe care mi-o trimitea. Spre finalul fiecărei scrisori, erau întotdeauna câteva propoziţii sau poate un paragraf întreg în care scria ceva care mă făcea să mă opresc, cuvinte care mă făceau să-mi amintesc şi mă trezeam recitind pasaje, încercând să-mi imaginez vocea ei atunci când le citeam. Spre exemplu, pasajul acesta din a doua scrisoare pe care am primit-o:

Când mă gândesc la noi doi şi la ceea ce am împărtăşit împreună, ştiu că ar fi uşor pentru alții să minimalizeze importanța timpului petrecut împreună şi să-l catalogheze ca fiind doar o modalitate de a petrece zilele şi nopțile la mare, o „aventură“ care, pe termen lung, nu va însemna absolut nimic. De asta nu spun oamenilor despre noi. Nu ar înțelege şi nu simt nevoia să dau

explicații pentru simplul fapt că eu ştiu în inima mea cât de real a fost totul. Când mă gândesc la tine nu mă pot abține să nu zâmbesc, ştiind că tu m-ai completat cumva. Te iubesc nu doar pentru moment, ci pentru totdeauna şi visez la ziua în care mă vei strânge din nou în brațele tale.

Sau acest paragraf, din scrisoarea pe care am primit-o după ce i-am trimis o fotografie cu mine:

Şi nu în ultimul rând, aş vrea să-ți mulțumesc pentru fotografie. Am pus-o deja în portofel. Arăți sănătos şi fericit, dar trebuie să-ți mărturisesc că am plâns când am văzut-o. Şi asta nu pentru că m-a întristat – deşi m-a întristat, de vreme ce ştiu că nu voi putea să te văd –, ci pentru că m-a făcut fericită. Mi-a amintit că tu eşti cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat vreodată.

Şi acesta, dintr-una dintre scrisorile pe care mi le-a trimis în timpul în care eram în

Kosovo:

Trebuie să-ți mărturisesc că ultima ta scrisoare m-a îngrijorat. Vreau să ştiu totul, am nevoie să ştiu totul, dar mă trezesc ținându-mi respirația şi fiindu-mi teamă pentru tine ori de câte ori îmi spui cum este de fapt viața ta. Eu sunt aici, pregătindu-mă să merg acasă de Ziua Recunoştinței şi îngrijorându-mă pentru examene, iar tu eşti într-un loc periculos, înconjurat de oameni care vor să-ți facă rău. Mi-aş dori ca oamenii aceia să te cunoască aşa cum te cunosc eu, pentru că atunci ai fi în siguranță. Aşa cum mă simt eu în siguranță când sunt în brațele tale.

În anul acela, Crăciunul a fost unul posomorât, dar aşa este mereu când eşti departe de casă. Nu era primul Crăciun pe care-l petreceam singur de când mă înrolasem în armată. Fiecare sărbătoare o petrecusem în Germania, iar vreo doi băieți din cazarma noastră încropeau un brad – o prelată verde cu un băț pe care-l decorau cu

luminiţe. Mai bine de jumătate din prietenii mei plecaseră acasă – eu eram printre cei ghinionişti care trebuiau să rămână, în cazul în care ruşilor le venea ideea că noi le eram duşmani de moarte – şi majoritatea din cei rămaşi hoinăreau prin oraş pentru a sărbători Ajunul Crăciunului, îmbătându-se cu bere de calitate nemţească. Eu deschisesem deja pachetul de la Savannah – un pulover care îmi amintea de ceva ce ar purta Tim şi o tavă de prăjituri de casă – şi ştiam că primise deja parfumul de la mine. Dar eram singur şi, ca un cadou pentru mine, m-am grăbit să ajung la un telefon ca să o sun pe Savannah. Nu se aşteptase să o sun şi mi-am reamintit entuziasmul din vocea ei săptămâni întregi după aceea. Am vorbit mai bine de o oră. Îmi fusese dor de vocea ei. Uitasem accentul ei vioi şi nazalitatea care devenea şi mai pronunţată ori de câte ori începea să vorbească mai repede. M-am lăsat pe spate în scaun imaginându-mi că era cu mine şi că ascultam cum descria ea ninsoarea. În acelaşi timp, mi-am dat seama că într-adevăr ningea, lucru care, chiar şi pentru o

clipă, mă făcu să simt că eram împreună.

Prin ianuarie 2001, începusem să număr zilele până când aveam să o revăd. Permisia de vară era în iunie şi urma să mă eliberez din armată în mai puţin de un an. Mă trezeam dimineaţa şi chiar îmi spuneam la propriu că mai rămăseseră 360 de zile, apoi 359 şi 358 până la liberare, dar urma să o văd pe Savannah peste 178, apoi 177 şi 176 şi aşa mai departe. Era tangibil şi real şi destul de aproape încât să-mi permit să visez că mă voi muta înapoi în Carolina de Nord; pe de altă parte, din nefericire, lucrul acesta făcea timpul să treacă mai greu. Nu aşa se întâmplă mereu atunci când îţi doreşti intens ceva? Îmi aminti de când eram copil şi de cum se lungeau zilele când aşteptam vacanţa de vară. Nu am nicio îndoială că, dacă nu ar fi fost scrisorile de la Savannah, aşteptarea mi s-a fi părut mult mai lungă.

Îmi scria şi tatăl meu. Nu la fel de des ca Savannah, ci în conformitate cu programul lui lunar obişnuit. Spre surprinderea mea, scrisorile erau de două sau de trei ori mai lungi decât de obicei. Paginile în plus erau exclusiv despre monede. În timpul meu liber

mergeam la centrul de calculatoare şi făceam şi eu mici cercetări. Căutam anumite monede, adunam istoria lor şi îi trimiteam informaţiile tatălui meu. Jur că prima dată când am făcut asta mi s-a părut că văd lacrimi pe următoarea scrisoare pe care mi-a trimis-o. De fapt, nu era chiar aşa – ştiu că era numai în imaginaţia mea, de vreme ce nu menţionase niciodată ce făcusem –, dar îmi plăcea să cred că parcurgea datele cu aceeaşi intensitate cu care studia publicaţia despre monede *Foaia Gri*.

În februarie am fost trimis la o simulare cu alte trupe NATO: unul dintre acele exerciţii, „hai să ne prefacem că suntem într-o bătălie din 1944“ în care se presupunea că înfruntam un atac violent de tancuri prin zona rurală a Germaniei. Destul de inutil, dacă mă întrebaţi pe mine. Genul acela de război este de mult apus, terminat la fel ca navele spaniole de război care trăgeau cu tunurile lor apropiate şi cavaleria Statelor Unite călărind iute să-i salveze. În vremurile noastre, nu se spune niciodată cine se presupune că ar trebui să fie duşmanul, dar

toată lumea ştie că sunt ruşii, lucru care are şi mai puţin sens, din moment ce se pare că acum ei sunt aliaţi cu noi. Dar chiar şi dacă nu ar fi, realitatea este că nu mai au atât de multe tancuri în funcţiune şi, chiar dacă ar construi în secret mii de tancuri în vreo uzină din Siberia cu intenţia de a cuceri Europa, orice val de tancuri care ar înainta s-ar confrunta, cel mai probabil, cu atacuri aeriene şi cu divizia noastră mecanizată în loc de infanterie. Dar ce ştiam eu, nu-i aşa? Şi vremea era urâtă cu un val de aer groaznic de rece venind dinspre zona arctică chiar când au început simulările. Era ca într-un roman, cu ninsoare, lapoviţă, grindină şi vânturi bătând cu optzeci de kilometri la oră, făcându-mă să mă gândesc la trupele lui Napoleon în timpul retragerii de la Moscova. Era atât de frig că aveam promoroacă pe sprâncene, mă durea când respiram, iar degetele mi se lipeau de ţeava puştii dacă o atingeam din greşeală; mă durea îngrozitor când le dezlipeam şi pierdeam ceva piele de pe buricele degetelor în decursul acestui proces. Dar după aceea îmi ţineam faţa acoperită şi mâna pe mâner

şi înaintam cu greu prin noroiul îngheţat provocat de nenumăratele ninsori, încercând să fac tot posibilul să nu devin o statuie de gheaţă, în timp ce mă prefăceam că mă lupt cu duşmanul.

Am petrecut zece zile făcând lucrul acesta. Jumătate din oamenii mei au avut degerături, cealaltă jumătate a suferit de hipotermie şi până să terminăm, detaşamentul meu fusese redus la trei sau patru oameni, ajungând toţi la infirmerie odată întorşi în bază. Inclusiv eu. Întreaga experienţă a fost cam cel mai ridicol şi mai stupid lucru pe care m-a pus armata să-l fac. Şi asta spune ceva, pentru că am făcut o grămadă de lucruri stupide pentru Unchiul Sam[3] şi pentru Marele Roşu. La sfârşit, comandantul s-a plimbat prin salon, felicitându-mi detaşamentul pentru buna treabă pe care o făcuse. Aş fi vrut să-i spun că poate timpul nostru ar fi fost petrecut mai cu folos învăţând tactici moderne de război şi chiar uitându-ne la canalul de Meteo. Am răspuns în schimb, cu un salut şi cu o recunoaştere, ca un soldat bun ce sunt.

După aceea, am petrecut următoarele luni

lipsite de evenimente în bază. Bineînţeles că mai participam la cursurile ocazionale despre arme şi despre navigare şi, din când în când, mai ieşeam în oraş la o bere cu băieţii, dar în majoritatea timpului ridicam tone de greutăţi şi alergam sute de kilometri şi-l băteam pe Tony de nu se vedea, ori de câte ori intram în ringul de box.

Primăvara în Germania nu a fost aşa de rea pe cât am crezut că va fi după dezastrul prin care am trecut cu simulările. Zăpada s-a topit, florile au răsărit şi aerul a început să se încălzească. Ei bine, nu era chiar cald, dar măcar se ridicase peste zero grade, lucru care era suficient pentru ca eu şi majoritatea camarazilor mei să jucăm fotbal sau să aruncăm discul. Imediat ce a venit luna iunie, eram nerăbdător să mă întorc în Carolina de Nord. Savannah absolvise şi era deja la şcoala de vară urmând cursurile pentru masterat, aşa că plănuiam să merg în Chapel Hill. Urma să petrecem două săptămâni glorioase împreună – chiar şi atunci când mergeam să-mi vizitez tatăl în Wilmington, ea plănuia să mă însoţească – şi m-am trezit simţindu-mă când emoţionat,

când încântat şi speriat totodată.

E adevărat, corespondasem prin poştă şi vorbisem la telefon. E adevărat, ieşisem afară să privesc prima lună plină de când mă întorsesem în bază, iar ea îmi spusese în scrisorile ei că făcuse la fel. Dar nu o mai văzusem de aproape un an şi nu aveam habar cum avea să reacţioneze când ne vom afla din nou faţă în faţă. Va alerga în braţele mele când voi coborî din avion sau reacţia ei va fi mai rezervată, poate cu un sărut delicat pe obraz? Vom începe să vorbim cu uşurinţă sau ne vom trezi vorbind despre vreme, simţindu-ne ciudat unul cu celălalt? Nu ştiam, şi stăteam treaz noaptea, imaginându-mi mii de scenarii diferite.

Tony ştia prin ce treceam, deşi era destul de drăguţ să nu scoată lucrul acesta în evidenţă. În schimb, când data se apropie, mă bătu pe spate.

— Acuşi te vezi cu ea, spuse el. Eşti gata?

— Mda.

El rânji.

— Nu uita să bei nişte tequila în drum spre casă.

Eu m-am strâmbat, iar Tony a râs.

— Totul va fi bine, spuse el. Te iubeşte, omule. Nu are de ales, având în vedere cât de mult o iubeşti tu.

TREISPREZECE

În iunie 2001 am primit permisia şi am plecat imediat spre casă, zburând din Frankfurt la New York, după care la Raleigh. Era într-o seară de vineri şi Savannah promisese să mă aştepte la aeroport şi să mă ducă apoi în Lenoir să-i cunosc părinţii. Îmi dezvăluise această mică surpriză cu o zi înainte de zbor. Acum, să ne înţelegem, nu aveam nimic împotrivă să-i cunosc părinţii. Eram sigur că erau nişte oameni minunaţi şi toate astea, dar, dacă ar fi fost după mine, aş fi vrut s-o am pe Savannah numai pentru mine, cel puţin în primele câteva zile. E cam greu să recuperezi timpul pierdut când

sunt şi părinţii prin preajmă. Chiar dacă nu urma să se întâmple ceva între noi – şi cunoscând-o pe Savannah eram destul de sigur că nu, dar totuşi îmi ţineam pumnii – cum mă vor trata părinţii ei dacă o ţineam pe fiica lor afară până la orele dimineţii, chiar dacă tot ce făceam era să stăm sub stele? Evident că era o persoană adultă, dar părinţii se comportă ciudat când e vorba de copiii lor şi nu îmi făceam nicio iluzie că vor fi înţelegători cu toată chestia asta. Ea va fi mereu fetiţa lor, dacă înţelegeţi ce vreau să spun.

Dar Savannah avusese dreptate atunci când îmi explicase acest lucru. Aveam două săptămâni libere şi dacă plănuiam să merg la tata în a doua săptămână, trebuia să-i cunosc pe ai ei în prima săptămână. În plus, părea atât de entuziasmată de toată chestia asta, că nu am putut să zic decât că abia aşteptam să-i cunosc. Totuşi, m-am întrebat dacă măcar puteam să o ţin de mână şi m-am gândit să o conving să facem un mic ocol în drum spre Lenoir.

Imediat ce avionul a aterizat, nerăbdarea mea s-a intensificat şi am simţit cum îmi

bate inima cu putere. Dar nu ştiam cum să reacţionez. Să alerg la ea imediat ce o văd sau să merg relaxat, rece şi cu aerul unui om care are situaţia sub control? Încă nu eram sigur, dar înainte să mai pot zăbovi asupra subiectului, m-am lăsat dus de mulţime, înaintând pe culoar. Mi-am aruncat rucsacul pe umăr când am ieşit de pe rampă, îndreptându-mă spre ieşire. La început nu am văzut-o – mişunau prea mulţi oameni pe acolo. Când am scrutat zona a doua oară, am zărit-o undeva în stânga şi am realizat imediat că toate grijile mele au fost de prisos pentru că ea mă văzuse şi alerga spre mine cât putea de repede. Abia dacă am avut timp să-mi las jos rucsacul înainte ca ea să-mi sară în braţe, iar sărutul care urmă fu ca un regat magic, cu limbaj şi cu geografie, cu mituri fabuloase şi cu minuni ale epocii. Apoi se retrase şi-mi şopti „Mi-a fost atât de dor de tine“, iar eu am simţit ca şi cum m-aş fi reîntregit după ce am petrecut un an întreg tăiat în două.

Nu ştiu cât am stat împreună, dar când am început, într-un final, să ne mişcăm către banda de bagaje, mi-am strecurat mâna într-

a ei ştiind că o iubesc nu mai mult decât data trecută când o văzusem, ci mai mult decât aveam să iubesc pe oricine în viaţa mea.

Pe drum am vorbit cu uşurinţă şi chiar am făcut un mic ocol. După ce am oprit la un popas, ne-am sărutat ca adolescenţii. A fost minunat – nu dezvălui mai mult –, şi câteva ore mai târziu am ajuns acasă la ea. Părinţii ei ne aşteptau pe veranda unei elegante case victoriene, cu două etaje. Luându-mă prin surprindere, mama ei mă îmbrăţişă imediat ce m-am apropiat, oferindu-mi apoi o bere. Am refuzat, mai ales pentru că ştiam că urma să fiu singurul care bea, dar am apreciat gestul. Mama lui Savannah, Jill, semăna mult cu fiica ei: prietenoasă, deschisă şi mult mai sarcastică decât mi s-a părut la început. Tatăl ei era exact la fel şi chiar m-am simţit foarte bine în vizită la ei. Nu a stricat nici faptul că Savannah m-a ţinut de mână tot timpul şi a părut complet în largul său făcând chestia asta. Spre finalul serii, am mers amândoi la o plimbare lungă la lumina lunii. Când ne-am întors acasă, aproape am simţit că nu am fost

despărţiţi nicio clipă.

Se înţelegea de la sine că urma să dorm în camera de oaspeţi. Nu m-am aşteptat la altceva, iar camera arăta mult mai bine decât majoritatea locurilor în care am mai stat, cu mobilă clasică şi cu saltea confortabilă. Aerul era totuşi înăbuşitor, aşa că am deschis fereastra, sperând ca aerul de munte să aducă o răcoare binevenită. Fusese o zi lungă – eram încă pe ora Germaniei – şi am adormit cum am pus capul pe pernă, numai ca să mă trezesc o oră mai târziu, când am auzit uşa camerei mele deschizându-se cu un scârţâit. Savannah, îmbrăcată cu pijamale confortabile de bumbac şi cu şosete, închise uşa în urma ei şi se apropie de pat, mergând în vârful picioarelor pe podea.

Puse un deget la buze ca să-mi facă semn să tac.

— M-ar omorî ai mei dacă ar şti că fac asta, şopti ea.

Se târî în pat lângă mine şi potrivi păturile, trăgându-le până la gât ca şi cum eram cu cortul la Polul Nord. Mi-am pus braţele în jurul ei, iubind senzaţia corpului

ei lipit de al meu.

Ne-am sărutat şi am chicotit aproape toată noaptea, după care ea s-a strecurat înapoi la ea în cameră. Am adormit din nou, probabil înainte ca ea să ajungă în camera ei şi m-am trezit la vederea soarelui bătând puternic în fereastră. Mirosul de mic dejun veni plutind în cameră, iar eu mi-am pus în grabă un tricou şi nişte blugi şi am coborât la bucătărie. Savannah era la masă, vorbind cu mama ei în timp ce tatăl ei citea ziarul şi am simţit autoritatea prezenţei lor când am intrat. Am luat loc la masă, iar mama lui Savannah îmi turnă o ceaşcă de cafea înainte să-mi pună o farfurie cu şuncă şi ouă în faţă. Savannah, care stătea în faţa mea deja spălată şi îmbrăcată, era binedispusă şi avea o înfăţişare proaspătă în lumina caldă de dimineaţă.

— Ai dormit bine? mă întrebă ea, ochii strălucindu-i cu subînţeles.

Am dat din cap.

— De fapt, am avut un vis minunat, am spus eu.

— Da? întrebă mama ei. Despre ce era?

Am simţit cum Savannah mi-a dat un şut

pe sub masă. Îşi scutură capul aproape imperceptibil. Trebuie să recunosc că-mi plăcea s-o văd agitată, dar ce-i prea mult strică. M-am prefăcut că mă concentrez.

— Nu-mi mai amintesc acum, am spus eu.

— Nu-mi place când se întâmplă asta, spuse mama ei. E bun micul dejun?

— Miroase nemaipomenit, am spus eu. Mulţumesc. M-am uitat la Savannah. Ce avem în plan azi?

Ea se aplecă peste masă.

— Mă gândeam să mergem să călărim. Crezi că te descurci?

Când am ezitat, ea râse.

— N-o să păţeşti nimic, adăugă ea. Promit.

— Uşor de zis.

Ea călări pe Midas; mie îmi dădu un cal mai scund, pe nume Pepper, pe care îl călărea de obicei tatăl ei. Ne-am petrecut majoritatea zilei plimbându-ne pe cărări, galopând prin câmpii deschise şi explorând această parte de lume. Ea pregătise un picnic şi am mâncat într-un loc de unde se vedea tot Lenoir-ul. Îmi arătă şcolile la care învăţase şi casele oamenilor pe care îi

cunoştea. Mi-a fost clar atunci că nu numai că iubea locul acesta, dar că nu voia să locuiască nicăieri altundeva.

Am petrecut şase sau şapte ore în şa şi am făcut tot ce mi-a stat în putinţă să ţin pasul cu Savannah, lucru aproape imposibil. Nu am sfârşit cu faţa trântită în noroi, dar au fost ici şi colo câteva momente mai riscante când Pepper îşi făcu de cap şi a trebuit să mă chinui din răsputeri să mă ţin. Cu toate acestea, nu am realizat în ce mă băgasem până când Savannah şi cu mine ne pregăteam de cină. Încetul cu încetul, am început să-mi dau seama că mersul meu semăna cu bălăngănitul. Îmi simţeam muşchii interiori ai picioarelor ca şi cum Tony dăduse în ei ore întregi.

Sâmbătă seara, Savannah şi cu mine am mers să cinăm într-un restaurant italian mic şi primitor. După aceea, ea sugeră să mergem să dansăm, dar până atunci abia dacă mă mai puteam mişca. Când şchiopătam spre maşină, ea adoptă o expresie îngrijorată şi se întinse să mă oprească.

Aplecându-se spre mine, îmi prinse

piciorul.

— Te doare dacă apăs aici?

Eu am sărit şi am ţipat. Din nu ştiu ce motiv, ei i s-a părut amuzant.

— De ce ai făcut asta? M-a durut!

Ea zâmbi.

— Verificam doar.

— Ce verificai? Ţi-am spus deja. Mă doare rău.

— Nu voiam decât să văd dacă micuţa de mine poate face un militar mare şi dur ca tine să ţipe.

Mi-am frecat piciorul.

— Mda, bine, hai să nu mai testăm asta, OK?

— OK, spuse ea. Şi chiar îmi pare rău.

— Nu pari.

— Ei, chiar îmi pare, spuse ea. Dar e oarecum amuzant, nu crezi? Vreau să zic, am călărit la fel de mult ca şi tine şi nu am nimic.

— Tu călăreşti tot timpul.

— Nu am mai călărit de peste o lună.

— Mda, bine...

— Hai. Recunoaşte. A fost oarecum amuzant, nu?

— Deloc.

Duminică am mers la biserică împreună cu familia ei. Mă simţeam prea rău ca să pot face şi altceva în ziua aceea, aşa că m-am instalat pe canapea şi am urmărit un meci de baseball cu tatăl ei. Mama lui Savannah ne-a adus sendvişuri, iar eu mi-am petrecut după-amiaza tresărind de fiecare dacă când încercam să mă aşez mai confortabil în timp ce meciul intra în prelungiri. Tatăl ei era un om vorbăreţ, iar conversaţia noastră trecu de la viaţa în armată la meseria de profesor pentru copiii pe care îi antrena şi la speranţele lui cu privire la viitorul lor. Din locul în care stăteam, le auzeam pe Savannah şi pe mama ei vorbind în bucătărie şi, din când în când, Savannah mai venea în sufragerie cu un coş de rufe pe care le împăturea, în timp ce mama ei mai punea un rând de rufe la maşina de spălat. Deşi practic era o absolventă de facultate şi o persoană adultă, încă îşi mai aducea rufele murdare acasă la mama.

În seara aceea, am plecat către Chapel Hill, şi Savannah mi-a arătat apartamentul

ei. Nu avea prea multă mobilă, dar era relativ nou şi avea şi şemineu pe bază de gaz şi un balcon mic cu vedere spre campus. Deşi era cald afară, ea dădu drumul la foc şi am mâncat brânză şi biscuiţi, singurele alimente pe care le avea de oferit în afară de cereale. Mi se părea atât de romantic încât cu greu aş putea descrie acea senzaţie, deşi ajunsesem să-mi dau seama că toate momentele în care eram singur cu Savannah erau nemaipomenit de romantice. Am stat de vorbă până spre miezul nopţii, dar Savannah era mai tăcută decât de obicei. Apoi s-a dus în dormitor. Când am văzut că nu revine, m-am dus după ea. Stătea pe pat, iar eu m-am oprit în prag.

Îşi strânse mâinile una într-alta şi trase adânc aer în piept.

— Deci... începu ea.

— Deci... am răspuns eu când ea rămase tăcută.

Mai trase din nou adânc aer în piept.

— E târziu de acum. Şi am ore mâine dimineaţă devreme.

Am dat din cap.

— Probabil că ar fi bine să te culci.

— Mda, spuse ea. Dădu din cap ca şi cum nu s-ar fi gândit la asta şi se întoarse spre fereastră. Vedeam printre jaluzele sclipiri de lumină dinspre parcare. Era drăgălaşă când avea emoţii.

— Deci... spuse ea din nou ca şi cum ar fi vorbit cu peretele.

Mi-am ridicat mâinile.

— Ce-ar fi să dorm pe canapea, OK?

— Nu te superi?

— Deloc, am spus eu. De fapt, nu preferam asta, dar am înţeles.

Uitându-se încă spre fereastră, nu făcu nicio mişcare să se ridice.

— Pur şi simplu nu sunt pregătită, spuse ea pe un ton calm. Vreau să spun, am crezut că sunt şi o parte din mine chiar îşi doreşte asta. M-am tot gândit la asta în ultimele săptămâni şi m-am decis şi, pur şi simplu, pare corect, ştii? Eu te iubesc şi tu mă iubeşti şi asta fac oamenii când sunt îndrăgostiţi. Era uşor să-mi spun asta când nu erai aici, dar acum... Nu mai continuă.

— E în regulă, am spus eu.

Se întoarse într-un final către mine.

— Ţie ţi-a fost teamă? Prima dată?

M-am întrebat cum era mai bine să răspund.

— E diferit pentru bărbaţi şi pentru femei, am spus eu.

— Mda, presupun că da. Se prefăcu că întinde păturile. Te-ai supărat?

— Deloc.

— Dar eşti dezamăgit.

— Ei bine... am recunoscut eu, şi ea râse.

— Îmi pare rău, spuse ea.

— Nu ai de ce să îţi ceri scuze.

Ea se gândi puţin.

— Şi atunci de ce simt că trebuie să-mi cer scuze?

— Păi, sunt un soldat singuratic, am subliniat eu, iar ea râse din nou. Încă mai simţeam că e emoţionată.

— Canapeaua nu e prea confortabilă, spuse ea, negăsindu-şi locul. Şi e mică. Nu ai să poţi să te întinzi. Şi nici nu am pături în plus. Ar fi trebuit să mai iau câteva de acasă, dar am uitat.

— Asta este o problemă.

— Mda, spuse ea.

Am aşteptat.

— Presupun că ai putea să dormi cu mine,

se aventură ea.

Am aşteptat cât ea îşi continuă propria dezbatere interioară. Într-un final, ridică din umeri.

— Vrei să încercăm? Adică să dormim doar?

— Cum spui tu.

Pentru prima dată, umerii i se relaxară.

— Bine, atunci. Am stabilit asta. Lasă-mă doar o clipă să mă schimb.

Se ridică din pat, traversă camera şi deschise un sertar. Pijamalele pe care le alesese erau cam la fel ca cele pe care le purtase acasă la părinţii ei, iar eu m-am dus în sufragerie unde am tras pe mine nişte pantaloni scurţi şi un tricou. Când m-am întors, ea era deja băgată în pătură. M-am dus pe partea cealaltă şi m-am strecurat lângă ea. Aranjă păturile înainte să stingă lumina, după care stătu cu faţa în sus, uitându-se la tavan. Eu stăteam pe o parte cu faţa la ea.

— Noapte bună, şopti ea.

— Noapte bună.

Ştiam că nu urma să dorm. Cel puţin nu pentru o vreme. Eram prea... agitat ca să pot

să dorm. Dar nu voiam să mă foiesc de pe o parte pe alta în caz că ea putea.

— Hei, şopti ea din nou într-un final.

— Da?

Se rostogoli cu faţa la mine.

— Voiam doar să ştii că e prima dată când dorm cu un bărbat. Toată noaptea, mă refer. Tot e un pas înainte, nu?

— Da, am spus eu. E un pas înainte.

Mă mângâie pe braţ.

— Şi acum, dacă întreabă cineva, o să poţi să le spui că ne-am culcat împreună.

— Adevărat, am spus eu.

— Dar nu o să spui nimănui, nu? Vreau să spun, nu vreau să-mi stric reputaţia, ştii tu.

Eu mi-am înăbuşit un râset.

— O să fie micul nostru secret.

Următoarele câteva zile se desfăşurară după un tipar uşor şi relaxant. Savannah avea ore dimineaţa şi termina de obicei imediat după prânz. Teoretic, presupun că lucrul acesta îmi dădea ocazia să dorm până târziu – lucru la care visează toţi recruţii când e vorba să meargă în permisie –, dar anii întregi de trezit înainte de răsărit erau

un obicei imposibil de schimbat. În schimb, mă trezeam mai devreme decât ea şi puneam de cafea înainte să merg până la colţ să cumpăr ziarul. Câteodată mai luam şi nişte covrigi sau cornuri; alte dăţi mâncam doar cereale şi era uşor de văzut mica noastră rutină ca o anticipare a primilor ani ai viitoarei noastre vieţi împreună, o fericire fără efort care era aproape prea frumoasă să fie adevărată.

Sau, cel puţin, am încercat să mă conving de asta. Când am stat cu părinţii ei, Savannah era exact fata pe care mi-o aminteam. La fel şi în prima noastră noapte petrecută singuri. Dar apoi... am început să observ diferenţe. Cred că nu realizasem cu adevărat că ea ducea o viaţă care părea completă şi împlinită, chiar şi fără mine. Calendarul pe care-l ţinea pe uşa frigiderului arăta câte ceva de făcut aproape în fiecare zi: concerte, prelegeri, vreo şase petreceri pentru diferiţi prieteni. Am observat că şi Tim era pus acolo pentru câte un prânz ocazional. Urma patru cursuri şi mai preda la unul ca asistent, şi joia după-amiaza lucra cu un profesor la un studiu de caz, unul de

care era sigură că urma să fie publicat. Viaţa ei era exact aşa cum mi-o descrisese în scrisori şi, când se întorcea în apartament, îmi povestea totul despre ziua ei în timp ce-şi făcea ceva de mâncare în bucătărie. Iubea munca pe care o făcea, iar mândria din tonul ei era evidentă. Ea vorbea cu vioiciune în timp ce eu ascultam şi puneam exact atâtea întrebări câte era nevoie pentru a facilita conversaţia.

Nu era nimic neobişnuit în asta, am recunoscut eu. Ştiam prea bine că ar fi fost o problemă mai mare dacă nu ar fi zis nimic despre cum şi-a petrecut ziua. Dar cu fiecare povestire nouă aveam un sentiment de scufundare, unul care mă făcu să mă gândesc că oricât de mult ţinusem legătura, oricât de mult ţinusem unul la altul, ea îşi văzuse cumva de viaţa ei şi eu de a mea. De când o văzusem ultima dată, ea îşi terminase lucrarea de diplomă, aruncase tichia în aer la absolvire, găsise de lucru ca asistent la facultate, se mutase şi îşi mobilase propriul apartament. Viaţa ei intrase într-o nouă fază şi, în timp ce bănuiesc că pot spune acelaşi lucru şi despre

mine, adevărul este că în ceea ce mă priveşte nu se schimbase nimic, în cazul în care nu se pune la socoteală faptul că acum ştiu cum să asamblez şi să dezasamblez opt tipuri de arme în loc de şase şi că am mai adăugat treisprezece kilograme la greutăţile pe care le ridic. Şi, bineînţeles, mi-am făcut datoria în a le da ruşilor ceva de gândit în caz că oscilau între a invada sau nu Germania cu zeci de divizii mecanizate.

Să nu mă înţelegeţi greşit. Eram în continuare îndrăgostit până peste cap de Savannah şi erau momente când încă simţeam profunzimea sentimentelor ei pentru mine. Multe momente, ca să fiu precis. A fost în mare parte o săptămână minunată. Cât timp era ea plecată, eu mă plimbam prin campus sau alergam în jurul pistei albastre ca cerul din apropierea terenului de baschet, profitând de mult doritul timp liber. Într-o zi, am găsit o sală de sport unde puteam să mă antrenez în timpul petrecut acolo şi, pentru că eram înrolat în armată, nici măcar nu mi-au cerut bani. De obicei, terminam antrenamentul şi făceam şi duş înainte ca Savannah să se

întoarcă acasă şi apoi petreceam restul după-amiezii împreună. Marţi seara am luat cina cu un grup de colegi de-ai ei în Chapel Hill. A fost mai distractiv decât credeam că va fi, având în vedere faptul că ieşeam cu nişte intelectuali de la şcoala de vară, iar majoritatea discuţiilor erau centrate pe psihologia juvenilă. Miercuri după-amiază, Savannah mi-a arătat cursurile pe care le urma şi mi-a făcut cunoştinţă cu profesorii ei. Mai târziu în aceeaşi după-amiază, ne-am întâlnit cu câteva dintre persoanele pe care le cunoscusem în seara precedentă. În seara aceea am luat la pachet nişte mâncare chinezească pe care am mâncat-o în apartamentul ei. Purta unul dintre acele topuri fără mâneci care-i accentuau bronzul şi singurul lucru la care mă puteam gândi era că era cea mai sexy femeie pe care o văzusem vreodată.

Joi am vrut să petrec timpul singur cu ea şi am decis să o surprind cu o seară specială în oraş. În timp ce ea era la ore şi lucra la studiul de caz, eu am mers la mall şi am cheltuit o mică avere pe un costum nou şi o cravată, şi o altă mică avere pe pantofi. Am

vrut să o văd îmbrăcată elegant şi am făcut o rezervare la un restaurant pe care mi l-a recomandat vânzătorul de pantofi ca fiind cel mai bun din oraş. Cinci stele, meniu exotic, chelneri la patru ace, tot tacâmul. Evident că nu i-am spus lui Savannah dinainte – la urma urmei, trebuia să fie o surpriză – dar, imediat ce a intrat pe uşă, am aflat că făcuse deja planuri să mai petrecem încă o seară cu aceiaşi prieteni cu care ne mai văzusem în ultimele câteva zile. Părea atât de încântată încât nu m-am mai deranjat să-i spun ce plănuisem eu.

Cu toate astea, nu eram doar dezamăgit, ci eram supărat. În ceea ce mă priveşte, eram mai mult decât fericit să-mi petrec o seară cu prietenii ei, chiar şi o după-amiază. Dar chiar în fiecare zi? După ce am stat despărţiţi un an şi mai aveam atât de puţin timp de petrecut împreună, mă deranja faptul că ea nu părea să împărtăşească aceeaşi dorinţă. În ultimele luni mi-am tot imaginat că o să petrecem împreună cât de mult timp o să putem, compensând pentru anul în care fusesem departe unul de celălalt. Dar ajungeam la concluzia că poate

mă înşelasem. Lucru care însemna... ce? Că nu era la fel de important pentru ea cum era pentru mine? Nu ştiam, dar având în vedere dispoziţia mea, probabil că trebuia să fi rămas în apartament şi să o las pe ea să se ducă singură. Am stat în schimb deoparte, refuzând să particip la conversaţie şi uitându-mă urât la toată lumea care se uita în direcţia mea. Pe parcursul anilor devenisem priceput să intimidez oameni, iar în seara aceea eram într-o formă grozavă. Savannah şi-a dat seama că eram supărat, dar de fiecare dată când mă întreba dacă mă deranja ceva, eram la apogeul stării mele pasiv-agresive şi negam că ar fi ceva în neregulă cu mine.

— Sunt doar obosit, am spus eu în schimb.

A încercat să îmbunătăţească lucrurile, recunosc. Mă lua de mână din când în când, îmi mai arunca un zâmbet atunci când credea că o să observ şi-mi dădea suc şi chipsuri. Totuşi, după o vreme, se sătură de atitudinea mea şi se lăsă bătută. Nu că aş condamna-o. Îmi spusesem punctul de vedere şi, într-un fel, faptul că începea să se supere mă umplea de o satisfacţie prin care

simţeam că eram chit. În drum spre casă abia dacă am vorbit şi, când ne-am băgat în pat, am dormit spate în spate. Până dimineaţa îmi trecuse şi eram gata să merg mai departe. Din nefericire, ei nu-i trecuse. Cât timp am fost ieşit să cumpăr ziarul, ea a plecat din apartament fără să se atingă de micul dejun şi am sfârşit prin a-mi bea singur cafeaua.

Ştiam că mersesem prea departe şi plănuiam să mă revanşez imediat ce se întorcea acasă. Voiam să fiu sincer cu privire la îngrijorările mele, să-i spun de cina pe care o plănuisem şi să-mi cer scuze pentru comportamentul meu. M-am gândit că va înţelege. Vom uita totul la o cină romantică în oraş. Era exact ceea ce credeam că aveam nevoie de vreme ce urma a doua zi să plecăm să petrecem week-end-ul cu tatăl meu la Wilmington.

Credeţi sau nu, chiar voiam să-l văd şi mi-am închipuit că, în felul lui, şi el aştepta vizita mea. Spre deosebire de Savannah, tata fusese dat la o parte din entuziasmul meu. Poate că nu a fost corect, dar Savannah juca un alt rol în viaţa mea la vremea aceea.

Am dat din cap. Savannah. Mereu Savannah. Am realizat că totul în excursia aceasta, totul în viaţa mea ducea mereu la ea.

Până la ora unu terminasem antrenamentul, mă spălasem, îmi împachetasem majoritatea lucrurilor şi sunasem la restaurant pentru a face o nouă rezervare. Ştiam programul lui Savannah şi am presupus că urma să vină în orice clipă.

Neavând nimic de făcut, m-am aşezat pe canapea şi am dat drumul la televizor. Emisiunile de sport, telenovelele, emisiunile informative şi talk-show-urile erau presărate cu reclame la avocaţi. Timpul trecea greu pe măsură ce aşteptam. M-am tot plimbat prin curte să mă uit în parcare după maşina ei şi mi-am verificat bagajul de trei sau patru ori. M-am gândit că Savannah este sigur în drum spre casă, aşa că mi-am ocupat timpul golind maşina de spălat vase. Câteva minute mai târziu, m-am spălat pe dinţi pentru a doua oară, după care am tras din nou cu ochiul pe fereastră. Nici urmă de Savannah. Am dat drumul la radio, am ascultat cântece

şi am schimbat postul de şase sau şapte ori înainte să-l închid. Am mers în curte din nou. Nimic. Se apropia de ora două. M-am întrebat unde era, am simţit cum rămăşiţele de supărare revin la suprafaţă, dar m-am străduit să le îndepărtez. Mi-am spus că probabil avea o explicaţie plauzibilă şi mi-am repetat acest lucru chiar şi atunci când nu mă convingea. Mi-am deschis geanta şi am scos ultimul roman al lui Stephen King. Mi-am pus un pahar cu apă cu gheaţă, m-am făcut confortabil pe canapea şi când am realizat că citeam aceeaşi propoziţie iar şi iar, am pus cartea deoparte.

Au mai trecut încă cincisprezece minute. Apoi treizeci. Când am auzit maşina lui Savannah în parcare, falca îmi era strânsă şi scrâşneam din dinţi. La trei şi un sfert, deschise uşa. Era toată un zâmbet, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

— Bună, John, spuse ea. Se duse la masă şi începu să-şi scoată lucrurile din rucsac. Îmi cer scuze că am întârziat, dar după oră a venit o studentă să-mi spună că îi plăcea cursul meu şi, datorită mie, voia să opteze pentru educaţie specială ca materie

principală. Îţi vine să crezi? Voia să o sfătuiesc ce să facă, ce ore să urmeze, care profesori erau mai buni... şi felul în care îmi asculta răspunsurile... Savannah îşi scutură capul. A fost atât de... recompensator. Felul în care fata aceasta îmi absorbea fiecare cuvânt... ei bine, mă face să simt că într-adevăr am ajutat pe cineva. Am mai auzit profesori vorbind despre experienţe de genul acesta, dar nu mi-am imaginat niciodată că mi se va întâmpla şi mie.

Am afişat un zâmbet forţat, iar ea fu încurajată să continue.

— În fine, m-a întrebat dacă aş avea ceva timp să discutăm şi chiar dacă i-am spus că am doar câteva minute, am ajuns din una în alta să mergem să luăm prânzul împreună. E o figură – are doar şaptesprezece ani, dar a absolvit liceul cu un an mai devreme. A trecut o grămadă de examene, aşa că e deja în anul doi şi frecventează şcoala de vară ca să poată merge şi mai departe. Trebuie s-o admiri.

Ar fi vrut să vadă un ecou al entuziasmului afişat pe faţa mea, dar nu am reuşit să-l exprim.

— Sună minunat, am spus eu în schimb.

Când am răspuns, Savannah păru să se uite cu adevărat la mine pentru prima dată şi eu nu am făcut niciun efort să-mi ascund sentimentele.

— Ce s-a întâmplat? întrebă ea.

— Nimic, am minţit eu.

Îşi puse rucsacul la o parte cu un oftat plin de dezgust.

— Nu vrei să vorbeşti despre asta? Bine. Dar ar trebui să ştii că începe să devină puţin obositor.

— Ce vrea să însemne asta?

Se răsuci spre mine.

— Chestia asta! Felul în care te porţi, spuse ea. Nu eşti aşa de greu de citit, John. Eşti supărat, dar nu vrei să-mi spui de ce.

Am ezitat, simţindu-mă în defensivă. Când am vorbit în sfârşit, m-am străduit să nu-mi tremure vocea.

— Bine, am spus eu, am crezut că o să vii acasă acum câteva ore...

Îşi ridică mâinile.

— Despre asta e vorba? Tocmai ţi-am explicat. Fie că mă crezi sau nu, am responsabilităţi acum. Şi, dacă nu mă înşel,

mi-am cerut scuze că am întârziat imediat ce am intrat pe uşă.

— Ştiu, dar...

— Dar ce? Scuza mea nu a fost destul de bună?

— Nu am spus asta.

— Atunci ce este?

Când nu mi-am găsit cuvintele, ea şi-a pus mâinile în şold.

— Vrei să ştii ce cred eu? Încă mai eşti supărat pentru aseară. Dar lasă-mă să ghicesc – nu vrei să vorbeşti nici despre asta, corect?

Am închis ochii.

— Aseară, tu...

— Eu? mă întrerupse ea şi începu să-şi scuture capul. O, nu – nu da vina pe mine pentru chestia asta! Eu nu am făcut nimic rău. Nu eu am început! Seara trecută ar fi putut fi distractivă – ar fi fost distractivă – dacă tu nu ai fi stat purtându-te de parcă ai fi vrut să împuşti pe cineva. Exagera. Sau poate din nou, nu exagera. Oricum, nu am spus nimic. Ea continuă. Ştii că a trebuit să mă scuz azi pentru tine? Şi cum m-am simţit când am făcut asta? Te-am ridicat în

slăvi un an întreg şi le-am spus prietenilor ce tip drăguţ eşti şi ce matur eşti şi ce mândră sunt de munca pe care o faci. Şi au sfârşit prin a vedea o faţă a ta pe care nici eu nu o mai văzusem. Ai fost pur şi simplu... nepoliticos.

— Te-ai gândit vreo clipă că poate mă purtam aşa pentru că nu voiam să fiu acolo?

Asta o opri, dar doar pentru o clipă. Îşi încrucişă braţele.

— Poate felul în care te-ai purtat aseară a fost motivul pentru care am întârziat azi.

Afirmaţia ei mă prinse cu garda jos. Nu mă gândisem la asta, dar nu asta era ideea.

— Îmi pare rău pentru aseară...

— Ar trebui să-ţi pară! ţipă ea, tăindu-mi-o din nou. Sunt prietenii mei!

— Ştiu că sunt prietenii tăi! am sărit eu, ridicându-mă cu putere de pe canapea. Ne-am văzut cu ei toată săptămâna!

— Şi asta ce vrea să însemne?

— Exact ce am spus. Poate am vrut să fiu singur cu tine. Te-ai gândit la asta?

— Vrei să fii singur cu mine? întrebă ea. Ei bine, lasă-mă să-ţi spun că nu te porţi ca atare. Am fost singuri azi de dimineaţă.

Suntem singuri de când am intrat pe uşă. Eram singuri când am încercat să fiu drăguţă şi să las totul în urmă, dar tot ce ai vrut tu să faci a fost să ne certăm.

— Nu vreau să ne certăm! am spus eu, făcând tot posibilul să nu ţip, dar ştiind că am eşuat. M-am întors cu spatele la ea, încercând să-mi ţin mânia în frâu, dar când am vorbit din nou, îmi auzeam tremuratul ameninţător din voce. Nu vreau decât ca lucrurile să fie la fel cum erau. Ca vara trecută.

— Ce-i cu vara trecută?

Uram chestia asta. Nu voiam să-i spun că nu mă mai simţeam important. Ce voiam eu era ca şi cum i-ai cere cuiva să te iubească, iar asta nu mergea niciodată. Am încercat, în schimb, să merg pe lângă subiect.

— Vara trecută am simţit că am avut mai mult timp să fim împreună.

— Nu, nu am avut, a protestat ea. Am lucrat la construirea caselor toată ziua. Îţi aminteşti?

Avea dreptate, bineînţeles. Cel puţin, parţial. Am încercat din nou.

— Nu spun că are prea mult sens, dar se

pare că am avut mai mult timp să stăm de vorbă anul trecut.

— Şi asta te-a tot deranjat? Faptul că sunt ocupată? Că am o viaţă? Ce vrei să fac? Să chiulesc toată săptămâna de la ore? Să spun că sunt bolnavă când trebuie să predau? Să nu-mi fac temele?

— Nu...

— Atunci ce vrei?

— Nu ştiu.

— Dar eşti dispus să mă umileşti în faţa prietenilor mei?

— Nu te-am umilit, am protestat eu.

— Nu? Atunci de ce m-a tras Tricia deoparte azi? De ce a simţit nevoia să-mi spună că nu avem nimic în comun şi că puteam găsi pe cineva mult mai bun?

M-a durut afirmaţia ei, dar nu cred că şi-a dat seama de efect. Furia face chestia asta imposibilă, iar eu eram foarte conştient de asta.

— Tot ce voiam era să fiu singur cu tine aseară. Asta e tot ce încerc să-ţi spun.

Cuvintele mele nu avură niciun efect asupra ei.

— Şi atunci de ce nu mi-ai spus şi mie

asta? vru ea să ştie în schimb. Să spui ceva de genul „Ar fi OK dacă am face altceva? Nu prea am chef să ies cu oameni.“ Asta e tot ce ar fi trebuit să zici. Nu citesc gândurile oamenilor, John.

Am deschis gura să răspund, dar nu am spus nimic. În schimb, m-am întors şi m-am dus în cealaltă parte a camerei. M-am holbat la poarta curţii, nu atât înfuriat de ceea ce spusese, cât mai des... *trist*. M-a lovit faptul că o pierdusem cumva, şi nu am ştiut dacă era din cauză că făcusem din ţânţar armăsar sau pentru că înţelesesem prea bine tot ceea ce se întâmpla între noi.

Nu mai voiam să vorbesc despre asta. Nu m-am priceput niciodată la vorbit şi mi-am dat seama că ce voiam cu adevărat era ca ea să traverseze camera şi să-şi pună braţele în jurul meu, să spună că înţelege ce mă deranjează cu adevărat şi că nu aveam de ce să-mi fac griji.

Dar niciunul dintre aceste lucruri nu se întâmplă. În schimb, am vorbit cu faţa la fereastră, simţindu-mă ciudat de singur.

— Ai dreptate, am spus eu. Ar fi trebuit să-ţi spun. Şi îmi pare rău. Şi îmi pare rău şi

pentru felul în care m-am purtat aseară şi îmi pare rău că m-am supărat pentru că ai întârziat. Pur şi simplu eu am vrut să te văd cât de mult se putea pe parcursul acestei permisii.

— O spui de parcă nu ai crede că şi eu îmi doresc acelaşi lucru.

M-am întors.

— Să fiu sincer, am spus eu, nu sunt sigur că-ţi doreşti.

Şi spunând acestea, m-am îndreptat spre uşă.

Am fost plecat până la căderea serii.

Nu ştiam unde să plec sau măcar de ce plecasem, tot ce ştiam era că vreau să fiu singur. Am început să merg prin campus sub un soare arzător şi m-am trezit mişcându-mă de la o umbră de copac la cealaltă. Nu m-am uitat să văd dacă ea venea după mine; ştiam că nu venea.

M-am oprit să-mi cumpăr nişte apă rece de la centrul studenţesc, dar chiar dacă era relativ gol, iar aerul răcoritor, nu am rămas. Simţeam nevoia să transpir, ca şi cum aş fi vrut să mă purific de mânie, de tristeţe şi de

dezamăgire, sentimente pe care nu le puteam îndepărta.

De un lucru eram sigur: Savannah intrase pe uşă pregătită pentru o ceartă. Răspunsurile ei veniseră prea rapid şi mi-am dat seama că păreau mai degrabă repetate decât spontane, ca şi cum propria ei mânie stătuse în stare latentă pe parcursul zilei. Ştia exact cum aveam să reacţionez şi, deşi poate că meritam furia ei bazată pe felul în care mă purtasem cu o seară în urmă, faptul că nu părea să-i pese de propria vină sau de sentimentele mele m-a frământat toată după-amiaza.

Umbrele se măreau pe măsură ce soarele începea să apună, dar eu nu eram încă pregătit să mă întorc. În schimb, am cumpărat vreo două felii de pizza şi o bere de la unul dintre acele magazine mici care depind de studenţi pentru a supravieţui. Am terminat de mâncat, am mai mers puţin, după care am început, într-un final, să mă îndrept spre apartament. Deja se făcuse ora nouă, iar frământarea emoţională prin care trecusem mă lăsase sleit de puteri. Apropiindu-mă de stradă, am observat că

maşina lui Savannah era încă în acelaşi loc. Am văzut o lampă strălucind în dormitor. În restul apartamentului era întuneric.

M-am întrebat dacă uşa avea să fie încuiată, dar mânerul se răsuci cu uşurinţă când l-am încercat. Uşa de la dormitor era întredeschisă, lumina revărsându-se pe hol, iar eu m-am gândit dacă să mă apropii sau să rămân în sufragerie. Nu voiam să-i înfrunt furia, dar am tras adânc aer în piept şi am luat-o pe holul scurt. Am băgat capul pe uşă. Stătea pe pat îmbrăcată într-o cămaşă mult prea mare, din acelea care ajung până la jumătatea coapsei. Îşi ridică privirea dintr-o revistă şi afişă un zâmbet forţat.

— Hei, am spus eu.

— Hei.

Am traversat camera şi m-am aşezat pe marginea patului.

— Îmi pare rău, am spus eu. Pentru tot. Aveai dreptate. M-am purtat ca un ticălos aseară şi nu ar fi trebuit să te fac de râs în faţa prietenilor tăi. Şi nu ar fi trebuit să mă supăr atât de tare că ai întârziat. Nu se va mai întâmpla.

Mă surprinse prin faptul că bătu uşor cu mâna pe saltea.

— Vino aici, şopti ea.

M-am mişcat pe pat, m-am sprijinit de tăblia patului şi mi-am strecurat braţul în jurul ei. Ea se sprijini de mine, iar eu am putut să-i simt bătăile inimii.

— Nu vreau să mă mai cert, spuse ea.

— Nici eu.

Când i-am mângâiat braţul, ea a oftat.

— Unde ai fost?

— Nicăieri, de fapt, am spus eu. M-am plimbat prin campus. Am mâncat nişte pizza. M-am gândit mult.

— La mine.

— La tine. La mine. La noi.

Ea dădu din cap.

— Şi eu, spuse ea. Mai eşti supărat?

— Nu. Am fost, dar sunt prea obosit să mai fiu supărat.

— Şi eu la fel, repetă ea. Îşi ridică privirea să se uite la mine. Vreau să-ţi spun la ce m-am gândit cât ai fost plecat. Pot să fac asta?

— Normal, am răspuns.

— Mi-am dat seama că eu ar trebui să fiu cea care să-şi ceară scuze. Mă refer la faptul

că am petrecut atât de mult timp cu prietenii mei. Cred că de asta m-am supărat mai devreme. Mi-am dat seama ce încercai să spui, dar nu am vrut să aud, pentru că ştiam că aveai dreptate. Parţial, cel puţin. Dar raţionamentul tău a fost greşit. M-am uitat derutat la ea. Ea continuă. Tu crezi că te-am făcut să petreci atâta timp cu prietenii mei pentru că nu mai eşti la fel de important pentru mine cum erai, nu? Nu a aşteptat un răspuns. Dar nu acesta este motivul. Este exact pe dos. Am făcut asta tocmai pentru că eşti atât de important pentru mine. Nu atât de mult pentru că voiam să-mi cunoşti prietenii şi ei să te cunoască pe tine, cât pentru mine.

Ea se opri confuză.

— Nu înţeleg ce vrei să spui.

— Îţi mai aminteşti când ţi-am spus că faptul că sunt cu tine îmi dă putere?

Când am dat din cap, îşi trecu degetele pe pieptul meu.

— Am vorbit serios. Vara trecută a însemnat atât de mult pentru mine. Mai mult decât ţi-ai putea imagina, şi când ai plecat, am fost o epavă. Întreabă-l pe Tim.

Abia dacă mai lucram la case. Ştiu că ţi-am trimis scrisorile acelea prin care te-am făcut să crezi că totul e bine şi frumos, dar nu era. Plângeam în fiecare noapte, şi în fiecare zi stăteam pe plajă imaginându-mi şi sperând că vei apărea plimbându-te pe plajă. De câte ori vedeam pe cineva cu o tunsoare cazonă, simţeam cum îmi bate inima mai tare, chiar dacă ştiam că nu eşti tu. Dar tocmai asta era problema. Aş fi vrut să fii tu. De fiecare dată. Ştiu că ceea ce faci este important şi înţeleg că eşti trimis peste mări şi ţări, dar nu cred că am înţeles cât de greu urma să-mi fie fără tine prin preajmă. Părea că lipsa ta aproape mă ucide şi mi-a luat foarte mult timp să mă simt normală din nou. Şi în permisia asta, oricât de mult am vrut să te văd, oricât de mult te iubesc, o parte din mine este îngrozită de faptul că o să mă rup iar în bucăţi atunci când vei pleca. Mă simt trasă în două direcţii, iar reacţia mea a fost să fac orice ca să nu mai trec prin ce am trecut în anul precedent. Aşa că am încercat să ne ocupăm timpul cât mai mult, înţelegi? Ca să nu îmi frâng inima din nou. Mi-am simţit gâtul strângându-se, dar nu am spus

nimic. Între timp, ea continuă. Astăzi mi-am dat seama că în demersul meu, îţi făceam rău. Nu a fost corect faţă de tine, dar în acelaşi timp, încercam să fiu corectă şi faţă de mine. Peste o săptămână o să pleci iar, şi eu sunt cea care va trebui să vadă cum va putea trăi după aceea. Unii oameni pot să facă asta. Tu poţi să faci asta. Dar pentru mine...

Se uită la mâinile ei şi pentru o vreme tăcu.

— Nu ştiu ce să spun, am recunoscut eu întru totul.

În ciuda firii ei, râse.

— Nu vreau un răspuns, spuse ea, pentru că nu cred că este vreunul. Dar ştiu că nu vreau să te rănesc. Asta e tot ce ştiu. Pur şi simplu, sper că voi găsi o cale să fiu mai puternică vara asta.

— Putem oricând să ne antrenăm împreună, am glumit eu cu jumătate de gură şi am fost bucuros să aud sunetul râsului ei.

— Da, asta o să meargă. Zece exerciţii la bară şi o să fiu ca nouă, nu? Aş vrea să fie atât de uşor. Dar mă descurc eu. Poate că nu o să fie uşor, cel puţin de data asta nu va

mai fi un an întreg. Asta tot încercam să-mi amintesc azi. Că vei veni acasă de Crăciun. După câteva luni, se va termina totul.

Am strâns-o în braţe, simţind căldura corpului ei lipit de al meu. I-am simţit degetele prin materialul subţire al cămăşii şi am simţit cum trăgea uşor, scoţându-mi la iveală pielea abdomenului. Senzaţia era electrică. I-am savurat atingerea şi m-am aplecat să o sărut.

Am simţit un alt tip de pasiune în sărutul ei, ceva vibrant şi viu. Am simţit limba ei jucându-se cu a mea, conştient de felul în care reacţiona trupul ei şi am respirat adânc atunci când degetele ei au început să alunece spre nasturii blugilor mei. Când mâinile au alunecat mai jos, mi-am dat seama că era goală pe sub cămaşă. Desfăcu nasturii şi deşi nu voiam nimic mai mult decât să continue, m-am forţat să mă îndepărtez, să mă opresc înainte ca totul să meargă prea departe, să pot preveni ceva de care nu eram încă sigur că era pregătită să facă.

Mi-a simţit ezitarea, dar până să apuc să mă gândesc la asta ea se ridică brusc şi-şi

scoase cămaşa. Respiraţia mi se acceleră pe măsură ce o priveam şi, deodată, se aplecă în faţă şi-mi ridică şi mie cămaşa. Îmi sărută abdomenul şi coastele, apoi pieptul şi am simţit cum mâinile ei au început să tragă de blugii mei.

M-am ridicat din pat şi mi-am scos cămaşa, iar apoi mi-am lăsat blugii să cadă pe podea. I-am sărutat gâtul şi umerii şi i-am simţit căldura respiraţiei în urechea mea. Senzaţia pielii ei peste a mea era ca focul şi am început să facem dragoste.

A fost exact cum am visat că va fi, şi când am terminat, mi-am înfăşurat braţele în jurul lui Savannah, încercând să înregistrez amintirea fiecărei senzaţii. I-am şoptit în întuneric cât de mult o iubesc.

Am făcut dragoste şi a doua oară, şi când Savannah a adormit într-un final, m-am trezit uitându-mă la ea. Totul la ea era extraordinar de liniştit, dar, din nu ştiu ce motiv, nu puteam să evit o senzaţie sâcâitoare de panică. Oricât de tandru şi excitant fusese, nu am putut să nu mă întreb dacă nu a fost cumva o urmă de disperare în faptele noastre, ca şi cum ne

ţineam amândoi strâns de speranţa că asta ne va susţine relaţia când vom trece prin ceea ce ne va rezerva viitorul.

PAISPREZECE

Am petrecut timpul care ne-a mai rămas din permisia mea cum sperasem iniţial. În afară de week-end-ul petrecut cu tatăl meu – în timpul căruia a gătit pentru noi şi a vorbit despre monede la nesfârşit am stat singuri cât de mult am putut. Când ne-am întors în Chapel Hill, odată ce Savannah termina orele, ne petreceam după-amiezile şi serile împreună. Ne-am plimbat prin magazinele de pe strada Franklin, am mers la Muzeul de Istorie al Carolinei de Nord din Raleigh şi chiar am petrecut câteva ore la Grădina Zoologică a Carolinei de Nord. În penultima mea seară înainte de plecare, am luat cina în restaurantul acela pretenţios pe care mi-l recomandase vânzătorul de pantofi. Nu m-a lăsat să trag cu ochiul în timp ce se pregătea, dar când a ieşit în sfârşit din baie, arăta absolut încântător. Mă mai uitam la ea printre înghiţituri, gândindu-mă cât de norocos eram să fiu cu ea.

Nu am făcut dragoste din nou. După ce am petrecut noaptea împreună, m-am trezit a

doua zi dimineaţă şi am găsit-o pe Savannah studiindu-mă, lacrimile curgându-i pe obraji. Înainte să apuc să o întreb ce s-a întâmplat, mi-a pus un deget peste buze şi şi-a scuturat capul, dorind să nu vorbesc.

— Noaptea trecută a fost minunată, spuse ea, dar nu vreau să vorbesc despre asta. Mi-am înfăşurat în schimb braţele în jurul ei, ascultând sunetul respiraţiei ei. Am ştiut în acel moment că se schimbase ceva între noi, dar la vremea aceea, nu am avut curajul să aflu ce anume.

În dimineaţa în care am plecat, Savannah m-a condus la aeroport. Am stat împreună la poartă aşteptând să mi se anunţe zborul, degetul ei mare făcând cerculeţe pe podul palmei mele. Când a venit timpul să mă urc în avion, ea mi-a căzut în braţe şi a început să plângă. Când a văzut ce faţă am făcut, se forţă să râdă, dar eu am auzit tristeţea din râsul ei.

— Ştiu că am promis, spuse ea, dar nu mă pot abţine.

— Totul va fi bine, am spus eu. Nu sunt decât şase luni. La cât eşti de ocupată vei fii surprinsă cât de repede vor trece.

— Uşor de zis, spuse ea trăgându-şi nasul. Dar ai dreptate. Voi fi mai puternică de data asta. O să fie bine.

I-am scrutat faţa în căutarea unui semn de negare, dar nu am găsit niciunul.

— Serios, spuse ea. O să mă descurc.

Am dat din cap şi, timp de câteva minute lungi, nu am făcut altceva decât să ne uităm unul la altul.

— O să-ţi aminteşti să priveşti luna plină? mă întrebă ea.

— De fiecare dată, am promis eu.

Ne-am sărutat pentru ultima dată. Am strâns-o la piept şi i-am şoptit că o iubesc, după care m-am forţat să-i dau drumul. Mi-am aruncat bagajul peste umăr şi m-am îndreptat către rampă. Trăgând cu ochiul peste umăr, mi-am dat seama că Savannah dispăruse deja, ascunsă undeva în mulţime.

În avion, m-am lăsat pe spate în scaun, rugându-mă ca Savannah să fi spus adevărul. Deşi ştiam că mă iubeşte şi ţine la mine, am înţeles deodată că dragostea şi grija nu sunt mereu de ajuns. Acestea reprezentau cărămizile de beton ale relaţiei noastre, dar erau instabile fără mortarul

format din timpul petrecut împreună, timp în care să nu atârne asupra noastră ameninţarea iminentă a despărţirii. Deşi nu voiam să recunosc, erau multe lucruri despre ea pe care nu le ştiam. Nu realizasem cât de mult o afectase plecarea mea de anul trecut şi, în ciuda faptului că m-am gândit cu frică multe ore la asta, nu eram sigur cum o va afecta acum. Relaţia noastră, am simţit eu cu greutate în piept, începea să semene cu răsucirea unui titirez. Când eram împreună aveam puterea să-l menţinem în mişcare, iar rezultatul era frumos şi magic şi ca un sentiment aproape copilăresc de uimire; când eram departe unul de celălalt, rotirea începea, în mod inevitabil, să încetinească. Deveneam şovăitori şi instabili şi ştiam că trebuia să găsesc o cale să nu ne răsturnăm.

Îmi învăţasem lecţia de anul trecut. Nu numai că i-am scris şi mai multe scrisori din Germania în iulie şi în august, dar o şi sunam mai des. Ascultam cu atenţie pe parcursul fiecărei conversaţii, încercând să disting orice semn de depresie şi tânjind să aud orice cuvânt de afecţiune sau dorinţă.

La început, aveam emoţii înainte să sun; pe la sfârşitul verii, abia aşteptam. Cursurile ei mergeau bine. A petrecut câteva săptămâni cu părinţii, apoi a început semestrul de toamnă. În prima săptămână din septembrie am început să număr zilele până la eliberare. Mai erau o sută. Era mai uşor să vorbesc în zile decât în săptămâni sau luni; lucrul acesta făcea cumva ca distanţa dintre noi să se micşoreze într-un mod mult mai intim, ceva ce amândoi ştiam că putem îndura. Ce-a fost mai greu a trecut, ne aminteam noi mereu, şi mi-am dat seama că pe măsură ce tăiam zilele din calendar, grijile pe care le avusesem cu privire la relaţia noastră începuseră să se diminueze. Eram sigur că nu mai exista nimic pe lume care să ne împiedice să fim împreună.

Apoi a venit 11 septembrie.

CINCISPREZECE

De un lucru sunt sigur: imaginile zilei de 11 septembrie mă vor urmări toată viaţa. Am privit fumul ce înconjura Turnurile Gemene şi Pentagonul şi am văzut feţele îngrozite ale oamenilor din jurul meu pe când priveau persoanele care se îndreptau spre propria moarte. Am privit prăbuşirea clădirilor şi norul masiv de praf şi molozul

care se ridica în locul lor. Am simţit furie în timp ce Casa Albă era evacuată.

În câteva ore, am ştiut că Statele Unite vor răspunde atacului şi că serviciile armate vor deschide calea. Baza era în alertă maximă şi mă îndoiesc că a mai fost vreodată un moment în care să fiu atât de mândru de oamenii mei. În zilele care au urmat, părea că toate neînţelegerile personale şi afiliaţiile politice de orice fel dispăruseră. Pentru o scurtă perioadă de timp, am fost toţi, pur şi simplu, americani.

Birourile de recrutare au început să se umple în toată ţara de bărbaţi care voiau să se înroleze. În rândul nostru, a celor deja înrolaţi, dorinţa de a ne servi patria era mai puternică decât fusese vreodată. Tony a fost primul dintre bărbaţii din detaşamentul meu care şi-a prelungit şederea cu încă doi ani şi, unul câte unul, fiecare soldat l-a urmat. Chiar şi eu, care îmi aşteptam eliberarea onorabilă în decembrie şi numărasem zilele până să mă întorc acasă la Savannah, am fost cuprins de patimă şi m-am trezit prelungindu-mi serviciul.

Ar fi uşor de spus că am fost influenţat de

ceea ce se întâmpla în jurul meu şi că acesta a fost motivul deciziei pe care am luat-o. Dar asta nu e decât o scuză. Evident, am fost prins în acelaşi val patriotic, dar, mai mult decât atât, am fost prins de legăturile înfrăţite de prietenie şi de responsabilitate. Îmi ştiam oamenii, ţineam la ei şi mi-ar fi părut o laşitate de neînchipuit din partea mea să-i abandonez în asemenea momente. Trecuserăm prin prea multe împreună ca să mă pot gândi la ideea de a părăsi serviciul în acele zile negre ale anului 2001.

Am sunat-o pe Savannah să-i spun veştile. La început, a fost alături de mine. Ca toţi ceilalţi, fusese îngrozită de cele întâmplate şi înţelesese sentimentul de datorie care mă apăsa, chiar înainte să încerc să-i explic. Spuse că era mândră de mine.

Dar realitatea se instală în scurt timp. Prin faptul că am ales să-mi servesc ţara, am făcut un sacrificiu. Deşi investigaţiile cu privire la făptaşi s-au finalizat repede, sfârşitul anului 2001 a fost lipsit de evenimente pentru noi. Divizia noastră de infanterie nu a jucat niciun rol în răsturnarea guvernului taliban din

Afganistan, o dezamăgire pentru toţi din detaşamentul meu. Ne-am petrecut în schimb cea mai mare parte a iernii şi a primăverii mergând la antrenament, pregătindu-ne pentru ceea ce toată lumea ştia că va fi invazia în Irak.

Mi se pare că exact în această perioadă scrisorile de la Savannah au început să se schimbe. Dacă la început veneau săptămânal, apoi au început să vină la zece zile, odată cu trecerea timpului, primeam o scrisoare la două săptămâni. Am încercat să mă consolez cu faptul că tonul din scrisori nu se modificase dar, în timp, până şi acesta a suferit schimbări. Dispăruseră total pasajele în care descria cum îşi imagina viaţa noastră împreună, pasaje care în trecut mă umpluseră mereu de nerăbdare. Ştiam amândoi că visul acela era acum la doi ani distanţă. Dacă scria despre un viitor atât de îndepărtat, îşi amintea cât de mult mai era, lucru dureros pentru amândoi.

Când a venit luna mai, m-am consolat cu gândul că cel puţin vom avea posibilitatea să ne vedem în următoarea mea permisie. Cu toate acestea, soarta a conspirat împotriva

noastră din nou, chiar cu câteva zile înainte de întoarcerea mea acasă. Ofiţerul meu de comandă a cerut o întrevedere şi, când m-am prezentat în biroul său, mi-a spus să iau loc. Tatăl meu, îmi spuse el, suferise un atac de cord major, iar el deja înaintase cererea şi îmi aprobase permisia de urgenţă la care aveam dreptul. În loc să mă îndrept spre Chapel Hill şi spre cele două săptămâni minunate cu Savannah, am mers la Wilmington şi mi-am petrecut zilele la capătul patului tatălui meu, respirând mirosul antiseptic care întotdeauna mă făcea să mă gândesc mai puţin la vindecare decât la moarte. Când am ajuns, tatăl meu se afla la terapie intensivă; a stat acolo aproape pe toată durata permisiei mele. Pielea avea o paloare cenuşie, iar respiraţia era rapidă şi slabă. În prima săptămână a oscilat între cunoştinţă şi inconştienţă, dar atunci când era treaz, am observat emoţii la tatăl meu pe care le văzusem rar şi niciodată în combinaţie: frică disperată, confuzie temporară şi o recunoştinţă covârşitoare că mă aflam lângă el. L-am luat de mână de mai multe ori, o altă premieră din viaţa

mea. Nu putea vorbi din cauza tubului pe care-l avea inserat în gât, aşa că am vorbit eu pentru amândoi. Deşi i-am povestit şi câte ceva din cele întâmplate în bază, i-am vorbit în principal despre monede. I-am citit revista *Foaia Gri*; când am terminat-o, am mers acasă şi am luat copii vechi care îi umpleau sertarele şi i le-am citit şi pe acelea. Am căutat monede pe internet – pe site-uri precum Monede Rare David Hall şi Numismatice Legendare – şi i-am spus ce se oferea, precum şi ultimele preţuri. Preţurile mă uimiră şi am bănuit că această colecţie a tatălui meu, în ciuda scăderii preţurilor la monede de vreme ce aurul nu mai era în perioada lui de glorie, era de zece ori mai valoroasă decât casa pe care o deţinuse atâţia ani. Tatăl meu, care nu era capabil să stăpânească nici măcar simpla artă a conversaţiei, devenise mai bogat decât oricine dintre cunoscuţii mei.

Tatăl meu nu era interesat de valoarea lor. Ochii lui mă străfulgerau ori de câte ori menţionam aspectul acesta şi mi-am amintit în scurt timp ceea ce uitasem cumva: faptul că, pentru el, căutarea monedelor era de

departe mult mai interesantă decât monedele în sine şi fiecare exemplar reprezenta o poveste cu un final fericit. Cu ideea aceasta în mine, mi-am stors creierii, făcând tot posibilul să-mi amintesc acele monede pe care le găsiserăm împreună. Pentru că tatăl meu păstra nişte registre excepţionale, m-am uitat peste ele înainte să merg la culcare şi, încetul cu încetul, amintirile au început să-mi revină. A doua zi urma să-i amintesc despre călătoriile noastre la Raleigh, la Charlotte sau la Savannah. În ciuda faptului că nici măcar doctorii nu ştiau dacă avea să-şi revină, tatăl meu a zâmbit în acele săptămâni mai mult decât îmi amintesc să fi zâmbit vreodată. S-a întors acasă cu o zi înainte de încheierea permisiei mele, iar spitalul a aranjat ca cineva să vină să-l verifice în timp ce-şi continua recuperarea.

Dar dacă şederea mea la spital mi-a întărit relaţia cu tata, nu a făcut nimic pentru relaţia mea cu Savannah. Nu mă înţelegeţi greşit – venea la mine cât de des putea, fiind şi susţinătoare şi solidară cu mine. Dar pentru că am petrecut atât de mult timp la

spital, fisurile care apăruseră în relaţia noastră nu s-au ameliorat. Să fiu sincer, nu eram sigur ce anume voiam de la ea: când era acolo, simţeam că aş vrea să fiu singur cu tatăl meu, dar când nu era, o voiam alături de mine. Într-un fel, Savannah naviga pe acest teren minat, fără să reacţioneze la nicio constrângere către care îi redirecţionam calea. Părea să ştie ce gândeam şi anticipa ce voiam, chiar mai bine decât o făceam eu.

Şi totuşi, aveam nevoie să petrecem timp împreună. Singuri. Dacă relaţia noastră era o baterie, timpul pe care-l petreceam departe unul de altul o epuiza neîncetat şi aveam amândoi nevoie de timp pentru a o reîncărca. Într-o zi, pe când stăteam cu tatăl meu la spital şi ascultam sunetul sacadat al aparatului de monitorizat bătăile inimii, mi-am dat seama că eu şi Savannah am petrecut împreună doar 4 din ultimele 104 săptămâni. Mai puţin de 5 procente. Chiar şi cu scrisori şi cu telefoane, mă trezeam uneori întrebându-mă cum a supravieţuit relaţia noastră atât de mult.

Reuşeam într-adevăr să mai ieşim la

plimbare şi am luat cina împreună de două ori. Dar din cauza faptului că Savannah preda şi participa la cursuri din nou, îi era imposibil să rămână. Am încercat să nu o condamn pentru asta şi atunci când o făceam, terminam prin a ne certa. Uram chestia asta, la fel cum o ura şi ea, dar niciunul dintre noi nu părea să o poată opri. Deşi ea nu spunea nimic şi chiar nega totul atunci când îi spuneam ce gândesc, ştiam că problema de bază era faptul că trebuia să fiu acasă de tot şi nu eram. A fost prima şi singura dată când Savannah m-a minţit.

Am încercat să trecem peste discuţiile în contradictoriu cât de bine am putut, iar luatul la revedere a fost o altă chestiune dureroasă, deşi mai puţin decât data trecută. M-aş fi consolat să cred că era din cauză că începusem să ne obişnuim sau că ne maturizam amândoi, dar când eram în avion, am ştiut că se schimbase ceva irevocabil între noi. Au curs mai puţine lacrimi, pentru că intensitatea sentimentului dintre noi pălise.

A fost o concluzie dureroasă şi, în prima noapte cu lună plină, m-am trezit colindând

terenul pustiu de fotbal. Şi aşa cum promisesem, mi-am amintit timpul petrecut cu Savannah în prima mea permisie. M-am gândit şi la a doua permisie, dar în mod bizar nu am vrut să mă gândesc la o a treia permisie pentru că ştiam, cred, de pe atunci ce avea să prevestească.

Odată cu trecerea verii, starea tatălui meu a continuat să se îmbunătăţească, chiar dacă într-un ritm lent. În scrisorile sale, îmi povestea că s-a obişnuit să se plimbe prin cartier de trei ori pe zi, fiecare drum fiind de exact douăzeci de minute, dar chiar şi asta îi era greu. Dacă era şi o parte bună a lucrurilor, atunci aceasta era că i se dădea ocazia să-şi umple şi el zilele cu ceva, acum că ieşise la pensie – mă refer la ceva în afară de monede. Pe când el, îmi trimitea scrisori chiar mai des, eu am început să-l sun marţea şi vinerea la ora treisprezece fix, după ora lui, doar să mă asigur că e totul în regulă. Am fost atent la orice semn de oboseală din vocea lui şi îi aminteam în mod constant să mănânce bine, să doarmă suficient şi să-şi ia medicamentele. De fiecare dată vorbeam mai mult eu. Tatei i se

părea şi mai dureroasă conversaţia la telefon decât cea faţă în faţă şi întotdeauna părea ca şi cum nu-şi dorea nimic mai mult decât să închidă telefonul cât mai repede. În timp, m-am obişnuit să-l tachinez cu asta şi nu am fost niciodată sigur dacă ştia că glumeam. Lucrul acesta mă amuza şi uneori râdeam; deşi nu râdea şi el, tonul îi devenea brusc mai relaxat, chiar dacă numai temporar, înainte să se lase iar cuprins de tăcere. Era OK. Ştiam că abia aştepta să-l sun. Mereu răspundea de la primul apel şi nu-mi era greu să-mi imaginez că se uita la ceas şi aştepta să sun.

August deveni septembrie şi apoi octombrie. Savannah şi-a terminat cursurile la Chapel Hill şi s-a mutat înapoi acasă, în timp ce îşi căuta un serviciu. Am citit în ziare că Organizaţia Naţiunilor Unite şi ţările europene voiau să găsească o cale să ne împiedice să intrăm în război cu Irakul. În capitalele aliaţilor noştri NATO lucrurile erau tensionate; la ştiri, apăreau demonstraţii ale cetăţenilor şi proclamaţii vehemente făcute de liderii lor cum că Statele Unite urmau să facă o greşeală

îngrozitoare. Între timp, liderii noştri au încercat să se răzgândească. Eu şi toţi cei din detaşamentul meu am continuat să ne vedem de treaba noastră şi să ne antrenăm pentru a putea face faţă inevitabilului, cu o ambiţie îndârjită. Apoi, în noiembrie, eu şi detaşamentul meu ne-am întors în Kosovo *iar*. Nu am stat mult acolo, dar a fost mai mult decât suficient. Eram deja sătul de Balcani şi mai eram sătul şi de menţinerea păcii. Şi mai important, eu şi ceilalţi soldaţi ştiam că războiul din Orientul Mijlociu avea să izbucnească, fie că voia sau nu Europa.

În tot acest timp, scrisorile de la Savannah veneau cu regularitate şi la fel erau şi telefoanele pe care i le dădeam eu. De obicei, o sunam înainte de răsărit, aşa cum făcusem dintotdeauna – la ea era în jur de miezul nopţii – şi, deşi în trecut mereu dădeam de ea, acum am văzut că de mai multe ori nu era acasă. Deşi am încercat să mă conving că era în oraş cu prietenii sau părinţii ei, era greu să mă abţin să nu-mi umble mintea aiurea. După ce închideam telefonul, mă trezeam imaginându-mi că a întâlnit un alt bărbat la care ţinea. Uneori sunam încă de

două sau de trei ori în ora următoare, înfuriindu-mă cu fiecare apel care nu primea răspuns.

Aş fi putut să o întreb unde a fost atunci când răspundea, dar nu am făcut-o niciodată. Nici ea nu se oferea întotdeauna să mă informeze. Ştiu că am greşit prin faptul că am tăcut, pur şi simplu pentru că îmi era imposibil să îndepărtez întrebarea din minte, chiar şi când încercam să mă concentrez asupra conversaţiei care se desfăşura. De cele mai multe ori, eram tensionat la telefon, iar răspunsurile ei erau de asemenea tensionate. Prea des, conversaţiile noastre erau mai puţin un schimb fericit de afecţiune şi mai mult un schimb rudimentar de informaţii. După ce închideam, mă uram mereu pentru gelozia pe care o simţeam şi mă muştruluiam zdravăn în următoarele zile, promiţându-mi că nu voi lăsa să se întâmple iar.

Cu toate acestea, cu alte ocazii, Savannah se dovedea a fi exact persoana pe care mi-o aminteam şi-mi dădeam seama cât de mult mai ţinea încă la mine. În tot acest timp, eu o iubeam la fel de mult ca întotdeauna şi

tânjeam uneori după momentele simple din trecut. Ştiam, bineînţeles, ce se întâmpla. Pe măsură ce ne îndepărtam unul de altul, deveneam din ce în ce mai disperat să păstrez ceea ce împărtăşisem odată; cu toate acestea, ca un cerc vicios, disperarea mea ne făcu să ne îndepărtăm şi mai tare.

Am început să ne certăm. După cearta pe care o avusesem în apartamentul ei în a doua mea permisie, mi-a fost greu să-i spun ce simt şi, indiferent ce spunea ea, nu puteam să-mi scot din cap faptul că eram dus de nas şi că ea nu încerca deloc să-mi îndepărteze grijile. Uram acele apeluri telefonice chiar mai mult decât gelozia, chiar dacă ştiam că cele două se întrepătrundeau.

În ciuda problemelor pe care le aveam, nu m-am îndoit niciodată că nu vom trece peste ele. Voiam o viaţă cu Savannah mai mult decât orice pe lume. În decembrie am început să o sun mai regulat şi am făcut tot posibilul să-mi ţin gelozia în frâu. Mă forţam să fiu vesel la telefon, în speranţa că va vrea să mă audă. Credeam că lucrurile se îmbunătăţeau şi chiar aşa şi era la

suprafaţă, dar cu patru zile înainte de Crăciun i-am amintit că urma să vin acasă în mai puţin de un an. În locul răspunsului entuziasmat pe care-l aşteptam, ea tăcu. Nu auzeam decât sunetul respiraţiei ei.

— M-ai auzit? am întrebat eu.

— Mda, spuse ea pe un ton blând. Doar că am mai auzit asta o dată.

Era adevărat şi amândoi ştiam asta, dar nu am dormit bine aproape o săptămână.

Luna plină căzu de Anul Nou şi, deşi am mers afară să mă uit la ea şi mi-am amintit săptămâna în care ne-am îndrăgostit unul de altul, imaginile erau confuze ca şi cum ar fi fost înceţoşate de tristeţea copleşitoare pe care o simţeam în suflet. Pe drumul de întoarcere, zeci de oameni erau adunaţi sau sprijiniţi de clădiri fumând ţigări ca şi cum nu aveau nicio grijă. M-am întrebat ce-au crezut când m-au văzut trecând pe lângă ei. Oare au simţit că pierdeam tot ceea ce conta pentru mine? Sau că îmi doream din nou să fi putut schimba trecutul?

Nu ştiu, iar ei nu au întrebat. Lumea se schimba cu repeziciune. Ordinele pe care le tot aşteptam au venit în dimineaţa

următoare şi, câteva zile mai târziu, detaşamentul meu se afla în Turcia pregătindu-ne să invadăm Irakul din partea de nord. Am participat la întruniri unde am aflat misiunile, am studiat topografia şi planurile de bătaie. Aveam puţin timp liber, dar atunci când ne aventuram în afara taberei, erau greu de ignorat privirile ostile ale populaţiei. Am auzit zvonuri că Turcia plănuia să ne interzică accesul trupelor pentru a porni atacul şi că se purtau tratative pentru a se asigura că nu va face asta. Învăţasem de mult să nu mai ascultăm zvonuri nefondate, dar de data aceasta zvonurile se dovediră a fi adevărate, iar detaşamentul meu şi ceilalţi am fost trimişi în Kuweit să o luăm de la capăt.

Am aterizat într-o după-amiază pe un cer senin şi ne-am trezit înconjuraţi de nisip din toate părţile. Am fost urcaţi într-un autobuz aproape imediat şi, după ore în şir de mers, am ajuns în ceea ce era la propriu cel mai mare oraş de corturi pe care l-am văzut vreodată. Armata a făcut tot posibilul pentru a ne face şederea confortabilă. Mâncarea era bună, iar PX-ul[4] avea tot ce aveam nevoie,

dar era plictisitor. Poşta era deficitară – nu primeam nicio scrisoare – iar liniile telefonice erau mereu la doi kilometri distanţă. Între orele de instrucţii, eu şi oamenii mei fie stăteam pe acolo încercând să ghicim când anume va începe invazia, fie exersam îmbrăcatul cu costumul antigaze într-un timp cât mai scurt. Planul era ca detaşamentul meu să întărească alte unităţi de la diferite divizii într-o intrare forţată în Bagdad. În februarie, după ce deja ni se părea că petrecuserăm în deşert sute de mii de ani, eu şi detaşamentul meu eram mai pregătiţi ca niciodată.

La vremea aceea, mulţi soldaţi fuseseră în Kuweit încă de la jumătatea lunii noiembrie, iar zvonurile erau ca la ele acasă. Nu ştia nimeni ce va urma. Am auzit despre arme biologice şi chimice; am auzit că Saddam îşi învăţase lecţia din Furtuna din Deşert şi că îşi întărea Garda Republicană în jurul Bagdadului, în speranţa că va provoca o ultimă luptă sângeroasă. Pe data de 17 martie, am ştiut că urma să fie război. În ultima mea noapte în Kuweit, am scris scrisori celor pe care-i iubeam, în caz că

urma să nu mai scap cu viaţă: una către tatăl meu şi una către Savannah. În seara aceea, făceam parte dintr-un convoi care se întindea pe două sute de kilometri până în Irak.

Luptele erau rare, cel puţin la început. Pentru că forţa noastră aeriană domina cerul, aveam puţine temeri când înaintam pe autostrăzi, în principal pustii. Armata irakiană, în mare parte, nu era nicăieri de găsit, lucru care nu făcea decât să sporească tensiunea pe care o simţeam când încercam să anticipez ce va înfrunta detaşamentul meu mai târziu în campanie. Din când în când mai primeam veşti despre focuri inamice cu mortar şi ne înghesuiam îmbrăcându-ne în costume, ca să aflăm apoi că fusese alarmă falsă. Soldaţii erau tensionaţi. Nu am dormit timp de trei zile.

Când am înaintat mai mult în Irak, altercaţiile au început să izbucnească şi abia atunci am aflat prima lege asociată cu Operaţiunea Eliberării Irakului: civilii şi duşmanii arătau deseori exact la fel. Se auzeau împuşcături, atacam şi de multe ori nu eram siguri în cine trăgeam. Când am

ajuns în Triunghiul Sunnit, războiul a început să se intensifice. Am auzit despre bătălii la Fallujah, Ramadi şi Tikrit, toate fiind duse de alte unităţi din divizia noastră. Detaşamentul meu s-a alăturat diviziei Aeriene 82 într-un atac asupra Samawah-ului şi abia acolo eu şi detaşamentul meu am aflat pentru prima dată ce înseamnă bătălia adevărată.

Forţa aeriană pavase calea. Bombe, proiectile şi mortar explodau încă din ziua anterioară şi, pe măsură ce traversam podul spre oraş, am fost uimit de liniştea de pretutindeni. Detaşamentul meu a fost trimis în misiune într-un cartier periferic, unde trebuia să mergem din casă în casă pentru a ajuta la eliberarea zonei de inamici. Pe măsură ce înaintam, imaginile se succedau cu rapiditate: rămăşiţele carbonizate ale unei camionete, trupul neînsufleţit al şoferului lângă ele; o clădire parţial demolată; ruine de maşini fumegând ici şi colo. Uneori, când patrulam, mai ieşeau civili cu mâinile sus, iar noi încercam să facem tot posibilul să salvăm răniţii.

Pe la începutul după-amiezii, ne pregăteam

să ne întoarcem, dar am fost asaltaţi de un foc puternic ce venea de la o clădire din capul străzii. Lipiţi de perete, ne aflam într-o poziţie precară. Doi dintre oameni ne acopereau în timp ce eu conduceam detaşamentul prin tunel spre un loc mai sigur pe partea cealaltă a străzii; mi s-a părut de-a dreptul un miracol faptul că nimeni nu a fost ucis. De acolo, am tras cam o mie de gloanţe spre locul în care se afla duşmanul, lucru absolut inutil. Când am crezut că era sigur, am început să ne apropiem de clădire, mişcându-ne cu prudenţă. Am folosit o grenadă pentru a deschide cu forţa uşa din faţă. Mi-am condus oamenii la uşă şi am băgat întâi capul. Fumul era gros, iar sulful plutea în aer. Interiorul era distrus dar cel puţin un irakian supravieţuise şi, imediat ce ne-am apropiat, a început să tragă din spaţiul în care se târa de sub podea. Tony a fost atins în mână, iar restul am răspuns cu sute de focuri. Sunetul a fost atât de tare că nici nu m-am mai auzit ţipând, dar mi-am ţinut degetele strânse, ţintind peste tot de la podea, la pereţi, la podea. Aşchii de mortar,

şi de cărămizi, şi de lemn zburau pe măsură ce interiorul se diminua. Când am încetat într-un final să tragem, eram sigur că nu avea cum să fi supravieţuit cineva, dar am mai aruncat încă o grenadă într-o deschizătură ce ducea spre un spaţiu de târâit doar ca să fiu sigur, şi am sărit afară înainte de explozie.

După douăzeci de minute de la cea mai intensă experienţă din viaţa mea, strada era liniştită, cu excepţia ţiuitului din urechile mele şi a sunetelor scoase de oamenii mei care vomau şi înjurau sau retrăiau experienţa. Am pansat mâna lui Tony şi, când am crezut că toţi sunt gata, am început să ne retragem pe unde am venit. În timp, ne-am făcut loc spre gara păzită de trupele noastre şi acolo ne-am prăbuşit sleiţi de puteri. În noaptea aceea, am primit prima serie de scrisori după aproape şase săptămâni.

Aveam şase scrisori de la tatăl meu. Dar de la Savannah era doar una şi, în lumina slabă, am început să o citesc.

Dragă John,

Îți scriu această scrisoare la masa din bucătărie şi mă chinui pentru că nu ştiu cum să-ți spun ceea ce am de gând. O parte din mine şi-ar fi dorit să fii aici pentru a-ți spune personal, dar amândoi ştim că acest lucru nu este posibil. Şi uite-mă acum, căutându-mi cuvintele cu lacrimi pe obraji şi cu speranța că mă vei ierta cumva pentru ceea ce urmează să-ți scriu.

Ştiu că este un moment îngrozitor pentru tine. Încerc să nu mă gândesc la război, dar nu pot să evit imaginile şi atunci mi-e frică tot timpul. Mă uit la ştiri şi frunzăresc ziarele, ştiind că eşti în mijlocul evenimentelor, încercând să aflu unde eşti şi prin ce treci. Mă rog în fiecare seară să ajungi acasă cu bine şi mereu voi face asta. Noi doi am trăit ceva minunat şi nu vreau să uiți asta niciodată. Nici nu vreau să crezi că tu nu ai însemnat pentru mine la fel de mult cum am însemnat eu pentru tine. Eşti un om minunat şi frumos, John. M-am

îndrăgostit de tine, şi mai mult de atât, când te-am întâlnit am realizat ce înseamnă dragostea adevărată. În ultimii doi ani şi jumătate am privit fiecare lună plină şi am rememorat tot ce-am trăit împreună. Îmi amintesc cum faptul că am vorbit cu tine în acea primă noapte a fost ca şi cum aş fi fost acasă şi îmi amintesc noaptea în care am făcut dragoste. Voi fi întotdeauna fericită că noi doi ne-am dăruit unul altuia în felul acela. Pentru mine înseamnă că sufletele noastre vor fi legate pentru totdeauna.

Şi mai este mult mai mult. Când închid ochii, îți văd chipul; când mă plimb, e ca şi cum îți simt mâna într-a mea. Lucrurile acelea sunt încă reale pentru mine, dar dacă altădată îmi aduceau alinare, acum mă lasă cu o durere în suflet. Am înțeles motivul pentru care ai rămas în armată şi ți-am respectat decizia. Încă îl înțeleg, dar ştim amândoi că relația noastră s-a schimbat după

aceea. Ne-am schimbat şi, în sufletul tău, cred că ți-ai dat şi tu seama de asta. Poate că a fost prea mult timpul petrecut departe unul de celălalt, poate lumile noastre diferite sunt de vină. Nu ştiu. De fiecare dată când ne-am certat m-am urât pentru asta. Cumva, chiar dacă încă ne iubeam, pierdeam legătura aceea magică ce ne ținea împreună.

Ştiu că sună ca o scuză, dar crede-mă când îți spun că nu am vrut să mă îndrăgostesc de altcineva. Dacă nici eu nu înțeleg exact cum s-a întâmplat, cum ai putea să faci tu asta? Şi nici nu mă aştept să înțelegi, dar, din cauza celor întâmplate între noi, nu mai pot continua să te mint. Minciuna ar minimaliza ceea ce am trăit împreună şi nu vreau să fac asta, chiar dacă ştiu că te vei simți trădat.

Voi înțelege dacă nu vei vrea să mai vorbeşti cu mine vreodată la fel cum voi înțelege şi dacă îmi vei spune că mă urăşti. Şi o parte din mine mă urăşte. Faptul că-ți scriu această

scrisoare mă forțează să recunosc asta, şi când mă uit în oglindă, ştiu că mă uit la cineva care nu este sigură că merită să fie iubită vreun pic. Vorbesc serios.

Chiar dacă tu nu vei vrea să auzi asta, vreau să ştii că vei fi întotdeauna o parte din mine. În timpul petrecut împreună, ți-ai câştigat un loc special în inima mea, un loc pe care-l voi păstra, cu mine pentru totdeauna şi pe care nu-l va putea înlocui nimeni. Eşti un erou şi un gentleman, eşti bun şi onest, dar mai mult decât atât, eşti primul bărbat pe care l-am iubit cu adevărat. Şi indiferent ce ne va aduce viitorul, vei fi mereu, şi ştiu că viața mea este mai bună datorită ție.

Îmi pare atât de rău,
Savannah

Partea a III-a

ŞAISPREZECE

Era îndrăgostită de altcineva.

Am ştiut asta chiar mai înainte să termin de citit scrisoarea şi, deodată, lumea păru să meargă cu încetinitorul. Primul instinct a fost să dau cu pumnul în perete, dar, în schimb, am mototolit scrisoarea şi am aruncat-o deoparte. Am fost incredibil de furios în momentul acela; mai presus de sentimentul de trădare, simţeam că ea a zdrobit tot ce avea rost pe lume. O uram şi uram bărbatul fără nume şi fără chip care mi-o furase. Mi-am închipuit ce i-aş fi făcut dacă ar fi fost în faţa mea, iar imaginea nu era una frumoasă.

În acelaşi timp, tânjeam să stau de vorbă cu ea. Am vrut să zbor spre casă imediat, sau măcar să o sun. O parte din mine nu

voia să creadă, nu putea să creadă. Nu acum, nu după toate prin câte trecusem împreună. Mai aveam doar nouă luni – după aproape trei ani, chiar era atât de imposibil de aşteptat?

Dar nu m-am dus acasă şi nici nu am sunat. Nu i-am răspuns la scrisoare şi nici ea nu a mai dat vreun semn. Singura mea reacţie a fost să recuperez scrisoarea pe care o mototolisem. Am îndreptat-o cât de bine am putut, am pus-o la loc în plic şi am decis să o port cu mine ca pe o rană pe care am căpătat-o în luptă. În următoarele săptămâni, am devenit soldatul perfect, evadând în singura lume care încă mi se mai părea reală. Mă ofeream voluntar pentru orice misiune ce era considerată periculoasă, abia dacă vorbeam cu cineva din unitate şi pentru o vreme m-am chinuit din răsputeri să nu fiu iute de trăgaci când patrulam pe afară. Nu aveam încredere în nimeni din oraşe şi, deşi nu erau „incidente“ nefericite – aşa cum îi place armatei să numească moartea civililor –, aş minţi dacă aş spune că eram răbdător şi înţelegător atunci când aveam de-a face cu irakieni de orice fel. Deşi

abia apucam să dorm, simţurile mele deveniseră mai ascuţite pe măsură ce avansam spre Bagdad. În mod ironic, doar atunci când îmi riscam viaţa reuşeam să mă eliberez de imaginea lui Savannah şi de realitatea că relaţia noastră luase sfârşit.

Viaţa mea urma norocul schimbător al războiului. În mai puţin de o lună de la primirea scrisorii, Bagdadul căzu şi, în ciuda promisiunii iniţiale, lucrurile se înrăutăţiră odată cu trecerea săptămânilor şi a lunilor. La urma urmei, mi-am dat eu seama, războiul acesta nu era cu nimic mai diferit faţă de altul. Războaiele izbucnesc mereu din cauza disputării puterii de către părţile competitive, dar această înţelegere nu făcea viaţa pe pământ cu nimic mai uşoară. Ca urmare a căderii Bagdadului, fiecare soldat din detaşamentul meu a primit rolul de poliţist şi de judecător. Ca soldaţi, nu eram calificaţi pentru aşa ceva.

Din afară şi fără înţelegerea pe moment a evenimentelor, era uşor de ghicit ce activităţi aveam, dar în lumea reală, în timpul real, deciziile nu erau mereu uşoare. Nu o dată am fost abordat de civili irakieni

şi mi s-a spus că un anume individ le-a furat una sau alta sau că a comis nu ştiu ce infracţiune şi eram rugat să fac ceva în privinţa asta. Nu asta era slujba noastră. Noi eram acolo să menţinem un soi de pace – care practic însemna să ucidem insurgenţii care încercau să ne ucidă pe noi sau pe alţi civili – până când autorităţile locale puteau să preia cazul şi să se ocupe de el. Respectivul proces nu era nici rapid şi nici uşor, nici măcar în locurile în care atmosfera calmă era mai frecventă decât haosul. Între timp, alte oraşe se dezintegrau în haos şi am fost trimişi să restaurăm ordinea. Am eliberat un oraş de insurgenţi, dar din cauză că nu erau suficient de multe trupe pentru a prelua oraşul şi a-l păstra în siguranţă, insurgenţii l-au ocupat la loc imediat după retragerea noastră. Erau zile în care toţi oamenii mei erau uimiţi de inutilitatea acelui exerciţiu, chiar dacă nu puneau deschis problema.

Ideea este că nu ştiu cum să descriu stresul şi plictiseala şi confuzia următoarelor nouă luni decât să spun că era mult nisip. Da, ştiu că eram în deşert şi da,

am petrecut o grămadă de vreme la plajă, aşa că ar fi trebuit să fiu obişnuit, dar nisipul era diferit aici. Îţi intra în haine, în armă, în cutii închise, în mâncare, în urechi şi pe nas şi între dinţi şi când scuipam, simţeam mereu nisipul în gură. Oamenii se pot mulţumi cu atât şi am învăţat că nu vor să audă adevărul adevărat, şi anume că în majoritatea timpului Irakul nu era aşa de rău, dar uneori era mai rău ca iadul. Chiar vor oamenii să audă că am văzut pe un tip din unitate împuşcând din greşeală un copil care s-a întâmplat să fie la locul nepotrivit în momentul nepotrivit? Sau că am văzut soldaţi sfâşiaţi în bucăţi când dădeau de un DEI – dispozitiv exploziv improvizat – pe străzile din apropierea Bagdadului? Sau că am văzut sângele făcând băltoace pe stradă ca după ploaie, curgând pe lângă părţi ale corpului? Nu, oamenii preferau să audă despre nisip, pentru că păstra războiul la o distanţă sigură.

Mi-am făcut datoria cât de bine am putut, m-am înrolat din nou şi am stat în Irak până în februarie 2004, când am fost trimis, într-un final, înapoi în Germania. Imediat ce m-

am întors, mi-am cumpărat o motocicletă Harley şi am încercat să mă prefac că plecasem din război fără nicio cicatrice; dar coşmarurile erau nesfârşite şi mă trezeam în majoritatea dimineţilor ud leoarcă de transpiraţie. În timpul zilei eram adeseori irascibil şi mă înfuriam de la cele mai banale lucruri. Când mergeam pe străzile Germaniei, îmi era imposibil să nu supraveghez atent grupuri de oameni care zăboveau prin preajma clădirilor şi mă trezeam scrutând ferestrele din districtul de afaceri, în căutare de ţintaşi. Psihologul – la care toată lumea trebuia să meargă – mi-a spus că era normal să trec prin aşa ceva şi că, în timp, lucrurile acestea vor trece, dar uneori mă întrebam dacă era chiar aşa.

După ce am plecat din Irak, timpul petrecut în Germania mi se păru aproape fără rost. Este adevărat, munceam dimineaţa şi urmam cursuri despre arme şi despre navigare, dar lucrurile se schimbaseră. Din cauza rănii la mână, Tony a fost lăsat la vatră împreună cu decoraţia sa Inima Violetă şi a fost trimis înapoi în Brooklyn chiar după căderea Bagdadului.

Alţi patru dintre oamenii mei au fost lăsaţi la vatră pe merit spre finalul anului 2003 când le expirase timpul; în mintea lor – ca şi în a mea – îşi făcuseră datoria şi era vremea să-şi vadă de vieţile lor. Eu, pe de altă parte, m-am înrolat din nou. Nu eram sigur că era decizia potrivită, dar nu ştiam ce altceva puteam să fac.

Dar acum, uitându-mă la detaşamentul meu, mi-am dat seama că simţeam brusc că nu-mi mai găseam locul. Detaşamentul meu era plin de boboci şi, deşi erau copii buni, nu mai era la fel. Nu mai erau prietenii cu care trăisem în centrul de pregătire a recruţilor şi în Balcani şi nu mersesem cu ei la război şi, undeva în adâncul sufletului, ştiam că nu voi fi niciodată atât de apropiat de ei cum fusesem de fostul meu detaşament. Pentru majoritatea dintre ei eram un străin şi am păstrat lucrurile aşa. Mă antrenam singur şi evitam pe cât posibil contactul personal; şi ştiam ce credea detaşamentul meu despre mine când mergeam pe lângă ei: eram vechiul sergent ursuz care pretindea că nu vrea nimic mai mult decât să se asigure că-i trimite înapoi la mamele lor teferi. Le

spuneam asta tot timpul la instrucţie şi chiar vorbeam serios. Aş fi făcut orice pentru siguranţa lor. Dar aşa cum am mai spus, nu era la fel.

Acum că nu mai aveam prieteni, m-am dedicat tatălui meu cât de bine am putut. După turul meu de război, am petrecut o permisie mai lungă cu el în primăvara anului 2004 şi apoi o altă permisie mai târziu, în vara aceea. Am petrecut mai mult timp împreună în acele patru săptămâni decât petrecusem în ultimii zece ani. Pentru că era pensionat, ne puteam petrece ziua cum doream. M-am obişnuit uşor cu rutinele lui. Luam micul dejun, făceam cele trei plimbări ale noastre, luam cina împreună. Între toate acestea, vorbeam despre monede şi chiar am şi cumpărat câteva cât am fost în oraş. Internetul făcea ca lucrurile să fie mult mai uşoare decât în trecut şi, deşi căutarea nu mai era la fel de interesantă, nu ştiu dacă lucrul acesta avea vreo importanţă pentru tatăl meu. Am vorbit cu dealeri cu care nu mai vorbisem de peste cincisprezece ani, dar care erau la fel de prietenoşi şi de informativi cum fuseseră întotdeauna şi care

îşi aduceau aminte de mine cu plăcere. Am realizat că lumea monedelor era una mică şi, când ne ajungea comanda – ni le trimiteau mereu peste noapte –, eu şi tatăl meu le analizam pe rând, scoţând în evidenţă vreun defect, şi de obicei eram de acord cu nota care le fusese atribuită de către Serviciul de Notare Profesionistă a Monedelor, o companie care evaluează calitatea oricărei piese depuse. Deşi mintea mea zbura într-un final către alte lucruri, tatăl meu putea să se uite la o singură monedă ore în şir, ca şi cum aceasta ar fi conţinut secretul vieţii.

Nu prea vorbeam despre altceva, şi nici nu aveam nevoie. Nu doream să vorbim despre Irak. Niciunul dintre noi nu avea vreo viaţă socială despre care puteam vorbi – Irakul nu mă ajutase prea mult la asta – iar tatăl meu... ei bine, era tatăl meu şi nu mă mai oboseam să întreb.

Cu toate acestea, eram îngrijorat pentru el. În timpul plimbărilor, respiraţia i se îngreunase. Când i-am sugerat că douăzeci de minute era poate prea mult, chiar şi la pasul lui încet, a spus că doctorul îi

recomandase aceste douăzeci de minute ca fiind tocmai ce avea el nevoie şi ştiam că nu aveam cum să-l conving contrariul. După aceea, era mult prea obosit decât ar fi trebuit să fie şi de obicei îi lua o oră pentru ca nuanţa profundă din obraji să-i pălească. Am vorbit cu doctorul şi veştile nu au fost cele sperate. Mi s-a spus că inima tatălui meu fusese grav afectată şi – în opinia doctorului – era destul de miraculos faptul că încă se mai mişca atât de bine. Lipsa exerciţiului ar fi fost şi mai rea pentru el.

Poate că fusese datorită conversaţiei cu doctorul sau poate era doar faptul că voiam să-mi îmbunătăţesc relaţia cu tatăl meu, dar în acele două vizite ne-am înţeles mai bine decât oricând. În loc să-l presez să vorbim în mod constant, stăteam pur şi simplu în camera lui citind o carte sau rezolvând cuvinte încrucişate în timp ce el se uita la monede. Era ceva liniştit şi sincer în lipsa mea de aşteptări şi cred că tata începuse să conştientizeze schimbarea dintre noi. Îl mai prindeam câteodată uitându-se la mine într-un fel care mi se părea aproape străin. Petreceam împreună ore întregi, în

majoritatea timpului fără să spunem nimic, şi tocmai în acest fel tăcut şi modest am devenit într-un final prieteni. Îmi doream adeseori ca tatăl meu să nu fi aruncat fotografia cu noi doi şi, când a venit vremea să mă întorc în Germania, am ştiut că-mi va fi dor de el într-un fel în care nu-mi mai fusese vreodată.

Toamna anului 2004 trecu greu, la fel şi iarna, şi primăvara anului 2005. Viaţa mea trecea lipsită de evenimente. Ocazional, zvonuri cu privire la eventuala mea întoarcere în Irak îmi întrerupeau monotonia zilelor, dar, din moment ce mai fusesem acolo, gândul că mă voi întoarce mă afecta foarte puţin. Dacă rămâneam în Germania, era bine. Dacă mă întorceam în Irak, era la fel de bine. Mă informam cu privire la evenimentele din Orientul Mijlociu ca toată lumea, dar odată ce puneam ziarul deoparte şi închideam televizorul, mintea mea era învăluită de alte gânduri.

Aveam douăzeci şi opt de ani la vremea aceea şi nu putem scăpa de sentimentul că, deşi am trecut prin mult mai multe experienţe decât majoritatea oamenilor de

vârsta mea, viaţa îmi era încă în stand-by. Intrasem în armată să mă maturizez şi, deşi pe de o parte se poate spune că asta s-a întâmplat, mă întrebam deseori dacă era adevărat. Nu aveam nici casă, nici maşină şi, în afară de tatăl meu, nu mai aveam absolut pe nimeni pe lume. În timp ce alţii de seama mea îşi umpleau portofelele cu fotografii ale copiilor şi soţiilor lor, portofelul meu conţinea o singură poză uzată a unei femei pe care o iubisem şi pe care o pierdusem. Îi auzeam pe soldaţi vorbind despre speranţele lor de viitor, în timp ce eu nu-mi făceam niciun plan. Câteodată mă întrebam ce cred oamenii mei despre viaţa mea, pentru că erau momente când îi prindeam uitându-se curioşi la mine. Nu le-am spus niciodată despre trecutul meu şi nici nu am împărtăşit vreo informaţie personală. Nu ştiau nimic despre Savannah, sau despre tatăl meu, sau despre prietenia mea cu Tony. Amintirile acelea erau ale mele şi numai ale mele, pentru că am învăţat că unele lucruri este mai bine să le ţii secret.

În martie 2005, tatăl meu a avut un al doilea atac de cord care a dus la pneumonie şi încă o internare la terapie intensivă. Odată externat, tratamentul medicamentos îi interzicea condusul, dar asistentul social de la spital m-a ajutat să găsesc pe cineva care să-i cumpere alimentele necesare. În aprilie, s-a întors la spital unde a aflat că va trebui să renunţe şi la plimbările lui zilnice. În mai, lua o duzină de medicamente diferite pe zi şi ştiam că îşi petrecea majoritatea timpului în pat. Scrisorile pe care mi le scria deveniră aproape ilizibile, nu doar din cauza faptului că era slăbit, ci şi din cauză că mâinile începuseră să-i tremure. După câteva rugăminţi şi implorări la telefon, am convins o vecină a tatălui meu – o asistentă care lucrase la spitalul local – să treacă pe la el regulat şi răsuflam uşurat când număram zilele până la următoarea mea permisie din iunie.

Dar starea tatălui meu a continuat să se înrăutăţească în ultimele săptămâni şi simţeam la telefon oboseala care părea să devină din ce în ce mai profundă de fiecare dată când vorbeam cu el. Pentru a doua oară

în viaţa mea am cerut un transfer acasă. Ofiţerul meu de comandă a fost mai înţelegător decât altădată. Am făcut cercetări – am mers într-atât de departe încât să completez formularele de transfer la Fort Bragg pentru instrucţie aeriană –, dar atunci când am vorbit cu doctorul din nou, mi-a spus că apropierea mea nu îl va ajuta prea mult pe tata şi că ar trebui să mă gândesc să-l mut într-un cămin de bătrâni. Mă asigură că tata avea nevoie de mai multă grijă decât i se putea da acasă. Tot încercase să-l convingă pe tata să facă asta – atunci începuse să mănânce doar supă –, dar el a refuzat să ia posibilitatea aceasta în calcul până la revenirea mea în permisie. Din cine ştie ce motiv, îmi explicase doctorul, tata era hotărât să-l mai vizitez acasă pentru o ultimă dată.

Conştientizarea acestui fapt era zdrobitoare şi, în timp ce mă întorceam cu taxiul de la aeroport, am încercat să mă conving că doctorul exagera. Dar nu era aşa. Tatăl meu nu a fost în stare să se ridice din canapea când am deschis uşa şi am fost lovit de gândul că în singurul an care

trecuse de la ultima noastră întâlnire părea să fi îmbătrânit cu treizeci de ani. Pielea îi era aproape gri şi am fost şocat să văd cât de mult slăbise. Cu un nod dur în gât, am pus jos geanta chiar lângă uşă.

— Bună, tată, am spus eu.

La început, m-am întrebat dacă măcar m-a recunoscut, dar într-un final am auzit un şoptit răguşit.

— Bună, John.

Am mers la canapea şi m-am aşezat lângă el.

— Eşti bine?

— OK, fu tot ce spuse, şi pentru o vreme am stat împreună fără să ne spunem nimic.

M-am ridicat într-un final să inspectez bucătăria, dar m-am trezit uitându-mă curios în jur când am ajuns acolo. Peste tot erau numai conserve goale de supă. Aragazul era murdar, gunoiul dădea pe dinafară, iar vasele mucegăite erau claie peste grămadă în chiuvetă. Teancuri de scrisori nedeschise inundau micuţa masă de bucătărie. Era clar că nu se mai făcuse curat în casă de zile întregi. Primul meu impuls a fost să mă duc val-vârtej să-i reproşez asta vecinei care

fusese de acord să aibă grijă de el. Dar asta va trebui să mai aştepte.

În loc să fac asta, am văzut o conservă de supă de pui cu tăiţei şi am încălzit-o pe aragazul mizerabil. După ce am umplut un castron, i l-am dus tatălui meu pe o tavă. Îmi zâmbi slab şi am văzut că-mi era recunoscător. Termină castronul, sorbind cu zgomot până la ultima picătură, iar eu i-am mai pus încă un castron înfuriindu-mă şi mai tare şi întrebându-mă cât timp trecuse de când mâncase ultima oară. După ce îl goli şi pe acesta, l-am ajutat să se întindă pe canapea unde adormi în câteva minute.

Vecina nu era acasă aşa că mi-am petrecut majoritatea după-amiezei şi a serii făcând curăţenie în casă, începând cu bucătăria şi cu baia. Când m-am dus să schimb aşternuturile din camera lui şi le-am găsit murdare, am închis ochii şi mi-am înăbuşit instinctul de a-i rupe gâtul vecinei respective.

După ce casa a fost suficient de curată, m-am aşezat în sufragerie şi l-am privit pe tata dormind. Părea atât de mic sub pătură, iar când m-am întins să-l mângâi pe păr, i s-au

desprins câteva şuviţe. Atunci am început să plâng, ştiind sigur că tatăl meu murea. A fost prima dată când am plâns şi singura dată după ani de zile în viaţă când am plâns pentru tatăl meu şi, pentru o perioadă lungă de timp, lacrimile mele nu voiau să se oprească.

Ştiam că tata era un om bun, îngăduitor şi deşi dusese o viaţă îndurerată, mă crescuse cum putuse el mai bine. Nu ridicase niciodată mâna la mine la mânie, şi am început să mă chinui cu amintirile anilor pe care-i irosisem acuzându-l. Mi-am adus aminte de ultimele mele vizite acasă şi mă durea gândul că nu vom mai împărtăşi niciodată acele vremuri simple.

Mai târziu l-am dus pe tata la culcare. Era uşor în braţele mele, prea uşor. Am tras cuverturile din jurul lui şi mi-am făcut pat pe podeaua de lângă el, ascultându-l şuierând şi scrâşnind. Se trezi tuşind la miezul nopţii şi părea că nu se poate opri; mă pregăteam să-l duc la spital când tuşea a cedat într-un final.

A fost îngrozit când şi-a dat seama unde voiam să-l duc.

— Stai... aici, mă rugă el cu vocea slăbită. Nu vreau să mă duc.

A fost greu să iau o hotărâre, dar până la urmă am decis să nu-l duc. Mi-am dat seama că pentru un om al rutinei, spitalul nu numai că era un loc străin, dar şi unul periculos şi i-ar fi luat mai multă energie să se adapteze decât putea să-şi permită. Abia atunci am realizat că făcuse pe el şi murdărise cearşafurile iar.

Când vecina veni a doua zi, primele cuvinte care-i ieşiră din gură fură o scuză. Îmi explică faptul că nu făcuse curăţenie în bucătărie de câteva zile, pentru că una dintre fiicele ei se îmbolnăvise, dar îi schimba cearşafurile zilnic şi avea grijă să aibă suficiente conserve. Cum stătea ea aşa în faţa mea pe verandă, am observat epuizarea de pe faţa ei, iar toate cuvintele de reproş pe care le repetasem dispăruseră. I-am spus că apreciam faptul că făcuse deja mai mult decât îşi dădea seama.

— Mi-a părut bine să vă pot ajuta, spuse ea. A fost atât de drăguţ pe parcursul anilor. Nu s-a plâns niciodată de zgomotul făcut de copiii mei când erau adolescenţi şi

întotdeauna cumpăra orice îi vindeau atunci când aveau nevoie de bani pentru excursii cu şcoala şi lucruri de genul acesta. Are grijă de curtea lui şi, ori de câte ori îl rugam să aibă grijă de casa mea, era mereu alături de mine. A fost vecinul perfect. Am zâmbit. A luat-o ca pe o încurajare şi a continuat. Dar ar trebui să ştii că nu mă lasă mereu să intru. Mi-a spus că nu-i place unde pun lucrurile. Sau cum fac curat. Sau felul în care mut un teanc de ziare de pe biroul lui. De obicei îl ignor, dar uneori, când se simte bine, e destul de ferm să mă ţină departe şi m-a ameninţat că sună la poliţie atunci când am încercat să trec de el. Pur şi simplu nu...

Tăcu şi am terminat eu propoziţia pentru ea.

— Pur şi simplu nu ştiţi ce să faceţi.

Se vedea că se simţea vinovată.

— E în regulă, am spus eu. Nu ştiu ce s-ar fi tăcut fără dumneavoastră.

Dădu uşurată din cap înainte să-şi mute privirea.

— Mă bucur că eşti acasă, începu ea şovăielnică, pentru că vreau să vorbesc cu

tine despre situaţia lui. Îşi dădu la o parte o scamă invizibilă de pe haină. Ştiu un loc minunat unde ar putea merge şi unde ar fi îngrijit bine. Personalul este excelent. De obicei nu sunt locuri, dar îl cunosc pe director şi el îl cunoaşte pe doctorul tatălui tău. Ştiu cât de greu este, dar cred că este cel mai bine pentru el şi mi-aş dori...

Când se opri, lăsând restul afirmaţiei suspendată, am simţit grija ei sinceră pentru tatăl meu şi am deschis gura să răspund. Dar nu am spus nimic. Nu era o decizie atât de uşor de luat. Casa era singurul loc pe care tatăl meu îl cunoştea, singurul loc în care se simţea confortabil. Era singurul loc în care rutinele lui aveau sens. Dacă statul în spital îl îngrozea, locuitul cu forţa în altă parte ar putea foarte bine să-l ucidă. Nu se punea numai problema unde să moară, ci cum trebuie să moară. Singur acasă, unde dormea în aşternuturi murdare şi unde era posibil să moară de foame? Sau cu oameni care aveau să-l hrănească şi să-l spele, într-un loc care-l îngrozea?

Cu un tremur în vocea pe care nu am putut să mi-l controlez, am întrebat:

— Unde este?

Mi-am petrecut următoarele două săptămâni îngrijindu-l pe tatăl meu. Îl hrăneam cât de bine puteam, îi citeam *Foaia Gri* când era treaz şi dormeam pe podea lângă el. Făcea pe el în fiecare seară, forţându-mă să-i cumpăr scutece pentru adulţi, lucru de care îi era foarte jenă. Dormea majoritatea după-amiezei.

În timp ce el se odihnea pe canapea, am fost să văd câteva cămine pentru bătrâni: nu doar pe cel pe care mi-l recomandase vecina, ci şi pe cele care se aflau cam la două ore distanţă. S-a dovedit că vecina avusese dreptate. Locul pe care mi-l menţionase era curat, iar personalul părea profesionist, dar mai important, directorul părea să fie interesat personal de îngrijirea tatălui meu. Nu am aflat niciodată dacă era din cauza vecinei sau a doctorului tatălui meu.

Preţul nu era o problemă. Căminul era deosebit de scump, dar pentru că tatăl meu avea pensie de la guvern, asigurare socială şi asigurare privată (mi l-am imaginat semnând pe linia punctată a poliţei oferite

de agentul de asigurări cu mulţi ani înainte să înţeleagă cu adevărat pentru ce urma să plătească), mi s-a precizat că singurul cost era cel emoţional. Directorul – un bărbat la patruzeci de ani, şaten, a cărui purtare amabilă îmi amintea cumva de Tim – mă înţelese, şi nu mă forţă să iau o decizie imediată. În schimb, îmi înmână un teanc de pliante informative şi diferite formulare şi-i ură tatălui meu multă sănătate.

În seara aceea, am deschis subiectul mutării tatei. Urma să plec în câteva zile şi nu aveam de ales, indiferent cât de mult voiam să evit asta.

Nu spuse nimic în timp ce i-am vorbit. I-am explicat motivele mele, grijile şi speranţa că mă va înţelege. Nu puse întrebări, dar ochii îi rămaseră cuprinşi de uimire, ca şi cum tocmai îşi auzise propria sentinţă la moarte.

Când am terminat, am simţit nevoia disperată să fiu singur un moment. L-am mângâiat pe picior şi am mers în bucătărie să-mi iau un pahar cu apă. Când m-am întors în sufragerie, tatăl meu era ghemuit

pe canapea, trist şi tremurând. A fost prima dată când l-am văzut plângând.

Dimineaţă am început să-i fac bagajul. I-am căutat prin dulapuri şi sertare, prin şifonier şi în birou. În sertarul cu şosete am găsit şosete; în sertarul cu cămăşi, doar cămăşi. În dulapul cu dosare totul era aranjat şi ordonat. Nu ar fi trebuit să fie surprinzător, dar într-un fel era. Tatăl meu, spre deosebire de restul lumii, nu avea deloc secrete. Nu avea vicii ascunse, jurnale, interese stânjenitoare sau vreo cutie de lucruri private pe care să o ţină doar pentru el. Nu am găsit nimic care să mă lumineze mai bine cu privire la viaţa lui interioară, nimic care să mă ajute să-l înţeleg mai bine după ce nu va mai fi. Tatăl meu, iar eu ştiam asta, era exact cum fusese mereu şi am realizat brusc cât de mult îl admiram pentru asta.

Când am terminat de adunat lucrurile, tata stătea treaz pe canapea. După câteva zile în care mâncase cu regularitate, îşi recăpătase puţin puterile. Avea o slabă strălucire în ochi şi am observat o lopată

sprijinită de marginea mesei. Ridică o bucată de hârtie. Pe ea era ceva ce părea a fi o hartă mâzgălită de o mână tremurată în grabă, cu titlul „CURTEA DIN SPATE“.

— Pentru ce este?

— Este a ta, spuse el. Arătă spre lopată.

Am ridicat lopata, am urmat instrucţiunile de pe hartă până la stejarul din curtea din spate, am numărat paşii şi am început să sap. În câteva minute, lopata se lovi de ceva din metal şi am scos la iveală o cutie. Şi încă una de sub ea. Şi încă una pe o parte. Şaisprezece cutii grele în total. M-am aşezat pe verandă şi mi-am şters transpiraţia de pe faţă înainte să o deschid pe prima.

Ştiam deja ce urma să găsesc şi mi-am strâns ochii la reflecţia monedelor de aur strălucind în lumina stridentă a soarelui de vară din sud. La fundul cutiei aceleia am găsit moneda de cinci cenţi cu cap de bivol din 1926, ştiind că era singura monedă care reprezenta cu adevărat ceva pentru mine.

În ziua următoare, ultima mea zi de permisie, am făcut aranjamentele pentru casă: am oprit utilităţile, am aranjat unde să

fie retrimisă corespondenţa, am găsit pe cineva care să menţină gazonul tuns. Am depozitat monedele dezgropate într-un seif la bancă. Mi-a luat aproape toată ziua să mă ocup de aceste detalii. Mai târziu am mâncat împreună la cină un castron de supă de pui cu tăiţei şi legume fierte uşor înainte să-l duc la cămin. I-am despachetat lucrurile, am decorat camera cu lucrurile pe care credeam că şi le dorea şi am pus toate numerele din ultimii doisprezece ani din *Foaia Gri* pe podeaua de sub birou. Dar nu a fost de ajuns şi după ce i-am explicat doctorului situaţia, m-am întors acasă şi am luat şi mai multe fleacuri, dorindu-mi în tot acest timp să-mi fi cunoscut tatăl suficient de bine ca să ştiu ce conta cu adevărat pentru el.

Indiferent cât de mult îl linişteam, el rămânea paralizat de frică, ochii lui rupându-mi sufletul. Şi nu o dată mi-a venit în minte ideea că-l ucideam. M-am aşezat lângă el pe pat, conştient de puţinele ore pe care le mai aveam până să plec la aeroport.

— Totul va fi bine, am spus eu. Vor avea grijă de tine.

Mâinile lui au continuat să tremure.

— OK, spuse el cu o voce pe care abia am auzit-o.

Am simţit cum încep să mi se umple ochii de lacrimi.

— Vreau să-ţi spun ceva, OK? Am tras aer în piept, concentrându-mă asupra gândurilor mele. Vreau să ştii că eu cred că eşti cel mai bun tată din lume. Trebuie să fii un om extraordinar ca să suporţi pe cineva ca mine.

Tatăl meu nu-mi răspunse. În tăcere, am simţit toate acele lucruri pe care am vrut dintotdeauna să i le spun ieşind cu forţa la suprafaţă, cuvinte cărora le-a trebuit o viaţă să se formeze.

— Vorbesc serios, tată. Îmi pare rău pentru toate lucrurile urâte prin care te-am făcut să treci şi îmi pare rău că nu am fost niciodată suficient de mult alături de tine. Eşti cea mai grozavă persoană pe care am cunoscut-o vreodată. Eşti singura persoană care nu s-a supărat niciodată pe mine, care nu m-a judecat niciodată şi într-un fel m-ai învăţat mai multe despre viaţă decât orice fiu ar putea cere vreodată. Îmi pare rău că nu sunt

aici pentru tine acum şi mă urăsc că ţi-am făcut una ca asta. Dar mi-e frică, tată. Nu ştiu ce altceva să fac.

Vocea îmi suna răguşită şi tremurătoare în urechi şi nu voiam nimic mai mult decât să-şi pună braţele în jurul meu.

— OK, spuse el într-un final.

Am zâmbit la răspunsul lui. Nu m-am putut abţine.

— Te iubesc, tată.

La asta ştia exact ce avea de spus, pentru că fusese mereu parte din rutina lui.

— Şi eu te iubesc, John.

L-am îmbrăţişat, apoi m-am ridicat şi i-am dus ultimul număr din *Foaia Gri*. Când am ajuns la uşă, m-am oprit încă o dată să mă uit la el.

Pentru prima oară de când eram aici frica aproape că-i dispăruse. Ţinea ziarul aproape de faţă şi am văzut cum tremurau uşor paginile. Buzele i se mişcau în timp ce se concentra asupra cuvintelor şi m-am forţat să-l studiez, sperând să-i pot memora chipul pentru totdeauna.

A fost ultima dată când l-am mai văzut în viaţă.

ŞAPTESPREZECE

Tatăl meu a murit şapte săptămâni mai

târziu, iar mie mi s-a acordat o permisie de urgenţă pentru a putea participa la înmormântare.

Zborul înapoi în State a fost înceţoşat. Nu puteam să fac altceva decât să mă uit pe fereastră la griul fără formă al oceanului aflat la mii de metri sub mine. Nu mă bărbierisem, nu făcusem duş şi nici măcar nu mă schimbasem de haine de când auzisem vestea, ca şi cum, dacă îmi vedeam de rutina zilnică, acceptam pe deplin ideea că el nu mai era.

În terminal şi în drumul spre casă de la aeroport, m-am trezit înfuriindu-mă când vedeam scenele obişnuite de viaţă din jurul meu. Am văzut oameni conducând, sau plimbându-se, sau intrând şi ieşind din magazine, purtându-se normal, în timp ce pentru mine nimic nu mai părea normal.

Abia când am ajuns acasă mi-am adus aminte că oprisem utilităţile cu două luni în urmă. Fără lumină, casa părea ciudat de izolată pe stradă, ca şi cum nu ar fi aparţinut acelui loc. Ca şi tatăl meu, m-am gândit eu. Sau ca şi mine, mi-am dat eu seama. Cumva, gândul acela m-a făcut să

mă apropii de uşă.

Prinsă în tocul uşii am găsit cartea de vizită a unui avocat pe nume William Benjamin; pe spate, pretindea că-l reprezintă pe tata. De vreme ce aveam telefonul întrerupt, l-am sunat de la vecina mea şi am fost surprins când a apărut la mine acasă a doua zi dis-de-dimineaţă cu o servietă în mână.

L-am condus în casa întunecată, iar el a luat loc pe canapea. Costumul lui părea să fi costat mai mult decât câştigam eu în două luni. După ce se prezentă şi-mi oferi condoleanţe pentru pierderea suferită, se aplecă în faţă.

— Sunt aici pentru că mi-a plăcut de tatăl dumneavoastră, spuse el. A fost unul dintre primii mei clienţi şi, prin urmare, nu o să vă cer bani pentru consultaţia aceasta. A venit la mine imediat după ce v-aţi născut dumneavoastră pentru a face un testament şi în fiecare an, în aceeaşi zi, primeam prin poştă de la el o scrisoare atestată în care erau enumerate toate monedele pe care le cumpărase. I-am explicat despre taxele de proprietate pe care vi le dăruia

dumneavoastră încă de când eraţi copil.

Eram prea şocat să mai pot vorbi.

— În fine, acum şase săptămâni mi-a scris o scrisoare prin care mă informa că eraţi în sfârşit în posesia monedelor şi voia să fie sigur că totul este în ordine, aşa că i-am actualizat testamentul pentru ultima dată. Mi-a spus unde locuia, mi-am închipuit că nu se simţea prea bine aşa că l-am sunat. Nu mi-a spus mare lucru, dar mi-a dat permisiunea să vorbesc cu directorul. Directorul mi-a promis că mă va anunţa atunci când tatăl dumneavoastră va deceda ca să vă pot întâlni pe dumneavoastră. Şi aşa am ajuns aici. A început să cotrobăie prin servietă. Ştiu că vă ocupaţi de aranjamentele pentru înmormântare şi este un moment nepotrivit. Dar tatăl dumneavoastră mi-a spus că s-ar putea să nu staţi mult şi că trebuie să mă ocup de problemele lui. Acesta au fost cuvintele lui, apropo, nu ale mele. OK, aici este. Îmi înmânã un plic plin cu hârtii. Testamentul dumnealui, o listă a fiecărei monede din colecţie, inclusiv calitatea şi data cumpărării şi toate aranjamentele pentru

înmormântare – care au fost preplătite, apropo. Am mai promis că mă voi ocupa şi de proprietate până la atestare, dar asta nu va fi o problemă de vreme ce proprietatea e mică, iar dumneavoastră sunteţi singurul lui copil. Şi dacă vreţi, pot să găsesc pe cineva să scape de lucrurile pe care nu doriţi să le păstraţi şi să facă aranjamentele pentru vânzarea casei. Tatăl dumneavoastră a spus că s-ar putea să nu aveţi timp nici pentru asta. Îşi închise servieta. După cum am mai spus, mi-a plăcut de tatăl dumneavoastră. De obicei pe oameni trebuie să-i convingi de importanţa lucrurilor acestora, dar nu şi pe tatăl dumneavoastră. El era un om metodic.

— Da, am dat eu din cap. Era.

După cum a spus avocatul, se avusese grijă de tot. Tatăl meu îşi alesese tipul de serviciu de funeralii, a aranjat să i se aducă hainele şi chiar şi-a ales şi propriul sicriu. Ar fi trebuit să mă aştept la asta cunoscându-l pe el, dar nu făcu decât să-mi ateste încă o dată convingerea că nu l-am înţeles cu adevărat niciodată.

La înmormântare, care a avut loc într-o zi

caldă şi ploioasă de august, au venit puţini oameni. Doi foşti colegi de serviciu, directorul căminului de bătrâni, avocatul şi vecina care mai avusese grijă de el au fost singurii oameni de lângă mine în timpul înmormântării. Mi se rupea sufletul – simţeam că mi se rupe în milioane de bucăţi – că din toată lumea, numai aceşti oameni văzuseră cât de valoros era tatăl meu. După ce pastorul a terminat rugăciunile, m-a întrebat în şoaptă dacă mai voiam să adaug ceva. Dar gâtul îmi era strâns ca o tobă şi mi-am adunat toate forţele să pot da pur şi simplu din cap şi să refuz.

Întors acasă, m-am aşezat cu reţinere pe marginea patului tatălui meu. Ploaia se oprise, iar lumina cenuşie a soarelui pătrundea prin fereastră. Casa mirosea a praf şi aproape a mucegai, dar eu încă îi puteam simţi mirosul pe pernă. Aveam lângă mine plicul pe care mi-l adusese avocatul. Am vărsat conţinutul. Deasupra se afla testamentul şi alte documente. În schimb, dedesubt, se afla fotografia înrămată pe care tatăl meu o luase de pe biroul lui cu atât de

mulţi ani în urmă, singura fotografie cu noi doi.

Am dus-o la faţă şi m-am uitat la ea până când ochii mi s-au umplut de lacrimi.

Mai târziu în după-amiaza aceea veni Lucy, fosta mea prietenă cu mulţi ani în urmă. Când am văzut-o prima dată în prag, nu am ştiut ce să spun. Nu mai era fata aceea brunetă din anii mei rebeli; în locul ei se afla o femeie îmbrăcată într-un costum scump cu pantaloni, închis la culoare, şi cu o bluză de mătase.

— Îmi pare rău, John, şopti ea, venind spre mine. Ne-am îmbrăţişat ţinându-ne aproape unul de celălalt, iar senzaţia trupului ei lipit de al meu fu ca un pahar de apă rece într-o zi fierbinte de vară. Era dată cu un parfum discret pe care nu-l puteam identifica, dar care mă făcu să mă gândesc la Paris, chiar dacă nu fusesem niciodată acolo.

— Tocmai am citit necrologul, spuse ea, după ce se retrase. Îmi pare rău că nu am ajuns la înmormântare.

— E în regulă, am spus eu. M-am îndreptat către canapea. Vrei să intri?

Se aşează lângă mine şi când am observat că nu mai purta verigheta, şi-a mutat inconştient mâna.

— Nu a mers, a spus ea. Am divorţat anul trecut.

— Îmi pare rău.

— Şi mie, spuse ea, luându-mă de mână. Tu ce faci?

— Bine, am minţit eu. Sunt OK.

Am vorbit puţin despre vremurile trecute; nu prea i-a venit să creadă că ultimul ei telefon mă făcuse să mă înrolez în armată. I-am spus că asta era exact ceea ce aveam eu nevoie la momentul respectiv. Îmi vorbi despre cariera ei – ajuta la proiectarea şi la amenajarea spaţiilor comerciale din hipermarketuri – iar ea mă întrebă cum era în Irak. I-am povestit despre nisip. Ea râse şi apoi nu mă mai întrebă nimic despre asta. În timp, conversaţia noastră încetini atunci când am realizat cât de mult ne schimbaserăm amândoi. Poate din cauză că am fost apropiaţi odată sau poate din cauză că era femeie, dar am simţit-o cum mă privea şi ştiam deja ce avea să mă întrebe apoi.

— Eşti îndrăgostit, nu-i aşa? şopti ea.

Mi-am strâns mâinile în poală şi m-am uitat pe fereastră. Afară cerul era întunecat din nou, prevestind şi mai multă ploaie.

— Da, am recunoscut eu.

— Cum o cheamă?

— Savannah, am spus eu.

— E aici?

Am ezitat.

— Nu.

— Vrei să vorbeşti despre asta?

Nu, am vrut eu să spun. Nu vreau să vorbesc despre asta. Învăţasem în armată că poveştile ca ale noastre sunt şi plictisitoare, şi previzibile şi că, deşi toată lumea întreba, nimeni nu voia cu adevărat să le audă.

Dar eu i-am spus povestea de la început până la sfârşit, cu mai multe detalii decât ar fi trebuit şi ea mă luă de mână de mai multe ori. Nu-mi dădusem seama cât era de greu s-o ţin în mine şi când am terminat de povestit, cred că ea şi-a dat seama că aveam nevoie să fiu singur. M-a sărutat pe obraz şi după ce a plecat, m-am plimbat prin casă ore întregi. Mă duceam din cameră în cameră, gândindu-mă la tatăl meu şi la

Savannah, simţindu-mă ca un străin şi realizând treptat că mai aveam de mers într-un loc.

OPTSPREZECE

În noaptea aceea, am dormit în patul tatălui meu, singura dată în viaţa mea când am făcut acest lucru. Furtuna trecuse, iar temperatura se ridicase la nivele groaznice. Nici măcar deschiderea ferestrei nu reuşi să mă răcorească şi m-am întors pe toate părţile ore în şir. Când m-am târât jos din pat a doua zi dimineaţă, am găsit cheile maşinii tatălui meu în cuier în bucătărie. Mi-am aruncat bagajul în portbagaj şi am luat câteva lucruri din casă pe care voiam să le păstrez. În afară de fotografie, nu aveam multe lucruri de luat. După aceea l-am sunat pe avocat şi i-am acceptat oferta de a găsi pe cineva să scape de restul lucrurilor şi să vândă casa. Am lăsat cheia casei în cutia poştală.

În garaj, a durat câteva secunde până să pornească motorul. Am dat cu spatele pe alee, am închis uşa garajului şi am încuiat. M-am uitat din curte înspre casă gândindu-mă la tatăl meu, ştiind că nu aveam să mai văd locul acesta niciodată.

Am mers la căminul de bătrâni, am luat lucrurile tatălui meu, după care am plecat

din Wilmington, îndreptându-mă spre vest de-a lungul graniţei dintre state, trecând pe pilot automat. Trecuseră ani de când nu mai văzusem bucata aceasta de drum şi eram doar vag conştient de trafic, dar sentimentul de familiaritate se năpustea în valuri asupra mea. Am trecut prin oraşele în care mi-am petrecut tinereţea şi m-am îndreptat prin Raleigh spre Chapel Hill, unde amintirile mă străfulgerau cu o intensitate dureroasă, şi m-am trezit accelerând, încercând să le las în urmă.

Am condus prin Burlington, Greensboro şi Winston-Salem. În afară de o singură oprire la o benzinărie, mai pe la începutul zilei, de unde am luat de asemenea o sticlă de apă, am continuat să conduc, sorbind din apă, dar nereuşind să mănânc nimic. Fotografia cu mine şi cu tatăl meu se afla pe scaunul de lângă mine şi din când în când încercam să-mi amintesc de băiatul din fotografie. Într-un final, am întors spre nord, mergând pe o autostradă mică care îşi şerpuia calea printre munţii cu vârfuri albastre ce se întindeau de la nord la sud, o ridicătură delicată în crusta pământului.

Era deja după-amiaza târziu când am tras maşina într-o parcare şi m-am cazat într-un motel vechi situat chiar la ieşirea de pe autostradă. Corpul îmi era înţepenit şi după câteva minute în care m-am întins, am făcut duş şi m-am bărbierit. Mi-am pus o pereche curată de blugi şi un tricou şi m-am gândit dacă să mă duc sau nu să-mi iau ceva de mâncare, dar încă nu-mi era foame. Odată cu apusul soarelui, aerul nu mai avea nimic din căldura umedă şi înăbuşitoare a zonei de costă şi am simţit mirosul coniferelor plutind dinspre munţi. Acesta era locul în care se născuse Savannah şi cumva ştiam că era încă aici.

Deşi aş fi putut să mă duc acasă la părinţii ei să-i întreb, am renunţat la idee, nefiind sigur cum aveau să reacţioneze la vederea mea. Am condus în schimb pe străzile oraşului Lenoir, trecând prin districtul comercial, plin de o colecţie variată de restaurante de tip fast-food şi am început să încetinesc maşina doar atunci când am ajuns în partea mai puţin modificată a oraşului. Aceasta era partea Lenoir-ului care nu se schimbase, unde nou-veniţii şi turiştii

erau bine primiţi să viziteze, dar nu aveau să fie niciodată consideraţi localnici. Am oprit lângă o sală de biliard veche, un loc care-mi amintea de o parte din bântuielile tinereţii mele. La ferestre erau atârnate pancarte luminate cu reclame la bere, iar parcarea era plină în faţă. Într-un loc ca acesta aveam să găsesc răspunsul pe care-l căutam.

Am intrat. La tonomat cânta Hank Williams, iar rotocoale de fum de ţigară pluteau prin aer. Patru mese de biliard erau îngrămădite una lângă alta; fiecare jucător purta şapcă de baseball, iar doi dintre ei mestecau în mod evident cocoloaşe de tutun care li se observau prin obraji. Pe pereţi erau fotografii cu bibanul trofeu, înconjurat de amintiri de la NASCAR. Erau fotografii tăcute la Talladega şi Martinsville, Wilkesboro de Nord şi Rockingham şi, deşi părerea mea cu privire la sport nu se schimbase, imaginile acelea mi-au dat o strângere ciudată de inimă. În colţul barului, sub faţa zâmbitoare a lui Dale Earnhardt[5], se afla un borcan plin cu bani, în care se strângeau donaţii pentru un localnic bolnav de cancer. Având un

sentiment neaşteptat de solidaritate, am pus şi eu câţiva dolari.

M-am aşezat la bar şi am început o conversaţie cu barmanul. Era cam de vârsta mea, iar accentul lui specific zonei montane îmi aminti de cel al lui Savannah. După douăzeci de minute de conversaţie banală, am scos fotografia lui Savannah din portofel şi i-am explicat că eram un prieten de familie. Am spus numele părinţilor ei şi am pus întrebări prin care dădeam de înţeles că mai fusesem acolo.

A fost precaut şi avea tot dreptul să fie aşa. Locuitorii oraşelor mici se protejează între ei, dar petrecuse câţiva ani în trupele de marină, lucru care mi-a fost de ajutor. După un timp, dădu din cap.

— Da, o cunosc, spuse el. Locuieşte pe Drumul Vechii Mori, lângă casa părinţilor ei.

Era puţin peste ora opt seara, iar cerul începuse să devină cenuşiu pe măsură ce amurgul începea să se instaleze. Zece minute mai târziu, am lăsat un bacşiş mare pe bar şi mi-am făcut loc spre uşă.

Când m-am îndreptat spre zona rurală

totul mi s-a şters din minte. Cel puţin, aşa mi-o aminteam când mă gândeam la ultima mea vizită în locurile acestea. Drumul pe care conduceam era în pantă şi am început să recunosc reperele zonei; ştiam că în câteva minute urma să trec pe lângă casa părinţilor lui Savannah. Când am trecut, m-am aplecat peste volan, căutând următoarea deschizătură în gard înainte să o iau pe un drum lung acoperit cu pietriş. Când am întors, am văzut un semn pe care scria de mână „Speranţe şi Cai".

Zgomotul făcut de cauciucurile mele peste pietriş fu ciudat de liniştitor şi am parcat în spatele unei sălcii, lângă o furgonetă uzată. Am privit spre casă. Cu acoperiş abrupt şi pătrat, albă ca fulgii de nea şi cu un coş îndreptat spre cer, părea să se ridice de la pământ ca o imagine fantomatică veche de o sută de ani. Un singur bec strălucea deasupra uşii principale uzate, iar o plantă mică în ghiveci atârna în apropierea unui steag al Americii, ambele mişcându-se în bătaia uşoară a vântului. Într-o parte a casei se afla un hambar vechi şi un mic ţarc; mai în spate, o păşune de un verde smarald

înconjurată de un gard alb îngrijit se întindea către un spaţiu format din stejari masivi. Lângă hambar se mai afla o construcţie ce semăna cu un atelier, iar printre umbre am reuşit să disting conturul utilajelor agricole învechite. M-am întrebat din nou ce căutam acolo.

Nu era prea târziu să plec, dar nu am avut puterea să întorc maşina. Cerul avea o culoare roşu-gălbuie înainte ca soarele să se afunde dincolo de orizont, aruncând asupra munţilor o întunecime dezolantă. M-am dat jos din maşină şi am început să mă apropii de casă. Roua de pe iarbă îmi umezi vârfurile pantofilor şi am simţit mirosul coniferelor încă o dată. Auzeam ţârâitul greierilor şi cântecul constant al unei privighetori. Sunetele păreau să-mi dea putere atunci când am păşit pe verandă. Am încercat să mă gândesc ce i-aş spune ei, dacă ar deschide uşa. Sau ce i-aş spune lui. Când încercam să mă decid ce să fac, un căţel care dădea din coadă se apropie de mine.

Am scos mâna, iar limba lui prietenoasă o linse înainte să se întoarcă şi să coboare iar scările. Coada continuă să i se mişte înainte

şi înapoi în timp ce începu să meargă în jurul casei, şi auzind aceeaşi chemare care m-a adus şi pe mine în Lenoir, am părăsit veranda şi m-am luat după el. Se lăsă în jos murdărindu-se pe burtă, în timp ce se târî pe sub scândura cea mai joasă a gardului şi galopă în hambar.

Imediat ce câinele dispăru, am văzut-o pe Savannah ieşind din hambar cu nişte baloţi de fân sub braţe. Caii de pe păşune au început să galopeze către ea în timp ce ea aruncă fânul în diferite troace. Am continuat să înaintez. Se scutura de paie şi se pregătea să se întoarcă înapoi în hambar când se uită întâmplător spre mine. Făcu un pas, se uită din nou şi apoi împietri în loc.

Pentru un moment destul de lung, niciunul dintre noi nu se mişcă. Cu privirea fixată pe mine, mi-am dat seama că făcusem rău că am venit, că am apărut fără niciun avertisment. Ştiam că ar fi trebuit să zic ceva, dar nu-mi venea nimic în minte. Nu puteam decât să mă uit la ea.

Toate amintirile m-au năpădit şi am observat cât de puţin se schimbase de când o văzusem ultima oară. Purta ca şi mine

nişte blugi şi un tricou, pline de pământ, iar ghetele ei de cowboy erau tocite şi uzate. Aspectul ei neglijent îi dădea cumva un farmec natural. Părul era mai lung decât îmi aminteam eu, dar încă mai avea strungăreaţa uşoară dintre dinţii din faţă, pe care am iubit-o mereu.

— Savannah, am spus eu într-un final.

Abia după ce am vorbit mi-am dat seama că fusese la fel de vrăjită ca şi mine. Şi dintr-odată faţa i se lumină de un zâmbet care arăta o plăcere sinceră.

— John? strigă ea. Mă bucur să te văd din nou.

Îşi scutură capul ca şi cum ar fi vrut să-şi limpezească mintea, iar apoi se uită din nou la mine. Când fu în sfârşit convinsă că nu eram o nălucă, alergă spre poartă şi trecu de ea. O clipă mai târziu, i-am simţit braţele în jurul meu, corpul cald şi primitor. Pentru o secundă, mi se păru că nimic nu se schimbase între noi. Aş fi vrut să o ţin în braţe pentru totdeauna, dar când se trase înapoi, iluzia a fost distrusă şi eram din nou doi străini. Expresia ei cuprindea întrebarea la care nici eu nu am fost în stare să

răspund în drumul lung spre casa ei.

— Ce faci aici?

Mi-am întors privirea.

— Nu ştiu, am spuse eu. Pur şi simplu am simţit nevoia să vin.

Deşi nu mă întreba nimic, era o combinaţie de curiozitate şi de ezitare în expresia feţei ei, ca şi cum nu era sigură dacă mai aştepta o altă explicaţie. Am făcut un pas mic în spate, lăsându-i spaţiu să respire. Am văzut contururile neclare ale cailor în întuneric şi am simţit că evenimentele ultimelor zile îmi revin în memorie.

— A murit tata, am şoptit eu, cuvintele părând să vină de nicăieri. Tocmai vin de la înmormântare.

Ea era tăcută, expresia feţei sugerând acea compasiune spontană de care fusesem atât de atras cândva.

— Oh, John... îmi pare atât de rău, murmură ea.

Se apropie din nou şi de data aceasta mă îmbrăţişă în grabă. Când se retrase, chipul îi era pe jumătate în umbră.

— Cum s-a întâmplat? mă întrebă ea cu

mâna încă într-a mea.

Am simţit tristeţea sinceră din vocea ei şi m-am oprit, neputând să rezum ultimii doi ani într-o singură frază.

— E o poveste lungă, am spus eu. În strălucirea luminilor hambarului mi s-a părut că văd în privirea ei urmele unor amintiri pe care voia să le ascundă, o viaţă de demult. Când mi-a dat drumul la mână, am văzut verigheta de pe degetul ei stâng. Vederea acesteia mă trezi la realitate.

Îmi recunoscu expresia.

— Da, spuse ea, sunt măritată.

— Îmi pare rău, am spus, scuturându-mi capul. Nu ar fi trebuit să vin.

Spre surprinderea mea, făcu un mic gest din mână.

— E în regulă, spuse ea, înclinându-şi capul. Cum m-ai găsit?

— E un oraş mic, am ridicat din umeri. Am întrebat pe cineva.

— Şi ţi-au spus... pur şi simplu?

— Am fost convingător.

Era stânjenitor şi niciunul dintre noi nu păru să ştie ce să spună. O parte din mine se aştepta cu adevărat să continuăm să stăm

acolo ca să vorbim ca nişte vechi prieteni despre tot ce se întâmplase în viaţa noastră de când nu ne mai văzusem. O altă parte se aştepta ca soţul ei să iasă din casă în orice clipă, fie să-mi strângă mâna, fie să mă provoace la duel. Un cal necheză în tăcere şi am observat peste umărul ei patru cai cu capetele aplecate în troace, pe jumătate în umbră, pe jumătate în cercul format de lumina hambarului. Alţi trei cai, inclusiv Midas, se uitau la Savannah ca şi cum se întrebau dacă ea uitase de ei. Savannah făcu, într-un final, un semn peste umăr.

— Ar trebui să-i hrănesc şi pe ei, spuse ea. E ora lor de masă şi devin nerăbdători. Când am dat din cap, Savannah făcu un pas înapoi, după care se întoarse. Chiar când ajunse la poartă îmi făcu semn cu mâna. Vrei să-mi dai o mână de ajutor? Am ezitat aruncând o privire către casă. Ea îmi urmări privirea. Nu-ţi face griji, spuse ea. El nu este aici şi mi-ar prinde bine o mână de ajutor. Vocea îi era surprinzător de fermă.

Deşi nu eram sigur ce să înţeleg din răspunsul ei, am dat din cap.

— Mi-ar face mare plăcere să te ajut.

Mă aşteptă şi închise uşa în spatele nostru. Îmi atrase atenţia către o grămadă de bălegar.

— Ai grijă la bălegar. O să-ţi murdăreşti pantofii.

— O să încerc, am murmurat eu.

În hambar, separă o bucată de fân şi apoi alte două şi mi le înmână pe amândouă.

— Aruncă-le în troacele de lângă celelalte. Mă duc să aduc ovăzul.

Am făcut cum mi-a zis ea, iar caii s-au apropiat. Savannah ieşi afară cu două găleţi.

— Mai bine le-ai lăsa puţin spaţiu. Ar putea să te dea jos din greşeală.

M-am îndepărtat, iar Savannah atârnă două găleţi de gard. Primul grup de cai merse la trap spre ele. Savannah se uită la ei, cu o mândrie evidentă.

— De câte ori trebuie să-i hrăneşti?

— De două ori pe zi, în fiecare zi. Dar e mai mult decât hrana. Ai fi uimit cât de neîndemânatici pot fi uneori. Avem numărul veterinarului pe taste rapide la telefon.

Am zâmbit.

— Pare multă muncă.

— Este. Se spune că, dacă ai un cal, e ca şi

cum ai locui cu o ancoră. Dacă nu ai pe cineva să te ajute, e greu să pleci, chiar şi pentru un weekend.

— Nu te mai ajută şi părinţii?

— Uneori. Când chiar am nevoie de ei. Dar tata îmbătrâneşte şi e mare diferenţă între a creşte un cal şi a avea grijă de şapte.

— Te cred pe cuvânt.

În îmbrăţişarea caldă a nopţii am ascultat ţârâitul constant al greierilor, respirând pacea acestui refugiu, încercând să-mi calmez gândurile care o luaseră razna.

— Este exact mediul în care mi-am închipuit că ai locui, am spus eu într-un final.

— Şi eu la fel, spuse ea. Dar este mult mai greu decât am crezut ca va fi. Mereu este ceva care trebuie reparat. Nu-ţi poţi imagina cât de găurit era acoperişul hambarului şi câte bucăţi mari de gard s-au prăbuşit iarna trecută. La asta am lucrat noi toată primăvara.

Deşi am auzit că a folosit pronumele „noi“ şi am presupus că vorbea despre soţul ei, nu eram gata să vorbesc încă despre el. Şi se pare că nici ea nu era.

— Dar e frumos aici, chiar dacă e mult de muncă. În asemenea nopţi îmi place să stau pe verandă şi să ascult pur şi simplu lumea. Rareori auzi vreo maşină trecând şi e atât de... liniştit. Te ajută să-ţi limpezeşti mintea, mai ales după o zi lungă.

Când vorbea, am simţit cum îşi măsoară cuvintele, intuind că dorea să menţinem conversaţia la acest nivel.

— Pariez.

— Trebuie să curăţ nişte copite, mă anunţă ea. Vrei să mă ajuţi?

— Nu ştiu cum să fac asta, am recunoscut eu.

— E uşor, îţi arăt eu cum. Dispăru în hambar şi ieşi afară cu ceva ce părea a fi două cuie mici curbate. Îmi înmână mie unul. În timp ce caii mâncau, ea se duse spre unul dintre ei.

— Tot ce trebuie să faci este să îl apuci aproape de copită şi să tragi în timp ce baţi uşor în spatele piciorului aici, spuse ea, arătându-mi. Calul, ocupat cu fânul, ridică obedient copita. Fixă copita între picioarele ei. Apoi dai jos tot pământul din jurul copitei. Asta e tot ce trebuie să faci.

M-am dus către calul de lângă ea şi am încercat să fac ce făcuse şi ea, dar nu se întâmplă nimic. Calul era şi foarte mare şi foarte încăpăţânat. Am tras din nou de picior şi am bătut uşor în locul potrivit, apoi am tras şi am bătut iar. Calul continuă să mănânce, ignorându-mi eforturile.

— Nu vrea să ridice piciorul, m-am plâns eu.

Termină copita la care lucra şi apoi se aplecă spre calul meu. După ce trase şi bătu o dată, copita se afla deja între picioarele ei.

— Cum să nu? Pur şi simplu ştie că nu ştii ce faci şi că te simţi incomod în jurul lui. Trebuie să fii încrezător când faci asta. Lăsă copita jos, iar eu i-am luat locul şi am încercat din nou. Calul mă ignoră încă o dată.

— Uite-te cum fac eu, spuse ea cu grijă.

— Dar mă uit, am protestat eu.

Ea repetă exerciţiul; calul ridică piciorul. Un moment mai târziu am imitat-o cu exactitate, iar calul m-a ignorat. Deşi nu puteam pretinde că pot citi mintea unui cal, am avut ciudata impresie că acestuia îi face plăcere să mă chinuiască. Am bătut şi am

tras frustrat şi fără încetare până când, ca prin minune, piciorul calului se ridică. În ciuda realizării mele minimaliste, am fost mândru de mine. Pentru prima dată de când sosisem, Savannah râse.

— Bravo. Acum rade noroiul şi treci la copita următoare.

Savannah terminase deja ceilalţi şase cai când eu l-am terminat doar pe acesta. După ce totul a fost gata, a deschis poarta şi caii au pornit la trap în păşunea întunecată. Nu eram sigur la ce să mă aştept, dar Savannah s-a îndreptat către şopron. Avea două lopeţi în mână.

— Acum e timpul să facem curat, spuse ea, dându-mi o lopată.

— Să facem curat?

— Să curăţăm bălegarul, spuse ea. Altfel devine destul de plin pe aici.

Am luat o lopată.

— Faci asta în fiecare zi?

— Viaţa e frumoasă, nu? mă tachină ea. Mai plecă o dată şi se întoarse cu o roabă.

Când am început să curăţăm bălegarul, o rază de lună începu să se ridice deasupra vârfurilor copacilor. Am lucrat în linişte,

clinchetul şi hârşâitul lopeţii ei umplu aerul de un ritm sacadat. După ce am terminat amândoi, m-am sprijinit de lopată şi am început să o studiez. În umbrele curţii hambarului, ea părea la fel de minunată şi de inefabilă ca o fantomă. Nu spuse nimic, dar am simţit cum mă analizează şi ea pe mine.

— Te simţi bine? am întrebat eu într-un final.

— De ce ai venit, John?

— M-ai mai întrebat asta.

— Ştiu că am făcut-o, spuse ea. Dar nu mi-ai răspuns cu adevărat.

Am studiat-o. Nu, nu o făcusem. Dar nu eram nici eu sigur cum să-i explic şi mi-am mutat greutatea de pe un picior pe altul.

— Nu am ştiut unde să mă duc în altă parte.

Spre surprinderea mea, dădu din cap.

— Aha, mă aprobă ea.

Încuviinţarea din vocea ei mă încurajă să continui.

— Vorbesc serios, am spus eu. În unele feluri, tu eşti cea mai bună prietenă pe care am avut-o vreodată.

Expresia ei deveni mai blândă.

— OK, spuse ea.

Răspunsul ei îmi aminti de tata şi, după ce răspunse, poate că şi-a dat seama şi ea de asta. M-am chinuit să trec peste asta.

— Asta este ferma pe care ai visat să o faci, nu? am întrebat. „Speranţe şi Cai“ este pentru copiii autişti, nu?

Îşi trecu o mână prin păr, dându-şi o şuviţă după ureche. Părea încântată că-mi amintisem.

— Da, spuse ea. Aşa este.

— Este aşa cum ai crezut că va fi?

Râse şi ridică mâinile în sus.

— Uneori, spuse ea. Dar să nu te gândeşti că fac atât de mulţi bani încât să-mi plătesc facturile. Avem amândoi locuri de muncă şi în fiecare zi realizez că nu am învăţat la şcoală atât de mult cât am crezut.

— Nu?

Îşi scutură capul.

— Este destul de greu să te apropii de unii dintre copiii care vin aici sau la centru. Ezită, încercând să-şi găsească cuvintele potrivite. Într-un final îşi scutură capul. Presupun că am crezut că vor fi toţi ca Alan,

ştii? Se uită în sus. Îţi aminteşti când ţi-am spus despre el? Când am dat din cap, ea continuă. S-a dovedit că situaţia lui Alan era una specială. Nu ştiu – poate pentru că a fost crescut la o fermă, dar s-a adaptat mult mai uşor decât majoritatea copiilor.

Când ea nu mai continuă, am privit-o întrebător.

— Eu nu asta îmi amintesc că mi-ai spus. Din câte îmi amintesc, Alan a fost îngrozit la început.

— Da, ştiu, dar totuşi... s-a obişnuit într-un final cu asta. Şi tocmai asta e problema. Nu-ţi pot spune câţi dintre copiii care vin aici nu se adaptează deloc, indiferent de cât de mult lucrăm cu ei. Nu e doar o chestie de weekend; unii copii vin aici cu regularitate de mai bine de un an. Lucrăm la centrul de evaluare a dezvoltării, aşa că am petrecut foarte mult timp cu majoritatea lor şi când am pus bazele fermei, am insistat să fie pentru toţi copiii, indiferent de cât de gravă este starea lor. Am simţit că era un angajament important, dar unii copii... Aş vrea să ştiu cum aş putea să-i înţeleg. Uneori mi se pare că nu facem altceva decât să

batem apa în piuă. Am observat cum îşi cataloga Savannah amintirile. Nu vreau să spun că simţim că pierdem timpul, continuă ea. Pe unii copii chiar îi ajută ce facem noi. Vin aici şi petrec câteva săptămâni şi e ca... un mugur care înfloreşte treptat în ceva frumos. Aşa cum s-a întâmplat cu Alan. E ca şi cum le-ai simţi minţile deschizându-se către noi idei şi posibilităţi şi atunci când călăresc cu câte un zâmbet larg pe faţă, e ca şi cum nimic altceva nu ar mai conta pe lume. Este un sentiment uluitor şi ai vrea să se întâmple mereu cu fiecare copil care vine aici. Obişnuiam să cred că este o problemă de perseverenţă şi că-i putem ajuta pe toţi, dar nu putem. Unii copii nici nu se apropie de cai, cu atât mai puţin să mai şi călărească.

— Ştii că nu e vina ta. Nici eu nu am fost prea încântat de ideea de a călări, mai ţii minte?

Chicoti, sunând incredibil de copilăroasă.

— Mda, îmi amintesc. Prima dată când te-ai urcat pe cal ai fost mai speriat decât mulţi dintre copii.

— Ba nu-i adevărat, am protestat eu. Şi în

plus, Pepper era neastâmpărat.

— Ha! strigă ea. De ce crezi că te-am lăsat să-l călăreşti? E cel mai cuminte cal pe care ţi l-ai putea imagina. Nu cred că a fost niciodată măcar vreun pic agitat când l-a mai călărit cineva.

— A fost neastâmpărat, am insistat eu.

— Ai vorbit ca un adevărat începător, mă tachină ea. Dar chiar dacă te înşeli, sunt impresionată că încă îţi aminteşti.

Glumele ei invocară un val brusc de amintiri.

— Normal că-mi amintesc, am spus eu. Au fost cele mai frumoase zile din viaţa mea. Nu le voi uita niciodată. Peste umărul ei, am văzut câinele colindând păşunea. Poate de asta eu nu sunt încă însurat.

La auzul vorbelor mele, privirea ei şovăi.

— Şi eu mi le amintesc.

— Chiar aşa?

— Bineînţeles, spuse ea. Poate că n-ai să mă crezi, dar este adevărat.

Greutatea cuvintelor ei atârnă greu în aer.

— Eşti fericită, Savannah? am întrebat eu într-un final.

Afişa un zâmbet forţat..

— În cea mai mare parte a timpului. Tu nu eşti?

— Nu ştiu, am spus eu, lucru care o făcu din nou să râdă.

— Ştiu că acesta e răspunsul tău standard. Atunci când eşti rugat să cauţi înăuntrul tău un răspuns. Pentru tine e ca un reflex. Aşa a fost mereu. De ce nu mă întrebi ce voiai de fapt să mă întrebi?

— Şi ce am vrut eu, de fapt, să te întreb?

— Dacă îmi iubesc soţul sau nu. Nu asta ai vrut să mă întrebi? mă întrebă ea, uitându-se pentru o clipă în altă parte.

Am rămas mut un moment, dar mi-am dat seama că instinctele ei au fost corecte. Era motivul real pentru care venisem aici.

— Da, spuse ea într-un final, citindu-mi gândurile din nou. Îl iubesc.

Sinceritatea totală din vocea ei mă duru, dar înainte să am timp să mă gândesc la asta, ea se întoarse din nou cu faţa la mine. Îi sclipea în ochi neliniştea, ca şi cum şi-ar fi amintit ceva dureros, dar îi trecu repede.

— Ai mâncat deja? mă întrebă ea.

Încă mai încercam să găsesc o logică în ceea ce tocmai observasem.

— Nu, am spus eu. De fapt, nu am luat nici micul dejun şi nici prânzul.

Îşi scutură capul.

— Mi-a mai rămas nişte friptură de vită în casă. Ai timp pentru cină?

Deşi m-am întrebat din nou unde era soţul ei, am dat din cap.

— Mi-ar face plăcere, am spus eu.

Am pornit spre casă, iar ea se opri atunci când ajunse pe o verandă unde erau aliniate cizme de cowboy pline de noroi şi uzate. Savannah mă luă de mână într-un fel care mi se păru uşor şi natural, folosindu-mă pentru a-şi menţine echilibru în timp ce-şi scotea ghetele. Probabil că atingerea ei îmi dădu curaj să mă uit cu adevărat la ea şi, deşi mi s-a părut că am văzut misterul şi maturitatea care o făceau atrăgătoare mereu, am observat de asemenea şi o urmă de tristeţe şi reticenţă. Pentru inima mea rănită, combinaţia aceea o făcea şi mai frumoasă.

NOUĂSPREZECE

Bucătăria ei micuţă semăna cu una dintr-o casă veche care probabil a fost reamenajată de vreo şase ori în ultimul secol: podele cu linoleum foarte vechi care se jupuia discret în apropierea pereţilor; dulapuri albe, utile şi nedecorate – groase de la nenumăratele straturi de vopsea – şi o chiuvetă din oţel

inoxidabil aşezată după o fereastră cu ramă de lemn care probabil că ar fi trebuit înlocuită de ani de zile. Masa de bucătărie era crăpată şi pe unul dintre pereţi se afla o sobă de lemne la fel de veche ca şi casa. În unele locuri, se putea observa lumea modernă împletindu-se cu cea veche: un frigider mare şi o maşină de spălat vase lângă chiuvetă; un cuptor cu microunde aşezat pe diagonală lângă o sticlă pe jumătate goală de vin roşu. În unele feluri, îmi amintea de casa tatălui meu.

Savannah deschise un dulap şi scoase un pahar de vin.

— Vrei un pahar cu vin?

Am scuturat capul.

— Nu am fost niciodată un mare amator de vin.

Am fost surprins când nu a pus paharul la loc. A luat în schimb sticla pe jumătate goală de vin şi a turnat în pahar; a pus paharul pe masă şi s-a aşezat în faţa lui.

Am luat loc la masă, în timp ce Savannah a luat o înghiţitură de vin.

— Te-ai schimbat, am observat eu.

Ea ridică din umeri.

— Multe lucruri s-au schimbat de ultima dată când te-am văzut.

Nu mai zise nimic şi puse paharul înapoi pe masă. Când vorbi din nou, vocea îi era mai calmă.

— Nu am crezut niciodată că voi fi genul acela de persoană care să aştepte să bea un pahar de vin seara, dar sunt. Începu să rotească paharul pe masă şi m-am trezit întrebându-mă ce se întâmplase cu ea. Ştii ce e mai ciudat? spuse ea. Chiar îmi pasă ce gust are. Când am băut primul pahar, nu am ştiut dacă a fost rău sau bun. Acum când vine vorba să cumpăr, am devenit destul de pretenţioasă. Nu o recunoşteam în totalitate pe femeia din faţa mea şi nu eram sigur cum să reacţionez. Nu mă înţelege greşit, continuă ea. Încă îmi mai amintesc tot ce m-au învăţat părinţii mei, dar rareori beau mai mult de un pahar în fiecare seară. Dar, de vreme ce însuşi Iisus a transformat apa în vin, m-am gândit că nu poate fi un păcat aşa de mare.

Am zâmbit la raţionamentul ei, dându-mi seama cât de nedrept era să mă agăţ de Savannah cea din trecut.

— Nu am întrebat.

— Ştiu, spuse ea. Dar te-ai întrebat. Pentru un moment, singurul sunet din bucătărie fu huruitul încet al frigiderului. Îmi pare rău pentru tatăl tău, spuse ea jucându-se cu mâna pe o crăpătură din masa de bucătărie. Chiar îmi pare rău. Nu-ţi pot spune de câte ori m-am gândit la el în ultimii ani.

— Mulţumesc, am spus eu.

Savannah începu din nou să-şi rotească paharul, evident pierdută în vârtejul lichidului.

— Vrei să vorbeşti despre asta? mă întrebă ea.

Nu eram sigur că voiam, dar atunci când m-am lăsat pe spate în scaun, cuvintele au ieşit cu o uşurinţă surprinzătoare.

I-am povestit despre primul atac de cord al tatălui meu şi despre al doilea şi despre vizitele de care ne bucuraserăm amândoi în ultimii doi ani. I-am spus despre prietenia noastră care devenise mai puternică şi despre alinarea pe care o simţeam alături de el, despre plimbările pe care a început să le facă până când a fost nevoit să renunţe într-un final. I-am povestit ultimele mele zile

petrecute cu el şi agonia internării lui într-un cămin de bătrâni. Când am descris înmormântarea şi fotografia pe care am găsit-o în plic, m-a luat de mână.

— Mă bucur că a păstrat-o pentru tine, spuse ea, dar eu nu mă mir.

— Eu m-am mirat, am spus eu, iar ea a râs. Era un sunet reconfortant.

Mă strânse de mână.

— Mi-aş fi dorit să ştiu şi eu. Mi-ar fi plăcut să merg la înmormântare.

— Nu a fost cine ştie ce.

— Nici nu trebuie să fi fost. A fost tatăl tău şi asta este tot ceea ce contează.

Ezită înainte să-mi dea drumul la mână şi mai luă o înghiţitură de vin.

— Eşti gata să mănânci? mă întrebă ea.

— Nu ştiu, am spus eu îndepărtând amintirea comentariului ei anterior.

Ea se aplecă în faţă zâmbind.

— Ce-ar fi să-ţi încălzesc eu o farfurie de friptură şi vedem apoi ce se întâmplă.

— E bună de ceva? am întrebat eu. Vreau să zic... când te-am cunoscut nu ai menţionat că ai şti să găteşti.

— Este reţeta specială a familiei noastre,

spuse ea prefăcându-se jignită. Dar trebuie să fiu sinceră – a făcut-o mama. A adus-o ieri.

— Adevărul iese mereu la iveală, am spus eu.

— Asta e chestia ciudată cu adevărul, spuse ea. Iese de obicei la iveală. Se ridică şi deschise frigiderul, aplecându-se în timp ce scruta rafturile. M-am trezit gândindu-mă la verigheta de pe degetul ei şi întrebându-mă unde era soţul ei, în timp ce ea scotea caserolele. Aşeză câteva bucăţi de friptură într-un castron pe care-l puse în cuptorul cu microunde.

— Mai vrei şi altceva să mănânci cu friptura? Ce ai zice de nişte pâine cu unt?

— Ar fi grozav, am aprobat eu.

Câteva minute mai târziu aveam mâncarea în faţă, iar mirosul mi-a amintit, pentru prima dată, de cât de foame îmi era de fapt. Spre surprinderea mea, Savannah mă surprinse şi se aşeză în acelaşi loc cu paharul de vin.

— Tu nu mănânci?

— Nu mi-e foame, spuse ea. De fapt, nu prea am mâncat mare lucru în ultima

perioadă.

Ea sorbi din vin atunci când eu am luat prima îmbucătură şi am trecut cu vederea comentariul ei.

— Ai dreptate, am spus eu. Este delicioasă.

Zâmbi.

— Mama este o bucătăreasă grozavă. Ai crede că am învăţat mai multe despre gătit de la ea, dar nu am făcut-o. Am fost mereu prea ocupată. Când eram mică am învăţat prea mult, iar apoi, în ultima vreme, m-am ocupat prea mult de renovări. Îmi făcu semn spre sufragerie. E o casă veche. Ştiu că nu pare, dar am muncit o grămadă la ea în ultimii doi ani.

— Arată grozav.

— Spui doar de politeţe, dar apreciez, îmi răspunse ea. Ar fi trebuit să vezi locul acesta când m-am mutat. Arăta cam ca un hambar, mă crezi? Am avut nevoie de acoperiş nou, dar e ciudat – nimeni nu se gândeşte la acoperişuri atunci când îşi imaginează ce să reamenajeze. E unul dintre acele lucruri pe care toată lumea se aşteaptă să le aibă o casă, dar la care nu se gândeşte că ar trebui cândva să fie înlocuit. Aproape tot ce am

făcut intră în categoria asta. Ţevile de căldură, ferestrele termopan, reparaţiile stricăciunilor provocate de termite... au fost multe zile lungi. Avea o expresie visătoare pe faţă. Am făcut singuri aproape toată treaba. Ca şi aici, în bucătărie. Ştiu că avem nevoie de dulapuri şi de podele noi, dar atunci când ne-am mutat aici, aveam bălţi în sufragerie şi în dormitor ori de câte ori ploua. Ce trebuia să facem? A trebuit să întocmim o listă de priorităţi şi primul lucru pe care l-am făcut a fost să îndepărtăm toate ţiglele vechi de pe acoperiş. Cred că erau patruzeci de grade afară, iar eu eram acolo cu lopata, dând jos ţigle, făcând bătături. Dar ştii... mi se pare corect. Doi tineri care pornesc în viaţă şi care-şi repară casa împreună. A fost aşa un sentiment de... intimitate. La fel a fost şi când am făcut podeaua din sufragerie. Cred că ne-a luat vreo două săptămâni să punem nisip şi să o nivelăm din nou. Am vopsit-o şi am adăugat un strat de lac şi, când am mers într-un final peste ea, am simţit că parcă am pus bazele pentru tot restul vieţii noastre împreună.

— O faci să sune aproape romantic.

— Într-un fel a fost, mă aprobă ea. Îşi dădu o şuviţă de păr după ureche. Dar în ultima vreme nu mai este atât de romantic. Acum nu mai este decât faptul că îmbătrânim.

Am izbucnit deodată în râs şi apoi am tuşit şi m-am întins după un pahar pe care nu-l aveam. Ea se ridică din scaun.

— Să-ţi aduc nişte apă, spuse ea.

Umplu un pahar de la robinet şi mi-l puse în faţă. În timp ce beam, am simţit-o cum mă privea.

— Ce? am întrebat eu.

— Nu pot să trec peste cât de diferit arăţi.

— Eu? Mi se părea greu de crezut.

— Mda, tu, insistă ea. Eşti cumva... mai matur.

— Păi sunt mai matur.

— Ştiu, dar nu la asta mă refer. Ochii tăi. Sunt... mai serioşi decât erau. Ca şi cum ar fi văzut lucruri pe care nu ar fi trebuit să le vadă. Sunt, într-un fel, obosiţi.

Nu am răspuns nimic, dar când îmi văzu chipul, îşi scutură capul ruşinată. Nu ar fi trebuit să spun asta. Îmi imaginez prin ce ai trecut în ultima perioadă.

Am mai mâncat o bucată de friptură, gândindu-mă la comentariul ei.

— De fapt, am plecat din Irak la începutul lui 2004, am spus eu. Am fost în Germania de atunci. Numai o mică parte din armată se află acolo la un anumit interval şi facem prin rotaţie. Probabil că mă voi întoarce şi eu acolo, dar nu ştiu când. Să sperăm că lucrurile s-au mai calmat între timp.

— Nu ar fi trebuit să fi fost lăsat la vatră până acum?

— M-am înrolat din nou, am spus eu. Nu aveam niciun motiv să nu o fac.

Ştiam amândoi motivul, iar ea dădu din cap.

— Cât mai ai acum?

— Până în 2007.

— Şi apoi?

— Nu ştiu sigur. Aş putea să mai stau vreo câţiva ani. Sau poate m-aş putea înscrie la facultate. Cine ştie poate-mi iau şi o diplomă în educaţie specială. Am auzit lucruri minunate despre domeniul acesta.

Zâmbetul ei a fost ciudat de trist şi, pentru o vreme, niciunul dintre noi nu a zis nimic.

— De când eşti măritată? am întrebat eu.

Se foi în scaun.

— Facem doi ani în noiembrie.

— V-aţi căsătorit aici?

— De parcă am avut de ales. Îşi dădu ochii peste cap. Mama şi-a dorit nunta perfectă şi toate astea. Ştiu că sunt singura lor fiică, dar la urma urmei aş fi fost la fel de fericită cu ceva mult mai restrâns. O sută de invitaţi ar fi fost perfect.

— Şi tu consideri asta restrâns?

— În comparaţie cu ce a ieşit? Mda. Nu au fost destule locuri la biserică pentru toţi invitaţii şi tata îmi tot aminteşte că mai are ani buni de plătit pentru nunta asta. Normal că nu face decât să mă tachineze. Jumătate dintre invitaţi au fost prieteni cu părinţii mei, dar presupun că asta se întâmplă când te măriţi în oraşul natal. Toată lumea – de la poştaş până la bărbier – primeşte o invitaţie.

— Dar te bucuri că ai venit înapoi acasă?

— Mă simt bine aici. Părinţii mei sunt aproape şi am nevoie de asta, mai ales acum. Ea nu dezvoltă afirmaţia, mulţumindu-se doar cu acest comentariu. M-am întrebat la ce se referea – şi referitor la alte o sută de lucruri – atunci când m-am

ridicat de la masă şi mi-am dus farfuria la chiuvetă. După ce am clătit-o, am auzit cum m-a strigat din spate. Las-o acolo. Nu am descărcat încă maşina de spălat vase. O fac mai târziu. Te mai pot servi şi cu altceva? Mama a lăsat nişte plăcinte pe masă.

— Ce-ai zice de un pahar cu lapte? am spus eu. Când a dat să se ridice, am adăugat: Iau eu. Arată-mi de unde să iau pahar.

— Din dulapul de deasupra chiuvetei.

Am luat un pahar de pe raft şi am mers la frigider. Laptele era pe primul raft; pe rafturile de dedesubt erau cel puţin o duzină de caserole pline cu mâncare. Mi-am turnat un pahar şi m-am întors la masă.

— Ce se întâmplă, Savannah?

La auzul vorbelor mele se uită la mine.

— La ce te referi?

— La soţul tău, am spus eu.

— Ce-i cu el?

— Când pot să-l cunosc şi eu?

În loc să-mi răspundă, Savannah se ridică de la masă cu paharul de vin. A turnat ce mai era în el în chiuvetă şi apoi a scos o ceaşcă de cafea şi o cutie de ceai.

— Îl cunoşti deja, spuse ea, întorcându-se.

Ridică din umeri. E Tim.

Am auzit linguriţa lovindu-se de ceaşcă atunci când Savannah se aşeză din nou în faţa mea.

— Cât vrei să ştii? murmură ea, uitându-se în ceaşca de ceai.

— Totul, am spus eu. M-am lăsat din nou pe spate în scaun. Sau nimic. Nu ştiu sigur încă.

Ea răsuflă cu zgomot.

— Presupun că e logic.

Mi-am pus mâinile una într-alta.

— Când a început totul?

— Nu ştiu, spuse ea. Ştiu că sună aiurea, dar nu s-a întâmplat aşa cum probabil îţi imaginezi tu. Nu e ca şi cum a plănuit vreunul dintre noi să se întâmple. Dar ca să-ţi dau cât de cât un răspuns, cred că a început în primele luni ale lui 2002.

Mi-am dat seama că la câteva luni după reînrolarea mea. Cu şase luni înainte de primul atac de cord al tatălui meu şi cam în perioada în care am început să observ că scrisorile ei către mine începuseră să se schimbe.

— Ştii că am fost prieteni. Chiar dacă el absolvise, s-a întâmplat să avem nişte cursuri în aceeaşi clădire când eram eu în ultimul an şi, după aceea, mai beam câte o cafea sau învăţam împreună. Nu era ca şi cum ne dădeam întâlniri sau ne ţineam de mână. Tim ştia că eram îndrăgostită de tine... dar el era acolo, ştii? El mă asculta când îi spuneam cât de dor îmi era de tine şi cât de greu era să fim departe unul de celălalt. Şi chiar *era* greu. Am crezut că ai să fii acasă în perioada aceea. Când îşi ridică privirea, ochii îi erau plini de... Ce? Regret? Nu mi-am dat seama. În fine, am petrecut mult timp împreună şi se pricepea să mă consoleze de fiecare dată când eram deprimată. Îmi amintea mereu că o să vii în permisie mai repede decât o să-mi dau seama, dar nu-ţi pot spune cât de mult voiam să te văd din nou. Apoi, tatăl tău s-a îmbolnăvit. Ştiu că trebuia să fii cu el – nu te-aş fi iertat niciodată dacă nu ai fi stat lângă el –, dar nu era ceea ce aveam noi nevoie. Ştiu cât de egoist sună şi mă detest chiar şi pentru faptul că o gândesc. Am simţit, pur şi simplu, că soarta conspira

împotriva noastră. A băgat linguriţa în ceai şi a amestecat din nou, adunându-şi gândurile. În toamna aceea, chiar după ce am terminat cu toate cursurile şi m-am mutat acasă să lucrez la centrul de evaluare a dezvoltării de aici din oraş, părinţii lui Tim au suferit un accident îngrozitor. Se întorceau din Asheville când au pierdut controlul maşinii şi au deviat brusc pe sens opus pe autostradă. Un camion s-a lovit într-un final de ei. Şoferul camionului nu a păţit nimic, dar ambii părinţi ai lui Tim au murit în urma impactului. Tim a trebuit să se lase de şcoală – era înscris la doctorat – pentru a se putea întoarce aici să aibă grijă de Alan. Se opri. A fost îngrozitor pentru Tim. Nu numai că încerca să-şi revină de pe urma pierderii – îşi adora părinţii –, dar Alan era de neconsolat. Ţipa tot tipul şi a început să-şi smulgă părul din cap. Singurul care putea să-l convingă să nu-şi facă rău era Tim, dar lucrul acesta îl seca de energie. Cred că acesta a fost momentul în care am început prima dată să vin aici. Ştii, să-l ajut. Când m-am încruntat, ea a adăugat. Asta a fost casa părinţilor lui Tim. În care au crescut

Tim şi Alan. Imediat ce a spus-o, mi-a revenit memoria. Normal că era casa lui Tim – îmi spusese odată că Tim locuia la o fermă lângă casa ei. Am sfârşit prin a ne consola unul pe altul. Eu încercam să-l ajut pe el, iar el încerca să mă ajute pe mine şi amândoi încercam să-l ajutăm pe Alan. Şi cred că, încetul cu încetul, am început să ne îndrăgostim unul de altul. Îmi întâlni privirea pentru prima oară. Ştiu că vrei să fii furios pe Tim sau pe mine. Probabil că pe amândoi. Şi presupun că o meritătm. Dar nu ştii cum a fost atunci. S-au întâmplat atâtea – era mereu o atmosferă atât de sentimentală. M-am simţit vinovată pentru ceea ce se întâmpla, la fel şi Tim. Dar după o vreme, am început pur şi simplu să fim deja un cuplu. Tim a început să lucreze la acelaşi centru de evaluare a dezvoltării ca şi mine şi apoi s-a hotărât că vrea să realizeze un program de weekend la fermă pentru copiii cu autism. Părinţii lui mereu şi-au dorit ca el să facă asta, aşa că am început să lucrez şi eu la fermă. După aceea, am fost împreună cam tot timpul. Când am început să lucrăm la fermă, am avut amândoi ceva

pe care să ne concentrăm şi a fost de ajutor şi pentru Alan. El iubeşte caii şi erau atât de multe lucruri de făcut, încât, încetul cu încetul, s-a obişnuit cu ideea că părinţii lui nu mai erau prin preajmă. Era ca şi cum ne bazam unii pe ceilalţi... El m-a cerut în căsătorie, mai târziu, în acelaşi an. Când s-a oprit, am întors capul, încercând să-i asimilez vorbele. Am stat în linişte o vreme, fiecare dintre noi luptându-se cu gândurile lui. În fine, cam asta e povestea, concluzionă ea. Nu ştiu cât de mult vrei să mai auzi.

Nici eu nu eram sigur.

— Alan mai locuieşte aici? am întrebat eu.

— Are o cameră la etaj. De fapt, este aceeaşi cameră pe care a avut-o mereu. Şi totuşi nu e chiar aşa de greu cum sună. După ce termină de hrănit şi de periat caii, îşi petrece cea mai mare parte a timpului singur. Îi plac la nebunie jocurile pe calculator. E în stare să joace ore întregi. Nu prea am reuşit să-l opresc în ultima vreme. Ar juca toată noaptea dacă l-aş lăsa.

— E aici acum?

Ea dădu din cap.

— Nu, spuse ea. Acum este cu Tim.

— Unde?

Înainte să-mi poată răspunde, câinele zgârie insistent uşa de la intrare, iar Savannah se ridică s-o deschidă. Câinele intră tiptil înăuntru cu limba scoasă şi cu coada mişcându-se într-o parte şi alta. Veni spre mine şi-mi mirosi mâna.

— Mă place, am spus eu.

Savannah era încă aproape de uşă.

— Ei îi place de toată lumea. O cheamă Molly. Inutilă pe post de câine de pază, dar mai dulce decât o bomboană, doar încearcă să eviţi să te lingă. Te-ar uda tot, dacă ai lăsa-o.

M-am uitat la blugii mei.

— Observ.

Savannah se uită peste umăr.

— Uite ce e, tocmai mi-am dat seama că trebuie să pun nişte lucruri la adăpost. S-a anunţat ploaie la noapte. Nu ar trebui să dureze mult.

Am observat că nu mi-a răspuns la întrebarea despre Tim. Şi mi-am dat seama că nici nu avea de gând s-o facă.

— Ai nevoie de o mână de ajutor?

— Nu chiar. Dar eşti binevenit. E o noapte frumoasă.

Am urmat-o afară, iar Molly tropăi în faţa noastră, uitând total că tocmai implorase să fie lăsată înăuntru. Când o bufniţă se desprinse de copaci, Molly galopă în întuneric şi dispăru. Savannah îşi trase din nou ghetele în picioare.

Am mers înspre hambar. M-am gândit la tot ce mi-a zis şi m-am întrebat din nou de ce am venit la ea. Nu sunt sigur dacă mă bucuram că se măritase cu Tim – de vreme ce erau atât de potriviţi unul pentru celălalt – sau dacă eram supărat tot din acelaşi motiv. Şi nici nu eram încântat că ştiam în sfârşit adevărul; mi-am dat seama că era cumva mai uşor să nu ştiu. M-am simţit deodată obosit.

Şi totuşi... era ceva ce-mi ascundea. Am simţit asta în vocea ei, în tristeţea care nu dispărea. Pe măsură ce întunericul ne înconjura, am început să fiu deosebit de conştient de cât de aproape mergeam unul de altul şi m-am întrebat dacă şi ea simţea la fel. Dacă simţea, nu dădea niciun semn.

Caii erau nişte simple umbre în depărtare,

forme de nedesluşit. Savannah a recuperat nişte frâie pe care le-a dus în hambar şi le-a atârnat pe câţiva ţăruşi. În timp ce ea făcea asta, eu am strâns lopeţile pe care le folosiserăm şi le-am pus alături de restul uneltelor. La plecare, avu grijă să închidă poarta.

M-am uitat la ceas şi am văzut că era aproape zece. Era târziu şi eram amândoi conştienţi de cât era ceasul.

— Cred că mai bine aş pleca, am spus eu. E un oraş mic. Nu vreau să stârnesc nicio bârfă.

— Probabil că ai dreptate. Molly umblă de colo-colo, apărând de nicăieri, şi se aşează între noi. Când începu să lingă piciorul lui Savannah, se dădu într-o parte. Unde te-ai cazat? mă întrebă ea.

— La un motel. Chiar cum ieşi de pe autostradă.

Strâmbă din nas pentru o clipă.

— Ştiu unde e.

— E cam dărăpănat, am recunoscut eu.

Ea zâmbi.

— Nu pot spune că mă surprinde. Ai avut mereu talentul să găseşti locuri unice.

— Cum era şi Coliba cu Creveţi?

— Exact.

Mi-am adâncit mâinile în buzunare, întrebându-mă dacă asta era ultima dată când o vedeam. Dacă da, mi se părea absurd de banal; nu voiam să se termine cu o conversaţie de complezenţă, dar nu ştiam ce să spun altceva.

Pe drumul din faţă, farurile unei maşini care se apropia străfulgerară proprietatea, când trecu în viteză pe lângă casă.

— Presupun că asta e tot atunci, am spus eu încurcat. Mi-a părut bine că te-am văzut din nou.

— Şi mie, John. Mă bucur că ai trecut pe aici.

Am dat iar din cap. Când s-a uitat în altă parte, am luat-o drept un indiciu să plec.

— La revedere, am spus eu.

— Pa.

M-am întors de pe verandă şi am pornit spre maşină, uimit de gândul că se terminase cu adevărat. Nu sunt sigur că mă aşteptasem la altceva, dar acest final a scos la suprafaţă toate acele sentimente pe care le-am tot reprimat de când i-am citit ultima

scrisoare.

Deschideam portiera când am auzit-o strigându-mă.

— Hei, John?

— Da?

Coborî de pe verandă şi porni spre mine.

— O să mai fii pe aici şi mâine?

Pe măsură ce se apropia, cu chipul pe jumătate învăluit în umbră, am ştiut cu siguranţă că încă mai eram îndrăgostit de ea. În ciuda scrisorii, în ciuda soţului ei. În ciuda faptului că nu mai puteam să fim niciodată împreună.

— De ce? am întrebat eu.

— Mă întrebam dacă ai putea să treci pe aici. În jur de zece. Sunt sigură că Tim ar vrea să te vadă...

Am scuturat din cap înainte ca ea să termine.

— Nu sunt sigur că e o idee aşa de bună...

— Poţi să faci asta pentru mine? Ştiu că voia ca eu să văd că Tim este acelaşi bărbat pe care mi-l aminteam şi, într-un fel, ştiam că mi-o cerea pentru că îşi dorea să-l iert. Totuşi... Se întinse să mă ia de mână. Te rog. Ar însemna mult pentru mine.

În ciuda căldurii mâinii ei, nu voiam să mă întorc. Nu voiam să-l văd pe Tim, nu voiam să-i văd pe amândoi împreună sau să stau la masă şi să mă prefac că totul e bine şi frumos pe lume. Dar era ceva emoţionant în cererea ei, ceea ce m-a determinat să accept.

— OK, am spus eu. La ora zece.

— Mulţumesc.

Un moment mai târziu se întoarse. Am rămas pe loc, privind-o cum urcă înapoi pe verandă înainte să intru în maşină. Am răsucit cheia în contact şi am dat cu spatele. Savannah s-a întors pe verandă şi mi-a făcut cu mâna pentru ultima oară. I-am făcut şi eu cu mâna după care m-am îndreptat spre şosea, imaginea ei făcându-se mai mică în oglinda retrovizoare. Privind-o, am simţit o uscăciune bruscă în gât. Nu pentru că era măritată cu Tim şi nu la gândul că urma să-i văd pe amândoi a doua zi. A fost provocată de faptul că atunci când am plecat, am văzut-o pe Savannah pe verandă, plângând în mâini.

DOUĂZECI

A doua zi dimineaţă, Savannah stătea pe verandă şi-mi făcu cu mâna atunci când am parcat pe alee. Veni spre mine după ce am oprit. M-am aşteptat să-l văd şi pe Tim

apărând în prag din spatele ei, dar el nu era nicăieri.

— Hei, spuse ea atingându-mi braţul. Mulţumesc că ai venit.

— Mda, am spus eu ridicând şovăielnic din umeri.

Mi s-a părut că văd o urmă de înţelegere în ochii ei înainte să mă întrebe:

— Ai dormit bine?

— Nu prea.

La auzul vorbelor mele, zâmbi strâmb.

— Eşti gata?

— Ca niciodată.

— OK, spuse ea. Aşteaptă numai să-mi aduc cheile. Doar dacă nu vrei să conduci tu.

La început nu am înţeles ce voia să spună.

— Plecăm? Am arătat cu capul spre casă. Credeam că mergem să-l vedem pe Tim.

— Asta facem, spuse ea. Dar nu e aici.

— Dar unde e?

Se purtă ca şi cum nu mă auzi.

— Vrei tu să conduci?

— Da, presupun că da, am spus eu, fără să mă deranjez să-mi ascund derutarea, dar ştiind cumva că ea avea să lămurească

lucrurile când va fi pregătită. I-am deschis portiera, după care m-am aşezat la volan. Savannah atinse tabloul de bord ca şi cum încerca să-şi dovedească faptul că era reală.

— Îmi amintesc maşina asta. Expresia îi era nostalgică. E a tatălui tău, nu? Uau, nu pot să cred că încă mai merge.

— Nu conducea foarte mult, am spus eu. Doar la serviciu şi la magazin.

— Şi totuşi.

Îşi puse centura de siguranţă şi fără să vreau, m-am întrebat dacă petrecuse noaptea singură.

— Încotro? am întrebat eu.

— Pe şosea, ia-o la stânga. Îndreaptă-te spre oraş.

Niciunul dintre noi nu vorbi. În schimb, se uită pe fereastră cu mâinile încrucişate. M-aş fi putut simţi jignit, dar era ceva în expresia ei care îmi spunea că îngrijorarea care i se citea pe faţă nu avea nimic de-a face cu mine şi am lăsat-o singură cu gândurile ei.

La periferia oraşului ea-şi scutură capul, ca şi cum şi-ar fi dat seama brusc de liniştea care se lăsase în maşină.

— Îmi pare rău, spuse ea. Presupun că sunt o companie care lasă mult de dorit.

— E în regulă, am spus eu, încercând să-mi ascund curiozitatea.

Ea îmi arătă prin parbriz.

— La următoarea cotitură, o iei la dreapta.

— Unde mergem?

Nu răspunse imediat. În schimb, îşi întoarse privirea spre fereastră.

— La spital, spuse ea într-un final.

Am urmat-o pe nişte coridoare care păreau că nu se mai termină şi ne-am oprit într-un final la recepţie. În spatele biroului, un voluntar în vârstă îi întinse clipboardul. Savannah se întinse să ia pixul şi începu să-şi scrie numele.

— Mai poţi, Savannah?

— Încerc, murmură ea.

— O să fie bine. Tot oraşul se roagă pentru el.

— Mulţumesc, spuse Savannah. Înmână clipboardul după care se uită la mine. E la etajul trei, îmi explică ea. Ascensoarele sunt chiar pe hol.

Am simţit un gol în stomac. Am ajuns la ascensor chiar când cobora cineva şi am

păşit înăuntru. Când s-au închis uşile, m-am simţit ca într-un cavou.

Când am ajuns la etajul trei, Savannah a luat-o pe hol, iar eu după ea. Se opri în faţa unui salon cu uşa deschisă şi se întoarse cu faţa la mine.

— Cred că ar trebui să intru eu prima, spuse ea. Poţi să aştepţi aici?

— Bineînţeles.

Îmi zâmbi în semn de mulţumire, după care se întoarse. Trase adânc aer în piept înainte să intre în cameră.

— Bună, dragul meu, am auzit-o strigând optimistă. Te simţi bine?

În următoarele minute, nu am auzit mai mult de atât. Am rămas în schimb pe hol, privind împrejurimile sterile şi impersonale pe care le observasem cât îmi vizitasem tatăl. Aerul mirosea puternic a dezinfectant necunoscut şi m-am uitat cum un infirmier împingea un cărucior cu mâncare într-un salon de pe hol. La jumătatea coridorului, am observat un grup de asistente adunate la post. În spatele uşii de vizavi, am auzit pe cineva vomând.

— OK, spuse Savannah scoţând capul

afară. În spatele curajului său aparent, eu încă îi vedeam tristeţea. Poţi să intri. E gata să te primească.

Am urmat-o, pregătindu-mă pentru ce era mai rău. Tim stătea în pat cu o perfuzie în braţ. Arăta epuizat, iar pielea îi era atât de palidă încât părea aproape translucidă. Pierduse şi mai mult din greutate decât tatăl meu şi, în timp ce mă uitam la el, nu mă puteam gândi decât la faptul că era pe moarte. Numai bunătatea din ochii lui rămăsese intactă. În partea cealaltă a camerei se afla un tânăr – pe la sfârşitul adolescenţei sau poate de vreo douăzeci de ani – care-şi rotea capul dintr-o parte într-alta şi am ştiut imediat că era Alan. Camera era plină de flori: zeci de buchete şi de felicitări îngrămădite pe fiecare masă şi pervaz. Savannah se aşează pe pat lângă soţul ei şi-l luă de mână.

— Bună, Tim, am spus eu.

Părea prea obosit să mai zâmbească, dar se strădui.

— Bună, John. Mă bucur să te văd din nou.

— Şi eu pe tine, am spus eu. Ce mai faci?

Imediat ce am rostit una ca asta mi-am

dat seama ce ridicol sunase. Tim trebuie să se fi obişnuit cu asta, pentru că nu tresări.

— Sunt bine, spuse el. Mă simt mai bine acum.

Am dat din cap. Alan a continuat să dea din cap şi m-am uitat la el fără să vreau, simţindu-mă ca un intrus în cadrul evenimentelor pe care mi-aş fi dorit să le pot evita.

— El este fratele meu, Alan, spuse el.

— Bună, Alan.

Când Alan nu răspunse, l-am auzit pe Tim şoptindu-i:

— Hei, Alan? E în regulă. Nu e doctor. E prieten cu noi. Du-te şi salută-l.

Dură câteva secunde, dar Alan se ridică într-un final din scaun. Merse cu greutate de-a lungul salonului şi, deşi nu s-a uitat în ochii mei, mi-a întins mâna.

— Bună, sunt Alan, spuse el pe un ton surprinzător de monoton.

— Mă bucur să te cunosc, am spus eu, luându-i mâna. Era moale; i-am strâns-o o dată, după care i-am dat drumul, iar el merse înapoi la locul lui.

— Este un scaun dacă vrei să stai jos,

spuse Tim.

Am înaintat mai departe în salon şi m-am aşezat. Înainte să apuc să întreb, l-am auzit pe Tim răspunzând la întrebarea pe care o aveam în minte.

— Melanom, spuse el. În caz că te întrebai.

— Dar o să te faci bine, nu?

Capul lui Alan se roti şi mai repede şi începu să-şi lovească picioarele unul de altul. Savannah se uită în altă parte. Am ştiut deja că n-ar fi trebuit să întreb.

— De asta există doctori, îmi răspunse Tim. Sunt pe mâini bune. Ştiam că răspunsul era mai mult pentru Alan decât pentru mine şi Alan începu să se calmeze. Tim închise ochii şi îi deschise din nou ca şi cum ar fi încercat să-şi adune puterile. Mă bucur să văd că te-ai întors întreg, spuse el. M-am rugat pentru tine tot timpul cât ai fost în Irak.

— Mulţumesc, am spus eu.

— Ce ai mai făcut? Presupun că tot în armată eşti.

Arătă din cap spre tunsoarea mea de soldat, iar eu mi-am trecut degetele prin ea.

— Mda. Se pare că sunt condamnat pe

viaţă la asta.

— Bine, spuse el. Armata are nevoie de oameni ca tine. Nu am spus nimic. Scena mi se părea ireală, ca şi cum te-ai privi singur într-un vis. Tim se întoarse către Savannah.

— Draga mea – te duci cu Alan să-i cumperi un suc? Nu a băut nimic de azi-dimineaţă. Şi poate îl convingi să şi mănânce ceva.

— Sigur că da, spuse ea. Îl sărută pe frunte şi se ridică de pe pat. Se opri în prag. Hai, Alan. Să mergem să luăm ceva de băut, OK?

Mie mi se părea că Alan procesa vorbele cu încetinitorul. Într-un final, se ridică şi o urmă pe Savannah; aceasta îşi puse cu tandreţe o mână pe spatele lui în drum spre uşă. După ce au plecat, Tim se întoarse din nou cu faţa la mine.

— E foarte greu pentru Alan. Nu rezistă foarte bine.

— Cum ar putea?

— Totuşi nu lăsa rotitul capului să te păcălească. Nu are de-a face cu autismul sau cu inteligenţa lui. E mai mult un tic pe care-l are când e speriat. Tot aşa şi cu faptul că-şi loveşte picioarele unul de altul. Ştie ce se

întâmplă, dar îl afectează într-un fel care-i face pe oamenii din jurul lui să se simtă incomod.

Mi-am lovit mâinile una de alta.

— Nu m-am simţit incomod, am spus eu. Şi tatăl meu făcea la fel. E fratele tău şi e evident că este îngrijorat. E logic.

Tim zâmbi.

— Drăguţ din partea ta să spui asta. Mulţi oameni se sperie de el.

— Nu şi eu, am spus, scuturând capul. Ştiu că pot să mă obişnuiesc cu el.

În mod remarcabil râse, deşi păru că depune un efort extraordinar.

— Sunt convins că ai putea, spuse el. Alan e blând. Poate prea blând. N-ar omorî nicio muscă.

Am dat din cap realizând că toată conversaţia asta banală era modul lui de a mă face să mă simt mai comod. Nu funcţiona.

— Când ai aflat?

— Acum un an. Am început să mă mănânce o aluniţă în spatele gambei şi când am scărpinat-o a început să sângereze. Bineînţeles că nu i-am dat atunci mare

atenţie până când nu a sângerat din nou următoarea dată când m-am scărpinat. Acum şase luni am fost la doctor. Asta a fost într-o vineri. Sâmbătă m-am operat şi am început interferonul luni. Acum, sunt aici.

— Şi ai stat la spital în tot acest timp?

— Nu. Stau aici cu întreruperi. De obicei interferonul se face fără să trebuiască să fii internat, dar eu şi cu interferonul nu ne înţelegem. Nu-l tolerez foarte bine aşa că acum mi-l fac aici. În caz că mi se face prea rău şi mă deshidratez. Cum mi s-a întâmplat ieri.

— Îmi pare rău, am spus eu.

— Şi mie.

M-am uitat prin cameră şi mi-am oprit privirea pe o fotografie prost înrămată cu Tim şi cu Savannah, îmbrăţişându-l pe Alan.

— Cum se descurcă Savannah? am întrebat.

— Cum te-ai aştepta. Tim atinse cu mâna o cută a cearşafului de spital. A fost incredibilă. Nu numai cu mine, ci şi cu ferma. În ultima vreme, a trebuit să se ocupe ea de toate, dar nu s-a plâns niciodată. Şi de câte ori este în preajma

mea, încearcă să fie puternică. Îmi tot spune că o să se rezolve totul. Zâmbi discret. În jumătate din dăţi chiar o cred. Când eu nu am răspuns, el se chinui să se ridice mai sus în pat. Se strâmbă, dar apoi durerea trecu şi fu el însuşi din nou. Savannah mi-a spus că ai luat cina la fermă aseară.

— Mda, am spus eu.

— Pariez că s-a bucurat să te vadă. Ştiu că i-a părut mereu rău că s-a terminat în felul în care s-a terminat şi la fel şi mie. Îţi datorez scuze.

— Ba nu. Am ridicat mâinile. E în regulă.

El îmi zâmbi forţat.

— Spui asta doar fiindcă sunt bolnav şi amândoi o ştim. Dacă aş fi sănătos, probabil că ai vrea să-mi rupi iar nasul.

— Poate, am recunoscut eu şi, deşi râse din nou, de data aceasta am auzit sunetul bolii în el.

— Merit, spuse el fără să-şi dea seama ce gândeam. Ştiu că poate nu ai să mă crezi, dar chiar îmi pare rău pentru ce s-a întâmplat. Ştiu că voi doi chiar ţineţi unul la altul.

M-am aplecat în faţă, sprijinindu-mă în

coate.

— A trecut, am spus eu.

Nu am crezut ce am spus şi nici el nu m-a crezut când am spus-o. Dar a fost suficient pentru amândoi să încheiem subiectul.

— Ce te-aduce pe aici? După tot acest timp?

— A murit tatăl meu, am spus eu. Săptămâna trecută.

În ciuda stării lui, chipul lui reflecta o solidaritate sinceră.

— Îmi pare rău, John. Ştiu cât de mult însemna pentru tine. A fost brusc?

— La sfârşit, mereu este. Dar era bolnav de ceva vreme.

— Asta nu uşurează cu nimic lucrurile.

Mă gândeam dacă se referea doar la mine sau şi la Savannah, şi la Alan.

— Savannah mi-a spus că ţi-ai pierdut ambii părinţi.

— Accident de maşină, spuse el, rostind cu greu cuvintele. A fost... de necrezut. Tocmai luasem cina împreună cu ei în urmă cu câteva seri şi dintr-odată făceam pregătiri pentru înmormântarea lor. Încă nu mi se pare real. Ori de câte ori sunt acasă, mă tot

aştept să o văd pe mama în bucătărie şi pe tata găsindu-şi de lucru prin grădină.

Ezită, şi mi-am dat seama că retrăia acele imagini. Într-un final, dădu din cap.

— Aşa ţi se întâmpla şi ţie? Când erai acasă?

— În fiecare clipă.

Îşi lăsă capul pe spate.

— Cred că au fost doi ani foarte grei pentru amândoi. Sunt destui pentru a-ţi testa credinţa.

— Chiar şi pentru tine?

Îmi zâmbi fără vlagă.

— Am spus că mi-a fost testată. Nu am spus că s-a terminat.

— Nu, nici nu mă gândeam la asta.

Am auzit vocea unei asistente apropiindu-se şi, deşi am crezut că urma să intre, a trecut pe lângă uşă, în drum spre un alt salon.

— Mă bucur că ai venit să o vezi pe Savannah, spuse el. Ştiu că sună banal pe lângă ce aţi trăit voi doi, dar chiar are nevoie de un prieten acum.

Gâtul îmi era încleştat.

— Mda, a fost tot ce am reuşit să spun.

Tăcu şi am ştiut că nu avea să mai spună nimic pe tema asta. După un timp adormi, iar eu am rămas acolo privindu-l, cu mintea ciudat de goală.

— Îmi pare rău că nu ţi-am spus ieri, îmi zise Savannah o oră mai târziu. Când ea şi Alan s-au întors în salon şi l-au găsit pe Tim dormind, mi-a făcut semn să o urmez la parter, la cantină. Am fost surprinsă să te văd şi ştiu că ar fi trebuit să-ţi spun ceva, dar ori de câte ori încercam, pur şi simplu nu puteam.

Pe masă se aflau două ceşti de ceai, din moment ce niciunul dintre noi nu avea chef să mănânce. Savannah îşi ridică ceaşca şi o puse la loc.

— A fost pur şi simplu una dintre zilele acelea, ştii? Petrecusem ore întregi la spital şi asistentele se tot uitau la mine cu milă şi... ei bine, păreau să mă omoare încetul cu încetul. Ştiu că sună ridicol, având în vedere prin ce trece Tim, dar e atât de greu să-l văd cum i se face rău. Urăsc asta. Ştiu că trebuie să fiu alături de el să-l susţin şi chestia este că vreau să fiu acolo, dar e mereu mai rău

decât mă aştept să fie. I-a fost atât de rău după tratamentul de ieri că am crezut că moare. Nu se oprea din vărsat şi când nu mai avea ce să iasă, continua să vomite pe uscat. La fiecare cinci sau zece minute începea să geamă şi să se mişte în pat, încercând să previnã, dar nu avea ce să facă. Îl ţineam în braţe şi-l alinam, dar nici nu pot descrie cât de neputincioasă m-am simţit. Ridică pliculeţul de ceai din ceaşcă şi-l puse la loc. De fiecare dată e aşa, spuse ea.

Mă jucam cu toarta ceştii mele.

— Aş vrea să ştiu ce să spun.

— Nu ai ce să spui şi eu ştiu sta. De asta vorbesc cu tine. Pentru că ştiu că tu poţi suporta. Nu mai am pe nimeni altcineva. Niciunul dintre prietenii mei nu poate înţelege exact prin ce trec. Părinţii meu au fost minunaţi... într-un fel. Ştiu că ar face orice le-aş cere şi că s-au oferit mereu să mă ajute şi că mama vine şi ne aduce de mâncare, dar de fiecare dacă când face asta e un pachet de nervi. E mereu pe punctul de a plânge. E ca şi cum se teme să nu spună ceva greşit, aşa că de fiecare dată când

încearcă să ajute, trebuie să o consolez şi pe ea, în loc să fie invers. Şi dacă mai adaugi şi asta la tot restul, e prea mult pentru mine uneori. Urăsc să spun asta despre ea, pentru că face tot ce poate şi e mama mea şi o iubesc, dar mi-aş dori să fie mai puternică, înţelegi?

Amintindu-mi-o pe mama ei, am dat din cap.

— Şi tatăl tău?

— E la fel, dar într-un mod diferit. Evită subiectul. Nu vrea deloc să vorbească despre asta. Când suntem împreună, vorbeşte despre fermă sau despre serviciul meu – orice în afară de Tim. E ca şi cum încearcă să se revanşeze pentru grijile neîncetate ale mamei, dar nu mă întreabă niciodată ce se mai întâmplă sau cum mai rezist. Îşi scutură capul. Şi apoi mai este Alan. Tim este atât de bun cu el şi îmi place să cred că şi eu fac progrese cu el, dar totuşi... sunt momente când începe să-şi facă rău sau strică lucruri şi eu sfârşesc prin a plânge pentru că nu ştiu ce să fac. Nu mă înţelege greşit – încerc, dar nu sunt Tim şi amândoi ştim asta. Ţi-a spus Tim ce se întâmplă? Cu melanomul lui?

— Puţin, am spus eu. Nu suficient cât să ştiu toată povestea. Mi-a spus că a găsit o aluniţă şi că sângera. A amânat pentru o vreme, dar apoi s-a dus într-un final la doctor.

Ea dădu din cap.

— E o chestie din aia ciudată, nu? Adică, dacă Tim ar fi petrecut mult timp la soare, poate aş fi înţeles. Dar era în spatele piciorului. Îl ştii pe el – ţi-l imaginezi în pantaloni scurţi? Abia dacă poartă, chiar şi la plajă, şi el era cel care ne bătea mereu la cap să ne dăm cu cremă de protecţie solară. Nu bea, nu fumează şi are grijă cu alimentaţia. Dar din cine ştie ce motiv are melanom. Au tăiat zona din jurul aluniţei şi din cauza dimensiunii ei au scos optsprezece din nodurile limfatice. Din cei optsprezece, unul a ieşit pozitiv cu melanom. A început tratamentul cu interferon – acesta este tratamentul standard şi durează un an întreg – şi am încercat să fim optimişti. Dar apoi lucrurile au început să meargă rău. Mai întâi cu interferonul, şi apoi, la câteva săptămâni după operaţie, a făcut celulită în apropierea inciziei. Când m-am încruntat, ea

s-a prins. Îmi pare rău. Sunt atât de obişnuită să vorbesc cu doctorii în ultima perioadă. Celulita este o infecţie a pielii şi a lui Tim era destul de gravă. A petrecut zece zile la terapie intensivă pentru asta. Am crezut că-l pierd, dar el este un luptător, înţelegi? A trecut peste asta şi a continuat tratamentul, dar luna trecută i-au găsit leziuni canceroase în apropierea melanomului iniţial. Asta a însemnat, bineînţeles, alt rând de operaţii, dar chiar şi mai rău, a însemnat că interferonul nu acţiona atât de bine pe cât ar fi putut. Aşa că a făcut o tomografie PET şi una de rezonanţă magnetică şi i-au găsit nişte celule canceroase în plămâni.

Se uită în ceaşca de ceai. Nu aveam cuvinte, mă simţeam secătuit de puteri şi am stat în tăcere destul de mult timp.

— Îmi pare rău, am şoptit eu într-un final.

Cuvintele mele au adus-o înapoi.

— Nu mă dau bătută, spuse ea, cu vocea tremurândă. E un om atât de bun. E dulce şi răbdător şi-l iubesc atât de mult. Pur şi simplu nu e drept. Nici măcar nu avem doi ani de când suntem căsătoriţi. Se uită la

mine şi trase adânc aer în piept de câteva ori, încercând să-şi vină în fire. Are nevoie să iasă de aici. Din spital. Tot ce pot să-i facă aici este interferon şi, după cum am mai spus, nu merge la fel de bine cum ar fi trebuit. Trebuie să meargă într-un loc cum ar fi Spitalul Anderson sau Clinica Mayo sau Johns Hopkins. Se fac cercetări majore în locurile acelea. Dacă interferonul nu face ceea ce ar trebui, atunci poate ar mai fi vreun alt medicament pe care să-l adauge – mereu încearcă noi combinaţii, chiar dacă sunt experimentale. Se mai fac biochimioterapie şi teste clinice în alte locuri. Se aude că la Spitalul Anderson vor începe să testeze vaccinuri în noiembrie – nu pentru prevenire ca majoritatea vaccinurilor, ci pentru tratare – şi datele preliminare au dat rezultate bune. Vreau să facă parte din testare.

— Păi, du-te, am încurajat-o eu.

Râse scurt.

— Nu e aşa de uşor.

— De ce? Mie mi se pare destul de clar. Imediat ce iese de acolo sari în maşină şi-l duci.

— Nu ne acoperă asigurarea, spuse ea. Cel puţin nu acum. Are parte de tratamentul standard potrivit – şi chiar dacă e greu de crezut, compania de asigurări a fost destul de înţelegătoare până acum. Au plătit toate spitalizările, tot interferonul şi toate cele, fără certuri. Ba chiar mi-au desemnat şi un asistent social personal şi, crede-mă, este foarte solidară cu necazul nostru. Dar ea nu poate să facă nimic de vreme ce doctorul nostru crede că este mai bine să continue cu interferonul încă puţin timp. Nicio companie de asigurări din lume nu ar plăti pentru tratamentele experimentale. Şi niciun asigurător nu ar fi de acord să plătească pentru tratamente care nu sunt incluse în cele standard, mai ales dacă se află în alte state şi care încearcă lucruri noi care *s-ar putea* să nu meargă.

— Dă-i în judecată dacă trebuie.

— John, asigurătorul nostru nu a strâmbat din nas nici măcar o dată la costurile pentru tratament intensiv şi spitalizări în plus şi adevărul este că Tim are parte de tratamentul cuvenit. Chestia este că eu nu pot să dovedesc că Tim s-ar face bine într-un

alt loc, dacă ar primi tratamente alternative. *Cred* că ar putea să-l ajute, *sper* că-l va ajuta, dar nimeni nu ştie sigur că aşa va fi. Îşi scutură capul. Şi oricum, chiar dacă i-aş da în judecată şi compania de asigurări ar fi obligată să plătească pentru tot ce aş cere eu, chestia asta ar cere timp... şi asta este ceea ce nu avem. Oftă. Ideea este că nu e doar o problemă de bani, ci şi una de timp.

— De câţi bani este vorba?

— Mulţi. Şi dacă Tim ajunge la spital cu o infecţie şi apoi la terapie intensivă – cum s-a mai întâmplat –, nici nu vreau să mă gândesc. Mai mult decât aş spera să pot plăti, asta e sigur.

— Şi ce ai de gând să faci?

— Să fac rost de bani, spuse ea. Nu am de ales. Şi comunitatea ne-a susţinut foarte mult. Imediat ce s-a aflat despre Tim, i s-a alocat un segment la ştirile locale, în ziar a apărut povestea lui, iar oamenii din tot oraşul au promis că încep să strângă bani. Au făcut un cont special în bancă şi tot restul. Ne-au ajutat şi părinţii mei. Ne-au ajutat şi colegii de serviciu. Ne-au ajutat

părinţii unor copii cu care lucrăm. Am auzit că au borcane de strâns bani în unele locuri.

Îmi zbură mintea la borcanul care se afla în barul de biliard în ziua în care am ajuns în Lenoir. Aruncasem şi eu acolo câţiva dolari, dar brusc mi s-a părut atât de nepotrivit.

— Eşti pe aproape?

— Nu ştiu. Îşi scutură capul ca şi cum nu ar fi vrut să se gândească la asta. Toate astea se întâmplă de puţin timp şi de când face Tim tratament, am fost ori aici, ori la fermă. Dar este vorba de mulţi bani. Dădu deoparte ceaşca de ceai şi-mi zâmbi trist. Nici nu ştiu de ce-ţi spun ţie toate astea. Adică, nu pot garanta că vreunul dintre celelalte locuri poate să-l ajute. Tot ce-ţi pot spune este că, dacă rămânem aici, ştiu că nu are şanse să trăiască. S-ar putea să nu se facă bine nici în altă parte, dar măcar avem o şansă... şi acum este singurul lucru pe care-l avem. Se opri neputând să mai continue, uitându-se în gol către masa murdară. Ştii ce e ciudat? mă întrebă ea într-un final. Eşti singura persoană căreia i-am spus asta. Într-un fel, ştiu că tu eşti

singurul care poate înţelege prin ce trec fără să mă facă să simt că ar trebui să am grijă ce spun. Îşi ridică ceaşca şi o puse la loc. Ştiu că e nedrept, având în vedere situaţia cu tatăl tău...

— E în regulă, am asigurat-o eu.

— Poate, spuse ea. Dar e şi egoist din partea mea. Tu încerci să treci peste suferinţa provocată de pierderea tatălui tău şi eu te încarc cu problemele mele cu privire la ceva ce s-ar putea sau nu întâmpla. Se întoarse să se uite prin fereastra cantinei, dar eu am ştiut că nu se uita la gazonul în pantă de afară.

— Hei, am luat-o de mână. Vorbesc serios. Mă bucur că mi-ai spus, dacă numai aşa ai putut să te descarci.

După un timp, Savannah ridică din umeri.

— Deci ăştia suntem noi, nu? Doi războinici răniţi care caută alinare.

— Cam aşa suntem.

Îşi ridică privirea să o întâlnească pe a mea.

— Norocul nostru, şopti ea.

În ciuda a tot ceea ce se petrecea, am simţit că inima mea a sărit peste o bătaie.

— Mda, am repetat eu. Norocul nostru.

Am petrecut cea mai mare parte a după-amiezei în camera lui Tim. Dormea când am ajuns acolo, s-a trezit pentru câteva minute, după care a adormit iar. Alan îl veghea din capătul patului, ignorându-mi prezenţa, în timp ce se concentra asupra fratelui său. Savannah mai stătea pe pat lângă Tim sau pe un scaun aproape de mine. Când eram unul lângă altul, vorbeam despre starea lui Tim, despre cancerul de piele în general, despre detaliile unui posibil tratament alternativ. Petrecuse săptămâni întregi căutând pe internet şi ştia detaliile fiecărui test clinic în curs de desfăşurare. Nu vorbea decât în şoaptă; nu vroia să ne audă Alan. Când a terminat de vorbit, ştiam mai multe despre melanom decât am crezut că este posibil.

Era puţin peste ora cinei când Savannah se ridică în sfârşit. Tim dormise aproape toată după-amiaza şi după felul tandru în care îl sărută de rămas-bun, am ştiut că ea credea că va dormi şi toată noaptea. Îl mai sărută încă o dată, după care îl strânse de

mână şi se îndreptă spre uşă. Ne strecurarăm în linişte afară.

— Hai să mergem la maşină, spuse ea când am ajuns pe hol.

— Te întorci?

— Mâine. Dacă se trezeşte, nu vreau să-i dau un motiv să simtă că trebuie să stea treaz. Are nevoie de odihnă.

— Şi Alan?

— El a venit cu bicicleta, spuse ea. Vine cu bicicleta aici în fiecare dimineaţă şi se întoarce seara târziu. Nu ar veni cu mine nici dacă l-aş ruga. Dar o să fie bine. Face acelaşi lucru de luni de zile.

Câteva minute mai târziu, am părăsit parcarea spitalului şi am intrat în traficul de seară. Cerul devenea de un gri-închis, iar norii grei se aflau la orizont, prevestind acelaşi tip de furtună specială zonei de coastă. Savannah era pierdută în gânduri şi vorbea puţin. Vedeam pe chipul ei aceeaşi epuizare pe care o simţeam şi eu. Nu-mi puteam imagina cum e să te întorci a doua zi, şi următoarea zi, şi apoi şi următoarea, ştiind în tot acest timp că era o posibilitate să se poată face bine în altă parte.

Când am tras pe alee, m-am uitat la Savannah şi am observat o lacrimă prelingându-se uşor pe obrazul ei. Imaginea aceasta aproape că mi-a frânt inima, dar când m-a văzut uitându-mă la ea, îşi şterse lacrima părând surprinsă de apariţia ei. Am parcat maşina sub salcie, lângă camioneta uzată. Primele picături de ploaie începuseră să lovească parbrizul.

Când am oprit maşina, m-am întrebat din nou dacă aici ne luam bun rămas. Înainte să mă gândesc ce să zic, Savannah s-a întors spre mine.

— Ţi-e foame? mă întrebă ea. Am o tonă de mâncare în frigider.

Ceva din privirea ei mă avertiză că mai bine aş refuza, dar m-am trezit dând din cap fără voia mea.

— Mi-ar prinde bine ceva de mâncare, am spus eu.

— Mă bucur, spuse ea cu vocea domoală. Nu prea aş vrea să fiu singură în seara asta.

Am ieşit din maşină şi ploaia a început să cadă mai puternic. Am luat-o la fugă până la uşa din faţă, dar când am ajuns la verandă, deja am simţit umezeala prin materialul

hainelor mele. Molly ne auzi sosind şi, când Savannah deschise uşa, câinele fugi pe lângă mine prin bucătărie spre ce am presupus eu că era sufrageria. Când am privit câinele, m-am gândit la sosirea mea cu o zi în urmă şi la câte s-au schimbat în timpul în care am fost departe unul de celălalt. Erau atât de multe de procesat. Cam ca atunci când patrulam în Irak şi încercam să mă concentrez doar asupra prezentului şi totuşi să rămân în alertă pentru ce ar putea urma.

— Avem câte puţin din toate, spuse ea în drum spre bucătărie. Aşa se consolează mama pentru toate astea. Gătind. Avem friptură de vită, chili, plăcintă de pui, grătar de porc, lasagna... Scoase capul afară din frigider, când am intrat în bucătărie. Ţi se pare ceva apetisant?

— Nu contează, am spuse eu. Orice vrei tu.

La auzul răspunsului meu am văzut că era dezamăgită şi am ştiut pe loc că era sătulă de luat decizii. Mi-am dres glasul.

— Lasagna sună bine.

— OK, spuse ea. Aduc imediat. Îţi este superfoame sau doar foame?

M-am gândit la întrebarea ei.

— Foame, cred.

— Salată? Am nişte măsline negre şi nişte roşii pe care le-aş putea adăuga. E minunată cu sos de maioneză, usturoi şi crutoane.

— Sună grozav.

— Bun, spuse ea. Nu durează mult.

O privi pe Savannah cum scoase o legătură de salată şi roşii din sertarul cel mai de jos al frigiderului. Le clăti la chiuvetă, le tăie şi le puse într-un castron de lemn. Apoi ornă salata cu măsline şi o puse pe masă. Scoase porţii generoase de lasagna pe farfurii şi o puse pe prima în cuptorul cu microunde. Mişcările ei aveau o anumită siguranţă ca şi cum sarcinile simple îi dădeau o stare de confort.

— Nu ştiu de tine, dar mie mi-ar prinde bine un pahar de vin. Arătă spre un grătar de sticle mic de pe o masă din apropierea chiuvetei. Am un Pinot Noir foarte bun.

— O să încerc un pahar, am spus eu. Vrei să o desfac eu?

— Nu, mă descurc. Tirbuşonul meu este cam temperamental.

Deschise sticla şi turnă două pahare.

Imediat după aceea s-a aşezat vizavi de mine, iar farfuriile stăteau în faţa noastră. Din lasagna ieşeau aburi, iar mirosul îmi aminti cât de foame îmi era de fapt. După ce am luat o înghiţitură, am făcut semn spre ea cu furculiţa.

— Uau, am comentat eu. E chiar foarte bună.

— Aşa-i, nu? fu ea de acord. În loc să guste din ea, luă o înghiţitură de vin. E şi preferata lui Tim. După ce ne-am căsătorit, mereu o ruga pe mama să-i facă lasagna. Adoră să gătească şi e fericită când vede că oamenii se bucură de mâncarea ei.

De partea cealaltă a mesei, am privit-o cum trece cu degetul peste marginea paharului. Vinul roşu reflecta lumina ca faţeta unui rubin.

— Dacă mai vrei, am destulă, adăugă ea. Crede-mă, mi-ai face o favoare. În majoritatea cazurilor, se iroseşte foarte multă mâncare. Ştiu că ar trebui să-i spun să aducă mai puţină, dar nu ar fi prea încântată.

— Îi este greu, am spus eu. Ştie că suferi.

— Ştiu. Mai luă o gură de vin.

— Ai şi tu de gând să mănânci, nu? Am arătat spre farfuria ei neatinsă.

— Nu mi-e foame, spuse ea. Mereu se întâmplă aşa când Tim este la spital... Încălzesc ceva, abia aştept să mănânc, dar, odată ce am mâncarea în faţă, mi se închide stomacul. Se uită la farfuria ei ca şi cum ar fi vrut să încerce, după care scutură capul.

— Fă-mi pe plac, am îndemnat-o eu. Ia o înghiţitură. Trebuie să mănânci.

— Mă descurc.

M-am oprit cu furculiţa la jumătatea drumului.

— Fă-o pentru mine atunci. Nu sunt obişnuit să se uite lumea la mine când mănânc. E ciudat.

— Bine. Ridică furculiţa, luă un cartof mic în ea şi luă o gură. Eşti mulţumit acum?

— Oh, da, am pufnit eu. Exact la asta mă refer. Asta mă face să mă simt mult mai comod. Poate la desert poţi să mănânci câteva firimituri. Până atunci totuşi, ţine furculiţa şi prefă-te în continuare.

Ea râse.

— Mă bucur că eşti aici. Zilele astea tu eşti singurul care s-ar gândi să vorbească aşa cu

mine.

— Aşa cum? Sincer?

— Da, spuse ea. Crezi sau nu, exact la asta mă refeream. Puse furculiţa jos şi împinse farfuria într-o parte, ignorându-mi cererea. Mereu te-ai priceput la asta.

— Îmi amintesc că la fel credeam şi eu despre tine.

Îşi boţi şerveţelul pe masă.

— Ce vremuri, nu?

Felul în care se uita la mine provocă amintirile din trecut să se năpustească asupra mea şi, pentru o clipă, am retrăit fiecare sentiment, fiecare speranţă şi fiecare vis pe care l-am avut pentru noi. Era din nou femeia pe care am întâlnit-o pe plajă cu toată viaţa înainte, o viaţă pe care o voiam parte din a mea.

Apoi îşi trecu mâna prin păr, făcând ca verigheta de pe degetul ei să reflecte lumina. Mi-am lăsat ochii în jos, concentrându-mă asupra farfuriei mele.

— Ceva de genul ăsta.

Am luat repede o înghiţitură, încercând, dar eşuând, să şterg acele imagini. Imediat ce înghiţeam, înfigeam din nou furculiţa în

lasagna.

— Ce s-a întâmplat? mă întrebă ea. Te-ai supărat?

— Nu, am minţit eu.

— Te porţi ca şi cum te-ai fi supărat.

Era aceeaşi femeie pe care mi-o aminteam – cu excepţia faptului că acum era măritată. Am luat o înghiţitură de vin – o înghiţitură, am observat eu, era echivalentă cu toate sorbiturile pe care le luase ea. M-am lăsat pe spate în scaun.

— De ce sunt aici, Savannah?

— Nu ştiu la ce te referi, spuse ea.

— La asta, am spus eu arătând spre bucătărie. La faptul că m-ai invitat la cină chiar dacă tu nu mănânci. La faptul că aduci vorba de trecut. Ce se întâmplă?

— Nu se întâmplă nimic, insistă ea.

— Atunci ce este? De ce m-ai invitat înăuntru?

În loc să-mi răspundă la întrebare, se ridică şi-şi reumplu paharul cu vin.

— Poate aveam nevoie să vorbesc cu cineva, şopti ea. Cum am mai spus, nu pot să vorbesc cu mama sau cu tata; nici măcar cu Tim nu pot să vorbesc aşa. Părea la

capătul puterilor. Toată lumea are nevoie de cineva cu care să vorbească.

Avea dreptate şi eu ştiam asta foarte bine. Era motivul pentru care venisem în Lenoir.

— Înţeleg, am spus eu închizând ochii. Când i-am deschis din nou, am simţit că Savannah mă analizează. Doar că nu ştiu ce să fac cu toate astea. Cu trecutul. Cu noi. Cu faptul că eşti măritată. Chiar şi cu ceea ce i se întâmplă lui Tim. Nimic nu are logică.

Zâmbetul ei era încărcat de amărăciune.

— Şi crezi că pentru mine are vreo logică? Când eu nu am răspuns, şi-a pus paharul deoparte. Vrei să ştii adevărul? mă întrebă ea fără să aştepte răspuns. Tot ce pot să fac este să încerc să rezist pe parcursul zilei şi să-mi păstrez suficientă energie pentru a face faţă zilei ce urmează. Închise ochii ca şi cum recunoaşterea acestui fapt ar fi fost dureroasă, apoi îi deschise din nou. Ştiu că încă ai sentimente pentru mine şi mi-ar plăcea să-ţi pot spune că am o dorinţă secretă, să ştiu prin tot ce ai trecut de când ţi-am trimis scrisoarea aceea îngrozitoare, dar vrei să fiu sinceră? Ezită. Nu ştiu sigur

dacă vreau într-adevăr să ştiu. Tot ce ştiu este că atunci când ai apărut ieri m-am simţit... OK. Nu minunat, nu bine, dar nici rău. Şi asta este. În ultimele şase luni nu m-am simţit decât rău. Mă trezesc în fiecare dimineaţă agitată, şi tensionată, şi frustrată, şi îngrozită că-l voi pierde pe bărbatul cu care m-am căsătorit. Numai asta simt până când apune soarele, continuă ea. În fiecare zi, cât e ziua de lungă, în ultimele şase luni. Asta este viaţa mea în momentul acesta, dar partea cea mai grea este că ştiu că de aici încolo o să se înrăutăţească. Acum mai este şi responsabilitatea de a încerca să găsesc o cale să-mi ajut soţul. Să încerc să găsesc un tratament care să-l ajute. Să încerc să-i salvez viaţa.

Se opri şi se uită la mine de aproape, încercând să-mi surprindă reacţia.

Ştiam că există cuvinte care o puteau consola pe Savannah, dar, ca de obicei, nu am ştiut ce să spun. Tot ce ştiam era că o aveam în faţă pe femeia de care mă îndrăgostisem cândva, pe care încă o mai iubeam, dar pe care nu o voi putea avea niciodată.

— Îmi pare rău, spuse ea, într-un final, epuizată. Nu am vrut să te pun în situaţia asta. Îmi zâmbi discret. Tot ce voiam era să ştii că mă bucur că eşti aici.

M-am concentrat asupra lemnului mesei, încercând să-mi ţin sentimentele în frâu.

— Bine, am spus eu.

Se apropie de masă. Mai puse vin în paharul meu, deşi abia dacă luasem o înghiţitură.

— Eu îmi dau în vileag toate sentimentele şi tot ce poţi tu să spui este „Bine“?

— Ce ai fi vrut să spun?

Savannah se întoarse şi se îndreptă spre uşa bucătăriei.

— Ai fi putut să spui că şi tu te-ai bucurat că ai venit, spuse ea atât de încet că abia am auzit.

Şi spunând acestea, ieşi. Nu am auzit uşa de la intrare deschizându-se, aşa că am presupus că se retrăsese în sufragerie.

Comentariul ei m-a deranjat, dar nu aveam de gând să mă duc după ea. Lucrurile se schimbaseră între noi şi nu mai era nicio cale prin care să fie aşa cum au fost cândva. Am mâncat lasagna cu un sentiment de

sfidare faţă de tot ce se întâmplase, întrebându-mă ce voia de la mine. Ea era cea care trimisese scrisoarea, ea pusese capăt relaţiei noastre. Ea a fost cea care s-a căsătorit. Se presupune că ar trebui să ne prefacem că lucrurile astea nu s-au întâmplat?

Am terminat de mâncat şi am dus ambele farfurii la chiuvetă şi le-am spălat. Mi-am văzut maşina prin fereastra stropită de ploaie şi am ştiut că ar fi trebuit să plec pur şi simplu fără să mă uit înapoi. Ar fi fost mai bine pentru amândoi. Dar când am băgat mâna în buzunar să scot cheile, am îngheţat. Peste bătaia ploii în acoperiş, am auzit un sunet din sufragerie, un sunet care mi-a dispersat furia şi confuzia. Mi-am dat seama că Savannah plângea.

Am încercat să ignor sunetul, dar nu am putut. Am luat vinul şi am intrat în sufragerie.

Savannah era aşezată pe canapea cu paharul de vin strâns în mâini. Îşi ridică privirea când am intrat.

Afară începu să bată vântul, iar ploaia se înteţi. Dincolo de fereastra sufrageriei,

fulgerele scânteiau, urmate de bubuituri ferme de tunet, lungi şi joase.

M-am aşezat lângă ea, mi-am pus paharul la capătul mesei şi am privit prin cameră. Pe şemineu, se aflau fotografii cu Savannah şi cu Tim în ziua nunţii: una în care tăiau tortul şi încă una în biserică. Strălucea de frumuseţe şi mi-am dorit să fi fost eu cel de lângă ea în fotografie.

— Iartă-mă, spuse ea. Ştiu că nu ar trebui să plâng, dar nu mă pot abţine.

— E de înţeles, am murmurat eu. Ai multe pe cap.

Am ascultat în tăcere cum fâşiile de ploaie băteau în geam.

— Ce furtună, am observat eu, încercând să mă agăţ de cuvinte care ar fi putut umple tăcerea chinuitoare.

— Mda, spuse ea, abia atentă la ce spuneam.

— Crezi că Alan e bine?

Bătu cu degetele în pahar.

— N-o să plece până nu se opreşte ploaia. Nu-i plac fulgerele. Dar nu cred că ţine mult. Vântul va împinge furtuna către coastă. Cel puţin, aşa a fost în ultima vreme. Ezită. Mai

ţii minte furtuna aceea în care am stat afară? Când te-am dus să vezi casa pe care o construiam?

— Bineînţeles.

— Încă mă mai gândesc la noaptea aceea. A fost prima dată când ţi-am spus că te iubesc. Mi-am amintit ieri de noaptea aceea. Stăteam aici exact ca acum. Tim era la spital, Alan era cu el şi, în timp ce priveam ploaia, mi-a revenit totul în minte. Amintirea era atât de reală, părea că tocmai se întâmplase. Apoi s-a oprit ploaia şi mi-am dat seama că era timpul să hrănesc caii. Îmi reluasem viaţa obişnuită şi deodată, m-am simţit de parcă mi-aş fi imaginat totul. Ca şi cum i s-ar fi întâmplat altcuiva, unei persoane pe care nici n-o mai recunosc.

Se aplecă spre mine.

— Ce-ţi aminteşti cel mai mult? mă întrebă ea.

— Totul, am spus eu.

Se uită la mine, clipind.

— Nimic în mod special?

Furtuna de afară făcu încăperea să fie întunecată şi intimă şi am simţit un fior de nerăbdare vinovată, întrebându-mă unde ar

fi putut duce toate astea. O doream mai mult decât orice, dar undeva, în adâncul minţii, ştiam că Savannah nu mai era a mea. Simţeam prezenţa lui Tim peste tot în jurul meu şi ştiam că nu se simţea chiar în largul ei.

Am luat o înghiţitură de vin şi am pus paharul la loc pe masă.

— Nu, mi-am menţinut vocea fermă. Nu iese nimic în evidenţă. Dar de aceea voiai să mă uit mereu la lună, nu? Ca să-mi pot aminti totul?

Ceea ce nu am spus era că eu încă mai ieşeam să mă uit la lună şi, în ciuda sentimentului de vinovăţie pe care-l aveam pentru că eram aici, m-am întrebat dacă şi ea mai făcea asta.

— Vrei să ştii ce-mi amintesc eu cel mai mult? întrebă ea.

— Când i-am spart nasul lui Tim?

— Nu. Râse, după care deveni serioasă. Îmi aduc aminte momentele când mergeam la biserică. Îţi dai seama că sunt singurele dăţi când te-am văzut la patru ace? Ar trebui să te îmbraci elegant mai des. Arătai bine. Păru că reflectă asupra acestui lucru înainte să se

uite din nou la mine.

— Te vezi cu cineva? mă întrebă ea.

— Nu.

Dădu din cap.

— Aşa mă gândeam şi eu. Ai fi menţionat dacă ar fi fost aşa.

Se întoarse către fereastră. Am observat în zare unul dintre cai galopând prin ploaie.

— O să trebuiască să le dau de mâncare în curând. Sunt sigură că deja se întreabă unde sunt.

— N-o să păţească nimic, am asigurat-o eu.

— Ţie ţi-e uşor să spui. Crede-mă – sunt la fel de arţăgoşi ca oamenii când le e foame.

— Trebuie să fie greu să te ocupi de toate singură.

— Este. Dar am de ales? Cel puţin, angajatorul nostru a fost înţelegător. Tim este în concediu medical, iar ori de câte ori e el la spital, mă lasă să-mi iau liber atât timp cât am nevoie. Apoi adăugă pe un ton tachinator: exact ca în armată, nu?

— Oh, da. Exact la fel.

Ea chicoti, după care deveni iar sobră.

— Cum a fost în Irak?

Eram pe punctul de-a spune chestia

obişnuită cu nisipul, dar am spus altceva în schimb:

— E greu de descris.

Savannah aşteptă, iar eu m-am întins după paharul cu vin stătut.

Nu eram sigur că vreau să intru în detalii nici chiar cu ea. Dar se întâmplă ceva între noi, ceva ce voiam şi totuşi nu voiam. M-am forţat să mă uit la verigheta lui Savannah şi să-mi imaginez trădarea pe care ar simţi-o, fără îndoială, mai târziu. Am închis ochii şi am început cu noaptea invaziei.

Nu ştiu cât timp am vorbit, dar a fost suficient de mult cât să se oprească ploaia. Soarele încă plutea în apunerea lui treptată, iar orizontul strălucea în culorile curcubeului. Savannah şi-a reumplut paharul. Când am terminat, m-am simţit complet epuizat şi am ştiut că nu aveam să mai vorbesc despre asta niciodată.

Savannah a rămas tăcută cât timp am vorbit, punând doar întrebări ocazionale pentru a-mi da de înţeles că asculta tot ce spuneam.

— E diferit de ceea ce mi-am imaginat, remarcă ea.

— Da? am întrebat eu.

— Când scanezi titlurile şi citeşti poveştile, de cele mai multe ori, numele soldaţilor şi ale oraşelor din Irak sunt doar cuvinte. Dar pentru tine este ceva personal... este real. Poate prea real.

Nu mai aveam ce să adaug şi am simţit cum m-a luat de mână. Atingerea ei făcu ceva din mine să tresară.

— Îmi doresc să nu mai fi nevoit să mai treci vreodată prin aşa ceva.

Am strâns-o de mână şi am simţit că îmi răspunde la atingere. Când mi-a dat într-un final drumul, senzaţia atingerii ei îmi rămase pe piele şi, ca un vechi obicei redescoperit, am privit-o cum şi-a dat o şuviţă de păr după ureche. Imaginea asta m-a durut.

— E ciudat ceea ce ne rezervă soarta, spuse ea aproape şoptit. Ţi-ai fi imaginat vreodată că viaţa ta o va lua în direcţia în care a luat-o?

— Nu, am spus eu.

— Nici eu, spuse ea. Când te-ai întors prima dată din Germania, am ştiut, pur şi simplu, că noi doi vom fi căsătoriţi într-o zi.

Eram mai sigură de asta decât de orice altceva din viaţa mea. M-am uitat în paharul cu vin în timp ce ea continuă. Apoi, în a doua permisie, am fost şi mai sigură. Mai ales după ce am făcut dragoste.

— Nu... mi-am scuturat capul. Hai să nu atingem subiectul acela.

— De ce? mă întrebă ea. Îţi pare rău?

— Nu. Nu suportam să mă mai uit la ea. Normal că nu. Dar eşti măritată acum.

— Dar s-a întâmplat, spuse ea. Vrei să uit, pur şi simplu?

— Nu ştiu, am spus eu. Poate.

— Nu pot, spuse ea părând surprinsă şi rănită. Pentru mine, a fost prima dată. Nu o să uit niciodată şi, în felul ei, o să fie întotdeauna specială pentru mine. Ce s-a întâmplat între noi a fost minunat.

Nu m-am simţit în stare să răspund şi, după o clipă, păru că-şi vine în fire. Aplecându-se în faţă, mă întrebă:

— Când ai aflat că m-am căsătorit cu Tim ce ai gândit?

Nu m-am gândit să răspund, vrând să-mi aleg cu grijă cuvintele.

— Primul meu gând a fost că, într-un fel,

era logic. Era îndrăgostit de tine de ani de zile. Am ştiut asta din clipa în care l-am cunoscut. Mi-am trecut o mână peste faţă. După aceea, m-am simţit... între ciocan şi nicovală. M-am bucurat că ai ales pe cineva ca el, pentru că este un bărbat bun şi aveţi multe lucruri în comun, dar apoi a fost pur şi simplu... trist. Nu mai aveam aşa de mult de aşteptat. Aş fi fost eliberat din armată de acum doi ani.

Îşi strânse buzele împreună.

— Îmi pare rău, murmură ea.

— Şi mie. Am încercat să zâmbesc. Dacă vrei părerea mea sinceră, cred că ar fi trebuit să mă aştepţi pe mine.

Râse şovăielnic şi am fost surprins de privirea plină de dor de pe faţa ei. Se întinse după paharul ei de vin.

— M-am gândit şi la asta. Unde am fi fost, unde am fi locuit, ce am fi făcut cu vieţile noastre. Mai ales, în ultima perioadă. Numai la asta m-am gândit după ce ai plecat aseară. Ştiu cât de groaznic sună, dar în ultimii doi ani am tot încercat să mă conving că, deşi iubirea noastră a fost reală, nu ar fi rezistat niciodată. Arăta nefericită.

Chiar te-ai fi căsătorit cu mine, nu-i aşa?

— Într-o clipită. Şi încă aş face-o, dacă s-ar putea.

Trecutul începu brusc să revină în mintea noastră, copleşindu-ne cu intensitatea sa.

— A fost real, nu? Îi tremura vocea. Noi doi?

Lumina cenuşie a amurgului se reflectă în ochii ei când îmi aşteptă răspunsul. În clipele care s-au scurs, am simţit greutatea diagnosticului lui Tim atârnând deasupra noastră. Gândurile mele de moment erau morbide şi greşite, dar erau acolo în ciuda mea. Mă uram că mă gândeam la felul în care va fi viaţa după moartea lui Tim şi voiam să îndepărtez gândul acesta.

Şi totuşi nu puteam. Am vrut să o iau pe Savannah în braţe, să recuperez tot ce am pierdut în anii pe care i-am petrecut departe unul de altul. Am început instinctiv să mă aplec spre ea.

Savannah ştia ce avea să urmeze şi nu se retrase. Nu la început. Totuşi, când buzele mele au început să se apropie de ale ei, se întoarse repede şi vinul pe care-l ţinea în mână se vărsă peste amândoi.

Sări în picioare, puse paharul pe masă şi îşi dezlipi bluza de piele.

— Îmi pare rău, am spus eu.

— E în regulă, spuse ea. Mă duc totuşi să mă schimb. Trebuie să pun bluza la înmuiat. E una dintre preferatele mele.

— OK, am spus eu.

Am privit-o cum a ieşit din sufragerie şi s-a dus pe hol. A luat-o la dreapta spre dormitor şi, după ce a plecat, am înjurat. Mi-am scuturat capul uimit de propria prostie, după care am observat vinul de pe cămaşa mea. M-am ridicat şi am luat-o pe hol în căutarea unei băi.

Am deschis o uşă la întâmplare şi am dat nas în nas cu mine în oglinda din baie. În fundalul care se reflecta, o vedeam pe Savannah prin uşa întredeschisă a dormitorului de vizavi. Era pe jumătate goală, cu spatele la mine şi, deşi am încercat, nu am putut să-mi întorc privirea.

Trebuie să fi simţit că mă uitam, pentru că se uită peste umăr spre mine. Am crezut că o să închidă brusc uşa sau o să se acopere, dar nu făcu asta. Se uită în schimb fix în ochii mei, provocându-mă să continuu să

mă uit la ea. Şi apoi, încet, se întoarse.

Am stat acolo, cu faţa unul la altul, prin reflecţia din oglindă, fiind despărţiţi doar de holul îngust. Buzele îi erau uşor depărtate şi ridică puţin bărbia; ştiam că, dacă aveam să trăiesc până la o mie de ani, nu aveam să uit cât de minunat arăta în momentul acela. Am vrut să trec holul şi să merg la ea, ştiind că mă dorea la fel de mult cum o doream şi eu. Dar am rămas acolo, îngheţat de gândul că într-o zi avea să mă urască pentru ceea ce ne doream amândoi într-un mod atât de evident.

Şi Savannah, care mă cunoştea mai bine decât oricine altcineva, lăsă ochii în jos ca şi cum ar fi ajuns brusc la aceeaşi concluzie. Se întoarse din nou chiar când uşa de la intrare se deschise cu zgomot şi am auzit un plânset puternic străbătând întunericul.

Alan...

M-am întors şi am fugit în sufragerie; Alan dispăruse deja în bucătărie şi am auzit uşile dulapurilor deschizându-se şi trântindu-se, în timp ce continua să urle ca şi cum ar fi fost pe moarte. M-am oprit, neştiind ce să fac. Un moment mai târziu, Savannah fugi

pe lângă mine, închizându-şi cămaşa la loc.

— Alan! Vin! strigă ea cu vocea frenetică. O să fie totul bine!

Alan urla întruna, iar uşile dulapurilor au continuat să fie trântite.

— Ai nevoie de ajutor? am strigat eu către ea.

— Nu. A scuturat puternic din cap. Lasă-mă să mă ocup eu de asta. Se mai întâmplă uneori când vine de la spital.

După ce a fugit în bucătărie, abia dacă am mai auzit-o vorbind cu el. Vocea îi era aproape acoperită de ţipete, dar am auzit cât de fermă era şi, dându-mă într-o parte, am văzut-o stând lângă el, încercând să-l calmeze. Nu păru să aibă vreun efect şi am simţit nevoia să o ajut, dar Savannah rămase calmă. Continuă să vorbească cu el constant, după care puse o mână peste a lui, însoţindu-l în procesul de trântire a uşilor dulapurilor.

Într-un final, după un timp ce păru o veşnicie, trântitul a început să încetinească devenind mai ritmic; din acel moment, încetul cu încetul, avea să dispară. Ţipetele lui Alan urmau acelaşi tipar. Vocea lui

Savannah era mai suavă acum şi nu am mai putut auzi cuvinte distincte.

M-am aşezat pe canapea. Câteva minute mai târziu m-am ridicat şi am mers la fereastră. Era întuneric; norii trecuseră, şi deasupra munţilor se afla un vârtej de stele. Întrebându-mă ce se petrecea, m-am mutat într-un loc din sufragerie prin care puteam să trag cu ochiul în bucătărie.

Savannah şi Alan erau aşezaţi pe podeaua din bucătărie. Stătea cu spatele lipit de dulapuri, capul lui Alan era pe pieptul ei, iar ea îşi trecea cu tandreţe mâna prin părul lui. Clipea rapid, ca şi cum ar fi fost setat să se mişte mereu. Ochii lui Savannah străluceau de lacrimi, dar i-am văzut privirea concentrată şi am ştiut că era hotărâtă să nu-l lase să ştie cât de mult suferea.

— Îl iubesc, l-am auzit pe Alan spunând. Vocea profundă de la spital dispăruse; asta era rugămintea plină de durere a unui băieţel speriat.

— Ştiu, dragul meu. Şi eu îl iubesc. Îl iubesc atât de mult. Ştiu că eşti speriat. Şi eu sunt speriată.

Îmi dădeam seama din tonul ei cât de

adevărat era.

— Îl iubesc, repetă Alan.

— O să iasă din spital în câteva zile. Doctorii fac tot posibilul.

— Îl iubesc.

Îi sărută creştetul capului.

— Şi el te iubeşte pe tine, Alan. Şi eu la fel. Şi ştiu că abia aşteaptă să călărească din nou cu tine. Aşa mi-a spus. Şi e aşa de mândru de tine. Îmi spune tot timpul ce treabă bună faci aici.

— Mi-e frică.

— Şi mie mi-e frică, dragul meu. Dar doctorii fac tot posibilul.

— Îl iubesc.

— Ştiu. Şi eu îl iubesc. Mai mult decât îţi poţi imagina.

Am continuat să mă uit la ei, realizând dintr-odată că nu aveam ce căuta acolo. În tot timpul cât am stat acolo, Savannah nu a ridicat privirea şi m-am simţit bântuit de tot ceea ce pierdusem.

Mi-am dus mâna la buzunar, am scos cheile şi m-am întors să plec, simţindu-mi lacrimile arzând în spatele ochilor. Am deschis uşa şi, în ciuda scârţâitului

puternic, am ştiut că Savannah nu avea să audă nimic.

M-am împiedicat pe scări, întrebându-mă dacă am mai fost atât de obosit vreodată în viaţă. Iar mai târziu, când am condus spre motel şi am ascultat maşina oprindu-se pe când aşteptam să se schimbe semaforul, am ştiut că trecătorii vor vedea un bărbat plângând, un bărbat care simţea că lacrimile nu i se vor opri niciodată.

Mi-am petrecut restul serii singur în camera mea de motel. Auzeam cum treceau pe hol, prin faţa uşii mele, oameni străini, trăgând bagajele după ei. Când opreau maşinile în parcare, camera mea se lumina temporar din cauza farurilor care formau imagini fantomatice pe pereţi. Oameni pe picior de plecare, oameni care-şi urmau cursul vieţii. Stând întins în pat, m-am umplut de invidie şi m-am întrebat dacă voi putea şi eu să fac vreodată acelaşi lucru.

Nu m-am chinuit să încerc să dorm. M-am gândit la Tim şi, în mod ciudat, în loc de chipul epuizat pe care-l văzusem la spital, am văzut tânărul pe care l-am cunoscut la

plajă, studentul îngrijit care afişa un zâmbet sincer tuturor. M-am gândit la tatăl meu şi m-am întrebat oare cum fuseseră ultimele lui săptămâni. Am încercat să-mi imaginez cum personalul de acolo îl asculta vorbind despre monede şi m-am rugat ca directorul să nu mă fi minţit când mi-a zis că tata s-a stins liniştit în somn. M-am gândit la Alan şi la lumea străină din mintea lui. Dar cel mai mult m-am gândit la Savannah. Am rememorat la nesfârşit ziua pe care o petrecusem împreună şi amintirile din trecut, încercând să scap de golul care nu voia să dispară.

A doua zi dimineaţă am privit răsăritul soarelui, o marmură aurie ridicându-se din pământ. Am făcut duş şi apoi am dus la maşină puţinele lucruri pe care le aveam în cameră. Am comandat micul dejun la restaurantul de vizavi, dar când am văzut farfuria aburind în faţa mea, am dat-o deoparte şi am băut o ceaşcă de cafea, întrebându-mă dacă Savannah era deja trează şi hrănea caii.

Era ora nouă dimineaţa când am ajuns la spital. M-am înregistrat şi am urcat cu liftul

la etajul trei; am mers pe acelaşi coridor pe care mersesem cu o zi în urmă. Uşa salonului lui Tim era pe jumătate deschisă şi am auzit televizorul.

Mă văzu şi zâmbi surprins.

— Bună, John, spuse el închizând televizorul. Intră. Îmi mai omoram şi eu timpul.

Când m-am aşezat în acelaşi scaun în care stătusem cu o zi în urmă, am observat că arăta mai bine. Se chinui să se ridice mai sus în pat, înainte să-şi îndrepte din nou atenţia asupra mea.

— Ce te aduce aici aşa devreme?

— Mă pregătesc să plec, am spuse eu. Am mâine avion spre Germania. Ştii cum este.

— Mda, ştiu. Dădu din cap. Cu puţin noroc o să ies din spital azi mai târziu. Am avut o noapte destul de bună.

— Bine, am spus eu. Mă bucur să aud asta.

L-am studiat, căutând vreun semn de suspiciune în privirea lui, vreo bănuială cu privire la ce era să se întâmple cu o seară în urmă, dar nu am văzut nimic.

— De ce ai venit de fapt, John? mă întrebă el.

— Nici eu nu ştiu sigur, am mărturisit. Am simţit pur şi simplu că trebuia să te văd. Şi că poate voiai şi tu să mă vezi.

El dădu din cap şi se întoarse cu faţa la fereastră; nu era nimic de văzut din camera lui, cu excepţia unui aparat de aer condiţionat.

— Vrei să ştii care e partea cea mai rea din toată treaba asta? Nu aşteptă răspuns. Îmi fac griji pentru Alan, spuse el. Eu ştiu ce mi se întâmplă. Ştiu că soarta nu este de partea mea şi că e foarte posibil să nu îmi revin. Pot să mă împac cu asta. Cum ţi-am spus şi ieri, încă mai am credinţă şi ştiu – sau cel puţin sper – că mă aşteaptă ceva mai bun. Cât despre Savannah... ştiu că, dacă mi se întâmplă ceva, o să fie distrusă. Dar ştii ce am învăţat când mi-am pierdut părinţii?

— Că viaţa e nedreaptă?

— Da, şi asta, normal. Dar am mai învăţat, de asemenea, că este posibil să mergi mai departe, indiferent de cât de imposibil pare şi că, în timp, durerea... se diminuează. Poate că nu va dispărea complet niciodată, dar după o vreme nu mai este copleşitoare. Aşa se va întâmpla şi cu Savannah. E tânără

şi puternică şi va putea să meargă mai departe. Dar Alan... nu ştiu ce se va întâmpla cu el. Cine va avea grijă de el? Unde va locui?

— Savannah va avea grijă de el.

— Ştiu că va avea. Dar este corect faţă de ea? Să-şi asume o astfel de responsabilitate?

— Nu va mai conta dacă e corect sau nu. Nu va permite să i se întâmple nimic rău.

— Cum? Va trebui să meargă la serviciu. Cine va avea grijă atunci de Alan? Adu-ţi aminte că e încă tânăr. Are nouăsprezece ani. Vrei să mă aştept ca ea să aibă grijă de el în următorii cincizeci de ani? Pentru mine a fost uşor. Este fratele meu. Dar Savannah... îşi scutură capul. Ea e tânără şi frumoasă. E corect să mă aştept să nu se mai căsătorească din nou?

— Despre ce vorbeşti?

— Va avea noul ei soţ grijă de Alan?

Când nu am răspuns nimic, el îşi ridică sprâncenele.

— Ai vrea? adăugă el.

Am deschis gura să răspund, dar nu mi-a ieşit niciun cuvânt. Expresia feţei i se îmblânzi.

— La asta mă gândesc când stau întins aici. Adică, atunci când nu îmi este rău. De fapt, mă gândesc la o grămadă de lucruri. Inclusiv la tine.

— La mine?

— Încă o mai iubeşti, nu?

Am încercat să par indiferent, dar el mă citi oricum.

— E OK, spuse el. Ştiu deja. Am ştiut mereu. Arăta aproape nostalgic. Încă îmi amintesc chipul lui Savannah prima dată când a vorbit despre tine. Nu o mai văzusem niciodată aşa. M-am bucurat pentru ea, deoarece am simţit ceva la tine care mi-a inspirat imediat încredere. I-a fost atât de dor de tine în primul an în care ai fost plecat. Era ca şi cum i se rupea inima câte puţin în fiecare zi. Numai la tine se gândea. Apoi a aflat că nu te întorci acasă şi a venit înapoi în Lenoir şi părinţii mei au murit şi... Nu termină fraza. Şi tu ai ştiut mereu că sunt îndrăgostit de ea, nu?

Am dat din cap.

— Aşa m-am gândit şi eu. Îşi drese glasul. O iubesc de când aveam doisprezece ani. Şi încetul cu încetul, s-a îndrăgostit şi ea de

mine.

— De ce îmi spui toate astea?

— Pentru că, spuse el, nu a fost la fel. Ştiu că mă iubeşte, dar nu m-a iubit niciodată la fel cum te-a iubit pe tine. Nu a simţit niciodată pasiunea aceea arzătoare pentru mine, dar ne construiam o viaţă bună împreună. A fost atât de fericită când am început să înfiinţăm ferma... şi mă făcea şi pe mine să mă simt atât de bine că am putut să fac asta pentru ea. Apoi m-am îmbolnăvit, dar ea e tot aici, îngrijindu-mă la fel cum aş fi îngrijit-o şi eu dacă toate astea i s-ar fi întâmplat ei. Apoi se opri, chinuindu-se să găsească cuvintele potrivite, şi am observat suferinţa de pe chipul lui.

— Ieri, când ai intrat, am văzut cum s-a uitat la tine şi am ştiut că încă te mai iubeşte. Şi mai mult decât atât, ştiu că te va iubi mereu. Mi se rupe sufletul, dar ştii ce? Eu încă o iubesc, şi pentru mine lucrul acesta înseamnă că nu vreau nimic mai mult decât ca ea să fie fericită. Vreau asta mai mult decât orice. E tot ce mi-am dorit pentru ea.

Gâtul îmi era atât de uscat că abia mai

puteam vorbi.

— Ce încerci să spui?

— Îţi spun să nu o uiţi pe Savannah, dacă mi se întâmplă mie ceva. Şi promite-mi că o vei preţui mereu, aşa cum aş fi făcut-o eu.

— Tim...

— Nu spune nimic, John. Ridică o mână, nu ştiu dacă să mă oprească sau să-mi ureze rămas bun. Aminteşte-ţi ce ţi-am spus, OK?

Când s-a întors cu spatele, am ştiut că discuţia noastră luase sfârşit.

M-am ridicat şi am ieşit din cameră în tăcere, închizând uşa în urma mea.

Când am ieşit din spital, mi-am strâns ochii din cauza luminii puternice a soarelui de dimineaţă. Auzeam păsărelele ciripind în copaci, dar chiar dacă le căutam, nu reuşeam să le găsesc.

Parcarea era plină. Din loc în loc, vedeam oameni mergând spre intrare sau înapoi la maşinile lor. Toţi arătau la fel de trişti ca mine, ca şi cum optimismul pe care-l afişau celor dragi internaţi în spital se evapora în clipa în care erau singuri. Ştiam că miracolele erau posibile indiferent de cât de

bolnavă era o persoană şi că femeile din saloanele de maternitate erau fericite cu nou-născuţii lor în braţe, dar am simţit că majoritatea vizitatorilor din spital abia reuşeau să se stăpânească, la fel ca şi mine.

M-am aşezat pe banca din faţă, întrebându-mă de ce venisem şi dorindu-mi să nu o fi făcut. Am rememorat conversaţia mea cu Tim iar şi iar, şi imaginea suferinţei lui mă făcu să închid ochii. Pentru prima dată în mulţi ani am simţit că dragostea mea pentru Savannah era cumva... *nepotrivită*. Iubirea ar trebui să aducă bucurie, să ofere linişte unei persoane, dar în cazul nostru nu aducea decât durere. Lui Tim, lui Savannah şi chiar şi mie. Nu venisem să o ispitesc pe Savannah sau să-i distrug căsnicia... sau tocmai pentru asta venisem? Nu eram sigur că eram chiar aşa de nobil cum credeam şi revelaţia asta mă făcu să mă simt la fel de gol şi de ruginit ca o cutie de vopsea.

Am scos fotografia lui Savannah din portofel. Era mototolită şi uzată. Uitându-mă la ea, m-am întrebat fără să vreau ce avea să aducă anul următor. Nu ştiam dacă

Tim va trăi sau va muri şi nu voiam să mă gândesc la asta. Am ştiut că, indiferent ce avea să se întâmple, relaţia dintre mine şi Savannah nu va fi niciodată ca înainte. Ne-am cunoscut când niciunul dintre noi nu avea griji, într-un moment plin de speranţă; lecţiile dure ale vieţii reale au luat acum locul acelor momente.

Mi-am frecat tâmplele, şocat de gândul că Tim ştia ce se întâmplase între mine şi Savannah cu o seară în urmă, că poate chiar se aşteptase la aşa ceva. Reieşea clar din vorbele lui, la fel şi rugămintea să o iubesc cu acelaşi devotament pe care-l simţea el. Ştiam exact ce sugerase să fac dacă el urma să moară, dar într-un fel permisiunea lui mă făcea să mă simt şi mai rău.

M-am ridicat într-un final şi am început să merg încet spre maşină. Nu ştiam sigur unde voiam să merg, dar ştiam clar că aveam nevoie să plec cât mai departe de spital posibil. Aveam nevoie să plec din Lenoir, chiar dacă doar pentru a reflecta asupra celor întâmplate. Mi-am îndesat mâinile în buzunare şi mi-am căutat cheile.

Numai când am fost suficient de aproape,

am realizat că lângă maşina mea era parcată camioneta lui Savannah. Savannah stătea pe scaunul din faţă şi când a văzut că vin, a deschis portiera şi a coborât. Mă aştepta, netezindu-şi bluza în timp ce mă apropiam.

M-am oprit la câţiva metri distanţă.

— John, spuse ea, ai plecat aseară fără să-ţi iei la revedere.

— Ştiu.

Ea dădu din cap uşor. Am ştiut amândoi motivul.

— De unde ai ştiut că sunt aici?

— Nu am ştiut, spuse ea. Am fost la motel şi mi-au spus că te-ai decazat. Când am venit aici, am văzut maşina ta şi am decis să te aştept. Ai fost la Tim?

— Da. Se simte mai bine. Crede că se externează azi, mai târziu.

— Ce veste bună, spuse ea. Arătă spre maşina mea. Pleci din oraş?

— Trebuie să mă întorc. Mi s-a terminat permisia.

Îşi încrucişă braţele.

— Aveai de gând să-ţi iei la revedere?

— Nu ştiu, am recunoscut eu. Nu m-am

gândit la asta.

Am văzut o urmă de suferinţă şi de dezamăgire pe chipul ei.

— Despre ce ai vorbit cu Tim?

M-am uitat la spital peste umăr, după care înapoi la ea.

— Mai bine i-ai adresa lui întrebarea asta.

Îşi strânse buzele, iar corpul păru să-i înţepenească.

— Deci asta înseamnă că acum ne luăm rămas bun?

Am văzut o maşină claxonând pe drumul din faţă şi alte maşini încetinind brusc. Şoferul unei Toyota roşii a virat pe cealaltă bandă, făcând tot posibilul să evite traficul. Când priveam, mi-am dat seama că stagnam şi că ea merita un răspuns.

— Da, am spus eu încet, întorcându-mă spre ea. Cred că da.

Încheieturile degetelor ei albe ieşeau în evidenţă în contrast cu braţele.

— Pot să-ţi scriu?

M-am chinuit să nu-mi întorc privirea, dorindu-mi din nou ca soarta noastră să fi fost alta.

— Nu cred că este o idee aşa de bună.

— Nu te înţeleg.

— Ba da, mă înţelegi, am spus eu. Eşti măritată cu Tim, nu cu mine. Am lăsat asta să-şi facă efectul, înainte să-mi adun puterile pentru ceea ce urma să spun. E un om bun, Savannah. Un om mai bun decât mine, asta-i sigur, şi mă bucur că te-ai căsătorit cu el. Oricât de mult te iubesc, nu sunt dispus să stric o căsnicie pentru asta. Şi în adâncul sufletului, cred că nici tu nu vrei asta. Chiar dacă mă iubeşti, îl iubeşti şi pe el. Mi-a luat ceva timp să-mi dau seama de asta, dar acum sunt sigur.

Viitorul nesigur al lui Tim a rămas nerostit, dar am văzut că ochii ei începuseră să se umple de lacrimi.

— Ne vom mai vedea vreodată?

— Nu ştiu. Cuvintele mă ardeau în gât. Dar sper că nu.

— Cum poţi să spui una ca asta? mă întrebă ea, vocea începând să-i cedeze.

— Pentru că asta înseamnă că Tim se va face bine. Şi am sentimentul că lucrurile se vor rezolva aşa cum trebuie.

— Nu poţi să spui asta! Nu poţi să promiţi asta!

— Nu, am spus eu. Nu pot.

— Atunci de ce trebuie să se termine totul acum? În felul acesta?

O lacrimă i se rostogoli pe faţă şi, în ciuda faptului că ştiam că ar fi trebuit să plec pur şi simplu, am făcut un pas spre ea. Când am fost suficient de aproape, am şters-o cu delicateţe. Citeam teamă şi tristeţe în ochii ei, furie şi trădare. Dar mai mult decât atât, îi vedeam rugându-mă să mă răzgândesc.

Am înghiţit cu greu.

— Eşti măritată cu Tim şi soţul tău are nevoie de tine. În totalitate. Nu este loc şi pentru mine şi ştim amândoi că nici nu ar trebui să fie.

Atunci când şi mai multe lacrimi au început să-i curgă şiroaie pe faţă, mi-am simţit şi eu ochii înlăcrimaţi. M-am aplecat şi am sărutat-o pe Savannah cu tandreţe pe buze, după care am luat-o în braţe şi am strâns-o cu putere.

— Te iubesc, Savannah, şi te voi iubi mereu, am spus eu cu răsuflarea tăiată. Eşti cel mai bun lucru care mi s-a întâmplat vreodată. Ai fost prietena mea cea mai bună şi iubita mea şi nu regret nici măcar o clipă

din tot ce am trăit împreună. M-ai făcut să simt că trăiesc din nou şi, în special, mi l-ai dăruit pe tatăl meu. Nu voi uita niciodată asta. Vei fi întotdeauna cea mai bună parte din mine. Îmi pare rău că trebuie să se întâmple aşa, dar eu trebuie să plec, iar tu trebuie să te duci să-ţi vezi soţul.

În timp ce vorbeam, o simţeam tremurând în braţele mele din cauza suspinelor, aşa că am continuat să o mai ţin o bună bucată de vreme după aceea. Când ne-am despărţit în sfârşit, am ştiut că aceea fusese ultima dată când aveam să o mai ţin în braţe.

Am făcut câţiva paşi în spate cu privirea fixată asupra lui Savannah.

— Şi eu te iubesc, John, spuse ea.

— Rămâi cu bine. Am ridicat o mână.

Şi acestea fiind spuse, îşi şterse faţa şi începu să meargă spre spital.

Să-mi iau rămas bun de la ea a fost cel mai greu lucru pe care a trebuit să-l fac vreodată. O parte din mine voia să întorc maşina şi să gonesc spre spital, să-i spun că voi fi mereu alături de ea, să-i mărturisesc ceea ce mi-a spus Tim. Dar nu am făcut

asta.

Pe drumul ce ducea spre ieşirea din oraş, am oprit la un magazin mic de la o benzinărie. Aveam nevoie să fac plinul; am cumpărat o sticlă de apă dinăuntru. Când m-am apropiat de tejghea, am văzut un borcan pe care proprietarul îl pusese să strângă bani pentru Tim şi m-am uitat la el. Era plin cu mărunţiş şi cu bancnote de un dolar; pe etichetă era scris numele unui contabil de la o bancă locală. Am cerut să mi se schimbe în fise câţiva dolari şi bărbatul din spatele tejghelei mă servi.

Eram amorţit, în timp ce mergeam înapoi la maşină. Am deschis portiera şi am început răsfoiesc documentele pe care mi le dăduse avocatul, căutând de asemenea şi un creion. Am găsit ceea ce aveam nevoie, apoi m-am dus la un telefon public. Se găsea în apropierea şoselei, iar maşinile huruiau pe lângă el. Am format numărul de la informaţii şi a trebuit să apăs receptorul cu putere de ureche pentru a auzi vocea computerizată care îmi dădea numărul de care aveam nevoie. L-am scris pe documente, după care am închis. Am mai

băgat câteva monede în aparat, am format un număr de lungă distanţă şi am auzit o altă voce generată de un computer care-mi cerea să mai pun bani. Am mai băgat câteva monede. În scurt timp, am auzit telefonul sunând.

Când mi s-a răspuns, i-am spus omului cine eram şi l-am întrebat dacă îşi mai amintea de mine.

— Bineînţeles, John. Ce mai faci?

— Bine, mulţumesc. Tatăl meu s-a stins din viaţă.

Urmă o scurtă pauză.

— Îmi pare rău să aud asta, spuse el. Eşti bine?

— Nu ştiu, am spus eu.

— Pot să te ajut cu ceva?

Am închis ochii, gândindu-mă la Savannah şi la Tim, cu speranţa că tata mă va ierta pentru ceea ce urma să fac.

— Da, i-am spus eu comerciantului de monede, chiar puteţi. Vreau să vând colecţia tatălui meu şi am nevoie de bani cât de repede se poate.

EPILOG

Lenoir, 2006

Ce înseamnă dragostea adevărată?

Mă gândesc la întrebarea aceasta din nou, în timp ce stau pe deal şi mă uit la Savannah mergând printre cai. Pentru o

clipă, mintea îmi zboară la seara în care am apărut la fermă în căutarea ei... dar vizita aceea, de la care a trecut deja un an, mi se pare din ce în ce mai mult ca un vis.

Am vândut monedele pentru o sumă mai mică decât valoarea lor iniţială şi, bucată cu bucată, am ştiut că rămăşiţele colecţiei tatălui meu urmau să fie distribuite la oameni care nu aveau să le aprecieze aşa cum a făcut-o el. Am păstrat la final doar moneda de 5 cenţi cu cap de bivol, pentru că, pur şi simplu, nu am putut renunţa la ea. În afară de fotografie, este tot ce mi-a mai rămas de la tatăl meu şi o port mereu cu mine. Este un fel de talisman, unul care poartă cu el toate amintirile cu tatăl meu; din când în când, o scot din buzunar şi mă uit la ea. Îmi trec degetele peste cutia de plastic în care se află moneda şi, dintr-odată, îl văd pe tata citind *Foaia Gri* în biroul lui sau simt miros de şuncă sfârâind în bucătărie. Realizez că asta mă face să zâmbesc şi, pentru o clipă, simt că nu mai sunt singur.

Dar sunt, şi o parte din mine ştie că voi fi mereu. Rămân cu acest gând în timp ce

caut imaginile cu Savannah şi cu Tim în depărtare, ţinându-se de mână în drum spre casă; îi văd atingându-se într-un fel care le trădează afecţiunea sinceră pe care o simt unul pentru celălalt. Trebuie să recunosc că sunt un cuplu reuşit. Când Tim îl strigă pe Alan, el vine lângă ei, şi toţi trei intră în casă. M-am întrebat pentru o clipă despre ce vorbesc în timp ce se îndreaptă spre intrarea casei, pentru că sunt curios cu privire la detaliile vieţii lor, dar sunt perfect conştient că nu mă priveşte. Cu toate acestea, am auzit că Tim nu mai face tratament şi că majoritatea oamenilor din oraş se aşteaptă să-şi revină complet.

Am aflat asta prin intermediul avocatului din localitate pe care l-am angajat în timpul ultimei mele vizite în Lenoir. Am intrat în biroul lui cu un cec şi l-am rugat să-l depună în contul care fusese deschis pentru tratamentul lui Tim. Ştiam totul despre confidenţialitatea dintre avocat şi client şi am fost convins că nu avea să spună nimănui din oraş. Era importat pentru mine să nu-i spună lui Savannah ce făcusem. În orice căsnicie nu există loc decât pentru

două persoane.

L-am rugat totuşi pe avocat să mă ţină la curent şi, pe parcursul anului trecut, am vorbit cu el de câteva ori din Germania. Mi-a spus că atunci când a contactat-o pe Savannah şi i-a spus că un client de-al lui voia să facă o donaţie anonimă – dar voia să fie informat cu privire la progresele pe care le făcea Tim –, a izbucnit în plâns când a auzit despre ce sumă era vorba. Mi-a spus că în decurs de o săptămână l-a dus pe Tim la spitalul Anderson şi a aflat că era un candidat ideal pentru testarea vaccinului pe care spitalul Anderson plănuia să-l înceapă în noiembrie. Mi-a spus că înainte ca Tim să facă parte din testarea clinică, făcea biochimioterapie şi terapie auxiliară şi că doctorii erau încrezători că tratamentele aveau să ucidă toate celulele canceroase care i se înmulţeau în plămâni. În urmă cu câteva luni, avocatul m-a sunat să-mi spună că tratamentul avusese mai mult succes decât speraseră chiar şi doctorii şi că la momentul respectiv Tim se afla practic în perioada de recuperare.

Doctorii nu îi garantau că va trăi până la

adânci bătrâneţi, dar îi garantau dreptul la luptă, şi asta era tot ce voiam pentru amândoi. Voiam ca ei doi să fie fericiţi. Voiam ca ea să fie fericită. Şi din ce am văzut azi, chiar aşa erau. M-am întors pentru că aveam nevoie să ştiu dacă am luat decizia potrivită atunci când am vândut monedele pentru tratamentul lui Tim, că am făcut bine că nu am mai contactat-o niciodată şi, din locul în care eram, am ştiut că făcusem bine.

Am vândut colecţia pentru că am înţeles, într-un final, ce înseamnă dragostea adevărată. Tim îmi spusese – şi îmi şi arătase – că dragostea înseamnă să îţi pese de fericirea altei persoane mai mult decât de a ta, indiferent de cât de dureroase ar fi alegerile pe care trebuie să le faci. Am plecat din salonul lui Tim ştiind că avea dreptate. Dar nu a fost uşor să iau decizia corectă. Îmi trăiesc acum viaţa simţind că-mi lipseşte ceva şi că trebuie să fac ceva ca viaţa mea să fie împlinită. Ştiu că sentimentele mele pentru Savannah nu se vor schimba niciodată şi ştiu că mă voi întreba mereu dacă am ales bine.

Şi uneori, în ciuda mea, mă întreb dacă şi Savannah simte acelaşi lucru. Lucru care explică, bineînţeles, şi celălalt motiv pentru care m-am întors în Lenoir.

Mă uit la fermă pe măsură ce se lasă seara. Este prima noapte cu lună plină, iar amintirile îmi vor reveni în minte. Mereu se întâmplă aşa. Îmi ţin respiraţia atunci când luna îşi începe ascensiunea progresivă peste munţi, strălucirea ei albicioasă mărginindu-se chiar deasupra orizontului. Copacii capătă o culoare argintie şi, deşi vreau să mă întorc la acele amintiri dulci-amărui, mă întorc şi mă uit iar la fermă.

Pentru o bună bucată de timp aştept în zadar. Luna îşi continuă arcul progresiv de-a lungul cerului şi, una câte una, se aprind luminile din casă. Mă trezesc concentrându-mă asupra uşii din faţă, sperând ca imposibilul să se întâmple. Ştiu că nu va apărea, dar totuşi nu reuşesc să mă conving să plec. Trag încet aer în piept ca şi cum aş spera să o atrag eu afară din casă.

Şi când în sfârşit o văd ieşind, simt o furnicătură ciudată pe şira spinării, aşa cum

nu am mai simţit niciodată. Se opreşte pe scări, iar eu privesc cum se întoarce şi pare că se uită în direcţia mea. Mă sperii fără rost, ştiu că nu are cum să mă vadă. De pe vârful pe care mă aflu, văd cum Savannah închide uşor uşa în urma ei. Coboară încet scările şi se plimbă prin mijlocul curţii.

Apoi se opreşte şi-şi încrucişează braţele, aruncând o privire peste umăr să fie sigură că nu a venit nimeni după ea. Într-un final, pare să se relaxeze. Şi apoi simt ca şi cum aş fi martorul unui miracol, atunci când ea îşi ridică uşor chipul către lună. O văd îmbătându-se cu imaginea pe care o vede, simţind şuvoiul de amintiri pe care l-a eliberat, iar eu nu-mi doresc nimic mai mult decât să îi spun că sunt aici. Dar în loc să fac asta, rămân pe loc şi mă uit şi eu la lună. Şi pentru cea mai scurtă clipă, am sentimentul că suntem din nou împreună.

SFÂRŞIT

CUPRINS

PROLOG

Partea I

UNU

DOI

TREI
PATRU
CINCI
ŞASE
ŞAPTE
OPT
NOUĂ
ZECE
UNSPREZECE
Partea a II-a
DOISPREZECE
TREISPREZECE
PAISPREZECE
CINCISPREZECE
Partea a III-a
ŞAISPREZECE
ŞAPTESPREZECE
OPTSPREZECE
NOUĂSPREZECE
DOUĂZECI
EPILOG

John, un tânăr rebel și confuz, renunță la școală și se înrolează în armată, neștiind ce altceva să facă în viață, până când o întâlnește pe fata visurilor sale, Savannah. Atracția reciprocă se transformă rapid într-o dragoste puternică, iar Savannah hotărăște să-l aștepte pe John să-și îndeplinească datoria față de țară.

Dar tragedia din 11 septembrie din Statele Unite schimbă totul. John simte că trebuie să rămână alături de camarazii săi în aceste momente și se înrolează pentru încă doi ani. Din nefericire pentru el, între timp, viața merge mai departe pentru Savannah care se îndrăgostește de altcineva. Scrisoarea care începea cu „Dragă John" frânge o inimă și schimbă pentru totdeauna două vieți.

Întors acasă, John trebuie să se obișnuiască însă cu ideea că Savannah, acum o femeie măritată, este dragostea lui adevărată, și să ia cea mai dificilă decizie din viața lui.

ISBN 978-973-103-806-3

9 789731 038063

www.rao.ro
www.raobooks.com

rao
international
publishing
company

Notes

[←1]

Orville şi Wilbur Wright au reuşit pentru prima oară în istoria aeronauticii să efectueze un zbor dirijat cu un aparat de zbor cu motor (n.tr.)

[←2]

NASCAR - Asociaţia Naţională pentru Cursele de Maşini (n.tr.)

[←3]

Personificare naţională a Statelor Unite, datând din timpul războiului din 1812. (n.tr.)

[←4]

PX – magazin mixt cu o gamă variată de obiecte, specific taberelor militare (n.tr.)

[←5]

Automobilist american (n.tr.)